דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם „השחר"

היום ב„דבר"

- ועדת חקירה: בבקשה / נחום ברנע
- כיצד יצביעו היהודים / בן פראנק
- תעלומת הפרדסים בקלקיליה / דני רובינשטיין
- פרשת ווטרגייט הגרמנית / נחום אורלנד
- שערוריית הציתות בצרפת / ז'אק מוריס
- עכשיו / עמ' 11
- מדע וטכניקה / עמ' 12
- מדריך לבידור, ביקורת מוסיקה וקולנוע / עמ' 15

מזג האוויר

בהיר עם עליה קלה נוספת ב־חום וירידה בלחות.
טמפרטורות המכסימום החזויות: ירושלים 22—32 מעלות, חיפה 21—29, טבריה 20—33, לוד 19—33, אילת 24—42, רמת הגולן 18—32, עזה 20—29, תל־אביב 20—29, עפולה 19—36, נהריה 20—30, באר שבע 19—37, מפרץ שלמה 23—31, הר שומרון 22—31, יריחו 21—40 מעלות.

האריה שבתבונה
פיג'ו
איכות • בטיחות
שרות
PEUGEOT

יום ב', כ"ח בסיון תשל"ג, 25 ביוני 1973 • גליון 14714 • השנה הארבעים ותשע

היום 16 עמודים • המחיר 65 אגורות

מחירי המוצרים השרותים הוקפאו לשלושה חדשים

תקופה זו לא יועלו תעריפי החשמל ...ים הטלפון, התחבורה, והמסים; ענפי המשק יספגו תוספת היוקר

מאת אברהם קושניר, סופר „דבר"

...פי צו בחתימת שר ...חר והתעשיה, שתוקפו ...וקר, נקבע שאין להע־ ...עד סוף חודש ספטמ־ ...מחירי מוצרים והשירו־ ...מעל מחיריהם בשבו־ ...הראשונים של חודש ...צו זה אינו כולל פי־ ...ירקות טריים שלא ל־ ...התעשיה, אשר מחי־ ...יקבעו לפי תנודות ...ע והביקוש בשוק.

...ניתן בעקבות החלטת ה־ ...ת בישיבתה אתמול, לאחר ...מלצות הועדה לבדיקת הד־ ...ייצוב מחירים. בהתאם לכך ...כי הממשלה תוסיף להקפיא ...מחירים של 14 מוצרים בסי־ ...יסודיים, גם אם מחירי ה־יבוא של מוצרים אלה יוסיפו לע־לות. לפי הערכות קיימות, יחייב הדבר הוצאה נוספת לתמיכות ב־סך של כ־20 מיליון לירות לחודש.

בתקופת הצו לא יועלו התעריפים של חשמל, מים, טלפון ו־תחבורה ציבורית; הממשלה וה־רשויות המקומיות לא יעלו מיסים ואגרות; כל ענפי המשק בכל דר־גי הייצור והשיווק יספגו את תו־ספת היוקר שתשולם מיולי 1973, בלי להעלות בעקבותיה את המחי־רים.

בהחלטותיה, קובעת הועדה, שב־חודש יולי תשולם תוספת יוקר לכל השכירים בשיעור של 9 עד 10 אחוזים על שכר היסוד עד 700 לירות, וזוהי תוספת של 5—6 אחוזים לסך השכר.

ספיגת תוספת היוקר

כן קבעה הממשלה שיספגו ענפי המשק בכל דרגי היצור והשיווק את עליית מחירי התשומות הבסיסיות, אם לא תגרום עליית ה־מחירים לתשומות אלה להתייקרות עלות הייצור בשיעור העולה על שני אחוזים. עליה בגובה יותר תיפשה באישור הממונה על המחירים ובגבולי שיעור ספיגה זה. עוד נקבע, שלא יועלו בת־קופת הייצוב המכסים הקצובים ויקבע מחיר מכסימלי לצרכן של בשר מייצור מקומי ושל עופות.

אשר לבניה הוחלט שחברות ה־שיכון והקבלנים יספגו את התייק־רויות התשומות המיובאות, התייק־רויות אלו לא יוטלו על מחירי הדירות. לגבי דירות שבבניה, ש־מחיריהן צמודים למדד, יופעל שיעור הספיגה לפי המדד, לצור־כי תשלום הפרשי הצמדה. מחירי עמלות בנקאיות ועמלות ביטוח וכן מחירי השירותים האישיים כ־גון מכבסות, מספרות, מספדות, בתי מלון, בתי אירוח ובתי הב־ראה, מוסדות בידור ותרבות, גני ילדים וכד' יוקפאו גם הם.

במהלך הישיבה הובהר כי הכ־וונה היא שלא תושג הקפאת מחי־רים מוחלטת בשלושת החודשים הקרובים. יו"ר הועדה, מנכ"ל האוצר אברהם אגמון, שנשאל מה תהיה עליית המחירים בתקופה זו, אמר כי במשרדו אין כל הערכה לגבי העליה הצפויה. שר המסחר והתעשיה ח. בר־לב אמר בישי־בה, כי הקפאת מחירים תהיה יומ־רנית מדי, והציע לקרוא לתוכנית „ייצוב מחירים", ואכן, בהחלטות מדברת הממשלה על „ייצוב" ו־לא הקפאה.

ביקורת על המשך הבניה הציבורית

במהלך הדיון בממשלה, שנמשך כארבע שעות וחצי, העלתה ראש הממשלה גולדה מאיר את נושא הבניה הציבורית שהוקפאה ב־לאחרונה בעקבות איסורים רבים שהפניקה הועדה לוויסות הבניה, בראשות השר שרף. במהלך הד־יון, קבו הרבה השר הוני לתקוף

(סוף בעמ' 2, טור 5)

תעשיינים לא ישתפו פעולה

מאת דוד ליפקין, ...הכלכלי של „דבר"

...מאת המחירים, לא תפתור את הבעיות האינפלאציוניות, אבל אד־לי היא תביא לבלימה מסויימת באינפלאציה.

...ע.ו.ה.א. ...התעשיינים ... לא לקבל את קריאתו ... המסחר והתעשיה ... הפעולה עם הממ־ ... בעניין הקפאת המחירים ... ההחלטה תוקפים ... ביקורת חריפה על ... האחרונים של הממ־ ... ואף נאמר בה שתוכ־ ... הממשלה, כבתבניתה ... נדונה לכשלון.

...התאחדות התעשיינים ... אבל מסביר ... במהלך ההתאחדות ... לפניות בר־לב ... אבל ... הקפאה ...

...התעשיינים דוד הרצגה, משה ... צבי ברסטבר, דן פרופר, י. גורן, ד"ר א. רפאלי, שמעון אל־כון... בנרתי, י. דונסקוי וראובן רימלה הגדירו את תכנית הקפאת המחירים כצעד פוליטי והתלוננו על היעדר תכנית כלכלית העשויה לפתור את הבעיות היסודיות של המשק. התעשיינים אורי אבנר ו־אברהם שבים יצאו להגנת מוק־ביץ, וגרשון והנב הציע לשתף פעולה עם הממשלה בביצוע התכ־

(סוף בעמ' 2, טור 5)

נכשל המו"מ עם הרופאים; שם־טוב: הועלו דרישות חדשות

מאת שמעון פינס, סופר „דבר"

שביתת הרופאים נכנסת ליומה ה־18, לאחר שבמו"מ, שהתנהל אמש במשך ארבע שעות העלו הרופאים תביעות נוספות, במקום לסכם את מיומת ההסכם.

שר־הבריאות ויקטור שם־טוב מסר בתום ישיבה נוספת של „ועדת הד4", כי נציגות הרופאים שרק בסוף השבוע שעבר הודי־עה, כי חלה התקדמות רבה, נסו־גה אמש מכמה סיכומים שהיו קרובים לחתימה.

הרופאים העלו שוב בעיות סו־ציאליות והצמידו אותן בצורה אול־טימטיבית. בדיונים קודמים אוהדו הרופאים, שבעיית הרכב היא שו־לית, ואילו אמש העלו אותה ב־צורה חריפה. כך הצמידו גם את שאלת התשלום עבור ספרות מק־צועית ותבעו להעלות את הסכום מ־400 עד 600 ל"י נוספות לשנה.

הרופאים עשויים להחריף השביתה

עם סגירת הגליון עדיין נמשכו דיוני המועצה של ההסתדרות הרפואית ובהתמנה מגמה להחליט על הרחבה נוספת של השביתה. דוברי הרופ־אים אמרו, כי הועלו גם הצעות להתארגנות רפו־אית לשרות החולים מחוץ למסגרת המוכרזת הקיימים, בד בבד עם החרפת האמצעים נגד המעסיקים.

הנעבר לכת שמוכבה. כן תבעו פי־צוי עבור יום עבודה בנפרד, גר־כא שלגביו היתה הסכמה עקרו־נית, כי ייבחן במסגרת ועדה ל־שיפור תנאי העבודה ברפואה. בשלב אחרון של המו"מ גם „לח־צו" הרופאים בענין תורנויות וכוננויות.

הסכמנו, אמר שר הבריאות, לחזור ולהציע להם תוספת של 75 אחוז לתורנויות ו־50% אחוז לכוננויות. זאת בתנאי שיאפשרו לנו לסכם את המפרטים בסולם הדרגה, כאשר אינם מכנים דר־גת החילית ורצליוה. הצעה זו נדחתה על־ידי הרופאים.

כן הוראו לציין, המשיך השר, כי המדובר בהצעה על 50—60 ל"י ברוטו. הצענו לרופאים, אמר, שאם יסכימו להוריד אחוז אחד מהתוספת בסולם הדרגות ניתן להם קידום מואץ בתיפקוד מתא־ר"ך מוקדם יותר מכפי שסבור

(סוף בעמ' 2, טור 3)

ארה"ב דוחה התנגדות ישראל למתן הפנטומים לסעודיה

מיופה הכוח של ארה"ב ידווח לאבן על שיחות הפיסגה

מאת חגי אשר, סופר „דבר"

שר החוץ אבא אבן יפגש היום בלשכתו בירושלים עם מיופה הכוח האמריקאי בישראל אוואן זורהלן, שימסור לו על השיחות בעניין המזרח־תיכון שניהלו במסגרת פגישת „הפיסגה" בין ברז'נייב לניקסון.

אשר לאיגרתו של אבן אל שר החוץ האמריקאי בנוגע לעיס־קות ה„פאנטומים" האמריקאיות עם סעודיה וכווית, נודע כי סגן שר החוץ קנת ראש כבר השיב, לשגרירות ישראל, על הפניה ה־ישראלית, כאשר נפגש בסוף הש־בוע שעבר עם שגריר ישראל ב־וואשינגטון שמחה דיניץ.

בפגישה זו מסר דיניץ את אי־גרתו של אבן ואף הוסיף הסב־רות בעל־פה לדרישה הישראלית בארצות הברית שתימנע מהספ־קת „פאנטומים" לסעודיה וכווית. יש להניח כי התשובה האמריק־אית הפורמלית תינתן רק כעבור כמה זמן. אבל מחילופי ההערות בהמלך פגישה זו נתן קנת ראש לדיניץ להבין, כי ההחלטה האמ־ריקאית בנושא זה לא תשתנה. רשתה תלוי ביצוע העיסקה רק בהסכמתם של הסעודים והכוויתים.

בנעילת הפיסגה האמריקאית־הסובייטית

ברז'נייב מכריז על סיום המלחמה הקרה

מבהיר כי לא הושג הסכם כלשהו לגבי המזה"ת

סאן־קלמנטה, (ע"ר וא.פ.). — הפיסגה האמריקאית־סובייטית ננעלה אמש בקליפורניה בנאום טלוויזיה לילי של מנהיג ברה"מ לאוניד ברז'נייב, שבו הכריז על סיום המלחמה הקרה ועל פתיחת עידן של שיתוף פעולה והתייחס בקצרה אל המצב במזרח התיכון. ברז'נייב תיאר את הסכסוך הישראלי־ערבי כענן שחור ש־הטיל צילו על הפיסגה, אך לא רמז להסכם כלשהו בנושא זה.

קודם לכן חתמו ברז'נייב וניק־סון ליד אחד הצצים בחצר הבית הלבן המערבי בסאן קלמנטה על הודעה משותפת שתכנה יפורסם רק היום, שעה שברז'נייב ימריא לפאריס.

ניקסון הדגיש, בדבריו אחרי ה־חתימה, כי כל הסכם הוא בעל ערך רק אם יש רצון לקיים אותו. ברז'נייב מצידו אמר, כי בשיחות הפיסגה לא הקפידו על גינוני טקס וכי היתה זו „עבודה קשה".

בקטע של נאומו על המזרח ה־תיכון אמר ברז'נייב, כי עדיין קיימות חממות של מתיחות מסו־כנת בעולם וכי בשיחותיו עם ניק־סון נדון המצב במזרח התיכון ש־עודנו חמור מאד.

„אנו מאמינים, אמר, כי יש ל־השלים באזור זה בהקדם האפשרי הסדר שלום צודק ויציב, שיבטיח את הזכויות החוקיות של כל אלה שסבלו מן המלחמה ויקרב לבטחון כל העמים באזור".

הוא אמר, כי הדבר חשוב לכל עמי המזרח התיכון, ללא יוצא מן הכלל, וגם לשמירת השלום בעולם כולו.

להרחבת הסחר בין המעצמות

ברז'נייב השמיע קריאה מודגשת למען הרחבת הסחר בין שתי ה־מעצמות אך נמנע מלהתייחס במ־פורש להתנגדות בקונגרס להרחבת הסחר כל עוד לא יובטח חופש ה־הגירה של היהודים. הוא רק אמר, כי כל נסיון להכשיל את הרחבת יחסי הסחר הכלכלה בין שתי המעצמות הוא מחוסר תכלית עד שאין כל צורך להפריך אותו.

ברז'נייב הקדיש את עיקר דב־ריו למגמה לשיפור יחסים עם ארה"ב ולבלימת מירוץ החימוש הגרעיני.

הוא תיאר את ההסכם למניעת מלחמה גרעינית כאבן פינה בתהליך היחסים הסובייטיים־אמריקאיים וציין, כי הוא מקווה לארח את ניקסון במוסקוה פעם נוספת בשנה הבאה ואז ייחתמו הסכמים חשובים עוד יותר.

האנושות התבגרה, לדברי ברז'נייב, והיא זונחת את המלחמה ה־קרה ואת השריונות שנאלצנו ל־בוש לפנים. האנושות, אמר, רוצה לנשום בשלווה ובחופש. הוא הד־גיש, כי יש לחסל את האפשרות של מלחמה נוספת בהזכירו כי ארה"ב וברה"מ ניצחו במלחמת העולם השניה.

יועצו של ניקסון פרופ' קיסינ־ג'ר אמר קודם לכן, כי בעיית ה־מזרח התיכון היתה הקשה ביותר בין הנושאים, שהועלו לדיון ול־דברי „ניו־יורק טיימס", לא הושגה שום הסכמה בין שני מנהיגים ב־נושא זה.

יו"ר כונדרון הנשיאים של האר־גונים היהודיים הגדולים בארה"ב יעקב סטיין הביע בתוך כך, צער על שהפיסגה לא הניבה הודעה המכירה בזכות יהודי ברה"מ ל־הגירה חפשית. הוא קרא לאישור „תיקון ג'קסון" בקונגרס.

זאת איננה אוניברסיטה רשמית אם־כי מרצים מנוסים מהאוניברסיטאות הגדולות במדינה שוקדים בה על הכשרת אנשינו בדרך היעילה ביותר.

באוניברסיטה זו עוברים מנהלי־הסניפים שלנו קורסים במינהל בנקאי. גם פקידים מהסניפים ומהמחלקות השונות של הבנק יוצאים להשתלמויות ולקורסים מיוחדים לשם רכישת־ידע ושיפור שיטות.

למעשה, כל אחד ואחד מעובדי בנק הפועלים עבר הכשרה או השתלמות בתחום זה או אחר.

קצב ההתפתחות המהיר של הבנק וההתקדמות המהירה בשטח הבנקאות מחייבים אותנו לעשות זאת.

כמו כל מהפכה גם המהפכה השקטה לא קרתה ביום אחד. ובין השאר, צריך היה ללמוד הרבה כדי להצליח ולגדול פי 5 תוך 4 שנים.

בנק הפועלים בע"מ

פתחנו אוניברסיטה קטנה משלנו.

א. אריאלי

בעקבות פניית מדעני ישראל

המדענים במוסקוה הפסיקו שביתתם

שובתי הרעב במוסקבה החליטו להפסיק את הצום בן הכבועיים, לאחר פניה של מדענים מישראל. בשיחה טלפונית מהמוסקוה, שנת־קבלה אצל יו"ר דעד המדענים, פרופ' יובל נאמן, אמרו השובתים: „אנו קובעים בסיפוק שאף על צילות לא פוליטית, אל הומאנית טהורה. שוכנענו שיש במו ההוכחות הדרושים למאבק זה. אנו אסירי תודה מקרב לב לכל אלה שסייעו בידינו בדרך זו או אחרת.

„מכיוון שלפת עתה לא חל שינוי במצבנו, אין אנו מפסיקים את מאבקנו ונקום בצעדים בעת ובצורה שיראו לנו כנכונים".

פרופ' יובל אמר לשובתים, כי שביתתם היא בעלת ממד היסטו־רי. הוא הבטיח לעשות הכל למען עלייתם לארץ.

נשיא המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ אברהם הרכן אמר, כי הבובתים השיגו את מטרתם בהוכיחם לעולם כי אין הוגש יציאה לכל יהודי בברה"מ הרוצה בכך.

פרופ' יובל נאמן בשיחה טלפונית עם המדענים השובתים במוסקוה

הסטודנטים היהודיים שגורשו מברה"מ — בתורכיה

איסטאנבול, (יופ"ע). — שבה סטודנטים יהודים מארה"ב, שביקרו בברה"מ בדרכם לישראל וגורשו ממוסקוה, הגיעו אתמול לאיסטאנבול וסיפרו, כי החזיקו אותם במעצר וכי השלטונות ה־סובייטים פגעו בהם באופן פיסי וגרמו נזקים לתשמישי הקדש שברשותם.

גורדון סילאדה, אחד בשבת הגבורפים משה, כי הסטודנטים נכנסו למוסקוה „בנסיון להסיג ה־פגה של מבש ביחסים בין ברה"מ וארה"ב". הם נלקחו למעצר ביום ל' בהיכנסם בבוקר והשלטונות סירבו להגנות לבקשתם לבוא בקשר עם השגרירות האמריקאית. סבר הגילה אחד נקרע במהלך „חי־פוש אחר סמים" וטלית אחת נגנ־בה.

פי שאנו גאלצים להיפגש בבריתי הבורצאות לגבורות רציננו. הרי הצום ללנו בילא את תפקידו. הצלחנו לעורר את דעת הקהל בעולם ל־בעיית האפליה של מדענים ועובדים הרוצים להגר לישראל. בהת־קופת הצום נודע לנו — והדבר שורר בנו התרגשות רבה — ש־העולם עוקב בדריכות אחר מאב־קנו. נודע לנו, שהקהילה המדעית בעולם הבכיר גבוהה את פעילותנו בפ־

...מה לפיסגה ...בית בספטמבר

מאת כתבי „דבר" לענייני ערבים

...של הליגה הערבית כי ...שבוע פתח את דאי ...דינות עדיב לקיום ב־...ועידת פיסגה הד־...לאחר ...ועידת הפיסגה הבלתי

...ת מצרים סגנו אמנה, ...היסכה הסכמה כללית ל־...של ריאד אך בינתיים אין ...ביצור מבקורות אחרים. ...פיסגה ערבית לא נערכה ...מאז ועידת רבאט בד־...1969.

כך נבשו אתמול הסד־...הנביא סאדאת וקולנל ...חלק בן השיחות התנהלו ...שהוליכה את הענים מקא־...לאלכסנדריה ובתחנת עבד־...קבלה פנים המונית.

...בעיית המדינה הפלשתינאית

בקאהיר ...נפגש השליח הירדני הביעוד עבד אל־מנעם ריפאעי עם ...הבכירים של סאדאת וגדיד, כי מצרים תומכת ברעיון המדינה הפלשתינאית הנ־פרדת.

...ות־הגברות בלשון ...ות, שניתנה אתמול ...ה־הספר התיכוניים, ...רונה — ראה בעמוד 13.

דו"ח ועדת ראש הממשלה: 160,000 ילדים במצוקה

מאת ד. בלוך, סופר „דבר"

דו"ח ועדת ראש הממשלה לילדים ובני נוער במצוקה קובע, כי כ־160,000 ילדים נמנים עם משפחות המצויות במצוקה, כלומר כ־19 אחוזים מכלל הילדים בי־שראל. מבין אלה נמצאים כ־25,000 ילדים, שהם כשי־שה אחוזים במצוקה עמו־קה.

מפרטי הדו"ח עולה כי אח־דל ...ים ...הועדה הצלחה ...ביותר של

אוכלוסיית הילדים במצוקה, מהם מתברר, כי בין 92 ל־94 אחוז מכלל הילדים שבמצוקה חיים ב־משפחות שארץ מוצאן באסיה־אפריקה, ואילו מבין הילדים שב־משפחות הנתונות במצוקה עמוקה הגדולה יותר, כולם, ללא יוצא מן הכלל, הוריהם יוצאי אסיה־אפריקה.

בדו"ח הועדה מודגש, שחוק ...מהלך עבודתה, כבר נבקטו צעדים במסגרותיהם להיקון המצב. ...בתחום ההכנסה לנפש, ...הדוקות הדים עובדים ...לקיים את משפחותי־הם הגדולות, למעשה, ההכנסה במשפחות מרובות ילדים מבטיחה הכנסה לנפש הגבוהה מן הכ־

מים. ועם ההליך הבוא של הזקיקה הסוציאלית בשנים האח־רונות יצאות משפחות רבות מ־מעגל הסבל, אך מעגל החביליה על פי חוק. למעשה, סבורה ה־ועדה, כי בתחומי ההכנסה נבצא כבר הפתרון המעשי. ויש דינוק צצום בחינוך, תחומי המצוקה העיקריים הם בתחום הבריאות. שכ־כ־50 אחוז מכלל הילדים מצויים מתחת ל„סטנדרט" ובת־חום השיכון, שבו עדיין לא נפת־רה בעיית צפיפות הדיור. אשר לצפיפות של ארבע נפשות ויותר לחדר, הרי נראה לוועדה, כי בק־צב של השמיים האחרונות יעב־רו עוד 8—9 שנים עד לחיסול

(המשך בעמוד 2 טור 1)

هكذا من الاصل

בן־אהרון: אם תיעצר ההתייקרות תהיה תוסה"י בסוף השנה מתונה

לקראת הפגישה העומדת להתקיים הבוקר בין שבעה משרי הממשלה עם חברי הוועדה המרכזת לדיון משותף בדרכים המוצעות לבלימת האינפלציה ובלימת ההתייקרויות בתקופה הקרובה — קיימה אתמול הוועדה המרכזת חילופי דברים בנידון.

מזכ"ל ההסתדרות הודיע, כי בפגישה עם השרים היום ישתתפו מטעם ההסתדרות: י. בן־אהרון, י. משל, א. אברהמוביץ, א. אפרת, צ. דגני, י. חשביה, ה. זיידל, א. ידלין ונחמה קצב.

בפתח דבריו הטעים המזכ"ל, כי ההסתדרות חוזרת על החלטתה החד משמעית, בדבר תביעה לתשלום מלוא תוספת יוקר חצי שנתית בחודש יולי 1973, כפיצוי לעובדים השכירים בעד ההתייקרויות שחלו כבר במחצית הראשונה של השנה.

בן אהרון הדגיש, כי מערכת החישוב השיטה של תשלום תוספת היוקר החצי שנתית ייעשה, כמקובל, באמצעות המומחים של ההסתדרות והמעסיקים בהתאם לעקרונות הקיימים בנידון זה מכבר, וע"פ המדד הרשמי והמוסמך שיתפרסם ב־15 ביולי 1973.

בן־אהרון סיכם באומרו: „עומדת בפנינו פעולה משותפת לבלימת ההתייקרויות, אם אמנם יובלם גל ההתייקרויות בחצי השנה הקרובה והמדד ייעצר בשיאו הגבוה כבמדד שנתי — אין ספק, שתוספת היוקר בסוף השנה תהא מתונה ביותר, וכולנו נתברך בכך" — אמר בן־אהרון.

בן אהרון חייב כמה מההצעות שהעלה נגיד בנק ישראל משה זנבר, בקשר לייקור הריבית על אשראי מבחוץ כמלחמה באינפלציה ובהפרי הביקוש. אף שבצעדים כאלה עלולים לפגוע פה ושם במשק התעשייתי, ובמשק ההסתדרותי בכלל זה.

אפרת: להפעיל אמצעי ספיגה

א. אפרת עמד על כך שהקפאת המחירים צריכה להיות אפקטיבית. כן הציע הפעלת אמצעי ספיגה, כגון בלימה בהוצאות הממשלה, סלקטיביות בהשקעות, מסים על רווחי הון ודירות לוקסוס, הקפאת רווחים, העלאת ריבית על קרנות הייצוא וההשקעות. י. חשביה, הציע למכש את הצעת ההסתדרות לממשלה בדבר הגבלת הבנייה הפרטית וכן להפעיל תכניות אפקטיביות לספיגת כספים מבעלי ההון.

ה. זיידל אמר, שההסתדרות חייבת לתת יד לכל נסיון נוסף לבלימת האינפלציה. פרט לוויתור על תוס"י חצי שנתית.

א. ידלין סיפר על הפגישה של ראשי המשק עם שר המסחר והתעשייה ה. בר־לב. הדיונים בדבר הקפאת המחירים הצפויה. ידלין הביע ספקות אם יתאפשר לעצור לגמרי את גל העלאות המחירים.

א. אברהמוביץ הציע לספוג כספים ע"י תכניות חיסכון מושכות ובדאיות לחוסך. הוא תבע, שההסתדרות תדרוש מהממשלה הקמת הוועדה המשותפת לבדיקת תביעות העובדים במשפחות הדירוג האחיד.

משל: חישוב תוס"י ע"פ הממוצע שנתי

מ"מ המזכ"ל ירוחם משל פרש את השיטות הקיימות לחישוב שיעור תוספת היוקר, גם כאשר זו משתלמת בחצי השנה. משל הסביר, שלדעתו החישוב הנכון של תוסה"י הוא ע"פ ממוצע שנתי — שיטה שהיתה קיימת גם בעבר שבה שולמה תוסה"י כמה פעמים בשנה. משל תבע ספיגת ההתייקרויות ע"י היצרנים ותשומת לב מירבית למה שיקרה גם לאחר תשלום תוסה"י, והיינו שלא יתגלו התייקרויות נוספות ותשלום תוספת יוקר חדשה וחוזר חלילה...

צ. נתנזון התנגד לכל שיטת חישוב תוס"י שעלולה למכש את התשלום ב„קומבינציות" של כלכלנים.

נחמה קצב התריעה על כך שהשמועות על הקפאת מחירים כבר גורמות לייקור. שכן היצרנים והסוחרים יראים מהקפאה צפויה ומעלים בינתיים את המחירים. צ. דגני הבהיר, שקשה יהיה להתעלם מהתביעות של הקואופרטיבים לתחבורה להעלאת מחירים. שכן להתייקרויות במשק השפעה בייחודית על הפעלת התחבורה. ג. אלמוזלינו תבע החמרת העונשים על מאמירי מחירים ופיקוח קפדני על המשווקים והיצרנים.

57% מהציבור תומכים במדיניות דיין בשטחים

57.3 אחוזים מהציבור תומכים במדיניות דיין בשטחים — זאת העלה סקר דעת הקהל האחרון של מכון המחקר „דחף" שנערך החודש.

1,200 איש, המהווים מדגם ארצי מייצג של האוכלוסיה היהודית הבוגרת במדינת ישראל נשאלו השאלה הבאה: „קיימת מחלוקת בין ספיר ודיין בנושאים הקשורים במדיניותנו בשטחים, כגון, שאלת הגשרים הפתוחים, קניית קרקעות ע"י יהודים, התנחלויות, בעיית היחס המספרי בין ערבים ליהודים ועוד. בעמדת מי אתה תומך?

כאמור, תומכים 57.3% בעמדת דיין, 10.1% תומכים בעמדת ספיר, 12% ענו שקשה להם או שאינם יכולים להחליט, 12.5% ענו שאינם מתמצאים בנושא, ו־7.1% ענו שאינם תומכים בשום עמדה שהיא.

נכשל המו"מ

(המשך מעמ' 1)

הצענו (היינו ב־1.3.72). הרופאים דחו גם הצעה זו. כל השיטות האפשריות לסיום הסרט במסגרת תוספת של 45.6 אחוז, אבל, נדחו באופן עקבי ביותר.

יש לנו הרגשה, הוסיף שם־טוב, שנציגות הרופאים לא היתה מוכנה לבוא אפס לקראתנו בהצעה קונסטרוקטיבית לסיום השביתה, מתוך רצון לפרוץ את התקרה שקבעה הממשלה. נשאלת השאלה אם הפער כל כך קטן מדוע אנו (נציגי המעסיקים) איננו מוותרים? אמרתי לרופאים, הוסיף, שוויתור מצד הממשלה פירושו פריצת מערכת השכר וערעור הזוים קיימים במשק. בעוד שוויתור מצד הרופאים איננו פוגע באופן משמעותי בהישגים שהשיגו. עם תום הישיבה הציע שר־הבריאות לרופאים להפגש היום שנית, אך הרופאים לא גילו נכונות. הצעתי זו בעינה עומדת, סיים שם־טוב.

הפגישה אמש נפתחה באווירת מתיחות, כבר בראשיתה הביע יושב ראש הסתדרות הרפואית ד"ר ר. ישי מחאה חריפה נגד שר־הבריאות על הטעיית הציבור „בנסיון שיקוף לצבוע את ציבור הרופאים". ד"ר ישי התייחס לאזהרתו של שר הבריאות בשיחה ב„שידור־ישראל" שהפער בין הצדדים הוא 10 ל"י. הוא הצביע על כך כי נציגי המעסיקים מסרו לעתונות שהרופאים העלו, כביכול, תביעות חדשות המסתכמות בשני אחוזים. ושאל את השר האם 10 ל"י שקולות לשני אחוזים מהתוספת הכללית שמציעה הממשלה, מאידך הצביע ישי על כך, שהרופאים לא העלו בשלב זה אף דרישה שלא הוגשה בעבר.

דובר הרופאים מסר, כי בפגישה שעמדה להתקיים אתמול בבוקר היו צריכים הצדדים להכין סיכומים. כדי להכין את הסיכום המשותף על הסכם לזכרון דברים. אך המעסיקים לא הכינו זאת.

ההתיישבות נגד תשלום לרופאים

נציגי ההתיישבות העובדת (מתנועות הקיבוצית ומתנועת המושבים) הודיעו ביום ו' לא לשלם לרופאי ההתיישבות עבור טיפול רפואי (כפי שהוחלט מוסדות ה.ד.י. עם החרפת הסנקציות, תוך כדי השביתה).

מקורות בקופת־חולים מוסרים, כי רופאים רבים, במיוחד אלה הגרים עם משפחתם בקיבוצים, אינם גובים כסף מהחברים. אך ישנם רופאים הדורשים תשלום ועל כך מתנהל ויכוח בינם לבין הישוב בו הם עובדים.

כרוזים אנונימיים

כרוזים אנונימיים, הודבקו אתמול על מכוניות רופאים במרחב תל־אביב, בעיקר במוסדות הרפואה. בכרוז נאמר: „רופא — נגד מי אתה שובת? האם לא ברור לך ששביתתך פוגעת אך ורק בציבור הרחב? אתה שובת נגד מעסיקיך, לא נגדנו. אבל הסובלים הם אנו ולא הם. אם שר־הבריאות יחלה, ימצא לו רופא. אך מי יעזור לנו? הפרופסורים באוניברסיטה העברית מצאו דרך לשבות נגד מעסיקיהם ולהקל על הנפגעים שאינם אשמים — הסטודנטים. מדוע לא תמצאו גם אתם דרך בה לא תפגעו בנו?"

דו"ח אשר ידלין לוועדה המרכזת על הסיכוי ליישוב הסכסוך עם הרופאים

יו"ר מרכז קופ"ח של ההסתדרות אשר ידלין הביע אתמול בבוקר, בישיבת הוועדה המרכזת, משאלה, שסכסוך העבודה עם ההסתדרות הרפואית יסתיים במהרה עם קבלת ההצעות האחרונות של המעסיקים. הרופאים יחזרו לאלתר לעבודתם.

ידלין דיווח בישיבת הוועדה המרכזת על המו"מ ליישוב הסכסוך ועל הסדרי הביניים שהתקינה קופ"ח בימי השביתה של הרופאים. בין היתר מסר ידלין, שהנהלת קופ"ח הורתה לכל הסניפים לשלם ללא דיחוי את התמורה שמשלם החולה לרופא בביתו עבור ביקור, וכן לכבד כל מירשם רפואי הנרשם ע"י רופא לבתי המרקחת של קופ"ח.

ידלין הודיע, כי הוראת ההסתדרות הרפואית לגבות תשלום מחולים בחדרי־מיון של בתיה"ח איננה חוקית, וקופ"ח אמורה להחזיר בחזרה תשלומים אלה מתודעי הרופאים בבתי־החולים.

שליש ביקורים; חצי מצריכת התרופות

עם זאת סיפר ידלין שמאז שביתת הרופאים הנמשכת כ־18 יום, מגיע מספר הביקורים במרפאות קופ"ח כדי שליש ממה שהיה מקובל, שעה שקיבלו הרופאים חולים במרפאות, ואילו צריכת התרופות ירדה עד למחצית.

התנהגות הומאנית של הרופאים

על אף ההסתייגות מעצם השביתה של הרופאים, ציין אשר ידלין כי הרופאים מתנהגים בהומאניות — כמתחייב מעיסוקם הרפואי — גם בעת שהם שובתים. ידלין הודיע שהוא שולל מכל וכל הוצאת „צווי ריתוק" נגד הרופאים ומתנגד למשפטים שיחייבו אותם לעבוד. „מצפונם של הרופאים הוא הקובע בסופו של דבר", אמר ידלין. „ואני סמוך ובטוח שהם יחזרו לאלתר לעבודה תקינה ויקבלו את ההסדרים המוצעים שהם הוגנים, סבירים וצודקים במציאות הנתונה".

ידלין הוסיף ואמר, כי במהלך המו"מ ולקראת סיומו השוב מסתבר שההסדרים שייקבעו להבא יהיו לא רק בתחום התוספת לשכר הרופאים, כי אם יגיעו גם להסדרים למען שיפור השירות הרפואי־הציבורי במרפאות ובבתיה"ח ובעיקר בבקורת על הפרקטיקה הפרטית.

בסיום דבריו חזר והבהיר ידלין שהחלטת הנהלת קופ"ח שלא לשלם לרופאים תשלום עבור ימי־השביתה בפועל — בעינה עומדת.

מרכז „העבודה" התייחד עם זכרו של ח. ארלוזורוב

מאת סופר „דבר"

מרכז מפלגת העבודה התכנס אמש בועה"פ של ההסתדרות לערב התייחדות עם זכרו של חיים ארלוזורוב במלאת ארבעים שנה להירצחו.

בקהל הרב של מוקירי זכרו היו ראש הממשלה גולדה מאיר, יו"ר הכנסת ישראל ישעיהו, שר השיכון זאב שרף, מזכ"ל ההסתדרות יצחק בן־אהרון, ותיקי התנועה מהציר וההתיישבות. נכחו סימה ארלוזורוב ובנה שאול.

יונה כסה העלה את דמותו של ארלוזורוב כמנהיג ציוני־סוציאליסטי, את בריתו עם הפועל העברי ואמונתו כי המיעוט היהודי בארץ־ישראל יהיה רוב ויקים בה את ריבונותו. „כימי כהנתו עמו אורבים עליו בחצים מורעלים", אמר כסה.

ח"כ אריה אליאב, שהיה ילד ביום הרצח סיפר איך ח. נ. ביאליק בכה על מותו של ארלוזורוב וקרא מהספדו של ביאליק על ארלוזורוב. וכן מכתבו של ארלוזורוב אל אביו.

ערב ההתייחדות החל בנגינת אבל של השלישיה הפילהרמונית. עמיקם גורביץ ופוגנית שמחוני ליוו בדברים בארלוזורוב. הקרנת שקופיות — צילומים של המנוח בתקופות חייו. הערב נסתיים בקריאת קינתו של דוד על יהונתן מפי גורביץ.

בכניסה לאולם הישיבות של הועה"פ, הוצגה תערוכת צילומים וחומר תעודתי על חייו של ארלוזורוב מהיותו ילד ברוסיה ועד כמה ימים לפני הרצחו.

עליה על הקבר

(עתים). — קודם לכן נערכה אזכרה לחיים ארלוזורוב ליד קברו בחלקת המנהיגים הציוניים, בבית העלמין הישן ברחוב טרומפלדור בתל־אביב.

באזכרה השתתפו אלמנתו סימה ארלוזורוב, בנו ובתו של המנוח ונכדיו. כן נראו בקהל ח"כ אריה אליאב, מזכ"ל ההסתדרות י. בן אהרון, ח"כ אהרון בקר וקהל של מוקירי זכרו ומכריו של ארלוזורוב.

אליהו אילת, שהיה ידידו של המנוח, הספידו והעלה קווים לדמותו של המנהיג הציוני, שהפך לכוכב בשמי ישראל והשאיר אחריו צוואה מדינית, למרות שנרצח בגיל 34.

אילת ציין, שעדיין לא נכתב ספר על אישיותו של חיים ארלוזורוב, למרות שספרים רבים נכתבו על תולדות היישוב ובהנהגה. הוא הוסיף, כי אישיותו המורכבת של חיים ארלוזורוב החוקר, איש המדע, המדינאי המשורר — טרם פוענחה. הוא המליץ בפני החוקרים לעיין בשירתו של ארלוזורוב כדי לנסות למצוא בה את המפתח לאישיותו.

כן הזכיר את ההזמה שגילה בשאלות מדיניות, אשר נתגלתה במכתביו המפורסמים לחיים וייצמן.

נכדתו של חיים ארלוזורוב, מיכל בת שאול, קראה את השיר „כדור הזהב". שיר זה כתב חיים ארלוזורוב, בהיותו בן 19 לזכר אביו שמת בן 45.

התעשיינים לא ישתפו

(המשך מעמוד 1)

בית, בתנאי שהוא תחייב את כל המשק.

בהחלטות הוועה"פ נאמר כי תכנית הממשלה להקפאת המחירים איננה מסוגלת להאט את קצב האינפלציה, משום שאין היא נוגעת בשורשיה. תכנית ההקפאה, המלווה בהגדלת הביקוש מצד הממשלה בהזרמת כספים ובתוספת שכר, נדונה לכשלון מראש, והיא רק תעמיק את העיוותים במשק באותר שאפשרויות הפיקוח מוגבלות לסקטור התעשייתי ואינן קיימות בבגזרים האחרים של המשק. תכנית הקפאת מחירים שאינה מלווה בהקפאת השכר ובצעדים אנטי אינפלאציוניים אינה תכנית כלכלית אלא תכנית בעלת אופי פוליטי. ההתאחדות תמשיך לעמוד בקשר עם משרד המסחר והתעשיה, כדי להגן על האינטרסים החיוניים של התעשיה.

מכיון שהממשלה לקחה לעצמה את תפקידי הוועדה לבלימת האינפלאציה, רואה הוועה"פ את התפקיד הציבורי בוועדה זו כמחוסל.

המעסיקים: לא נכשיל את המשימה

גם ההחלטה נשיאות לשכת התיאום של ארגוני המעסיקים רואה את תכנית הממשלה להקפאת מחירים כנדונה לכשלון מראש, מאחר שאין היא נוגעת ביסוד האינפלאציה אלא מנסה למגרע את תוצאותיה.

לדעת לשכת התיאום אין לנהל מדיניות כלכלית באמצעות צווים. לשכת התיאום לא תכשיל את מדיניות הממשלה, והארגונים המאוגדים בה יתייחסו לצווים העומים שיוצאו, עם פרסומם.

לדעת הנציגות הארצית של לשכות המסחר, בראשותו של א. בריקר, דרושה מדיניות כלכלית אמיצה, שתטפל בגורמים שהביאו לאינפלאציה, ולא על ידי צווים. עם זאת מקוות לשכות המסחר שהצווים לא יפריעו ליבוא לישראל, וכי שיווק המוצרים יימשך כתיקונו.

מחירי המוצרים

(המשך מעמוד 1)

את מדיניות הוועדה לווועדות הבנית, בשאל שר השיכון ז. שרף מדוע הוחלט לאחרונה לתת אישור להקמת בניין הכינהלה והסינט באוניברסיטת תל־אביב. השר שרף הסביר, כי התרומה מותנית במועד הביצוע, ואילו הממשלה החליטה שהאישור שניתן ייבדק מחדש. בהחלטתה, הורתה הממשלה לוועדה „להחיש בעקביות כבתנית רצינית בביה על פי הצורך". עוד נקבע ש„הוועדה תבדוק מחדש את הריבוניות אשר כבר הובאו ואשר טרם החלו לפעול על פיהם ותמסור את ממצאיה והמשעוקים לממשלה. — לכן החליטה הממשלה — על פי הצעתה של ראש־הממשלה — להקפיא בניית דירות פאר והטילה על ועדת השרים לענייני כלכלה לבדוק את הדרכים לביצוע החלטה זו.

נגיד בנק ישראל משה זנבר, אשר בראיונות טלפוניים מחוץ לארץ טרם שובו ארצה תקף בחריפות את המלצות ועדת המומחים, הצטרף למעשה לכל ההמלצות של הוועדה. בשאלת הריבית, שהנגיד מבקש להעלות, הוחלט לחכות עד ישיבת הממשלה שתתקיים עם שובו של שר האוצר פנחס ספיר ארצה.

הוויכוח על תקופת ההקפאה

גם לגבי משך התקופה היו דעות שונות. אחד השרים הציע שההקפאה תהיה לתקופה פתוחה מ־90 יום. שר הדתות ז. ורהפטיג הציע, כי ההקפאה תחול עד לאחר החגים. על פי החלטת הממשלה מאתמול, ההקפאה מסתיימת בד' תשרי, בין ראש השנה ליום הכיפורים. השר ורהפטיג ביקש לבצע את ההקפאה עד לאחר החגים. ואולם בישיבה נאמר, כי מועד זה מתקרב יותר מדי לתקופת הבחירות, ועלול להתקבל הרושם, שזהו צעד תעמולתי.

שר הבטחון משה דיין תמך בהחלטת הממשלה, אולם ביקש להפריד בין נושאים מיידיים והפתרון להם על ידי ההקפאה, לבין הבעיות האינפלציוניות שגרמו לעליית מחירים ושראוי לנקוט צעדים אחרים כדי להתגבר עליהם.

על צעדים אלה, יש להחליט עם שובו של שר האוצר פנחס ספיר ארצה. בעניין זה אמרה ראש־הממשלה כי שר האוצר החליט לוותר על ביקורו בארצות אמריקה הלטינית והוא אמור להשתתף בישיבת הממשלה ביום ראשון הבא.

בהקשר זה, של האבחנה בין ההקפאה כצעד זמני לבין הטיפול בשורשי האינפלציה, הוזכרו בהרחבה דבריו של הכלכלן פרופ' דן פטנקין שטען כי ההקפאה כמוה כטבילת כחדר חם במים קרים, על מנת שהרואה את הטמפרטורה הנכונה.

שר החינוך והתרבות יגאל אלון העלה את שאלת שכר הלימוד בבתי הספר העל־יסודיים, שלפני כשבועיים החליטה ועדת השרים לענייני כלכלה להעלותם. אלון תבע לבטל החלטה זו, ועל פי הצעת ראש הממשלה הוחלט כי גם נושא זה ייבחן עם שובו של השר ספיר כתוויל.

אלון מבקר הנהלת בנק־ישראל

אלון עמד גם על משיכות בסך 740 מליון לירות שלקחה הממשלה בחודשיים וחצי האחרונים מבנק ישראל. כולם מדברים על הצורך שלא להדפיס — אמר אלון — ואין מוכנים לוותר והראיה — 740 מליון לירות שמשכה הממשלה מבנק ישראל. מנכ"ל משרד האוצר א. אגמון אמר, כי משרד האוצר יפעל שלא למשוך סכומי כסף נוספים מבנק ישראל ואף יעשה מאמץ להחזיר חלק מהכספים שנמשכו בחודשיים וחצי האחרונים.

שר העבודה יוסף אלמוגי, שהציע את תוכנית ההקפאה בישיבת הממשלה לפני שבוע, הציע כי ועדת אגמון תמשיך בפעולתה בכישורים נוספים שלא באו עד כה לידי ביטוי בעבודתה, ותציע דרכים לביצוע יעיל של ההקפאה בתחומים כמו בניה. הממשלה קיבלה את הצעתו של שר העבודה.

בעקבות פעולה של משרד־המשפטים הוחלט, שגם עברות על ההקפאה יוכלו להיות נידונים בבתי משפט שלום, ולא רק בבתי משפט מחוזיים, כפי שהיה עד כה. הציבור יוכל להתלונן על העלאות מחירים, לבד ממשרדי המסחר והתעשיה גם בכל תחנת משטרה. בימים הקרובים יקבעו במשרד המסחר והתעשיה דרכי הפיקוח המפורטות וצפויה פניה אל ארגוני מתנדבים שיסייעו למשרד בפעולתו.

החודש ה־14 של הבנקים

במהלך הדיונים על הריבית דובר בממשלה על רווחי הבנקים. הושמעה תביעה לפעול לצמצום רווחי הבנקים, ולא כפי שהציע נגיד בנק ישראל, להעלות את הריבית על הלוואות שהבנקים נותנים. אחד השרים אמר בציניות לנגיד, כי מצב הבנקים כה קשה, עד שאין הם יכולים לגמור את החודש. שר הבטחון משה דיין העיר כי בודאי אין הם יכולים לגמור את משכורת החודש ה־14.

היום תושמע עדות דין

ואשינגטון (ע"ד). — מי שהיה יועצו המשפטי של הנשיא ניקסון ג'ון דין יפתח היום בעדותו לפני ועדת החקירה של הסנאט בפרשת ווטרגייט.

הוא עמד לפתוח בעדותו בשבוע שעבר. אולם הוועדה הפסיקה ישיבותיה לרגל ביקורו של ברז'נייב. דין אמר, שהוא „יחשוף" כשכרה עובדים לעבעד של הבית הלבן ושל הוועדה לבחירתו מחדש של ניקסון, ויגלה, שהם היו קשורים בנסיבונות לחפות על פרשת ווטרגייט.

נראה, כי השבוע של הפסקת דיוני הוועדה נתן הזדמנות ליריביו של דין לפתוח בהתקפת נגד שמטרה להבאיש את ריחו. בעזרתו המשוערת של הבית הלבן הצליחו יריבי דין לאלצו להודות כי הוא נטל 5,000 דולר מקרנות הבחירות של ניקסון, כדי לממן את ירח הדבש שלו באוקטובר אשתקד. דין החזיר את הכסף.

שר־הכלכלה של גרמניה יבוא לארץ

מאת דן פתיר, שליח „דבר" במערב גרמניה

בון, (מיוחד ל„דבר"). — בעקבות ביקור הקאנצלר וילי בראנדט בישראל עומדים לבוא לארץ בחודשים הקרובים גם שר הכלכלה הלמוט שמידט וראש ממשלת מדינת צפון הריין ווסטפאליה היינץ קון. שניהם מכוגים בפסגי יהיר המפלגה הסוציאל־דמוקראטית.

ביקורים אלה, שייערכו, כנראה, אחרי פגרת הקיץ משקפים את המגמה להדוק הקשרים בין הסוציאליסטים הגרמניים ובין מפלגת העבודה.

אישים בצמרת המפלגה הסוציאליסטית הגרמנית אמרו אתמול בברלין לסופר „דבר", במהלך המושב הרבעשנתי של מועצת מפלגתם, כי הדיווח הנלהב שמסר בראנדט מביקורו בארץ הרשים רבים מהם ותרם לעידוד ביקורים בישראל מצד מנהיגים רמי דרג אחרים במפלגה.

מגמת הידוק הקשרים בולטת גם בשיחות שמקיימת עתה משלחת מפלגת העבודה בראשות המזכ"ל אהרן ידלין.

אורח „העבודה" והממשלה

ביקורו של שמידט בישראל נידון אתמול בשיחה בינו לבין ידלין. שמידט יהיה אורח מפלגת העבודה והממשלה. קון אירח אתמול את משלחת מפלגת העבודה בביתו בדיסלדורף וקרא להגבר חילופי המשלחות. בעיקר של נוער.

קון יהיה היום אחד המשתתפים בדרשיה בן תשע שעות בין חברי ההנהגה הארצית של המפלגה הסוציאל־דמוקראטית הגרמנית בין משלחת מפלגת העבודה.

„אנו תומכים בישראל"

עם בואה לגרמניה ביום ו' נתקבלה המשלחת בנמל התעופה של פראנקפורט על־ידי מזכ"ל המפלגה הסוציאל־דמוקראטית הנס גד ברנר ואחר כך יצאה לבר... כאורחת ראש ממשלת ... ברמנלנד האנס קושניק. ש... בישראל בראשית השנה. קושניק שהוא מראשי הסוציאל־דמוק... הצהיר: „אנו תומכים ב... ראל ומזהים עם צרכיה ועם ... תיה".

במקומים לברגן־בלזן

ביום ו' טסה המשלחת ... קים אל מחנה ההשמדה ... ברגן־בלזן בלוויית קושניק ... שם הניחו שני זרים ליד המצבות ... בנוה.

בערב שבת הגיעה המש... לברלין ונתקבלה על־ידי ... גים המקומיים של הסוציאל־דמוקראטים לרבות ראש העיר ... שיץ, שערך קבלת פנים ...

אמצעי בטחון חמורים ... את המשלחת. תכנית סיו... נגה מתפרסמת מראש ו... חזקה מוצבת בכל הכלונות ... המכוניות.

בארזאני מבקש עזרה אמריקאית

„באמצעות איראן או ישראל"

מאת ישראל לנדרס, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). — המנהיג הכורדי מולא מוצטאפה בארזאני מבקש לקבל סיוע אמריקאי ישיר או עקיף, באמצעות איראן או ישראל, כדי שיוכל לעמוד מול הצבא העיראקי. בראיון לכתב „ואשינגטון פוסט" אמר בארזאני, כי אם תעמוד ארה"ב לימינו הוא עשוי להכריז על עצמאות כורדיסטאן בתחומי עיראק.

הוא הסביר, כי אין הוא מטפח עתה תקוות לגבי האוהדים הכורדיים בתורכיה ובאיראן, אך הוא הסביר כי הביקוש הגדל לנפט מחזק את עמדתו, ולדבריו, הוא מוכן „להעניק לחברות אמריקאיות את הזכות לנצל שדות נפט בשטחים שיהיו נתונים לשליטתו. „ברשותנו אוצרות נפט שיספיקו לשני מרכזי הפקה נוספים כמו כירכוך", אמר בארזאני. הוא ביקש, כי נציג ... יבוא לבקרו, כדי לשמוע ... נוחיו וללמוד על ... כורדים.

בארזאני הביע ... כי צפויה עוד התנ... בין הכורדים לבין ... עיראק. ההסכם שנח... שני הצדדים ב־1970 ... להתמוטט והחודשים ... רונים הורעו, לדבריו, ... סים עם ממשלת ...

הכורדים הגישו את ... לגבי הרשמת עקרון ... שהובטחה להם. תגובתה ... רשמית של בגדאד היתה ... תביעות מרחיקות לכת ... דים מבקשים, לטענה ... מר של מדוראקה.

בארזאני התחמק ... כאשר נשאל בראיון בדבר ... סיוע מישראל, הגשר ... פה הכתב מנושא זה ... המנהיג הישיש: „ישנם ... העשויים להיות נכונים ... טב לא לדבר בהם".

בגין דורש להקים ועדת חקירה בפרשת ארלוזורוב

יו"ר תנועת החרות ח"כ מנחם בגין אמר אתמול, כי „הגילויים החדשים בפרשת רצח ארלוזורוב מחייבים אחת משתיים: או שהכל יהדר, שהיתה זו אשמת שוא, או שתוקם ועדת חקירה של שלושה שופטים, לפי חוק ועדות החקירה, שתתחיל את פעולתה רק לאחר הבחירות.

בגין, השמיע דבריו במסיבת עתונאים רבת משתתפים, שנערכה בבית סוקולוב בתל־אביב. במסיבה השתתף גם צבי רוזנבלט, אחד משלושת הנאשמים בפרשה שנותר בחיים, אשר הצטרף לתביעה. ואמר כי הוא שוקל אפשרות של הגשת תביעה נגד מזכ"ל ההסתדרות י. בן־אהרון בעקבות דבריו, שפורסמו ב„דבר" ביום ו'.

בגין הדגיש, כי במאמרו ביום ו' ב„מעריב" השמיע פניה לציבור, שהיתה מכוונת לכולם, והוא מקווה שמרכז מפלגת העבודה ייענה לקריאה ויפרסם הודעה, כי האשמה שהוטלה לפני 40 שנה על שלושת הנאשמים היתה אשמת שוא.

בגין הוסיף, כי למרות שראש הממשלה ג. מאיר סבורה, שאין להקים ועדת חקירה, כדי שלא להעלות את האווירה העכורה, חידש כבר בן־אהרון אווירה זו בדבריו. בן־אהרון קבע, שבכל החומר לא מצא דבר, שיוכל להכריע את הכף לכלל זיכוי. „עד מתי יוכל צבי רוזנבלט להגיש משפטים? יש לשים קץ אחת ולתמיד לעלילת הדם, ולקבוע באורח מוסמך את האמת הפשוטה. שיד יהודית לא שפכה את דמו של ארלוזורוב. עד מתי ישמעו אחיו של סטבסקי, אלמנת אחימאיר ושני בניה וצבי רוזנבלט את האשמה־השווא?" שאל בגין.

בגין פתח את דבריו בהעלאת זכרו של ארלוזורוב, במלאת 40 שנה להרצחו בידי זדים אור ל־17 ביוני 1933 על חוף ימה של ת"א. כשכל הנוכחים מכבדים את זכרו בקימה. הוא אמר, כי הוא מרכין את ראשו באבל ובכבוד בפני קברו של האדם, ששירת בנאמנות וביושר את עמו. ארלוזורוב היה הוגן וישר אפילו בויכוח עם יריב מאד במחנהו הפוליטי. דאגתו הראשית ברגעיו האחרונים היתה, שהחשד ברצח לא יוטל על יהודים. במותו נשפך דם קדוש והוד של מנהיג ציוני מובהק. אבד.

ההלך אמר „כי עוד ב־1965 כאשר יהודה ארדי, חוקר המשטרה בתקופת הרצח, הציע את דבריו בלשכת „בני ברית" „חרות" בכנסת להקים ... „אולם רק עתה ... ממצאי הדו"ח של ארדי ... ריבי, לאחר שאחיה, ... הופיע באזכרה על קבר ... אחימאיר הודיע, כי ה... סם את הדו"ח. בד בבד ... ב„הארץ" גילויים של ... „ההגנה", ששמע בשנת ... הודאה מפיו של הערבי ... מביר, כי הוא חבר ... התנקש ברצח, במשך 40 ... היו דברים אלה ידועים.

גילויים אלה קבעו ... של חידוש התביעה להק... ועדת החקירה, אך כיוון ש... שא של צדק, מובנה ... רות לכך, שהוועדה ... בודתה רק בנובמבר־ד... מבר לאחר הבחירות. א... מר צבי רוזנבלט פת... סיבה, בהצהרה שבה ... השאר: אבא אחימאיר ... סטבסקי היו יחד עמ... לעלילת דם איומה, ש... ברור לכל, כי עלילה ... לימי להכות בתנועה ... טית. „הייתי באותם י... בן 19, שהגיע ארצה ... לבנות מולדת לעם. היה ... קום זאת שמו אותי ... ובריה, מעלו עלי א... השמיצו וגידפו אותי ... העולם היהודי, וביקש...

„עוד שנים רבות א... שה", המשיך הדובר, ... כוהה של העלילה. ה... כתם אפל על תולדות ... יהודי בעת החדשה. ... וצורב בלבות שלושתנו. לא טיהה ... על ה... דם לנו במשך יותר מ... אבל נדמה לי, שהגי... לעלות מזור ל... מת ועדת חקירה, שת... מוסמך את האמת. ... בוראה. הגיעה העת, ... עמדו אז בראש מ... יבקשו סליחה ומחילה".

הלי"צ נגד רוזיפה העבר

ביום עיון של הצ... המפלגה הליברלית (לי"צ), יצא מזכ"ל ה... בוקאי נגד הדריסה ... שיות היסטוריות כבא... רות כמו „מי רצח א..." או „מי פידק את ..." „מי נתן הוראה לי... אלטלינה" וכו'.

„עם כל התעניינות ... של הנושאים המזכור... — לא אלה הן הבעיות בהן יש להעסיק את ה... ת 1973. יעסקו בא... בים התחקרים בנושא ... הורוב, אך הכנסת ה... לתת דעתם לשורות היום הבוער" — סיכם

עירית ורשה תממן שיקום ביה"כ היחיד

עיריית ורשה החליטה לממן את עבודת השיפוץ של בית העלמין היהודי בבירה הפולנית ולשקם את בית הכנסת היחיד — ביה"כ נוז'יק ברח' מהורדה — שנותר בעיר.

הודעה ברוח זו נשלחה בימים אלה ע"י יו"ר ועד הקהילות היהודיות בפולין יצחק פרנקל, אל חבר הנהלת הסוכנות היהודית וראש עליית הנוער יוסף קלארמן.

קלארמן ביקר בפולין לפני כשנה לרגל הקונגרס הבין־לאומי של כפרי הנוער ועמד מקרוב על בעיות הקהילה היהודית במדינה זו. עם שובו דיווח על ביקורו להנהלת הקונגרס היהודי העולמי.

במכתבו אל מר קלארמן הודיע יו"ר ועד הקהילות היהודיות, כי לאחרונה התכנסה לישיבה מיוחדת מועצת עיריית ורשה, שדנה בבעיית שיפוץ בית העלמין היהודי ברח' אוקופובה ושיקום בית הכנסת ע"ש נוז'יק. הישיבה הוקדשה בעיקר לשני עניינים אלה והתנהלה בראשותו של סגן ראש העירייה, זיגמונט קאמינסקי ובנוכחות פקידי עירייה בכירים.

בסיכום הישיבה הוחלט להורות למחלקות העירייה, הנוגעות בדבר, להכין תכנית מקיפה לשיפוץ בית העלמין היהודי בבירה הפולנית ושיקום בית הכנסת (ע)

אלוף הדאיה המזרח גרמני אודו אליקה, שנמלט בדאונו למערב גרמניה אמר למשטרה כי ברצונו להתחיל בחיים חדשים במערב.

ראש ממשלת סין צ'ו אן לאי הביע אמש תמיכה מלאה בהצעות לאיחודה בדרכי שלום של קוריאה, כפי שהועלו על־ידי המנהיג הצפון קוריאני, קים איל סונג.

ועדת רה"מ

(המשך מעמוד 1)

במצוקה חריפה זו. אשר למשפחות הגרות בצפיפות של שלושה ויותר לחדר, הרי לפי הקצב שנסתמן בארבע השנים האחרונות, ניתן להגיע לחיסול מצוקה זו תוך חמש שנים. אולם מכיון שבשנה שנתיים האחרונות הואט הקצב, יתכן שהמצוקה תחוסל סופית רק בעוד 25 שנה.

אשר להגדרה של ילדים במצוקה, קבעה הוועדה שלושה אינדיקטורים: צפיפות דיור של שלוש נפשות ומעלה לחדר; השכלת ראש משפחה שאינה עולה על שבע שנות לימוד; ורמת הכנסה מינימלית לנפש של 75 ל"י לחודש ב־1969.

אוכלוסית ילדים במצוקה היא זו המאופיינת על ידי שניים מתוך שלושת האינדיקטורים, ובמקרה של קיום כל השלושה, הרי המשפחה מצויה במצוקה עמוקה יותר. עוד מציינת הוועדה, כי אילו היתה נבחרת רמת הכנסה מינימלית לנפש של 90 ל"י, כי אז אוכלוסית הילדים במצוקה היתה עולה ב־25,000, ומגיעה לכ־185,000, ביניהם 48,000 ילדים נתונים במצוקה עמוקה יותר. התוספת הגדולה של ילדים, גם היא בעיקרה ממשפחות של יוצאי אסיה—אפריקה. הוועדה מצאה גם, שאוכלוסית המצוקה מתרכזת יותר בערים הגדולות מאשר בערים הקטנות.

לדעת הוועדה, מצביעים ממצאיה על חומרת בעיית המצוקה של ילדים ונוער בישראל מבחינת היקפה, ומבחינת החשיבות והקדימות בסדר העדיפות של מדינת ישראל להעניק לפתרון בעיית מצוקתם של ילדים. פתרון בעיית הצעירי המצוקה של משפחות וילדים יגביר גם את ליכודה החברתי של מדינת ישראל, מאידך, חוסר היענות מספקת מצד החברה המדינה לבעיות השוני המצוקה במימדים התואמים את חומרת הבעיה וגדולה, עלול להגביר הפערים החברתיים והעדתיים ואף לתרום לזעזועים על רקע עדתי בהווי המצוקה והשלכותיה.

החלק האחרון של דו"ח הוועדה כולל המלצות לשיפורים ושינויים מבניים במערכת שירותי הרווחה הציבוריים. העיקרים שבהם מיועדים להבטחת מוקד אחד, שיוכל לקבוע מדיניות כוללת ומכוונת בתחום הסוציאלי ותיאום בין שירותי הרווחה. מוצע לרכז את התפקידים של הבטחת הכנסה ותעסוקה במשרד אחד. ריכוז כל התפקידים הקשורים בשירותים למשפחה ולקהילה או במשרד הראשון או במשרד מיוחד, ריכוז התפקידים לשיכון, לתכנון פיסי ואורבני — במשרד אחד, וריכוז התיכוך הבלתי פורמלי והטיפול בנוער שוליים — במשרד אחר.

מונה מתאם לביצוע המלצות ועדת רה"מ לנוער במצוקה

בישיבת הממשלה שהתקיימה אתמול סיפרה ראש הממשלה גולדה מאיר על דו"ח ועדת ראש הממשלה לילדים ונוער במצוקה.

אל"מ ברוך לוי

שהגיש לה בשבוע שעבר מרכז הוועדה ד"ר י. כץ.

ראש הממשלה הודיעה על מינויו של אל"מ ברוך לוי כמתאם המעקב אחרי ביצוע המלצות הדו"ח על־ידי משרדי הממשלה. אל"מ לוי יפעל במשרד ראש הממשלה.

ראש הממשלה הודתה לחברי הוועדה על עבודתם המסורה והודיעה כי ועדה מצומצמת תמשיך לכהן כגוף מייעץ בנושא זה.

דבר
DAVAR
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרסי
מנהל כללי גדעון נאמן
המו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת. ד. 199, טלפונים 246251 (6 קווים).
סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 246251.
ירושלים, מערכת ומנהלה, רחוב הלל 16, טלפונים: 231251-3.
חיפה, רח' הנביאים 27, טלפונים 642111-2-3

בואו נשחה

צבר
צעיר בריא רענן

השחיה מהנה ומועילה

השחיה תשפר את כושרך הגופני אם תשחה ברציפות לפחות 15 דקות, שחיה איטית וקלה. אם תהיה מעונין בשחיה קצרה אך מהירה יותר, ההולכת ומתגברת, ראה תוכנית פעולה התחלתית להלן.

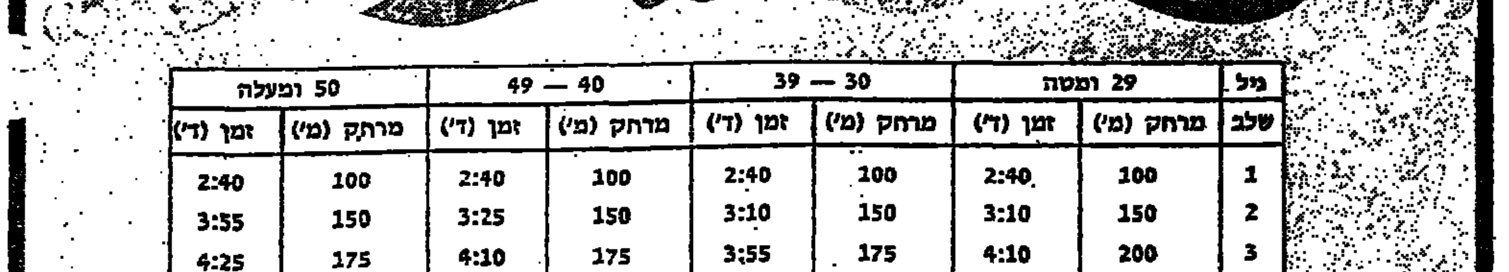

גיל	29 ומטה		30 — 39		40 — 49		50 ומעלה	
שלב	מרחק (מ')	זמן (ד')	מרחק (מ')	זמן (ד')	מרחק (מ')	זמן (ד')	מרחק (מ')	זמן (ד')
1	100	2:40	100	2:40	100	2:40	100	2:40
2	150	3:10	150	3:10	150	3:25	150	3:55
3	200	4:10	175	3:55	175	4:10	175	4:25
4	250	5:40	200	4:10	200	4:40	200	4:55
5	250	5:10	250	5:25	200	4:25	200	4:40
6	300	6:10	250	5:10	250	5:40	200	4:25

כתבו למטה „צבר", ת.ד. 33311 תל־אביב ותקבלו חוברת הסברה והדרכה כיצד לעסוק בפעילות גופנית.

משרד החינוך והתרבות רשות הספורט והחינוך הגופני / משרד הבריאות היחידה לחינוך לבריאות והסברה

[נ]פתחות השיחות עם תשעת שרי השוק

[ש]לב אחרון לקראת השיחות בקנה־מידה מלא על הקמת איזור סחר חופשי עם ישראל ויתר הארצות באגן הים התיכון

מאת ז׳אק מורים

[פ]ריס, (מיוחד ל„דבר"). — [שרי] החוץ של תשע מדי־ [נות] השוק המשותף פות־ [חים] היום בלוקסמבורג [כינ]וס בן יומיים שבמהל־ [כו] הם מקווים לסלק את [המ]כשולים האחרונים לק[רא]ת פתיחת שיחות ב[קנה־]מידה מלא על הקמת [איזו]ר סחר חפשי, שיכלול ישראל ומדינות אח־[רות] באגן הים התיכון.

[הכו]ונה היא, שהשרים ימסרו הנ[חיות] סופיות לוועדה הקבועה של [השוק] בנוגע לקו שעליה לנקוט [בשיח]ות עם ישראל, ספרד, אלג׳יר, מארוקו ותוניסיה כמו בחד[ש] הבא.

השיחות הצפויות יקבעו באיזו מידה תוכל ישראל לצפות לכך שהשוק ירכך את המכה שספגה כתוצאה מצירוף בריטניה, אירלנד ודניה לשוק, בראשית השנה. היקף הסחר של ישראל עם שלוש מדי־ נות אלה גדול יותר מאשר היקף הסחר עם שש חברות השוק הור־ תיקות. יצוא ההדרים מישראל ל־ בריטניה מוגן באופן זמני באמ־ צעות פרוטוקול, שעליו חתם שר החוץ, אבא אבן, בבריסל בינואר. הסדרים שנקבעו בפרוטוקול זה יישארו בתוקף עד לחתימת ההס־ כמים החדשים לקראת סוף השנה.

הכללים, שיקבע השוק למו״מ עם מדינות הים התיכון השבוע, יחולו על תוצרת חקלאית, מוצרי תעשיה ונושאים של שיתוף־פעולה מכסי והכלכלי.

הורדת מכסים בשלבים

השוק מציע להנמיך את המכ־ סים על יצוא ישראלי לאירופה בשלבים שנתיים — 40 אחוז בינו־ אר 1974, 60 אחוז ב־1975, 80 אחוז ב־1976 ו־100 אחוז ב־1977. אולם אחרי שיושג ביטול מוחלט של המכסים על רוב המוצרים ב־ 1977 תבוא „תקופת עיכוב" בת שנתיים לגבי 20 אחוז ממוצרי ה־ יצוא הישראליים, בפרט כימיקא־ לים ומוצרי טקסטיל מסויימים, אשר ישוחררו ממכס רק ב־1979.

השוק דורש מישראל, בתמורה, להוריד את המכסים על היצוא האירופי לישראל עד לביטולם ה־ מוחלט, במקביל להקלות שייתן השוק ליצוא הישראלי לאירופה. ואולם ישראל גורסת, כי מהיותה מדינה מתפתחת, היא זקוקה לנ־ שימה ארוכה יותר ומציעה לקבוע את שנת 1985 כשנת היעד לביטול המכסים על היבוא אליה.

במהלך ישיבה מאראתונית ב־ לוקסמבורג בשבוע שעבר הסכימו שרי החקלאות של מדינות השוק לכלול חלק ניכר מן התוצרת החקלאית הישראלית בשיטת הסח־ ר החפשית החדשה. הם מציעים הפחתת מכסים של 60 אחוז על הדרים וכיצוי פירות הפחתה ה־ נעה בין 30 ל־60 אחוז על תות־ שדה, גזר, סלרי, אבוקאדו, מלו־ נים ושימורי הדרים.

תביעה ליחס שווה לזה שניתן לצפון אפריקה

אחד מסלעי המחלוקת הצפויים הוא דרישתה של ישראל לזכות ליחס שווה לזה שיקבלו מדינות צפון־אפריקה. הנהנות כבר מהע־ דפת מכס בשיעור 80 אחוז לגבי הדרים, לעומת הפחתת מכס של 60 אחוז המוצעת, כאמור, ליש־ ראל. הצפון־אפריקאים זכו ליתרון זה הודות לצרפת, המבקשת להגן על מפעלי המוצרים. לפי ההסדר החדש המוצע על־ידי השוק גם ישלמו הערבים מס על ארבעה אחוזים בלבד על יצוא ההדרים שלהם לבריטניה ואילו ישראל תידרש לשלם שמונה אחוזים.

העיסקה שתוסכם בין ישראל וה־ שוק תשמש, אגב, דוגמה להסד־ רים שיהיו אחר כך עם מצ־ ר״ם ולבנון הקשורות גם הן כיום בהסכמי העדפה עם השוק.

סוגיית שימורי המזון

מוקד אחר של השיחות הוא ה־ שאלה האם מוצרי מזון ישראליים בקופסאות יסווגו על ידי השוק המשותף כמוצרים תעשייתיים או כתוצרת חקלאית. ישראל דורשת, כמובן, שיצוא זה ייחשב ליצוא תעשייתי, כדי ליהנות מביטול ה־ מכס. יש לציין, כי מוצרי הקלאות לרבות שימורים ומזון בקופסאות מהווים כמחצית מכלל המכירות הישראליות לתשע חברות השוק. ואולם השוק מתקשה להעניק וי־ תורים גדולים יותר למגדלי ההד־ רים בים התיכון, מפני שאיטליה דורשת שיטה קבועה של סובסי־ דיות, כדי להגן על הדריה היא.

חובב מתפטר מהנהלת הרדיו

מאת סופר „דבר" בירושלים

מנהל הרדיו ב. חובב הודיע אתמול במכתב ליו״ר הוועד המנ־ הל של רשות השידור ו. איתן כי הוא יסיים את תפקידו עם גמר הקדנציה הנוכחית שלו ביום א׳ הבא, לאחר שמנהל הטלוויזיה י. תדמור הודיע לפני שבוע על סיום תפקידו. לפני כשבועיים אישר הוועד המנהל של רשות השידור את מינויו של חובב כמנהל הרדיו לשלוש שנים נוספות.

חובב סירב לומר לי מהם מניעי התפטרותו.

נראה כי היא נובעת בדבר היחסים המתוחים בינו ובין המנכ״ל הרשות ש. אלמוג, על רקע תביעתו לסמכויות רחבות יותר בניהול הרדיו.

חוגים ברשות ציינו כי „הקש שבר את גב הגמל" היה מינויו של סמנכ״ל הרשות א. מיסל כ־ מחליפו של אלמוג לפני נסיעתו לחו״ל. עתה החליט המנכ״ל לבטל את נסיעתו.

נראה, שסיבה נוספת להתפט־ רות משה חובב היא מסקנות ה־ דו״ח של סיור היו גרין, הקובעות שבעניני עריכה יהיו מחלקות ה־ חדשות ברדיו ובטלוויזיה כפופות למנכ״ל.

מנכ״ל הרשות ש. אלמוג נפגש עם חובב לשיחה אחרי שנודע לו על התפטרותו.

10 שנות מאסר לרמי ליבנה; שבע שנים למלי לרמן

עונשי מאסר הוטלו את־ מול על חלק מחברי הקבו־ צה הרביעית והאחרונה של נאשמי רשת הריגול היהו־ דית־ערבית. מאסרים של 7 ו־10 שנים הוטלו על שני הנאשמים היהודים שהועמ־ דו לדין עם קבוצת נאשמים זו. חמישה נאשמים אחרים נדונו לעונשי מאסר של 6 חדשים עד 6 שנים, ומתן גזר דינם של שניים נדחה לחודש הבא.

רמי ליבנה ומלי לרמן הורשעו בקיום מגע עם סוכן זר, שליח „הפתח" שחדר לישראל במסגרת ביקורי הקיץ במגמה לגייס צעירים ישראלים מחוגי השמאל לפעולות חבלה בישראל.

השופטים המחוזיים עמנואל סלונים, אברהם פרידמן ולובה פור־ סונה גזרו 10 שנות מאסר על רמי ליבנה (לבנבראון) ושבע שנות מא־ סר על מלי לרמן. השניים לא האשמו בהשתייכות לרשת הרי־ גול היהודית־ערבית אלא רק ב־ מגע עם סוכן זר. אך הועמדו ל־ דין יחד עם חברי הרשת, מאחר שהתביעה טענה כי אחד מחברי הרשת שימש כמקשר בינם לבין הסוכן הזר.

הנאשם דיאב שומשום, מכונאי בן 37 מחיפה, שנועד לשמש כ־ מפקד חוליה ברשת, נדון ל־6 שנות מאסר. אחמד מסרי, בן 22 מכפר סולם שליד עפולה, נידון ל־5 שנות מאסר, לאחר שהורשע בחברות בהתאגדות בלתי מותרת, בעשיית מעשה המגלה כוונה לפגוע בריבו־ נות המדינה ובהתרשלות במניעת עבירה.

חסן ג׳ברין, בן 22 מאום אל־ פחם, נדון ל־4 שנים לאחר ש־ הודה בחברות בארגון ובחיפוי. סאלח גברין, בן 26 מאום אל־ פחם, נדון ל־3 שנות מאסר על חברות בארגון שנמשכה כמה שבו־ עות. נכבדי אום אל־פחם הגישו עצמה לבית המשפט וביקשו לה־ קל בדינו של נאשם זה.

המשורר הדרוזי נעים עריידה, בן 22, סטודנט לתואר שני באו־ ניברסיטת חיפה, הורשע בהתרש־ לות במניעת עבירה ונדון ל־6 חודשי מאסר. בית המשפט קבע כי תחילת ריצוי העונש יח־ שב מיום מעצרו, ב־10 בדצמבר. ועם מתן גזר־הדין שוחרר עריידה מבית־הכלא. השופטים ציינו כי המשורר בא במגע עם דאוד תור־ כי, ראש רשת הריגול היהודית־ ערבית, כאשר חיפש כ״ל להוצאת ספר שירה שכתב בעברית, וכי הוא לא ידע כי תורכי זומם לבצע פעולות חבלה בישראל ולפ־ גוע בריבונות המדינה; אך עם זאת לא מילא את חובתו האזר־ חית, להודיע לשלטונות על מעל־ לותו של תורכי.

גזר־הדין לגבי שני הנאשמים ה־ נותרים בקבוצה זו יינתן ב־11 ביולי. שני אלה הם ביסאן אגבריה מאום אל־פחם וקאסם מצאלחה.

ביאסן אגברייה הורשע במגע עם סוכן זר, בתיאום פגישותיו של איש ה„פתח" עם ליבנה ולרמן ובהשתייכות לרשת הריגול והחו־ בלה היהודית־ערבית. מצאלחה הורשע בחברות בארגונו של תור־ כי ובחיפוי על עבירה. בית המש־ פט החליט לגזור את עונשם רק ב־11 ביולי, לאחר קבלת תסקיר קצין מבחן. (ע)

נשיא מאלי קולונל מוסא טראורה אמר בפקין, כי הנשק הגרעיני שבידי סין מהווה תרומה חשובה לשלום.

גולדמן: אם ייפול ברז׳נייב — אוי ואבוי ליהודים

נושא הקונגרס היהודי העולמי ד״ר נחום גולדמן אמר אתמול, כי ברז׳נייב הוא מנהיג המתונים ברוה״מ. „ואם יפול, אוי ואבוי לה־ ליהודים". הרוסים — אמר גולדמן — ימשיכו בויתורים ל־ יהודים, אך הם אינם יכולים ל־ הרחיק לכת. אם הם יקבלו את עקרון העליה החפשית, ירצו בכך גם האוקראינים. ד״ר גולדמן די־ בר במסיבת ועדת העורכים ב־ „בית סוקולוב" בתל־אביב.

הוא סיפר, כי בהיותו בארה״ב שוחחו עמו נציגי הרוסים, אנשי ה„סטייט דפארטמנט" ומנהיגים יהודים על תיקון ג׳קסון, אולם הוא סירב לעסוק בכך. לדעתו יסתיים הויכוח בין ניקסון ו־ ג׳קסון בפשרה. על אף הרוב ב־ סנאט לא יצליח ג׳קסון לבטל את הסכמי־הסחר עם הרוסים וכבר עתה יש לחץ של אנשי תעשיה ומסחר בארה״ב נגדו. ניקסון זקוק לנצחון בזירה החיצונית לאחר פר־ שת „ווטרגייט". „אני מקווה, ש־ הלחץ של תומכי ג׳קסון יישאר חזק, כדי שהוויתורים של הרוסים יהיו גדולים יותר", אמר גולדמן.

לפני כשנה וחצי — אמר גולד־ מן — הציע לו פקיד סובייטי בכיר לבקר ברוה״מ, והוא הסכים בתנ־ נאי שייצא בראש משלחת לשיחות עם קוסיגין על בעיית יהודי בר־ ה״מ, ובסיום הביקור תפורסם הו־ דעה על ויתורים לטובת היהודים. נאמר לו שהעניין הזמנתו נמצא בדיון.

בתשובה לשאלה אמר ד״ר גולד־ מן, כי אין לו שום קשר ליוזמת בורגיבה. לנציג הקונגרס היהודי העולמי איסתרמן היו פעם מגעים עם בורגיבה, בקשר עם בעיית יהודי תוניסיה.

ד״ר גולדמן אמר, כי יש למצוא דרך לשיתוף בין ישראל הגולה, עם כיבוד ריבונות ישראל והאוטו־ נומיה של הקהילות היהודיות ב־ גולה. ישראל לא תוכל לשלוט על הגולה. בעניני המדינה קוב־ עים תושבי הארץ, אבל גם ה־ עם היהודי אחראי לגורל המדינה ויש לו רשות ותת לה עצות ול־ הביע דעה.

י. בורג צופה שיפור ביחסים עם צרפת

החזית בדבר שיפור אפשרי ב־ יחסים בין צרפת לבין ישראל השמיע אתמול שר הפנים ד״ר יוסף בורג, בשובו מביקור בצר־ פת, עם צעה בבניני מפעל איג־ רות מלווה העצמאות והפיתוח (בונדס).

השר אמר, כי משיחותיו עם ראשי ערים בצרפת, שכולם אנ־ שי פוליטיקה ובעלי מעמד במפ־ לגותיהם, הבין כי מתגבש אצלם הרהור שני בכל הנוגע ליחסי צרפת וישראל. ואין ספק שהיח־ סים המדיניים בין שתי המדינות ישתפרו בעתיד הקרוב.

ד״ר בורג אמר, כי הוא מעודד מהתפתחות חיי קהילה בערי ה־ שדה בצרפת. הוא ציין, כי כ־80 אחוז מהיהודים בערי השדה הם יהודי צפון אפריקה ולדעתו יהו־ דים אלה יכולים לעשות למען יה־ דות צרפת מה שעשתה יהדות מר־ כז אירופה לפני שני דורות. (ע)

הדו״ח הראשון של נציב הקבילות לחיילים

מתוך 2669 פניות נמצאו 539 צודקות ו־244 לא צודקות

מאת סופרו הצבאי של „דבר"

הדו״ח הראשון של נציב קבילות החיילים הוגש בימים אלה לוועדת החוץ והבטחון של הכנסת.

במסיבת עתונאים שנערכה את־ מול בתל־אביב אמר נציב הקבי־ לות רב־אלוף (מיל.) חיים לסקוב, כי מכניסת החוק בענין זה לתוקפו ב־1 בנובמבר 1972 ועד 31 ב־ מארס השנה הגיעו ללשכתו 2669 פניות (ממוצע יומי של 21 קבי־ לות). מתוך הסתיים הטיפול ב־ 2258. 539 פניות מתוכן נמצאו צודקות, 245 נמצאו לא צודקות, 1482 לא היו בסמכות הנציב וב־ 42 תלונות הופסק הטיפול.

רוב הקובלים היו חיילים בשי־ רות חובה — 43.74 אחוז; שיעור הקובלים של חיילי המילואים הגיע ל־26.9 אחוז מכלל הפניות הקוב־ לים בשירות קבע היוו 7.19 אחו־ זים. היתר, 22.17 אחוז, היו אז־ רחים, קרובי משפחה של חיילים.

המלצות לשינוי נהלים והקהלות

בעקבות בירורי הקבילות ערכה לשכת הנציב 253 סיכומים וחוות־ דעת שכללו בין היתר 21 מקרים של המלצות לשינוי נהלים, חמש המלצות לשינוי פקודות ו־7 מק־ רים של נזיפות והערות למפקדים.

הומלץ להחליף סגל קורס צבאי

בתשובה על שאלה סיפר ח. לס־ קוב על אחד המקרים החמורים שהתבררו בעקבות קבילה שהגיעה אליו. חייל התלונן, כי היה בקורס במשך ארבעה שבועות ובמשך תקופה זו לא קיבל חופשה והיה צריך לשמור כל אותה עת. אך הבירור בקבילה, שהתייחסה רק לעומס השמירות ולהיעדר חופ־ שות, גילתה ממצאים נוספים. כמויות המזון המסופקה בשקים לא היו מספיקות, היתה תקלה במקלחת והבגדים לא הוחלפו בת־ דירות המקובלות; החניכים נערך „מיסדר אלונקות" — באישור בל־ תי־חוקי וכן נמצא, כי אחד המפק־ דים הזוטרים נהג ברכב צבאי ללא רשיון.

חוות הדעת של הנציב כללה המלצה, שסגל בית־הספר הצבאי הנדון יוחלף.

דוגמאות נוספות של קבילות:

● הקובל יצא לחופשת שבת באחד מימי שישי. עם הגיעו הבי־ תה, הוזעק טלפונית ונצטווה לשוב מיד לבסיס. כשחזר, הוא וחיילים רבים אחרים, הוברר להם, כי ביום ראשון צפוי ביקור של אלוף הפי־ קוד בבסיס. על החיילים שהוחזרו מחופשה הוטל לסייד, לצבוע ולנ־ קות את המיתקנים והם עשו זאת ביום ו׳ ושבת, תוך כדי חילול שבת. נציב הקבילות מצא כי ה־ קבילה היתה מוצדקת. ההוראה ש־ ניתנה למפקד הבסיס לא היתה ברורה די הצורך, כך שהוא פיר־ שה בצורה כזו המחייבת לו להז־ עיק את כל החיילים מחופשתם, על מנת לבצע את העבודות. צריך היה להיות ברור לממונים, שבי־ קור צפוי של אלוף הפיקוד יביא את מפקד היחידה לידי פעילות אינטנסיבית. המלצת נציב הקבי־ לות: היתה להעיר למפקד הבסיס ולשני דרגים ממונים עליו, על הפגם שבהתנהגותם בכך שהור־ אותיהם לא היו ברורות וגרמו ל־ חילול שבת ולהרגשת קיפוח מיותרת.

● הקובל נפצע באימונים. ב־ משך השבועות בהם אושפז בבית חולים לא ביקרו איש ממפקדיו. בבירור שנערך טענו המפקדים כי היו טרודים וכי דווח להם כי סמלת הסדר ביקרה את הפצוע. במכתבו למפקד היחידה, קובע ה־ נציב, כי מהחובה של „אנוש ל־ נשקי" חייבים מפקדים לבקר את פצועי יחידתם, ולמרות שקיימת פקודת מטכ״ל מחייבת, צריך היה לעשות זאת גם בלעדיה ולראות בכך חובה מוסרית וצבאית כאחד. הנציב המליץ, כי מכתב בנושא זה יופץ לכל מפקדי היחידה.

כזבים של טירון

עם זאת היו גם קבילות שלא היה להן כל יסוד, כמו במקרהו של טירון, שנתקבל בבסיס (כיתר החיילים) בעוגה ובכוס תה וכן נמסרה לו גלויה כדי שיכתוב מיד להוריו. בגלויה זו דיווח על „דברים נוראיים" שנעשו לו כבר יכול. וכאשר נשאל על כך, השיב: „אם לא אגיד את זה — מה יחשבו עלי".

מקרה אחר של תלונה שלא נמ־ צאה צודקת היה קבילתה של טל־ פוניסטית, כי מפקדה אסר עליה ללעוס מסטיק בעת עבודתה.

סא״ל צבי ענבר

סא״ל רות מושכל

חילופים בראשות הפרקליטות וח״ן

סא־ל צבי ענבר יתמנה, החל ביום ו׳ השבוע, לפרק־ ליט צבאי ראשי, במקום אל־ם צבי הדר, המסיים את שירותו הפעיל בצה״ל. בתוקף מינוי זה יועלה סא־ל צבי ענבר לדרגת אל־ם.

צבי ענבר נולד ב־1935 בתל־ אביב. את חוק לימודיו התיכו־ ניים סיים בבית־הספר „גאולה", בתל־אביב והוא בוגר ביה״ס ל־ משפט ולכלכלה והוא מוסמך למש־ פטים.

התגייס לצה״ל ביולי 1952. סיים קורס קצינים ב־1954, ועד 1961 שימש כקצין מטה בפיקוד צפון. בין השנים 1961—1965 מילא תפקידים במטה הפצ״ר, בבירות הכשטי החל בשנת 1965 עם מונה לסגניגר בפיקוד הד־ רום. מקץ שנה החל לכהן כתו־ בע בפיקוד המרכז.

בשנת 1967 התמנה יועץ מש־ פטי למפקד כוחות צה״ל ברצו־ עת־עזה ובצפון־סיני. ב־1971 היה פרקליט פ„ד המרכז.

במסגרת תפקידיו הרבים עבר קורסים רבים, ביניהם קורס מפק־ די פלוגות ובית־הספר לפיקוד ו־ מטה.

נשוי ואב לבן ושתי בנות.

סא־ל רות מושכל תתמנ־ נה מהרתיים ב־1 לחודש, לקצינת ח־ן ראשית, במקום אל־ם דבורה תומר, המס־ יימת את התפקידה. בתוקף תפקידה זה תועלה סא־ל רות מושכל לדרגת אל־ם.

רות מושכל נולדה ב־1935 ב־ חיפה, והיא דור שישי בארץ. בו־ גרת בית־חינוך תיכון בחיפה, מוסמכת להוראה מבית המדרש למורים ע״ש א. ד. גורדון ב־ חיפה ובעלת השכלה אקדמאית בחינוך.

התגייסה לצה״ל ביולי 1955. ביוני 1956 סיימה קורס קצינות ועד שנת 1958 שרתה כקצינת ח״ן בפיקוד צפון. בשנת 1958 השתחררה מצה״ל לצרכי לימודים ובמשך שלוש שנים למדה ועסקה בהוראה. ב־1961 התגייסה מחדש ומונתה לתפקיד עוזרת קצינת ח״ן בפיקוד המרכז. בשנת 1965 מונ־ תה לעוזרת קצינת ח״ן ראשית, תפקיד בו שימשה עד 1968. מש־ נה זו ועד יוני 1973 שימשה קצינת ח״ן של פיקוד המרכז.

היא נשואה ואם לבת בגיל 9 ובן בגיל שנה וחצי.

המזכיר הראשון נפגש עם כוכבי הוליווד

סאן־קלמנטה, (עי״ר). — המנהיג הסובייטי, ליאוניד ברז׳נייב, נפגש עם כוכבי הוליבוד במסיבה שנערכה, באחו־ זה נינוחה, מטעם הנשיא ניקסון, בתום שיחות הפיסגה. ברז׳נייב, אשר אמר לאורחים: „אני מרגיש את עצמי שמח־ ...וחה עם פרנק סינטרה, עם הקומיקאי ראד סקלטון ועם כוכ־

המנהיג ברה״מ ליאוניד ברז׳נייב עם הקומיקאי רד סקלטון בקבלת הפנים שערך הנשיא ניקסון בסאן קלמנטה לכוכבי הוליווד. סקלטון שאל את ברז׳נ־ ייב: „האם אתה בעל כרטיס חבר של המפלגה הקומוניסטית?"

...בים רבים אחרים, ועורר צחוק ביניהם, בעת שהעמיד פנים, אילו מבקש הוא לקפוץ לתוך בריכת השחיה של ניקסון, הע־ ...ורה עצי דקל.

אתמול עמד ברז׳נייב להפגש עם שלושה מיסי ההלל של קייליב, ואחר כך יחזור מקליפורניה לקמפ־דיויד שבמדינת מרילנד, לפני צאתו לפאריס הבוקר.

במסיבה נפגש ברז׳נייב עם כמה שחקני „קאובוי" מפורסמים, ביניהם קלינט איסטווד, גלן פורד, צ׳ק קונורס, ג׳יימס דרורי, ברברה סטנויק, אשר עיצבה פעמים רבות דמויות של „בע־ ...ת בוקרים" קשוחות.

הסתדרות מוחה [ע]ל ניסויי צרפת

...קבות פנייתו של „הי־ ...ם הבינלאומי של האי־ ...המקצועיים החפש־ ...וכאות הזדהות עם פר־ ...ת האיגודים המקצוע־ ...באוסטרליה, ניו־זילאנד ...ות אחרות באיזור הי־ ...אנוס השקט — הביעה ...ל הוועדה המרכזת ...ה נמרצת על התכנית ...תיות לערוך ניסויים ...ויים בדרום האוקינוס ...

...ל ההסתדרות יצחק בן־אהרן ...וועדה המרכזת על הפגיעות ...אומיות למניעת הניסויים ה־ ...ם, ונתקבלה החלטה, שתוע־ ...הי המחלקה לקשרים בין־ ...ם בהסתדרות לכוסדות ול־ ...ם שאיתם קשורה ההסתד־ ...בנוסח זה: „ההסתדרות מה־ ...יחד עם קונגרס האיגודים ...ים ועם האיגודים המקצו־ ...אוסטראליים ועם יתר תנו־ ...פועלים בעולם במחאה על ...ים האטומיים שמתכננת צר־ ...ם האוקינוס השקט. ניסו־ ...ים אלה — נאמר בהחלטת הוועדה המרכזת — מהווים סכנה לחיי האדם ובריאותו, ואי לכך תפעל ההסתדרות במסגרת האינטרנאציו־ נלים שבהם היא חברה, למניעת ניסויים מסוכנים כגון אלה".

הצטרפות ההסתדרות לארגון האסייאני

מזכ״ל ההסתדרות הודיע, כי ב־ יום 8 ביולי תתקיים ישיבת המ־ ליאה של הוועד״פ לאישור הסכם ההצטרפות של ההסתדרות אל ה־ ארגון האזורי האסייאני של קונפד־ רצית האיגודים המקצועיים החופ־ שיים.

בן־אהרן ציין, כזכותן דברים על הצטרפות ההסתדרות לארגון הא־ סיאני התחם בהצד ע״י מ״מ ה־ מזכ״ל ירוחם משל וחבר המחלקה לקשרים בינלאומיים ישראל הריק, בעת סיורו בארצות המזרח הר־ חוק ודרום אסיה.

כן הודיע בן־אהרן כי בימים 9 ו־10 ביולי תתקיים בישראל ישי־ בת האקסקוטיבה של הארגון הא־ זורי האסיאתי. לראשונה אמורים להשתתף בישיבה זו גם נציגי ה־ הסתדרות כחברים מן המנין ב־ ארגון האזורי.

...ש עיריית יריחו

[הל]יגה הערבית נגד [או]ניברסיטה בגדה

...ש עיריית יריחו שפיק ...אמר אתמול, כי ...בית להקמת אוני־ ...טה ערבית בגדה ה־ ...בית נכשלת בשפע, כי ...התנגדותה של הליגה ...בית לאוניברסיטה ...ת שלמה הנוכחית הזאת...

...יק אמר כי לדעתו היתה ...ת ירדן משלימה עם האוני־ ...ה הערבית בגדה ואולי גם ...פריסה לגיים כספים ומורים ...ברסיטה זו אולם היא הרשמה ...ות מדינות ערב האחרות. ...ר אמור לו איש בממשלת ...שיש בקום להקים אוניבר־ ...ערבית בגדה, אולם אם מדינות ערב לא יכירו בתעודות הסיום של האוניברסיטה הזאת אין טעם להקים אותה.

לפני כמה שבועות ניסו מנהי־ גים בגדה המערבית לשכנע נצי־ גים מצרים, סורים, לבנונים ועי־ ראקים שלא יתנגדו לאוניברסיטה ערבית בגדה, אולם לא הצליחו לקבל את הסכמתם.

שפיק באלי אמר, כי שלטונות ירדן הבטיחו לא להכביד על ה־ סוחרים והחקלאים בגדה המער־ בית בכל הנוגע לפעולות סחורות, מצרכי חקלאות וכו׳ ולא להכביד על תושבי ירדן הרוצים לבקר אצל קרוביהם בגדה לתקופה של יותר מחודש ימים. לפני כן הר־ שו השלטונות, כי לאורחי ירדן תינתן רשות שהיה בגדה המער־ בית לחודש ימים בלבד. (ע)

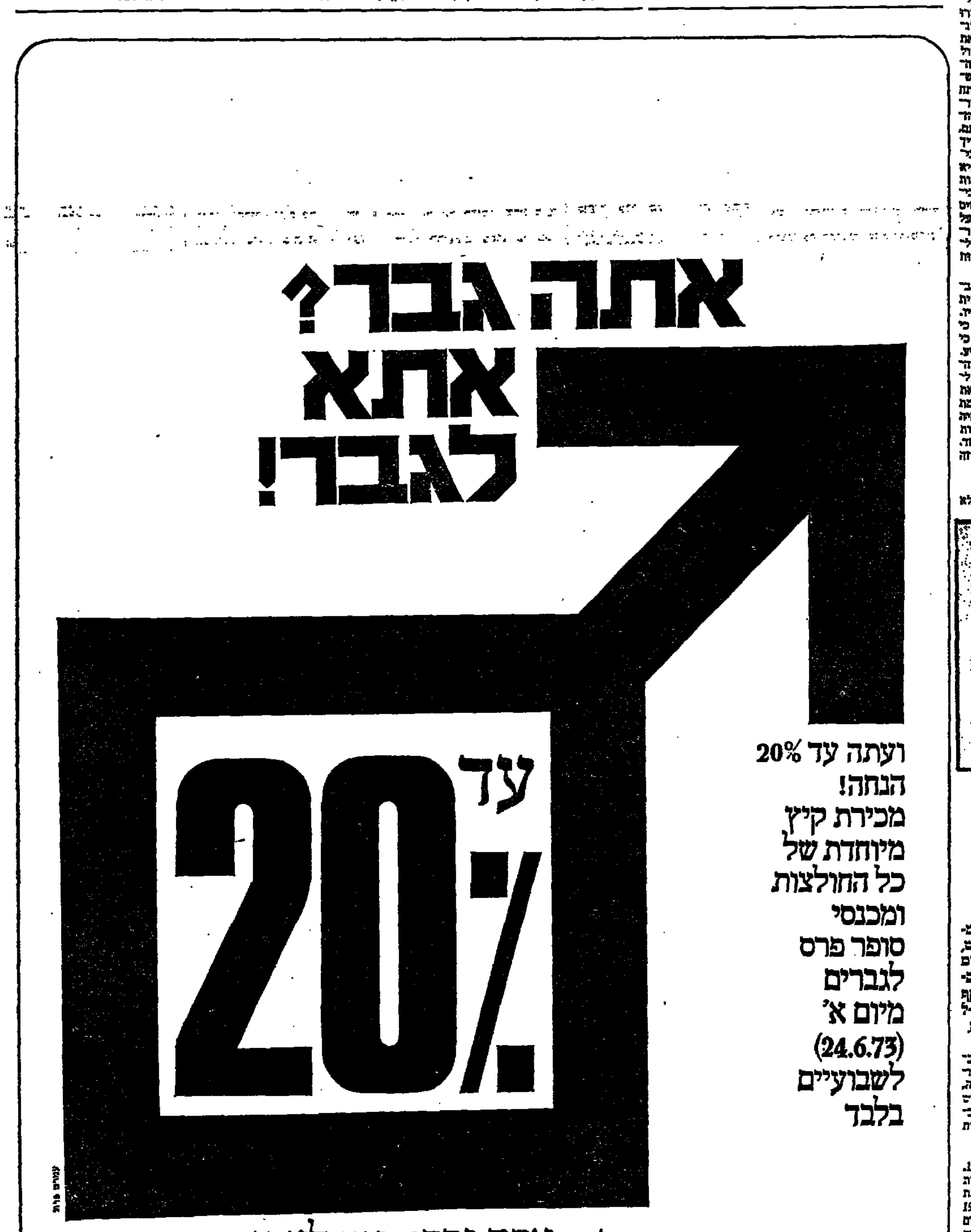

משק וכספים

23 מיליון ל"י — רווח „צים" בשנת 1972

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

חברת „צים" סיימה את שנת 1972 ברווח נקי של 23.01 מיליון ל"י, לעומת 12.36 מיליון ל"י ב־1971. רווח זה הושג לאחר ש„צים" מימשה רווח הון ממכירת שבע אניות, כי בשנה שעברה חלה ירידה ברווח השוטף — מתברר ממאזן „צים" שהתפרסם אתמול.

הרווח השוטף לפני מס של „צים" הסתכם ב־1972 ב־19.63 מיליון ל"י, לעומת 21.34 מיליון ל"י ב־1971. הרווח הנקי, לאחר מס, הגיע ב־1972 ל־8.85 מיליון ל"י, בהשוואה ל־11 מיליון ל"י ב־1971. מהסברי דירקטוריון „צים" מתברר, שרווחיות פעילותן של אניות „צים" נמוכה במקצת מן השנה הקודמת. וזאת בשל ספיגת הוצאות הקשורות בהרצת קו שלוש היבשות, לרבות נזק מהתאונה באניית המכולה „צים — ניו־יורק" שנסתכמו ב־12 מיליון ל"י. גורם נוסף הן הוצאות המימון הכבדות שהסתכמו בשמונה מיליון ל"י יותר מן השנה הקודמת ובגלל התייקרויות בהוצאות אחרות, לרבות בהוצאות מינהל. רווח ההון של „צים" ממכירת שבע האניות הסתכם בכ־14 מיליון ל"י.

בדו"ח יו"ר מועצת המנהלים, מיכאל צור, צויין ששינויי המטבע הכבידו על ניתוח המאזן והדו"חות הכספיים. בהתאם לדו"חות הכספיים גדל מחזור החברה ב־28.4 אחוז לעומת 1971 והגיע ל־708 מיליון ל"י, בהשוואה ל־551.4 מיליון ל"י ב־1971. במונחים דולריים גדל המחזור ב־13.9 אחוז בלבד והגיע ל־168.6 מיליון דולר, לעומת 148 מיליון דולר ב־1971. הגידול נבע בעיקר מרכישת אניות חדשות שנתקבלו בשנת המאזן ולתשלום עבור אניות הנמצאות בבנייה.

הדו"ח מוסיף, שיש לצפות כי עם הכנסתן של האניות החדשות, יהיה הכרח להוציא מהשרות ולמכור מספר אניות קונבנציונאליות שתעסוקתן מתבטלת עם הכנסת אניות מתמחות. גם צרכי המימון מחייבים מכירת אניות ישנות.

מגעים להגדלת ההון

„צור מסר, ש„צים" עומדת לגשת עתה לביצוע שלב שני בתכנית הפיתוח, הכולל בעיקר רכישת אניות צובר ומכליות לסחר הבינלאומי. כדי לבצע תכנית זו, תצטרך החברה להגדיל את ההון ולהבטיח לעצמה מימון נוח לזמן ארוך. מתנהלים מגעים בשוק ההון והכספים ומצפים גם לעזרת הממשלה המשקיעה בפיתוח הצי, באשר נסיונה בעבר מצדיק מתן הלוואות לספנות.

לגבי הדרכים לגיוס ההון העצמי הנוסף, סבור צור, יש יכולת לגייס את ההון המוסף הן מבעלי המניות והן בשוק המניות. אך לאור הסיכונים המרובים בספנות, נדרשת רווחיות סבירה שתעמוד מול הסיכונים ועל כן יש לחפש דרכים לשיפור הרווחיות.

נפגע כושר התחרות

הפעילות בשוק הבינלאומי מחייבת חיזוק ארגוני ניכר ומבנה ארגוני נפרד בחו"ל. יהיה הכרח להכשיר את הצוות ואת הסגל לזה.

צור הזהיר מפני מצב שבו תיפעול האניות הישראליות יהיה יקר ב־150—200 אלף דולר לאניה בשנה, להוצאות צוות בלבד, עקב תביעות השכר של העובדים. „אנו מתחילים לחיות פחותים בכושר תחרותנו ברמת ההוצאות", אמר צור.

דירקטוריון „צים" מציע לאסיפה הכללית לאשר דיווידנד לשנת הכספים 1972 בשיעור של 13 אחוז למניות הבכורה ושל 7 אחוזים צוברות ומשתתפות לסוגיהן, בהתאם לתקנות ההצמדה לדולר, ובשיעור של 12 אחוז בין המניות הרגילות לסוגיהן.

משקיעים מוסדיים ירכשו 30 מיליון ל"י מהנפקת שטרי הון של בנק הפועלים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

משקיעים מוסדיים ביקשו לרכוש שטרי הון בסכום של 30 מיליון ל"י מתוך ההנפקה הבאה של שטרי הון בסכום של 75 מיליון ל"י — מתברר מהתשקיף של בנק הפועלים שהתפרסם אתמול. עם המשקיעים המוסדיים נמנים חברות ביטוח, קרנות פנסיה וקופות הגמלים.

בנק הפועלים מנפיק סדרה של 10 אחוזים שטרי הון רשומים על שם, בסכום כולל של 75 מיליון ל"י, הניתנים להמרה במניות רגילות בנות 1 ל"י על שם לפי שער ההמרה של 3.30 ל"י למניה. השטרות מתנפקים במחיר ההנפקה של 100 אחוז (פארי) ביחידות בנות שווי נקוב של 100 ל"י, או בכפולה של סכום זה. רשימת החתימות לשטרי ההון תיפתח ב־5 ביולי ותיסגר ב־6 ביולי בצהריים.

כן מנפיק בנק הפועלים 16,146,049 מניות רגילות בנות 1 ל"י למוכ"ז, המוצעות לבעלי המניות של בנק הפועלים לפי היחס של 5:1. מחיר המניה 2.40 ל"י. נוסף על כך מציע בנק הפועלים לעובדי הבנק לרכוש 4,000,000 מניות רגילות בנות 1 ל"י על שם, במחיר של 1.20 ל"י.

איגוד המוסכים דורש לבטל המסים על חלקי חילוף

מאת סופר „דבר" לענייני תחבורה

תביעה ממשרד התחבורה לבטל כליל את כל המיסים על חלקי חילוף ומכללים בטיחותיים ברכב ולהטיל פיקוח מלא על מחירי חלפים אלה — כלולה בהחלטות האסיפה הכללית השנתית של איגוד המוסכים בישראל, שהתקיימה בשבוע שעבר.

התביעה באה לאור ריבוי תאונות הדרכים הקטלניות בכבישי הארץ.

בהחלטות האיגוד נאמר, כי עם ביטול מלא של המיסים על חלפים אלה יהיו בעלי המוסכים נכונים להוזיל את מחירי התקונים במערכות הבלימה של הרכב — דבר שיעודד תחזוקת רכב נאותה ויתרום לבטיחות הרכב בדרכים.

החלטה אחרת אומרת, כי עם ביטול המיסים על חלפים אלה יש להרחיב את בדיקות הפתע בכבישים ולנקוט צעדים חריפים נגד אלה שברכבם יתגלו ליקויים בטיחותיים עד כדי שלילת הרשיון לתקופות שונות. כן דורש איגוד המוסכים ממשרד התחבורה לפעול נמרצות נגד המוסכים הבלתי מורשים הפועלים בגינות ובחצרות והמבצעים תיקוני רכב ללא ידע מקצועי וללא ציוד.

האסיפה הכללית של איגוד המוסכים קראה למשרד התחבורה להרחיב את קרן ההלוואות לפיתוח מוסכים. כן תובע האיגוד מכל הגורמים הנוגעים לדאוג להקצאת שטחי קרקע להקמת מרכזי מוסכים מודרניים, כדי לאפשר העברת המוסכים הקיימים שמיקומם הנוכחי אינו עונה על הדרישות. המדובר במיוחד, בעיקר בערים הגדולות.

קרן האיחוד רכשה מניות בוקסנבאום ב„תעל"

מאת דוד ליפקין, סופרו הכלכלי של „דבר"

קרן האיחוד של איחוד הקבוצות והקיבוצים רכשה באחרונה את מניותיו של איש העסקים התל אביבי ג'ו בוקסנבאום במפעל הלבידים „תעל" שבקיבוץ מעברות.

לפני זמן מה החליט בוקסנבאום, המכהן כמנכ"ל חברת „מכשירי תנועה", למכור את חלקו במפעל „תעל" המסתכם בכ־17 אחוז מהמניות. קונצרן „כלל" היה מעוניין ברכישת מניות אלה וגם של התעשיין אליהו סהרוב. ראשי „כלל", השותפים עם בוקסנבאום ב„מכשירי תנועה" ובמפעל הרכב בנצרת, ניהלו מגעים מתקדמים על רכישת שתי חבילות המניות. אך ה„איחוד" החליט להתנגד למכירת המניות ל„כלל" והחליט שקרן האיחוד תיכנס כשותפה במפעל.

מזכיר ה„איחוד" מאיר זרמי, אישר שקרן האיחוד רכשה את מניות בוקסנבאום. הקרן שילמה בעד כל מניה 280 נקודות, כך שהעיסקה הסתכמה בקרוב ל־3 מיליון ל"י.

מחסור במטוסים עיכב יצוא ענבים לאירופה

מאת סופר „דבר" לענייני חקלאות

בגלל מחסור במטוסים חלו בסוף השבוע שעבר עיכובים בהמשך משלוחי ענבים לאירופה. קרוב ל־100 טונות ענבים הוכנסו לקירור, חלק אחר הועבר לשוק המקומי ואתמול הופסק זמנית בציר הענבים ליצוא.

סגן מנהל מועצת הפירות צ. לטוביצקי הביע אתמול חשש שבגלל מחדלי „אל־על" בהספקת אמצעי תובלה, ייגרמו לחקלאים הפסדים גדולים, בתקופה שהמחירים לענבים באירופה מצויינים.

מנכ"ל „אגרקסקו" משה שביט מסר אמש, כי מטוס הנושא 40 טונות ענבים כבר המריא לאירופה והיום שוב יגיע מטוס להטענת 40 טונות נוספות. הוא הביע תקוותו כי אפשר יהיה לחדש את הבציר ליצוא ולהגיע לתוכנית היצוא של 650 טונות.

יחד עם המשלוח אמש יצאו כבר בעונה זו לאירופה 340 טונות ענבים, שהשיגו מחירים טובים מאוד, בין 800 ל־900 דולר לטונה.

עובדי 25 יחידות סו"ב ישותפו ברווחים

קונצרן „סולל בונה" ישתף את עובדי היחידות הרווחיות שבו ברווחי שנת 1972, לאחר אישור המאזן של שנה זו. המדובר בעובדי יותר מ־25 יחידות־חשבון בכל הסיבות הקונצרן — על כך הודיע מנכ"ל „סולל בונה" צ. רכטר בסיום שני ימי עיון לנציגי העובדים בהנהלות המשותפות של „סולל בונה".

רכטר אמר, כי נתוני־הביניים לגבי מאזן 1972 מראים, כי הקונצרן הגיע לרווחיות המצדיקה חלוקת רווחים לעובדים. אולם יש יחידות ביצוע שעדיין לא הגיעו לאיזון ולרווחיות, ומגמת הקונצרן להבריא אותן בשנתיים הבאות.

נקבעה רצפת מינימום לחלוקת הרווחים. התקורה תהיה בהתאם להישגי כל יחידה. הרווחים יחולקו בניירות־ערך הניתנים לפדיון אחרי כמה שנים, בהתאם להסדרים שנקבעו עם מס־הכנסה.

החובות הצמודים של „סולל בונה" מסתכמים בכ־220 מיליון ל"י, אמר רכטר. חובות אלה נובעים מהתחייבויות הקונצרן בתקופת המיתון ולפניה. חובות צמודים אלה מושקעים בנכסים שערכם עולה במקביל לשיעורי ההצמדה. על כך אין בכך כדי להדאיג. זה שנתיים אין „סולל בונה" נזקק עוד לחבות בהצמדה, וקרן פנימית הוקמה לכיסוי עלויות ההצמדה אשר תקזז אותם במרוצת השנים.

1332 טונות עודפי ירקות

מאת סופר „דבר" לענייני חקלאות

1332 טונות ירקות עודפים הוצאו בשבוע שעבר מהשווקים, בהם 1141 טונות עגבניות, 70 טונות חצילים, 30 טונות גזר ועוד.

מרבית העגבניות העודפות הועברו לתעשייה. מלבד כ־50 טונות שהתקלקלו ונשלחו להזנת בעלי־חיים ולהשמדה. מהמחלקה למחירים במשרד החקלאות נמסר כי עודפי הירקות מהשווקים היוו למעלה מ־27 אחוז מכלל הספקת הירקות, אך מלבד זאת הוצאו ישר מהשדות, דרך ריכוז עיקר בדרום, עוד כמה מאות טונות עודפי עגבניות.

יבולים גבוהים בתפוחי־אדמה

מאת סופר „דבר" לענייני חקלאות

יבולי תפוחי האדמה האביביים, הנמצאים עתה בשיא עונת האסיף, גבוהים מאוד. במקומות מסויימים הם מגיעים עד 6—7 טונות לדונם.

נוסף לכמויות הנמכרות ישירות לחנויות ולצרכנים, הובאו בשבוע שעבר לאסמי־הקירור 8700 טונות וכך הגיע המלאי באיסום ל־33,700 טונות. עתה מורגש מחסור במקום קירור. בתקופה המקבילה אשתקד היו רק 11 אלף טונות מלאי, ולפני שנתיים 22 אלף טונות.

הביקוש לתפוחי האדמה מהיבול החדש הוא טוב. אך נותרו עדיין כ־400 טונות תפוחי אדמה סתוויים, שיש קושי רב בשיווקם.

צפויים שיבושים ביצוא מכולות מנמל חיפה

שיבושים ביצוא מכולות דרך נמל חיפה צפויים בימים אלה בגלל אי־תיאום בנוהלי יצוא המכולות החדשים בין רשות הנמלים ואיגוד סוכני המכס תל־אביב.

באחרונה קבעה רשות הנמלים בחיפה סדרה של נוהלים חדשים ביצוא מכולות, בלי עדכון לפני כן עם איגוד סוכני המכס בתל־אביב, אשר חבריו מזרימים לנמל חיפה כ־90 אחוז מכלל המכולות המיועדות ליצוא מנמל זה. ולדעת חברי האיגוד בתל־אביב דרוש תיאום מראש וכן מתן פרק זמן לפני הנהגת נוהלים חדשים.

מניות ושערים

הצטמקות במסחר במניות

מסחר משעמם ומחוסר אירועים היה אתמול בשוק המניות. שערי המניות נעו כלפי מטה תוך מחזורים מצומצמים. המדד הכללי של שערי המניות ירד ב־0.43 אחוז. המחזור הסתכם ב־1.41 מיליון ל"י, מתוך זה בשלב של שערים משתנים 643 אלף ל"י.

מניות „ספנות" ו„פז־השקעות" עמדו אתמול במרכז הפעילות. שתי המניות ריכזו ביקוש התחלתי גדול יחסית להיקף הכללי, אבל העליות בשערים היו קטנות. נמשך המירוץ של שערי מניות „אריה". אתמול עלה שער מניות „אריה" ב־14 נק', בעקבות ביקוש של כ־8,000 ל"י ע. נ. בשלב המשתנים נקשרה עיסקה בודדת בעליה נוספת של 4 נק'. במניות „פניציה" הופסק המסחר בעקבות הודעת החברה על החלטתה לשלם דיווידנד של שנה אחת מתוך חוב של כשבע שנים שחברה זו חבה לבעלי מניותיה.

בשוק אגרות החוב, נמשכה היציאה של משקיעים מאג"ח הניתנות להמרה במניות. בשוק המילוות נמשכה העליה בסדרות הקצרות וחלה ירידה קלה בסדרות היותר ארוכות. בלטו העליות החדות בשערי ניירות הדולריים, כמו „הוליס". גם בשערי הצמודים לדולר נרשמו עליות. המחזור הסתכם ב־5.15 מיליון ל"י.

בשלב הפתיחה הופיעו היצעים גדולים למדי לשטרי ההון של „אי. די. בי.", בנק לאומי וכו'.

דיווידנד ב„פניציה"

הנהלת „פניציה" הודיעה כי החליטה על תשלום דיווידנד בשיעור של 8 אחוזים עבור שנה אחת לבעלי המניות הרגילות המבוכרות על חשבון השנים שנצטברו זכויות.

בנק לאומי רכש „פ. י. סי."

בנק לאומי רכש ב־20 ביוני את כל המניות של החברה הפיננסית לתעשיה ומסחר.

נמחקו מניות „ריאלקו"

מועצת המנהלים של הבורסה החליטה למחוק מהרישום למסחר בבורסה את המניות הרגילות של חברת „ריאלקו", זאת בעקבות החלטת בית המשפט. ב־8 ביולי יחדלו המניות הנ"ל להופיע ברשימת המניות הנסחרות בבורסה.

שם הנייר	השער	שינוי
חשמל	62	+1.0
ספנות	206	—
מקרקעין, בינוי, פיתוח והדרים		
אזורים	207	—10.0
אפריקה 10	287	—0.5
הכשי הישוב ש	193	—2.5
הכשי הישוב מ	195.5	—1.5
סריב ש	133	—
סריב מ	145	—
סריב ב'	124.5	+1.0
נכסים	243	—2.0
ישרס	165.5	+0.5
מהדרין	175	—0.5
מטעי הדר	99.5	—0.5
משקיעים	127	—0.5
נאות אביב	80.5	+1.0
פרי אור	183	—
ישפרד	115.5	—
תעשיה		
אליאנס	450.5	—4.5
אלקו 1	112.5	—0.5
אלקו 2.5	104.5	—
אלקטרה 1	244	—2.0
אלקטרה 5	244	—
ארגמן מב'	379.5	—0.5
ארגמן מ	378	—
ארגמן — 30% דיב'	373	—
אתא ב'	137	—
אתא ג'	135	—1.0
אתא משנה	133.5	—6.0
דובק	440	+5.0
כבלים	193	—1.0
טבע ש	949	—
טבע מ	987	+2.0
כימיקלים	50	—
ל' אפשטיין	72	—3.5
מולר	255	—
נייר חדרה	292	—3.0
עסיס	248.5	—2.5
נחושתן	419	—
ערד	120	—
שמן	140	—
תעל	299	—0.5
חברות השקעה ואחזקות		
אלגר ש	100.5	—
אלגר מ	100.5	—
אלרן ש	213	+3.0
אלרן מ	220	—
אמישר	62	—
מרכזית	225	+4.0
פועלים השק'	280	—8.0
פז	113.5	+5.0
וולפסון 1	170	—
וולפסון ש	108.5	—0.5
וולפסון מ	110	—1.0
ירדן	77	—
אמפא	136	—2.5
דיסק' השק' ש	259	—1.5
דיסק' השק' מ	261.5	—1.5
מזרחי השק'	108	—2.0
בל"ל השק	215	—
פריון	114.5	—1.5
הסוחה	107	—1.0
יצוא השק'	70	—
כור	177.5	+1.0
כלל השק'	205.5	—1.0
כלל תעשיות	204	—3.0
פוז השק'	180	—
פמה	60	+2.5
מניות הנקובות במטבע חוץ		
אוניקו רב' א' מ	87	—
אוניקו בכ' מ	99.5	—
אדנים	116	+3.0
נפטא	55	+1.5
לפידות ש	124	+3.0
לפידות מ	136.5	+6.5
אג"ח ניתנות להמרה במניות		
שטרי־הון בל"ל	97	—1.0
שטרי־הון בל"ל — 3	144	—2.0
פת' משכנת' אג"ח	115	—
הכשי הישוב אג"ח	96	—1.5
אלקטרה אג"ח	170.5	+1.5
אתא אג"ח	98	—1.0
דיסק' השק' אג"ח	124	—1.5
מזרחי השק' אג"ח	100	—
אי.די.בי.	97	—1.0
ישפרו	106	—
בנקים מסחריים וחברות לאחזקות בנקאיות		
או.ה.ה. ש	341	—1.0
או.ה.ה. מ	344	—1.0
אי.די.בי. בכ'	265	—4.5
אי.די.בי.	218	—3.0
אי.די.בי. ב'	278	—1.5
אגוד	313.5	—
א"י בריטניה מב'	314	+2.0
א"י בריטניה ש	312	—
א"י בריטניה מ	312	+5.0
דיסקונט	108.0	—
דיסקונט א	605	—
המזרחי ש	157	—
המזרחי מ	158	—
הפועלים מב'	358	—
הפועלים ש	340	—
הפועלים מ	342	—
בל"ל	294	—1.5
בל"ל — 60% דיב'	290.5	—1.5
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי ש	219	—
אפותיקאי מ	221.5	—
כרמל מ	155	—
משכנת' בבנין	243	—
פת' משכנת' ש	250	—7.0
פת' משכנת' מ	261	—
שכון בכ'	172	—
שכון ב'	201	—
טפחות מב'	249	+5.0
טפחות	242.5	+3.0
מוסדות מימון ענפיים		
שלמון	119.5	—
אוצר לתעשיה	220	—2.0
חקלאות	82	—2.0
פת' תעשיה מב'	75	—
ביטוח		
אריה	679	+14.0
הסנה	256.5	+1.5
סהר	224	+1.0
צור	152	—1.0
מסחר ושירותים		
בית הרכב	66	—1.5
דלק ש	212	—0.5
דלק מ	217	—
קרור 1	434	—
קרור 10	397	+1.5

בשוק הפירות והירקות

עגבניות 30—85; מלפפונים רגילים 50—120; גזר 30—75; סלק 20—40; כרוב 30—50; קישואים 60—140; קצעית בולגרית 140—170; קצעית ירוקה 100—160; קצעית צהובה 140—180; צנון 70—80; צנונית 70—80; תרד 100—140; חצילים 20—80; פלפל בהיר 60—125; פלפל כהה 60—80; גמבה 160—180; בצל ירוק 50—100; בצל יבש 30—45; שום יבש מקומי 150—400; תפו"א אביביים 65—68; תפו"א סתויים 30—33; תירס 60—80; במיה 130—220; מלונים 130—180; אבטיחים 25—60.

תפוחים: ברגד אלכסנדר 100—170; דלישס זהוב 200—300; דלישס סטרקינג 380—400; יונתן 180—375.

אגסים: קוסציה 130—250; דנפיל 50—220.

שזיפים: סנטה רוזה 80—240; אוגדן 50—120; סצומה 70—180.

ענבים: פרלט 150—180; מלכה הכרמים 120—210.

פירות שונים: בננות 300—500; אפרסקים 80—330; דובדבנים 1000—2000; תמרים יבשים 380—480.

הדרים: לימונים 95—125; ואלנציה 55; אשכוליות 75.

שביט — יו"ר הוועה"פ של התעשיינים

מאת סופר „דבר"

אברהם (בומה) שביט נבחר אמש ליו"ר הוועד הפועל החדש של התאחדות התעשיינים. הוא נבחר פה אחד, לאחר שלא הוצג שום מועמד אחר. שביט כיהן עד כה כסגן נשיא התאחדות התעשיינים.

כסגני יו"ר הוועד הפועל נבחרו יוסף לבציר מחיפה וד"ר א. רפאלי מירושלים.

כן אישר הוועה"פ את צירופם של שבעה חברים נוספים לנשיאות התאחדות התעשיינים. התעשיין ראובן ויסלה הביע הסתייגות מהמועמדים, וציין שכמעט לא חל שינוי בהרכב הנשיאות. לעומת זאת אמר מ. מושביץ שזה צוות טוב, והמליץ לאשרו.

שערי מטבע חוץ בין־בנקאיים באירופה

יום ו', 22.6

מסירה מיידית

2.5760/70	דולר ארה"ב	ל־1 לירה שטרלינג
2.5440/80	מרקים גרמניים	ל־1 דולר ארה"ב
3.0320/50	פרנקים שוויצריים	״
4.22/1/2	פרנקים צרפתיים	״
599/600	לירות איטלקיות	״
37.25/35	פרנקים בלגיים	״
2.7040/80	פלורינים הולנדיים	״
264.80/265	ינים יפניים	״

זהב

מחיר אונקיית זהב 121.5—130 דולר

מסירה מאוחרת

	לי"ש	מ"ג	פ"ש
חודש	2.5730/2.5743	2.5365/2.5425	3.0155/3.0200
3 חודשים	2.5670/2.5683	2.5250/2.5310	2.9870/2.9915
6 חודשים	2.5568/2.5582	2.5035/2.5105	2.9580/2.9640
12 חודשים	2.5358/2.5372	2.4740/2.4830	2.9030/2.9110

אם תפקיד	תקבל לפחות
4,000.- ל"י	6,769.00 ל"י
3,000.- ל"י	5,076.75 ל"י
2,000.- ל"י	3,384.50 ל"י
1,000.- ל"י	1,692.25 ל"י

הטבלה שלפניך מראה לך בבירור מה תקבל לפחות על כל סכום שתפקיד בתכנית החדשה "חסכון 4000". בתכנית זו, אשר תוכננה ומומלצת ע"י 14 בנקים, אתה מקבל מענק מיידי בגובה 10% על הפקדתך.

המענק וסכומי החסכון מתחילים מייד לשאת רווחים. תוכל להצטרף לתכנית בהפקדות חד־פעמיות לתקופה של 5 שנים החל ב־.100 ל"י נושאות מענק* מיידי של 10%.

כמו כן, לפניך אפשרות חסכון נוספת בהפקדות חודשיות קבועות במשך 5 שנים החל ב־.50 ל"י נושאות מענק* מיידי של 5%.

- ערך החסכון נשמר ע"י הצמדתו לאינדקס.
- גם המענק וסכומי ההפקדות צמודים ונושאי רבית.
- הרבית, המענק והפרשי ההצמדה פטורים ממס.

בנק לאומי, בנק הפועלים, בנק דיסקונט, הבנק הבינלאומי הראשון, בנק אגוד, בנק המזרחי, בנק ברקליס־דיסקונט, בנק ישראלי לתעשיה, בנק ערבי־ישראלי, בנק א"י־בריטניה, בנק יפת, בנק למלאכה, בנק קופת עם, אקצ'ינג' נשיונל בנק.

* לבהירתך: זיכוי במס — במקום מענק

שאל בבנק שלך

חסכון 4000

לוח חדש בר...

מודעות מתקבלות בסניפי „דחף", בסניפי „דבר" ובכל משרדי הפירסום בארץ

המשרד הראשי — מחלקת המודעות: „דבר" שינקין 45, תל־אביב טל׳ 246251

...צעות עבודה

...מכירות

...ירות להשכרה

...מכוניות

הלוואות

...דירות למכירה

חיות בית

...תקלאות

...ודעות לציבור

מדינת ישראל ... אגף החשב הכללי ... מכרז מספר 17/73

משרד המסחר / אגף השיקום

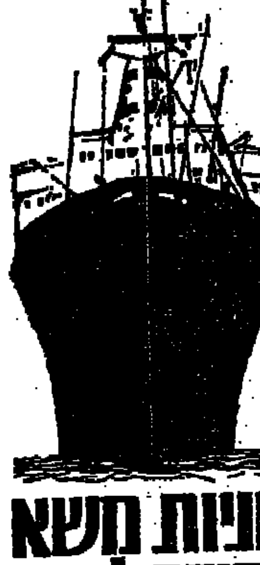

צים ZIM

אניות משא צפויות להגיע

לנמל חיפה

24.6	A. SPYRIDON
25.6	HOPE ISLE
26.6	JOACHIM
26.6	בת גלן
26.6	דורון
28.6	K. PROGRESS
28.6	KALAVRIA

לנמל אשדוד

25.6	JOACHIM
25.6	HOPE ISLE
27.6	בת הרים

לנמל אילת

27.6	MARITA

ניתן לשינוי ללא הודעה מוקדמת

צים חברת השיט הישראלית

הסוכנים הכלליים

מ. דיזנגוף ושות' בע״מ

עירית חולון

מכרז פומבי 183/73

עירית חולון מכריזה על קבלת הצעות לביצוע עבודות פתוח גנון החצר בבי״ס רביבים.

את חומר המכרז אפשר לקבל באגף ההנדסה בעיריה, חדר 108, תמורת תשלום של 35.— ל״י.

יש להגיש ערבות כספית או בנקאית בהתאם לדרישת גזבר העיריה בשעור של 6% מערך ההצעה, לתקופה של 3 חדשים, אחרת לא תובא ההצעה לדיון.

רשאים להשתתף במכרז זה רק „קבלנים רשומים" לעבודת נושא המכרז, בהתאם ל„חוק רישום הקבלנים לעבודות הנדסה בנאיות — תשכ״ט 1969" ותקנותיו.

על המציע לצרף אישור מתאים על רישומו וסיווגו, אחרת לא תדון ועדת המכרזים בהצעתו.

את ההצעות יש להגיש במעטפות סגורות למזכיר העיר לא יאוחר מ־16.7.73 שעה 17.00.

העיריה משאירה לעצמה את הזכות לחלק את העבודה בין שני קבלנים או יותר, לפי ראות עיניה. המומחיות והנסיון של המציעים יהוו שיקול בעת הדיון על מסירת העבודה, ואין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

ד. צדוק
מ״מ ראש העיר

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 159/73

הזמנת יורשים של המנוח אשר־בן יוסף באשר ז״ל שנפטר ביום 26.12.72 בירושלים.

ניתנת בזה הודעה לכל נושא המנוח הנ״ל, להודיע בכתב לח״מ על תביעותיהם מעזבון המנוח הנ״ל תוך 3 חדשים מהיום.

ד״ר יוסף באשר
מנהל העזבון

באמצעות ד״ר עזריאל ב. יפת ו/או ר. הפראיס ברח׳ שמאי 8 בירושלים.

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק קיום צוואה 862/73

בענין: צוואת המנוח קלמן שניאור (שנאור) ז״ל שנפטר ביום 9.3.73

המבקשת: מלכה שניאור (שנאור) מחיפה רח׳ שאול 11, מיוצגת ע״י י. הריף ברח׳ הרצל 37 חיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית־המשפט בקשה ליתן צו קיום צוואה של המנוח הנ״ל.

כל המתנגד לבקשה יגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית־המשפט צו כטוב בעיניו.

א. ד. חרמון — שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק קיום צוואה 840/73

בענין: צוואת המנוח שורץ פלומה ז״ל, שנפטר ביום 6.12.72 בחיפה.

המבקשת: שרה רחל שורץ ע״י בא כוחה עו״ד ו. האס ברח׳ החלוץ 13 חיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית־המשפט בקשה ליתן צו לקיום צוואת המנוח שורץ פלומה אשר נפטר בחיפה ביום 6.12.72.

כל המתנגד לבקשה יגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

א. ד. חרמון — שופט
רשם

קצרות

גם רופאים בשובתים

שביתת רופאים היא ודאי הסימפאטית ביותר והאהדה לה מובטחת למן היונק בעריסתו ועד לזקן במיטת הדווי. אפשר אמנם לתבוע אותם לדין על הפרת שבועת הרופאים המהוללה, אך מי עז נפש יסתכן להסתבך בריב עם בעלי הזכיון לריפוי תחלואינו. „רפא ירפא" כתוב. וחז״ל אמרו: מכאן שניתנה הרשות לרופא לרפא; לרפא ניתנה — לא לרפא מי התיר להם? ועוד אמרו חז״ל: „אסיה דמגן במגן מגן שויה", היינו, רופא המרפא בלא שכר אינו שווה מאומה. לא ברופאי חינם אנו מדברים, שובתים רופאים המקבלים שכרם בטבין ותקילין, ויהא שדרישותיהם מן המעבידים אותם צודקות, האם על החולים החובה למלא אותן, כלום בבריאותם שלהם לשלם?

לא, הרופאים עצמם צריכים ריפוי, ועליהם נאמר: „אסיא, טול תיגרתך"; לאמר, רופא „רפא צליעתך שלך".

בלשון קדומים

קורא אני בספר עתיק (ילקוט שמעוני איכה ג׳): „בית ישראל יושבים על אדמתם ויטמאו אותה (יחזקאל לו, יז) אמר הקדוש־ברוך־הוא: הלואי יהוון בני עמי בארץ־ישראל אף־על־פי שמטמאין אותה".

כל כזאי, אך אל נא ילמדנו, חלילה, מאמר זה להקל במאמצינו לחיות בטהרה על אדמתנו.

שעה של קורת רוח

שעה בהצגת „איפה ארץ־ישראל" היתה שעה של קורת רוח. טוב היה לראות את מאיר מרגלית כשהזמן לא נגס בו. הוא הוא מיודענו החביב, ברוך הכשרון, אשר הקרשים מתרוננים מתחת לרגליו. הפעם הזאת הוא השחקן והוא גם המחבר, ושותף ראוי לו מאיר אחר, מאיר ינאי. תמימות טובה עולה כן הבמה, משהו מעין הבית המשפחה. לא פגע גם המוסר־השכל מעין התעמולה העולה מן ההצגה; מוטב כך מאשר מחזה של פגעים והוקעה. מחזה המבורך עולה בערכו על מחזה של פגעים והוקעה. ייכר הילם.

ז. דויד

כ־20,000 ילדי ת״א יבלו בקייטנות

מאת סופרת „דבר" בתל־אביב

כ־20,000 ילדי תל־אביב יבלו הקיץ בקייטנות עירוניות. התכנית, שאושרה אתמול בהנהלת העיריה, הוגשה על־ידי סגן ראש העיריה א. שפירו.

הקייטנות יהיו בשני מחזורים, שיימשכו בין שבועיים לשלושה שבועות כל אחד. מחיר הקייטנה נע מאפס (למעוטי יכולת) ועד ל־165 לירות.

מסגרת מיוחדת במערכת הקייטנות יהיה לילדים בגיל הגן. הקייטנות לגילאי בית ספר יסודי מתוכננות ל־6,000 ילדים. הקייטנות לנוער יכללו, כמו בשנים הקודמות, צורות בילוי שונות, בין היתר מכללות קיץ, חבורות נוער ושדה.

בנוסף לכך, כ־150,000 ילדים ונוער יבלו במסגרת עיר הנוער, המבטיחה עיסוקים רב־גוניים למבקרים.

תל־אביב

אזכרה לרחל אלבינגר

במלאות שבע שנים למותה, נעלה להתייחד עם זכרה בבית העלמין בחולון היום בשעה 4 אחה״צ. אוטובוס יעמוד לרשות המשתתפים, בשדרות ח״ן 31 בשעה 3.30 בדיוק.

פגישת החוג הרעיוני המרכזי של ההסתדרות

תיערך מחר באולם הישיבות של הוועד הפועל. נושא הדיון: העתונות הישראלית ותנועת העבודה. המרצים: העתונאים דני בלוך, מארק גפן, ואריה צימוקי. ההתחלה בשעה 8 בערב.

ארגון אמהות עובדות

● הדר יוסף, במועדון ע״ש אסתר שטריקמן, בשעה 8 בערב, הרצאה על טיפוח היופי בליווי הדגמות.

● יד אליהו — בבית אשכול, בשעה 8 בערב, הרצאה בשיתוף מרכז ההסברה על הנושא: שש שנים לאחר מלחמת ששת הימים, בליווי סרטים.

● כרם התימנים — בבית ההסתדרות, 7.30 בערב, הקרנת סרטים.

● חוג „פיאנבון פורימר" — במועדון מאשה, פינסקר 49, בשעה 7.30 בערב, אסיפה כללית בהשתתפות ברל פרימר שידבר על הבחירות להסתדרות ולכנסת.

חיפה

עיריית חיפה „משען" מועדון המבוגרים קרית חיים הערב ב־7 דוד טל — זמר עם. הציבור מוזמן.

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק קיום צוואה 700/73

בענין: תמרה והנברגר (לבית גרטר) ז״ל.

המבקש: גוסטב גבריאל, הרהנברגר מרח׳ התורשה 7, חיפה.

הזמנה

להוי ידוע לך כי הוגשה לבית־המשפט המחוזי בחיפה בקשה לבתן צו קיום צוואה של המנוחה תמרה והנברגר לבית גרטר ז״ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו סיבה מאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת שבאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

א. ד. חרמון — שופט
רשם

הערב – טקס הענקת תעודות ל־480 בוגרי המדרשה למינהל

480 תעודות במינהל יוענקו הערב ב־6 לבוגרי המדרשה למינהל של הסתדרות הפקידים, בטקס חגיגי שיערך במוזיאון תל־אביב בשד׳ שאול המלך 4.

בין בוגרי המדרשה השנה — אנשי מינהל בכירים וממלאי תפקידי מפתח במשק. במרכז הטקס תעמוד הרצאתו של נגיד בנק ישראל משה זנבר, המכהן כיו״ר חבר הנאמנים של המכללה — המדרשה למינהל, על הרפורמה המוניטרית בעולם. את ברכת הסתדרות הפקידים יביא משה בורסל, מזכיר הסתדרות הפקידים, עובדי המינהל והשירותים. את דבר המועצה האקדמית יביא היו״ר שלה, פרופ׳ יחזקאל דרור. ינחה את הערב דב יוהנס, יו״ר הנהלת המדרשה.

פרס ע״ש משה שחף

במסגרת הטקס יוענק גם פרס למינהל ע״ש משה שחף ז״ל — לשלוש עבודות מצטיינות במינהל.

הפרס מוענק מדי שנה מטעם המדרשה למינהל ומשפחת שחף, במטרה לעודד את המחקר בשטח המינהל. משה שחף היה במשך שנים רבות עורכו של בטאון הסתדרות הפקידים „שורות". הוא ניחן בכשרון עיתונאי וספרותי, ובעריכתו העלה את „שורות" לרמה של כתב־עת מקצועי, מן הבולטים בארץ.

המדרשה למינהל, מיסודה של הסתדרות הפקידים, עובדי המינהל והשירותים, היא מוסד להשכלה מבוגרים בענפי המינהל השונים. מטרתה — הקניית ידע מקצועי ברמה אקדמית לעובדי מינהל בדרג הבכיר, עידכון ידיעותיהם והרחבת השכלתם הכללית.

מספר הלומדים נמצא בקו עלייה, ובסוף שנת הלימודים הנוכחית הגיע לכ־12,000 איש, מהם כ־2,000 בלימודים סדירים, בני 2—4 שנים, והשאר — בהשתלמויות בנות 1—2 שנים.

תובעים לתקן חוק רישוי הקבלנים

מאת סופר „דבר" בחיפה

אגודת פועלי הבניין במועצת פועלי חיפה תובעת לתקן את חוק רישוי הקבלנים שאושר בכנסת בשנה שעברה, בטענה שהחוק הקיים אינו מצליח להשתלט על השוק הפרוע שנוצר בענף.

בישיבת מזכירות מפ״ח טען מזכיר פועלי הבניין בחיפה י. גורדון, כי הנפגעים העיקריים הם הפועלים שזכויותיהם הסוציאליות אינן מובטחות. נציג האגודה תבע חקיקה שתחייב את הקבלנים להוכיח את יכולתם הכספית בעת קבלת העבודה והגדרה ברורה יותר של החובות החלים עליהם לגבי הפועלים המועסקים אצלם. הוא תבע דאגה רבה לגבי מצב הגיהות באתרי הבנייה. בחלק בן המקומות סודדים הפועלים על צריפות הצץ בתנאי תברואה ירודים. האגודה תובעת מקבלני הבניין להקים באתרי הבניה חדרי אוכל מסודרים, מקלחות ומלתחות. תביעות נוספות: השוואת התנאים הסוציאליים של פועלי הבניין לתנאים של עובדי השירותים. הנהגת שיטת נורמות ופרמיות בוכרות בבניין, קיצור שבוע העבודה ל־45 שעות, הקמת בית־ספר מקצועי תיכוני בחיפה למקצועות הבניין והרחבת פעולות התרבות לסקטור הערבי.

מספר פועלי הבניין המועסקים בתחום שיפוטה של מפ״ח מגיע ל־13,802, מהם פועלים בימים מחיפה, כפרי הגליל ומהשטחים, העובדים ב־800 אתרי־בניה אצל 600 קבלני בניין ונותני־עבודה.

הסכם בין „צים" ופקידי החברה

מאת סופר „דבר" בחיפה

הנהלת „צים" וועד פקידי החברה הגיעו אתמול להסכם, בתיווך מפ״ח, בכל השאלות הקשורות בענפי כוח האדם, כמו אי־פסיה על פקידי החברה בניהול תפקידים חדשים ומשרות מתפנות, ובבעיות פרסונליות אחרות — על כך מסר אתמול מ״מ מזכיר מפ״ח אברהם המאירי.

ועד הפקידים טען שהנהלת החברה פוסחת על עובדיה באיוש תפקידים שונים בארץ ובחו״ל ומעסיקה עובדים חדשים, הוועד אף איים בנקיטת סנקציות.

מנהל „צים" מ. כספי אמר על שאלת סופר „דבר" שבשיחות „חלה התקדמות ליישוב חילוקי הדעות בדרך נאותה". הצדדים ייפגשו שנית בשבוע הבא.

„אורט" נתניה — הגדול בארץ

מאת סופר „דבר" בנתניה

בוגרי בי״ס אורט בנתניה חייבים יוכלו להמשיך בלימודיהם ויקבלו דיחוי מהשירות הצבאי לשנה או שנתיים, על כך מסר מנהל ביה״ס א. רייכמן במסיבת סיום שנת הלימודים. הוא מסר כי בוגרי 4 שנות לימוד יוכלו להמשיך לימודיהם במקצועות חשמל, אלקטרוניקה מיכשור־בקרה ומכניקה למסלולים של טכנאים הנדסאים. בין 290 הבוגרים השנה סיימו זו פעם ראשונה 12 טכנאים לחשמל, ו־42 הנדסאים לאלקטרוניקה ובנין מכונות, במסלול על תיכוני.

בשנה הבאה יפתחו ב„אורט" נתניה מגמות חדשות של טכנאי מכים ותקשורת ימית. מספר התלמידים בשנת הלימודים הקרובה יגיע ל־2,000. יהיה זה בית־הספר המקצועי הגדול בארץ. לקראת שנת הלימודים יסיימו בניית 10 כיתות לימודים, פנימיה ל־72 תלמידים מחוננים נוסף לפנימיה של 120 תלמידים, ויסיימו הקמת אגף חדש למלונאות.

בדרום נתניה מתוכננת הקמת בי״ס אורט שבשלב הסופי ילמדו בו 3000 תלמיד.

— בטקס ברכו ראש עיריית נתניה ע. בן־עמי ומ. סקידל בשם מר כ. אורט.

מאמצים לקליטת עולים מגרוזיה בנמל אשדוד

בתגובה על שביתה שקיימו אתמול פועלים מאשדוד לפני משרד ראש הממשלה, הודיע דובר רשות הנמלים:

בעונת ההדרים קלט נמל אשדוד בעבודה כ־70 עולים מגרוזיה, אך עם סיום העונה צומצם הצורך בעובדים ארעיים. הנמל נאלץ לפטר 46 עובדים, שהועסקו כפועלי לשכה, 21 מהם יוצאי גרוזיה. 48 עולים מגרוזיה ממשיכים לעבוד בנמל. בין המפוטרים היו כאלה שלא נתקבלו לעבודות מתאימות בנמל בגלל מיגבלות רפואיות או פיסיות.

כידוע יש באשדוד ובסביבתה מחסור בעובדים, והעובדים המפוטרים יכולים להיקלט בעבודה ללא קשיים.

פועלי „עץ הזית" דואגים להבטחת זכויותיהם

מאת סופר „דבר"

מזכירות מועצת פועלי פתח־תקוה הסבה יחד עם ועדי העובדים של הפועלים היזומים החדשיים ב„עץ־הזית" לקראת איחוד המפעל עם בית החרושת „תמך". מזכירות מועצת הפועלים החליטה לעמוד לימין העובדים על הבטחת זכויותיהם לקראת איחוד שני המפעלים. בנושא זה תיערך פגישה בין נציגי המזכירות עם ועדי העובדים והנהלת המפעל.

ראשי הקק״ל מחו״ל סיירו ברמת הגולן

מאת ישעיהו עשני
סופר „דבר" בצפת

מיום קום המדינה הוציאה הקק״ל 754 מליון ל״י. מזה 242 מליון בייעור, 222 מליון בהכשרת הקרקע ו־190 מליון ברכישת אדמה — אמר אתמול יו״ר הדירקטוריון של הקק״ל י. צור במסיבת עתונאים שהתקיימה ב„בית היערן" בבירייה. אחרי סיור ברמת הגולן בהשתתפות ראשי הקק״ל מ־19 מדינות בעולם שבאו למושב השלישי של המועצה העולמית של הקק״ל בירושלים.

בשנתיים הבאות תשקיע הקק״ל 39 מליון ל״י בייעור ברמת הגולן. עד עתה היא השקיעה ברמת הגולן 33 מליון ל״י, בהכשרת קרקע, בדרכים, בייעור ובניקוז. צור אמר כי מתרומות יהודי קנדה יוקם פארק בעמק איילון על 9,000 דונאם, באמצע הדרך בין תל־אביב לירושלים.

הוצגו אוטובוסים חדשים של „אגד" ו„דן"

שבעה דגמים של אוטובוסים חדשים, שיופעלו השנה בידי „אגד" ו„דן", הוצגו אתמול בפני שר התחבורה ואנשי הנהלת משרדו.

אלה האוטובוסים הראשונים במשלוח של 138 אוטובוסים אירופיים עירוניים, שיופעלו בירושלים בידי „אגד", ו־100 אוטובוסים דומים שיופעלו בידי „דן".

באוטובוסים החדשים יש מיזוג אויר מלא, קפיצ־אוויר ומערכות בידוד המשככות את רעש המנוע.

האוטובוסים יצאו אתמול אל העיר והשתלבו באיסוף נוסעים. את נסיעתו של אחד חנך שר התקשורת (ע).

יצוא ראשון של זכוכית לאוסטרליה

יצוא ראשון של זכוכית שטוחה לאוסטרליה מתוצרת „פניציה" יצא בסוף השבוע שעבר דרך נמל אילת. המשלוח הוא בשווי של 40.000 דולאר. הוא חלק מהזמנה המסתכמת ב־300.000 דולאר של שתי חברות גדולות לזכוכית.

מבצע בטיחות בדרכים — בחולון

מאת סופר „דבר" בחולון

מחלקת ההנדסה העירונית של חולון מבצעת עתה עבודות בטיחות בהיקף נרחב, הכוללות שיפור תאורה בצמתים מסוכנים; זירוז העבודות לקראת הצבה והפעלה של רמזורים חדשים; חידוש הצביעה במעברי חציה והוספת מעקות בטיחות. להגנת הולכי הרגל.

במסגרת מבצע הבטיחות, בשיתוף העיריה, משרדי התחבורה ד המועצה למניעת תאונות ייערכו במפעלים ובמוסדות החינוך כנסי הסברה וחברי משמרות הבטיחות בבתיה״ס ידריכו את הולכי הרגל לחציה נכונה של הכביש.

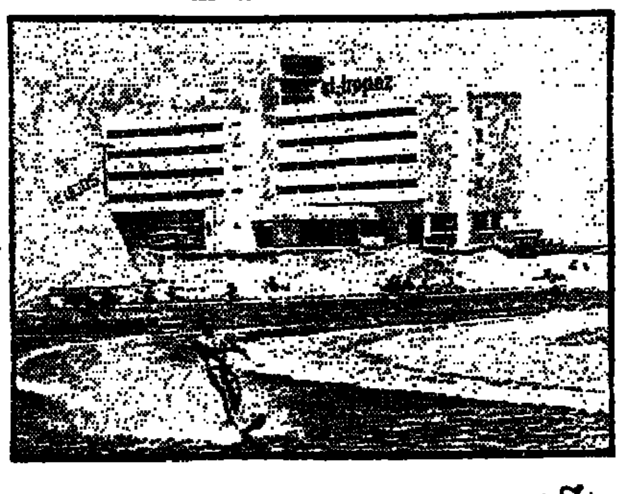

מלון „סט. טרופז" נפתח באילת

מאת סופר „דבר"

המלון החדש „סט. טרופז" באילת שנפתח החודש, ייחנך בחודש הבא, על ידי שר התיירות משה קול. בהקמת המלון ובציודו הושקעו 12 מיליון ל״י על ידי קבוצת משקיעים יהודים מארגנטינה ומגרמניה, שבראשה עומדת משפחת דוידסון מבואנוס־איירס (המשפחה עלתה לישראל).

במסיבה לכתבי תיירות שנערכה באילת בסוף השבוע שעבר, מסר מיכל דוידסון נציג המשקיעים, כי המלון „סט. טרופז" הוא המהודר במלונות אילת. בעיצובו ובציודו ניתן לו דירוג של 4 „כוכבים" ויש בו כל השכלולים לנוחות ולשירות האורחים.

המלון הוא בן 4 קומות עם 130 חדרים זוגיים המשקיפים כולם לעבר מפרץ אילת וכבר הוכנה הבנית להכפלת שטחו על ידי הקמת אגף נוסף עם 130 חדרים. למלון חוף רחצה שיפותח בקרוב על־ידי הנהלת המלון והחברה לפיתוח חוף אילת, כן מכשירים ליד המלון בסה לבריכת שחיה.

מנהל החברה לפיתוח חוף אילת, דב בשורי סיפר, כי חוף „סט. טרופז" נכלל בתכנית הגרחבת של הכשרת אזור מחדני לתיירות באילת, המתבצעת עתה. הוא ציין את חשיבותה של החלטת הממשלה, להקמת שדה תעופה בינלאומי 11 ק״מ צפונה מאילת. דוידסון חיווה דעתו בעד טיסות „צ׳רטר" להגברת התיירות לאילת.

מנהל המלון „סט. טרופז" יורם גרדנר שלמד מלונאות בציריך והשתלם בלונדון מסר, כי במלון עובדים 65 איש, רבים מהם בוגרי ביה״ס למלונאות „תדמור". הוא ציין את המחסור החמור בשיכון לעובדים.

ב־1 ביולי תפעיל הנהלת המלון תכנית־אירוח של 8 ימים במלון, בתנאי חצי־פנסיון, והכוללת קורס בן 3 ימים בסקי־מים, סיור מדברי ליום שלם על ידי „ג׳ונס טורס", סיור תת־ימי בשמורת האלמוגים, „ארוחה בדווית" ועוד, במחיר של 1,120 ל״י לזוג. בחודש ה„הרצה" (יוני) יהיה המחיר ליחיד 52 ל״י ולאחר מכן מיולי יעלה 70 ל״י ליחיד, בלי מסים ושירות. במלון מכשירים עתה מועדון־לילה, אולם לכינוסים ואירועים וקפטריה. בקרוב יצוייד כל חדר במלון במקלט טלוויזיה.

עיריית הרצליה דורשת להחזיר לה אדמות ציבור

מאת סופר „דבר" בשרון

עיריית הרצליה החליטה בישיבתה האחרונה לפנות לשר הפנים בבקשת קניה של מכון המים וכ־120 דונם אדמות ציבור, כאגודת המים חוף הים, אשר נרשמו בזמן המנדט על שם האגודה כנאמנה, לפני שקמה רשות מקומית. המועצה דורשת להחזיר לה את האדמות כדי שתוכל להקים באזור מוסדות ציבור.

סופרנו מוסיף, כי מפעל המים בהרצליה העביר את המפעל ע״ש העירי והחזיר למועצה את הקרקעות במרכז העיר שהיו אף הן רשומות על שם האגודה. כן הסתיים מו״מ עם מכון המים של הכשרת הישוב וה״שליט שיעבור לרשות העיריה. מסירת מכון המים השלישי לרשות העיריה יאפשר לתכנן וליעל הספקת המים בעיר.

חולקו פרסים על חיבורים בצרכנות

בטקס מיוחד חולקו פרסים ל־19 תלמידות מבתי־הספר המקצועיים של מועצת הפועלות. במסגרת „יום הצרכן" מטעם המועצה הישראלית לצרכנות וארגון הצרכנים.

מתוך עשרות החיבורים שהוגשו נבחרו 19 החיבורים הטובים יותר. שלושה מהחיבורים המצטיינים זכו בפרסים הגדולים — תלושי קניה לספרים. ובעלי הפרסים הם: שפיבק חנה, קליאט אתי ורביזאן נאוה — כולן תלמידות ביה״ס התיכון המקצועי „בית חנה" בת״א.

את הטקס ניהלה נוחה קצב, יו״ר הרשות, שציינה את חשיבות המבצע להחדרת התודעה הצרכנית בקרב בתי הספר. את נימוקי חבר השופטים מסר דוד לצקי, היועץ הכלכלי של הרשות ומרכז ועדת השופטים.

עם חבר השופטים נמנו: אראלה איתן, מורה ומחנכת, משה רינת, מנהל מחלקת ההסברה במרכז לתרבות וחינוך בהסתדרות.

בטקס נבחר בין היתר: א. שאול עובר, כנכיל המועצה הישראלית לצרכנות, בלה פל, נציגת מועצת הפועלות, מנהלת בתיה״ס ועוד. שפיבק חנה, אשר כאמור זכתה בפרס הראשון, קראה את חיבורה.

חשוד ברצח אפרגן יהיה עד מדינה

תפנית חלה בסוף השבוע שעבר בחקירת רצח חיים אפרגן, שגופתו נמצאה בתחילת החודש הרוכה במורדות הכרמל.

נודע כי משה דניגו, אחד מארבעת החשודים בפרשה, משתף פעולה עם המשטרה על סמך הסכם, שלפיו הוא יהיה עד מדינה ולא יואשם ברצח. דובר משטרת חיפה, סגן ניצב ת. פרנקל סירב להגיב על ידיעה זו ואמר כי החקירה עדיין בעיצומה וכי הוטל עליה איפול.

ביום ו׳ הוארך מעצרם של משה דניגו וציון אבוטבול בבית משפט השלום בחיפה ל־15 ימים נוספים.

חיים אפרגן נרצח על רקע חיסול חשבונות בעולם התחתון בחיפה. (ע)

המועצה האיזורית מטה יהודה
מודיעה בצער רב על פטירתו של
יצחק בן־אברהם ז״ל
סגן ראש המועצה האיזורית הרי יהודה לשעבר
ומשתתפת באבלה של משפחת קרית־ענבים

לקבוצת קרית ענבים ולמשפחה
השתתפותנו באבלכם במות
יצחק בן־אברהם ז״ל
חברי קבוצת מעלה החמשה

למשפחת בן־אברהם ולקרית־ענבים
השתתפותנו הכנה באבלכם
במות **יצחק בן־אברהם**
זקן הנוטעים בארץ, מחלוצי המטע בהר
המועצה לייצור ולשיווק של פירות

הנוטעים בהרי יהודה
אבלים על מות
יצחק בן־אברהם ז״ל
ממניחי היסוד של המטע בהר

עירית כפר־סבא
אבלה
על מותו של
דוד טנה ז״ל
מאדריכלי השיכון הציבורי ובוניו
זאב גלר ראש העיריה

לבית טפחות ולמשפחה האבלה
אתכם אנו בצערכם העמוק
על מותו של
דוד טנה ז״ל
דיור לעולה בע״מ

אנו מביעים את השתתפותנו בצערו של
מזכיר־גזבר המועצה המקומית
מר משה ברונר ומשפחתו
במות הגיס **דוד זיצר ז״ל**
המועצה המקומית אבן יהודה
ועד עובדי המועצה המקומית אבן יהודה

עם אורנה והמשפחה
במות **האב**
אבל
בית מחניים

ביום רביעי, 27.6.73, כ״ז סיון תשל״ג
תתקיים אזכרה ליקירתנו
טובה רפמן ז״ל
עליה לבית הקברות בבאר טוביה
בשעה 4 אחה״צ
המשפחה

היחידה לשכונות במחלקת. האירגון
בועד הפועל של ההסתדרות
מתאבלת
על מות
משה בראון ז״ל
מנהל מחלקת השכונות במועצת פועלי ירושלים
ומשתתפת בצער המשפחה ומועצת הפועלים

אגודת העתונאים בתל־אביב
אבלה
על מות חבר ותיק
עזרא זוסמן ז״ל
ומביעה תנחומים למשפחה

ללאה זוסמן ומשפחתה
השתתפותי העמוקה באבלכם
על מות המשורר הדגול
עזרא זוסמן ז״ל
שושנה טסלר וב״ב

איגוד התעשיה הקיבוצית
ואדר — פרויקט לצרכי הילד
משתתפים בצערם של
אוסקר ון ליר ומשפחתו
במות
הגב׳ פולי ון ליר ז״ל

על מותו של חברנו וידידנו, היקר באדם
דוד רובינשטיין ז״ל
אנו אבלים עם הרעיה סימה והבן מוטי
בצער ובכאב

אלמן שוקי ורעייתו	חזורסקי מניה	כהן צפורה ואהרן
בריסלבסקי ברכה	כבצביק יעקב ורעיתו	קלמן רינה ושמואל
ושרה	כץ שמואל וחוה	רבינוביץ יהודה ורעיתו
בניצקי	כץ משה וצפורה	שנידמן יעקב ורעיתו
ברדיצ׳בסקי	כהן דוד ושושנה	שנידמן אהרן והבית
בלפולסקי וזוי	לוי מאיר ורעיתו	שהרכון זכה והבורה
גון יהודה ושרה	לימונצ׳יק שרגא ורעיתו	שמולביץ פרידה
גנסין משה ויהודה	לוינזון שרה ויחזקאל	שוהם עולה
דין ריבקה והנך	מוסטוב צפורה	ביצקס אלימלך
הלפמן רחל ויצחק	נוביק אליעזר וברוניה	שפירו חייב וסימה
ימס בנימין	סמניצקי (סילבר)	ומשפחותיהם
זרקובסקי שמחה ורעיתו	פישר אליעזר ונויסה	

طبق الأصل

דבר ספורט
בעריכת אהרן להב

ההתאחדות תאמץ העונשים של ועדת המשמעת בטורניר סיאול

מאת אליעזר מנור

הוועדה המיוחדת מטעם הנ־הלת ההתאחדות לכדורגל בהר־כב יורה אלמוג, מנחם פרישלר ויהודה שמעוני, הבודקת את התנהגות כדורגלני הנבחרת ב־משחק הגמר בסיאול, המליצה לקבל את החלטות ועדת המש־מעת של הקונפדרציה האסי־אנית, שהטילה עונשים על כמה משחקני הנבחרת.

כמו־כן החליטה הוועדה לקבל את החלטת ועדת המשמעת של פיפ"א בנושא. ועדה זו תדון ב־קרוב בהתנהגות השחקנים היש־ראלים בהסתמך על הדו"ח שהוע־בירה הקונפדרציה האסיאנית.

כזכור הורחק דוד פרימו, ש־בעט בשופט הבורמזי, לשנה מ־פעילות בין־לאומית ורחמים טלבי הורחק מ־3 משחקים בין־לאומיים. אזהרה חמורה נפסקה לג'ורג' בורבה ולישעיהו שווגר.

עם זאת לא יועמדו השחקנים בפני ועדת משמעת בארץ, מ־אחר שלדעת חברי הוועדה אין ל־העניש פעמיים על אותה עבי־רה.

חברי הוועדה הדגישו שיש ל־קבל את דו"ח שופט המשחק ב־הקשר להתנהגות פרימו ככתבו וכלשונו. "זהו מעשה חמור ב־יותר, בעיקר, משום שהוא ה־עיב על הרושם הטוב שהותירה הנבחרת במשך הטורניר בסיאול. כמו־כן חיבל המקרה בנסיונות של הנבחרת לתקן את הרושם הרע שהיא הותירה בטורניר ה־קדם־אולימפי בראנגון", ציינו חב־רי הוועדה.

קמבודיה תומכת בישראל

בהתאחדות לכדורגל נתקבל מכ־תב מן ההתאחדות הקמבודית ובו תמיכה בתביעת ישראל לכנס את הקונפדרציה האסיאנית על מנת לבטל את "הסעיף הבורמזי".

קמבודיה היא המדינה האסי־אנית הששית התומכת בעמדת יש־ראל. אולם על מנת שתביעת יש־ראל תתקבל, יש צורך לגייס תמיכת 4 מדינות נוספות.

משחקי הגביע יפתחו ב־1 בספט' את עונת הכדורגל

משחקי גביע המדינה בכדור־רגל יקדימו בעונת המשחקים הבאה את משחקי הליגה — על־כך החליטה אתמול הווע־דה המקצועית של ההתאחדות לכדורגל שקבעה את המועדים למשחקים אלה.

משחקי הגביע יתחילו בשבת, ה־1 לספטמבר. ב־15 לחודש זה תיכנסנה הקבוצות הלאומיות ל־מעגל משחקי הגביע. משחקים אלה יערכו עד לפתיחת משחקי הליגות בשבת, ה־13 באוקטובר.

כמו־כן החליטה הוועדה המק־צועית, כי משחקי הליגה הלאו־מית יערכו במתכונת של העו־נה החולפת: בתחילה יערכו ה־משחקים הבין־משפחתיים, לאחר מכן יערכו שני סיבובים של מש־חקים משפחתיים והליגה תסתיים בסיבוב משחקים בין־משפחתי.

הוועדה החליטה עוד כי מש־חקי הגביע יערכו במתכונת של העונה האחרונה, כלומר משחקי רבע הגמר יערכו בשיטת בית וחוץ.

הפועל ת"א בראש ליגת הכדורמים

קבוצת הפועל ת"א עלתה ל־ראש ליגת הכדורמים לאחר ש־זכתה ב־4 נקודות בסיבוב הרבי־עי החמישי בליגה.

הפועל ת"א גברה על הפועל פ"ת 2:14 ועל גבעת־ברנר 3:11. הפועל גבעת־חיים עלתה למקום השני כשלזכותה 6 נקודות מ־3 משחקים, למשחק אחד פחות מ־אשר להפועל ת"א, לה 8 נקו־דות. גבעת חיים ניצחה את אפי־קים 2:12, ואת ב.מ.ע. 3:5.

יתר התוצאות: טבעון — גב־עת־ברנר 4:8, אס"א — מכבי חיפה 3:4; הפועל פ"ת — מכ־בי חיפה 3:5; אפיקים — טבעון 4:4.

מפעל שפיצר לאחר המכביה

התחרות הבין־לאומית בסיוף ל־נוער עד גיל 20 לזכרו של אנדרי שפיצר, מחללי מינכן, תערך בין ה־22 וה־26 ביולי.

ועדת הסיוף שלחה הזמנות ל־60 מדינות ובקשה מהן לשלוח את סייפיהן לתחרויות. עד כה נענו: ארה"ב, קנדה, אוסטרליה, דרום־אפריקה, מקסיקו, הולנד, מערב־גרמניה, בלגיה, דנמרק ו־אנגליה.

שש מדינות — יפאן, שוויץ, איטליה, בולגריה, הונגריה ורו־מניה — ענו בשלילה להזמנה בטענה כי מועד התחרות אינו מתאים להן.

קבלת פנים למחזיקי הגביע נערכה אתמול במ. פ. י"ם

מועצת פועלי ירושלים ער־כה אתמול קבלת פנים חגיגית לכדורגלני הפועל ירושלים ול־הנהלת הקבוצה שזכתה בשבוע שעבר בגביע המדינה.

מזכיר המועצה, דוד אילון, אמר, כי לא רק ציבור אוהדי הקבוצה, אלא ציבור העובדים ו־תושבי הבירה כולם גאים בשח־קניהם שהעלו בפעם הראשונה מאז הקמת המדינה את הגביע לבירה.

יצחק משולם, מראשי הפועל ירושלים, הדגיש כי הנהלת ה־קבוצה גאה בכך שכמעט כל שח־קניה והכוכבה גדלו בעיר ובכך שלא הזדקקה ל"יבוא" שחקנים מחוץ לעיר.

מזכיר הפועל ירושלים, אריה ברזכיאלי אמר, כי מלבד ענף הכדורגל, זכתה אגודת הפועל ב־ירושלים בהישגים רבים בענפי ספורט נוספים כגון כדורסל, קלי־עה, הרמת־משקולות, היאבקות, כדוריד ושחמט.

כן בירכו מחזיק תיק הפועל במזכירות מועצת פועלי ירושלים, עמנואל זיסמן, יו"ר מחלקת ה־כדורגל בהפועל ירושלים, יצחק קלצ'י, והמנהל הטכני של הקבוצה יעקב זרור.

בשם השחקנים בירך אלי בן רימוזי.

במהלך קבלת הפנים הוקראו מברקים ומכתבי ברכה רבים ש־הגיעו למזכירות מועצת פועלי ירו־שלים ולמזכיר הפועל בבירה. בין המברכים: מזכ"ל ההסתדרות י. בן־אהרן, יו"ר ועדת הספורט של הכנסת חה"כ אברהם כץ, יהושע מצא בשם אגודת בית"ר ירושלים, וכן קבוצות הפועל, מכבי ובי־ת"ר מכל רחבי הארץ. (ע).

9 ניחשו 13 ב"טוטו"

9 משתתפים שניחשו נכונה תו־צאות של 13 משחקים במחזור מס' 43 ב"טוטו" מתחלקים בפרס הראשון וכל אחד מהם יקבל ב־ערך — 13.880 ל"י.

בפרס השני, על 12 תוצאות נכו־נות, מתחלקים 207 משתתפים ו־כל אחד מהם יקבל 140 ל"י. בפרס השלישי, על 11 תוצאות נכונות, מתחלקים 2225 משתתפים וכל אחד מהם יקבל בערך 13 ל"י. הפרס הרביעי אינו מת־חלק, היות ולמעלה מ־7229 משתת־פים ניחשו 10 תוצאות נכונות ו־סכום הפרס עובר לכלל הפרסים במחזור הבא.

ההכנסה במחזור מס' 43 היתה 348.917 ל"י וסכום הפרסים (כו־לל העברה) — 215.000 ל"י. מי־נימום פרסים למחזור מס' 44 יהיו (כולל העברה) — 150.000 ל"י.

קהל שהוא נכס

מאת מרדכי ריינקובסקי

שמענו רבות — אגב, יותר מ־יציעים בתל־אביב — על הקהל הירושלמי, ועל יכולתו לעודד את קבוצותיו. בעת משחק הגמר על גביע המדינה בכדורגל, הגיע אר־תו קהל באלפיו לאיצטדיון בלומ־פילד, ונתן לנו שיעור מאלף, כיצד מעודדים קבוצה וכיצד שמ־חים לאחר הנצחון.

אכן, קהל כזה הוא נכס לקבו־צה. זהו קהל, היודע לעודד את שחקניו ברגעים הקשים. זהו קהל, שמבטא חי את הקבוצה ואת משח־קה. זהו קהל, הנותן בכיף מיו־חד במינו — צבעו קרנבלי כל־שהו — למשחק. הוא נוטל חלק בקבוצתו.

נראה, כי היה זה משחק גמר, שהיה שונה מכל 33 משחקי הג־מר, שקדמו לו, ולו רק בזכות הקהל. אותם זיקוקין צבעוניים, שנורו לחלל האיצטדיון לאחר הב־קעת השערים, אותם גלילי נייר, שהושלכו במאותיהם לעבר הד־שא — היפרו אוירה מיוחדת במינה, אוירה, שאין רואים כמו־תה יום יום במגרשי הכדורגל שלנו. היתה זו אוירה, שרק ירו־שלים, ירושלים שמחים, יודעים ליצור כמותה.

והשמחה שלאחר ההישג — כלום יכולה קבוצת אוהדים אח־רת, להידמות לאותם אלפי ירו־שלמים, שהריעו לקבוצתם. לאחר שנשיא המדינה, פרופסור אפרים קציר, העניק את הגביע לצבי סינגל ההומה? היתה זו שמחה פורצת גבולות. שגם המשטרה היתה אין אונים מולה. קראו על הפקקים, שיצרו אותם אוהדים משולהבים, בדרך מתל־אביב ל־ירושלים, ועל השמחה הספונטא־נית בירושלים, שפרצה במרכז ה־עיר עם הגיע הכדורגלנים ואוהדיהם לבירה, ונמשכה עד אור הבוקר.

אכן, קבוצה יכולה להתברך עם קהל כזה. זהו קהל, היודע להע־ריך את מאמצי שחקניו, ולראיה — שפע התרומות של האוהדים, שהוענקו לכדורגלנים לאחר הנ־צחון הגדול. זהו גם קהל, המסו־גל — למרות שאינו נוטל חלק פעיל במשחק — להעניק מספר בלתי־מבוטל של נקודות ליגה ל־קבוצתו.

אבל גם קהל כזה, אותו ראינו ב"שיא הכושר" ביום רביעי ב־ערב, אינו מסוגל להיות התחליף ליכולת. ראינו זאת השנה במש־חקי בית"ר ירושלים, שבעונה שעברה תפסה את המקום השני בליגה. הרבה בזכות הקהל, ש־עורר אימה בקרב שחקני היריב. השנה, עם אותו קהל נלהב ומי־סור, נאבקה קבוצת בית"ר ירו־שלים על מקומה בליגה, ולא היתה רחוקה מנשירה לליגה א'.

כלומר, אל לה לקבוצה — ואפי־לו ירושלמית להתבסס אך ורק על הקהל. על העידוד המיוחד במינו ועל אווירת הביתיות הנפ־לאה. שיוצר אותו קהל. הן ב־משחקי בית, ובעיקר במשחקי ה־חוץ.

וכך היה גם במשחק הגמר. קבוצת הפועל ירושלים זכתה בגב־יע, קודם כל בזכות יכולתה ה־עדיפה על היריבה בגמר, קבוצת הכוח רמת־גן. במצב זה לא תסו־לא בפז עזרתו של הקהל הנפלא. שעזר מאד, להביא את הג־ביע, לראשונה בתולדותיה, לבי־רת ישראל.

יומון הספורט הצרפתי לאקיפ:

שפיגל חתם חוזה ל־3 שנים עם קבוצת שטרסבורג

יומון הספורט הצרפתי ה־נפוץ לאקיפ, מוסר בגליונותיו האחרונים, כי הכדורגלן היש־ראלי גיורא שפיגל, חתם חוזה בן שלוש שנים עם הקבוצה ה־צרפתית שטרסבורג.

לאקיפ מוסר עוד, כי שטראס־בורג נתקלת בבעיות כספיות, ו־פנתה לעיריה שתגדיל את ה־סובסידיות שהיא מעניקה למו־עדון, וזאת, כדי לרכוש כדורג־לנים זרים וביניהם וראשונה את שפיגל.

* אתלטיקו בילבאו וקסטלון, יתמודדו ב־29 בחודש, בגמר ה־גביע הספרדי בכדורגל, לאחר ש־בילבאו ניצחה גם במשחק ה־גומלין את מאלגה 0:1 (1:2). ו־קסטלון את ספורטינג 0:1 (0:2).

* המתאגרף המקסיקני חוזה נאפולס, [illegible] העולמי במשקל הבינ־ביניים, בנצחו ביתרון נקודות את [illegible].

* יפאן זכתה באליפות העו־לם בג'ודו בלוזאן, כשצברה 4 מדליות זהב והקדימה את בר־ה"מ ומזרח־גרמניה, שזכו רק ב־שתי מדליות כסף כ"א.

* השוודי בנגטסון והאמריקאי מקמאנוס, זכו בתואר הזוגות ב־קווינס־קלאב, בנצחם בגמר את הספרדי אורנטס והרומני צי־ריאק 4:6, 6:4, 5:7.

היום פתיחת ויבלדון

היום תפתח אליפות ויבלדון בטניס, במשחק במגרש המרכזי בין אוליה נאסטאסה לגרמני הנס־יוהכים פלאן.

על־אף פרישתם של 70 המקצו־ענים, מצפים לקהל בן רבע מיל־יון איש, שיחזה בתחרויות, ש־יימשכו שבועיים.

נצחון והפסד לגולד בארה"ב

"שחיינית הפלא" האוסטרלית, שיין גולד, נחלה הפסד שלישי בתחרות הבין־לאומית בסנטה־קלרה, כשסיימה חמישית במשחה 200 מ' חתירה, בו מחזיקה בשיא העולמי ובכתר האולימפי.

המנצחת היתה יריבתה במינכן, האמריקאית שירלי באבאשוף, שקבעה זמן של 2:06.0 דקות.

גולד התנחמה אחר־כך, כש־ניצחה ב־400 מ' מעורב, בזמן 5:08.0 דקות.

המזרח־גרמני רולאנד מאתאס, השיאן העולמי והאלוף האולימ־פי במשחי הגב, קבע את הישג השנה ב־200 מ. גב — 2:06.68 דקות.

בת־ארצו קורנליה אנדר, ש־ניצחה ב־100 מ' חתירה, ניצחה גם ב־100 מ' פרפר בזמן 63.4 ש'.

דנמרק — נורווגיה 1:0

בקופנהאגן ניצחה נבחרת ה־כדורגל של דנמרק את נבחרת נורווגיה 0:1, במסגרת הגביע ה־סקנדינבי.

העוגן והמעפיל זכו בגביעי המדינה בכדורעף

קבוצת הכדורעף של הפועל העו־גן זכתה במוצ"ש לראשונה ב־תולדותיה, בגביע המדינה בהפ־תעה את קבוצת הפועל בית־זרע בנצחון "חלק" 0:3 (12:15, 11:15, 1:15).

קבוצת הנשים של הפועל ה־מעפיל אלופת המדינה, הוסיפה לאמתחתה גם את תואר הגביע כשניצחה את הפועל השנן בשד־שור 1:3 (5:15, 15:9, 10:15, 6:15).

המשחקים נערכו בחולון.

לצ'כים תרוץ חדש על אי־הזמנת השייטים

במכתב שנתקבל ביום ששי ב־התאחדות לספורט מצ'כיה — אשר תארח את אליפות אירו־פה לשייט מפרשיות מדגם 420 — כי ישראל לא הוזמנה להשתתף באליפות מאחר והיא אינה שייכת ליבשת אירופה.

השתלשלות העניינים בנושא זה החלה לפני כחודש באי־הזמנת שייטי ישראל לאליפות אירופה. תירוצם הראשון של הצ'כים היה כי ישראל נרשמה לאליפות מאו־חר מדי. בשבוע שעבר הודיעו כא־מור הצ'כים כי ישראל לא שיי־כת לאירופה.

מן ההתאחדות לספורט נמסר כי ישראל הפנה להתאחדות השייט הבין־לאומית ודרשו ממנה לא להכיר בתחרויות בצ'כיה באלי־פות אירופה. כן תפנה ההתאח־דות למדינות המשתתפות ותבקש מהן להימנע מלהשתתף בתחרו־יות.

נבחרת הכדורסל נכנסת הערב למחנה אימון בשפיים

סגל נבחרת ישראל בכדורסל יכנס הערב למחנה אימון ראשון בשפיים במסגרת ההכנות למש־חקי המכביה ולאליפות אירופה שתערך בספטמבר בספרד.

למחנה האימון הוזמנו 15 שח־קנים, בעוד ששניים אחרים הנכ־ללים בסגל — מרק טורנשיין ו־ג'ק אייזנר — נמצאים בחופשת מולדת וישובו בתאריך מאוחר יו־תר.

שמואל אבישר שהחלים מהפצי־עה ולא נטל חלק בטורניר ב־וינה הוזמן גם הוא למחנה. יתר השחקנים שהוזמנו הם: ברודי, לידה, נוימרק, ברקוביץ, לייבוביץ, מירל, ענבר, סייכנר, בלום, זקס, דורי, יגאי, קרן ווילברמן.

מחר יקיים הסגל אימון בוקר ובערב יתמודד (בשפיים) עם קבו־צת פרול קונסטנסה מרומניה. קבוצה זו שעמדה להגיע אתמול לישראל חיזקה את שורותיה ב־שחקנים מצטיינים, המשחק עם הרומנים ישמש מבחן אחרון ל־נבחרת לפני משחקי המכביה.

אחרי המשחק עם הרומנים תפו־זר הנבחרת ותתכנס שוב ב־6 ב־יולי כדי להתכונן למכביה. מח־נה אימון זה ימשך עד לסיום משחקי המכביה ב־17 בו.

כינוס הפועל ה־10 ייערך במאי 1975

מאת סופר "דבר"

כינוס הפועל ה־10, שיציין 50 שנים להתאגדות, יתקיים בתאריכים 1—8 במאי 1975 — החלי־טה אתמול מזכירות הפועל.

המזכירות קבעה גם שהיא תש־מש כמטה הכינוס, אולם מתוכה תיבחר ועדה — שתהיה ממונה על ארגון הכינוס.

לרגל הכינוס יוצא ע"י ההתאג־דות מכרז לעיצוב סמל הכינוס. הסמל צריך יהיה לציין הן את יובל ה־50 של הפועל והן את עובדת היות הכינוס העשירי ב־מספר.

התכנסו ועדות המינויים

ועדות המינויים של הפועל, ש־אמורות להרכיב את מועמדי ה־מרכז למוסדות הספורט השונים התכנסו אתמול לישיבתן הרא־שונה.

בראש ועדת המינויים להתאחדות לכדורגל עומד עוזי ברעם, ב־ראש הוועדה להתאחדות לספורט יצחק זאבי ובראש הוועדה לאיגוד הכדורסל מנחם הלר.

הוועדות אמורות לסיים את עבו־דתן לקראת סוף חודש יולי. ה־בחירות במוסדות הספורט יתקיי־מו בחודש אוגוסט.

יצאו נבחרות הכדורסל של ביה"ס בירושלים

נבחרות הכדורסל של בתי־ה־ספר העל־יסודיים בירושלים (בנים ובנות) יצאו בסוף השבוע ש־עבר לאירופה.

המשלחת מונה 17 כדורסלנים שנבחרו בתום אליפות בתי־הספר של ירושלים.

המשלחת תקיים במשך 28 ימי שהותה בגרמניה ובאוסטריה סיד־רה של 10 משחקים. מאמן נב־חרות הבנות והבנים הוא כדורסלן בית"ר ירושלים ציון תורג'מן. מנ־הל המשלחת הוא רפי קאופמן.

חמישה מרכזי מגורים הוכנו לספורטאים מחו"ל

המכביה ה־9

חמישה מרכזי מגורים מיו־חדים הוקמו בשביל מאות ה־ספורטאים האורחים, שישתתפו ב־תחרויות המכביה התשיעית. חמשת המרכזים הוקמו בכפר־המכביה, במלון "רמת־אביב", בסמינר הקיבוצים, במכון־וינ־גייט ובמלון "חוף הירוק".

מרבית הספורטאים האורחים, כ־650 איש, ישוכנו בכפר־המכ־ביה, נעשים עתה מאמצים, כדי לרכז בכפר מיטות נוספות, ש־יוצבו באולמות שונים, שם יגורו עשרות הספורטאים, שלא ימצאו עבורם מקום בחדרים.

המשלחת האמריקאית הגדולה, שתמנה 225 איש, וכן משלחת אוסטרליה והג'ודואיסט היפאני, יתגוררו במלון "רמת־אביב". מש־לחות אלו משלמות עבור המגורים סכום של 20 דולר ליום.

בסמינר הקיבוצים הסמוך ישוכ־נו משלחות אוסטריה, שוויץ ו־יוון, וכן ששת הספורטאים חברי המשלחות בסמינר יאכלו את ארו־חותיהם במלון "רמת־אביב".

במכון וינגייט יגורו כ־200 ספורטאים מדרום־אפריקה, דנ־מרק, גרמניה ופינלנד, ואילו ב־"חוף הירוק", יתגוררו 200 ספור־טאים נוספים — מאנגליה ומש־וודיה. במלון זה יגורו גם מת־עמלות הלהקה המפורסמת משו־ודיה, אידלה.

כל זאת נוסף לסמינר ברמת־אפעל, שם הוכנו 120 מיטות ב־שביל חברי משלחת ישראל.

בכל אחד ממקומות המגורים הוקמו לשכת מודיעין, בנק, דו־אר, מרפאה, בית־כנסת וחדר־אוכל. מכל אחד ממקומות המגו־רים, ייצאו הסעים מיוחדים לכל מקומות התחרויות והאימונים.

החל מראשית יולי, במשך חמי־שה ימים ולילות, ישהה בנמל־התעופה בלוד, צוות מיוחד של שלושה אנשים, שיקבל את הבאים, ידאג לשחרורם המהיר מהמכס ו־להעברתם המיידית אל מקומות המגורים.

רמה גבוהה בכדוריד

חמש הנבחרות, שנרשמו לתח־רויות הכדוריד של המכביה ה־תשיעית, מבטיחות רמה גבוהה ומאבקים מרתקים. הנבחרות הן ישראל, שוודיה, איטליה, שוויץ וצרפת.

נבחרת ישראל, המחזיקה באלי־פות משחקי הכדוריד מאז ה־מכביה הרביעית, מתאמנת בהד־רכתו של משה לגיל, שהיה שו־ער — כשחקן פעיל — לזכיות במכביות השביעית והשמינית.

יריבתה הראשונה של ישראל הינה נבחרת שוודיה, בהרכבה מס־פר שחקנים, המופיעים בליגה ה־לאומית השוודית. נבחרת שוודיה מצויה כרגע במחנה אימון סגור, בו תשהה עד ליציאתה לישראל.

איטליה, שנאלצה לצמצם את משלחתה, לא ויתרה על נבחרת הכדוריד, וכידיעות שהגיעו מ־איטליה, מסתבר, כי נבחרת זו מתכוננת להיות "הסוס השחור" של האליפות. מספר סטודנטים יש־ראלים, השוהים באיטליה לרגל לימודיהם ושיחקו בעבר בליגה הישראלית, ישותפו בהרכב האי־טלקי.

צרפת, שהיא סגנית האלופה מהמכביה השמינית, תעשה ה־פעם מאמץ לזכות באליפות. ה־משחק בין צרפת וישראל יהיה, ללא ספק, מוקד הטורניר.

שוויץ, שנכשלה במכביה הש־מינית, נמצאת במחנה סגור של 14 יום, ושחקניה מבטיחים להוות יריב רציני על הזכייה בתואר.

השופט הבין־לאומי, אפרים ברנ־דווין, שהוא האחראי לשיפוט בטורניר הכדוריד במכביה, מאר־גן צוות של 15 שופטים בכי־רים מהם שבעה בין־לאומיים. אל השופטים הישראליים יצטרף שופט בין־לאומי מאיטליה, וכן קורט גבריאל, שופט משוויץ, שמאחוריו שיפוט בעשרות מש־חקים בין־ארציים, כולל האולי־מפיאדה במינכן.

10 מדינות בגולף

10 מדינות הודיעו עד כה על השתתפותן בטורניר הגולף של ה־מכביה התשיעית. הארצות הן קנ־דה, דרום־אפריקה, רודזיה, ארה"ב, אנגליה, אירלנד, ברזיל, איטליה, צ'ילי, אוסטרליה ויש־ראל. בסך־הכל ישתתפו בטורניר כ־50 שחקנים.

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק עזבונות 1081/72

בענין: ירושת המנוח חלף קרדון ז"ל שנפטר בחיפה ביום 17.3.1971.
המבקשת: מריה קורן ע"י ב"כ עו"ד מ. חגן מרחוב הנביאים 20 חיפה.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית־המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל והנני מו־דיע בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום ההזמנה, התנג־דות להכרזה המבוקשת, שאם לא יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.
א. ד. חרמון — שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק קיום צוואה 857/73

בענין: המנוח זוריאל בן ששון יצחק לוי ז"ל. שנפטר ביום 8.4.73.
המבקש: שלמה לוי, מרחוב מסדה 48, חיפה.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית־משפט נכבד זה בקשה לתת צו קיום צוואתו של המנוח זוריאל בן ששון יצחק לוי הנ"ל. כל המת־נגד לבקשה יגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו את טעמי התנג־דותו, שאם לא כן יתן בית המש־פט צו כטוב בעיניו.
א. ה. חרמון — שופט
רשם

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי השרון הדרומי
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והב־ניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה השרון הד־רומי הופקדה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפורטת מס' שד/1001 קביעת בית שני על מגרש, הפרשה להרחבת דרך", ביחד עם תש־ריט המצורף אליה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש: 7624 ח"ח: 4.
כל מעונין בתכנית, רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי התכנית וכן מהנדס הועדה מקומית שמרחב תכ־נונה כלול בתחום או גובל אתה, רשאי, תוך חודשיים מיום פר־סום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.
(חתום) מ. חיון
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז מרכז
תאריך: ז' סיון תשל"ג — 8.6.73

עירית פתח־תקוה
מכרז מס' 60/73
(מכרז חוזר)

עירית פתח־תקוה מכריזה בזה על קבלת הצעות ל מקלט מספר מס' 137/72/73 ר בסימטת צלת שלום, בעמישב.
את חומר המכרז אפשר לקבל במזכירות מחלקת ההנדסה תמורת תשלום של —.50 ל"י (שלא יוחזרו).
את ההצעה יש להגיש בשני העתקים (אחרת ההצעה תיפסל). לחדר מזכיר העיר לא יאוחר מיום שני, 16.7.73.
לכל הצעה יש לצרף ערבות בנקאית על סך 5% מההיקף
אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה שהיא.
בכבוד רב,
י. פינברג, ראש העיר

קרן הלוואות לסטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה בע"מ
משרד החינוך והתרבות — היחידה לסטודנטים
רחוב נרקיס, בנין רסקו, ת.ד. 292, ירושלים

הודעה חשובה לסטודנטים

סטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה, הזקוקים לסיוע חומרי בתקופת לימודיהם, המעוניינים לקבל הלוואה מן הקרן בשנת הלימודים תשל"ד, מתבקשים להזדרז בהגשת בקשותיהם, אל משרד הקרן.
בקשות לשנת הלימודים תשל"ד תתקבלנה עד יום רביעי, י"ז באב תשל"ג (15 באוגוסט 1973).
טופס בקשה, המפרט גם את התנאים לקבלת ההלוואה, ניתן להשיג בכל מוסד להשכלה גבוהה וכן במשרד הקרן.

מהדורה חדשה
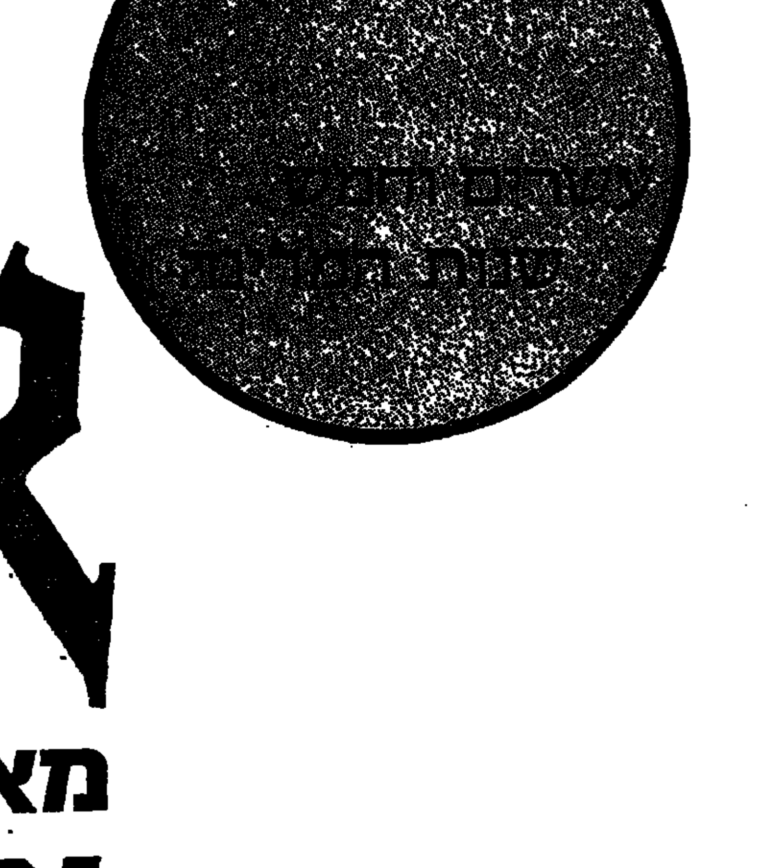
ארצי
מאת
אבא אבן

"ארצי" הוא סיפורה המלא של מדינת ישראל, המסכם את הדרך שעברה בכ"ה שנותיה בתחומי פנים וחוץ, ואת האתגרים שיהיה עליה להתמודד אתם בעתיד.

אבא אבן מתאר את מאבקיה של המדינה בבטחון, עליה וכלכלה, את החתירה הבלתי פוסקת לשלום ממשי ובן קיום לצד המאמצים הדיפלומטיים לחיזוק מעמדה של המדינה בין העמים.

מחיר הספר 28.50 ל"י

ספרית דבר

להשיג בחנויות הספרים ובסניפי "דבר"

30 שנות התנחלות לקבוץ ניר־עם

תחנות בדרך

שנים ראשונות

...בוצת הראשונים, חברי ניר (ניר חיים דאז) עלו ארצה ...19. הדבם בוגרי "תרבות" ...ית שנודה בפיהם עד העליה ארצה.
...גישה הראשונה עם המצרי בארץ היתה בפרדסי רחו־ ...אולם, עם פרוץ מאו־ ...9—1936 התעקו חברי ...הצירה לנמל חיפה לעזור לסבל את נסיונם הערבים להשבית את ה־ ...אז הנמל היחיד בארץ. ...ית הספינה והפריקה ב־ נעשתה ברובה בידיים ... ...הסבלות היתה מתישה ...ב. בצורת קבוצת ה־ ...קאים" — סבלים יהו־ ...חורי דורות, למוד הבחו־ ...בופף גבם ולהעמיס עליו ...בני 100 ק"ג אישלג. ש־ ...היה קשה כ"אבן", ול־ ...לבטן האניה. גם להוות ...בניה, שקי המלט ובעי־ ...ריקת חמחם. מבטן ה־ ...לא היו מהתעגבות. הד־ ...
...ביל לעבודה בנמל, הקי־
...רית ביאליק, סמוך ל־ ...שארצי משק עזר מבוסס ...על גידול ירקות. כש־ ...היא שצם סיום עבו־ ...ביבוש בנמל ילכו להת־ ...בגליל, שקסם לרוב ה־ ...
...פרוץ מלחמת העולם ...חברים רבים לפלמ"ח, ...ת וליחידות העבריות ש־ ...הבריטי. מתוך 32 מת־ ...ליחידת הצנחנים, -ש־ ...מאתודי קוי האויב, ...הברי ניר־עם.

...מתיישבים בנגב

...ת ולוב והחברים חלמו ...התיישבות בגליל, הוכרע ...גדול לקבל את פניית ...ת לרדת להתיישב בנגב ...הוריק כמעט מהתייש־ ...היהודית.
...בשבט תש"ג (1943), ...קבוצת החלוץ. 25 איש ...כבו בקרבת הכפר ה־ ...בית הנון, כ"גדוניה" ש־ ...היה בית ערבי ישן ...קידות בים עם כשאבה ...דיזל, ליד הבאר פרדס ...את הפרדס עקרנו. ר־ ...את כל הירקות, בגי־ ...תנסינו בקריית ביאליק. ...50 דונם תפו"א ש־ ...ית במלוא פריחתם. פס־ ...שאבה מלפעול וכל חל־ ...ירקות התיבשה. לאחר ...המר התברר לנו ש־

התקלות הקשות באספקת המים היו בין הסיבות העיקריות ל־מכירת השטח לקק"ל ע"י ה־אפנדי. הכשלון המריץ אותנו לחפש פתרון יסודי לבעיית ה־מים. מומחים שהובאו למקום כבאו שיש סיכויים טובים למ־צוא מים רבים במעמקים. אך ללא חשמל אי אפשר היה ל־בצע את העבודה. הימים הם ימי מלחמה וכדי להתחבר ל־רשת החשמל צריך היה להע־ביר את הקו באדמות הכפר הערבי "בית חנון". וכדי ל־התגבר על כל המכשולים צריך היה להשיג את התערבותם של מוסדות מרכזיים בלונדון.
אחרי מאמצים רבים הגיע ה־חשמל, והמפעלה המשאבה בקי־דות וסילון מים אדיר פרץ מע־לה מעלה. שאיבת נסיון ראי־שונה זו בישרה את המיפנה והמגדרון לבעיית המים לכל האיזור. קצב ההכנות לביצוע התכנית ההתיישבותית בנגב הוחש. על "מקורות" שהיתה עד אז רק חברה להספקת מים בחלקו של אזור הצפון בלבד הוטלה המשימה הגדולה של הבטחת המים לכל הישובים בנגב.
על הגבעה שהיתה קודם מתנה ניר (עם עלייתה על ה־קרקע) הוקם בית המשאבות הוצבה בו משאבה רבת עצמה ובסמוך בריכת אגירה תת־קרקעית ל־1000 ממ"ק. שני קווי "6 שהונחו על פני עש־רות קילומטרים הזרימו מן ה־קידוחים של משק ניר עם (אח"כ גם של גבר־עם) את ה־מים לכל הישובים בנגב.
וכדברי השר פנחס ספיר, במסיבת הפתיחה לשנת ה־שלושים של ניר עם: "מים ל־נגב" "ניר עם" ומקורות — חד הם".

ניר־עם כמרכז בטחוני

מקומה הגיאוגרפי וקצב ה־התרחשויות באיזור, העמידו את ניר עם במרכז אירועים בעלי משמעות מכרעת בתול־דות [illegible] מת השחרור. הדבר יתגל כ־אשר ניר עם נקבעה להיות מרכז לענייני קשר ובטחון ל־איזור. בה הוקם מטה הנפה עם יחידת האלחוט לשם קשר עם מטה ההגנה בתל־אביב.
כשהוחלט בניבוד לחוקי ה־ספר הלבן, להעלות על הקרקע את 11 הנקודות סוכם שמטה הפעולה וכתות ההבטחה יתנו בניר עם. גם בסיס יחידות ההבטחה לישובים בנוסח מש־טרת הנוטרים העברים היה ב־ניר עם. מיקומה בעל חשיבות מכרעת היה יעודה של ניר עם כמקום מושבו של מטה גדוד 2 של הפלמ"ח שגיזרת האח־ריות שלו היתה כמעט על כל הנגב.
עוד מתחילת 1948 הפך מוד־גה המשק כרכז לכל ההתרח־שויות הבטחוניות באיזור. סמוך לחצר המשק הוקם שדה תעופה בשביל המטוסים הקלים של טייסת הנגב. טייסת זו שימשה בתחילה לסידרים, קשר ומודיעין קרבי. עם גבור ה־קרבות השתמשו בה להתקפה על ריכוזי הכנופיות ולאחר הפלישה אף להפצצות על ריכ־כוזי הצבא המצרי שבבית חנון. בחצר המשק הוקם בית־חולים מרכזי תת־קרקעי. ביה"ח זה שימש מעין התנת איסוף לאנשי הגדודים של הפלמ"ח ולחברי הישובים, בעיקר מילא ביה"ח זה תפקיד רציני בימי המצור והניתוק.

במבחן האש

ב־15.5.48, עם הנץ החמה, היום הראשון לפרוץ מלחמת השחרור, הופצצה ניר עם מן האוויר ונפל הקרבן הראשון, החברה שושנה ז"ל. מאז היתה ניר עם תחת אש מתמדת. ההפצצות מן האוויר הלכו ו־תכפו ככל שגברה האש ה־אנטי־אוירית מעל תל־אביב. מטוסי המצרים היו מטילים פצצות על ניר עם כדי שלא לחזור אתן לבסיסם. מאש מק־לעי ה"ספיטפיירים" (מטוסי ה־קרב) שהיו מנמיכים טוס מעל התעלות שבחצר המשק, נפצעו פצעי מוות גם חברנו שלמה צוקרמן ז"ל.
מעט המקלטים שעמדו ל־רשותנו הספיקו רק לאוכלוסיה הבלתי לוחמת. מצבם של מק־לטים אלה היה חמור ולא מסו־גלים היו לעמוד נגד פגיעות ישירות. משנפלה ההכרעה ל־הוציא את הנשים והילדים הו־קל המצב. אם כי עבר עלינו ליל הרדה עד שהגיעתנו הידי־עה שהגיעו בשלום לקבי שילה.
ב־18.5 החלה הפגזה קשה על מתנה מקורות. בהפגזה זו נהרגו 7 בחורים. למחרת היום בהפגזה קשה על המשק נהרג חברנו [illegible] שוורצמן ז"ל.
סוללת תותחים שהוצבה ב־מרחק של 4 ק"מ מהמשק פע־לה ברציפות וללא הרף עד 16.6 מועד הפסקת האש.
למרות האש העזה נחפרו, בעיקר בלילות, בונקרים עמו־קים ליד כל עמדה ועמדה, אח"כ אף בונקר למסבח, חדר אוכל, גנרטור ועוד. תמו ימי האימים של ה"ספירה" מרגע שמיעת הירייה (יציאתו של ה־פגז מלוע התותח) ועד ההת־פוצצות בחצר המשק וצמם החלון חיים סדירים של חיילים בחזית לעבודה בענפי המשק. בלילות שבת השתדלנו להת־כנס ולשיר ביחד שירי שבת.
רצון החיים, שותפות הגורל והאיץ בריחה הכבו כל אדם שנזדמן למקום לשותף כולא לאחריות ולכל המתרחש ב־מקום, בעיקר אנשי הכשה של הגדוד.
כאשר גברו ההפצצות וההפ־גזות פונו מהמקום המיטות, הרופאים, מוסדות הסוכנות, סולל בונה ואחרים ונשארו אתנו רק אנשי המטה של גדוד 2. יחד אתנו עברו את הימים הקשים עד להפוגה.
במכתב שנתקבל ממשה ברכמן, סגן כפקד גדוד 2 ב־אותם הימים, בט"ו בשבט, יום עלייתנו על הקרקע ומועד התחלת הגיעות שנות השלו־שים, הוא כותב: "אנא מסור לחברי ניר עם התיקים ברכות והערכה מקרב לב. קשה לי היום להאמין שניר־עם היתה "ישוב צעיר" בן 5 כאשר שימשה בסיס לגדוד השני, ל־הנהלת מקורות, לסולל בונה שירד לבצר את הנגב, מרכז לשיירות אספקה ובסיס להש־תלטות על מרחב הנגב בכביש מגדל ביה גוברין בואכה ל־גוש גבולות, בסיס בוצק לפי מיטב התפיסה הצבאית ממנו יצאנו ואליו שבנו לבטח.
חברי ניר־עם השתתפו שכם אחד אתנו בקרבות ככל ש־נדרש, נהגים, סיירים, עזרה ראשונה ועוד.
עם הפליטה המצרית ופינוי הילדים הפכה ניר־עם לבסיס צבאי לכל דבר ותברית המבר לחיילים מן המניין ומהמבר־סיחים והמאמנים שבהם.
אני מבית שישנם היום ב־ניר־עם חברים חדשים, ילדים שגדלו ואחרים, כולם יכולים להתברך ולהתגאות בניר־עם של אז. מי יתן ורמה זו תש־דר לכל אשר תעשו. בברכה והערכה".
קשה היתה המעמסה שהוט־לה עלינו, ישוב צעיר בן 5 ומשהכתה המלחמה פקד אותנו משבר חברתי חמור. בל הצו־בות שספק אז את הקבוצה על רקע של משק הרוס עד היסוד, העכיר במבחן קשה את אלה שגמרו אומר לשקם את ההרי־סות ולבנות מחדש את ביתם במקום הזה.
ביום הגעו, במבט לאחור, כאשר שטינו נקיים תרת־משי־בץ הארץ שקטה, אפשר לדר־אות את השנים הראשונות אחרי המלחמה כהמשך המאבק על קיום הישוב אך באמצעים אחרים. אינו יכולים להגיד שכבר הגענו אל המנוחה וה־נחלה ואולי טוב שלא הגענו להרגשה כזאת. אחד הדברים המעיקים עלינו קשות היא ה־עובדה שהמוסד המרכזי, חדר האוכל, נמצא עדיין בצריף ד' אינו מסוגל יותר למלא את תפקידו. אך, נוצרה כאן הר־גשת ביה בציבור הזה במקום. המשק כולו טובל בירק. בתים חדשים נבנים כדי לקו־לוט בנים נישאים. חברי גר־עינים ושתם יהודים הרוצים להצטרף. נוצרו דפוסים של קבלת שבת, חגים ושמחות. התגבשו נוהגים בתחום החב־רה ויחסי אנוש.
איני יודע אם רבים מתוך אלו שעלו אתנו על הקרקע לפני שלושים שנה אף בחלומם הטוב, יכלו לצפות לכל אלו בהתגשמותם. בהפוגה שבין הפגזה להפצצה כאשר האמינו באמונה שלמה כי עוד "יבואו ימים טובים" מה היתה התמו־נה שהצטיירה להם.
בשתי מילים יכול אני לס־כם לעצמי: "היה כדאי".
ניסן צדרי

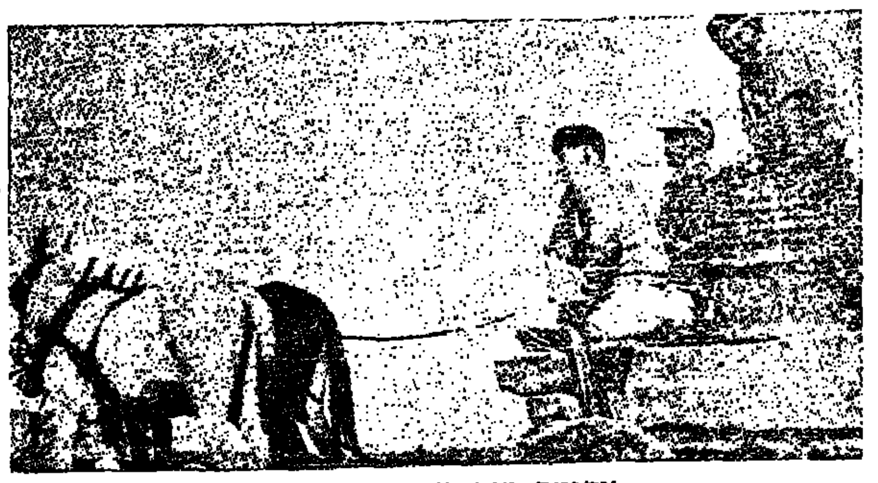
אספקת מים בימים הראשונים

הראשונים עם השכנים

שיר המדהכות

מילים: שלמה מיילין
לחן: מרטין מוסקוביץ

מדרכות מספרות לי הערב בסוד
סטורי אלף יום שהיו ויש עוד,
מדרכות של בטון יצוקות בין דשאים
מספרות לי בסוד את דברי הימים.

הן יודעות צעדו הראשון של תינוק
פסיעותיו המדודות של שומר בלילות,
הן יודעות על זוגות חרשים ושותקות
וטמון בתובן טעם כל הפגנות.

הן בפתח ביתי ומול פתח ביתך
וידעה את כולך כף רגלי היחפה.
ועצים המרורים בציהן נצבים
כמו גלויה צבעונית ששולחים בחגים.

מדרכות פוצמות, שהולכות ובאות.
עת בהן אתהלך ואנשום לי עמוק,
עת אפגוש בדרכן באדם ומלואו
ואדע להרגיש בצחים ודיקות?

לקבוץ ניר־עם
שאו ברכה נאמנה
בחג ה־30 לעלייתכם על הקרקע
ההנהלה ועובדי קואופרטיב
התנועה בע"מ

לקבוץ ניר־עם
שאו ברכה ליום חגכם
ה־30
אזור באר־שבע -
חבל הנגב

לניר־עם
ברכת
שכנים כנה
לחג השלושים
קיבוץ ארז

לקבוץ ניר־עם
בחג ה־30
שאו ברכה
גלבא בע"מ

לקבוץ ניר־עם
בחגכם
ברכת
הצלחה ושגשוג
מנחם י. גוסין ובנו בע"מ
רח' אלנבי 123, תל־אביב
טל. 613238

לחברי ניר־עם
בהגיעם ל־30 שנות
התישבות
ולזכר לכתם אחרינו לנגב
מיטב
הברכות
מחברי דורות

לבית ניר עם
ברכת
שגשוג ופיתוח
במשימתכם הנעלה
"סוגת"
מפעלי סוכר בע"מ קרית גת

לבית ניר־עם
בחג ה־30 לעליה על הקרקע
שגשוג ופיתוח
ברכת
מפעל הסכינים
וקבוצת אורים

לקבוץ ניר־עם
למפעל מכסף
ברכה והצלחה
בה כח״ו
א. פרידברג בע"מ
סיטונאי כלי בית
ומטבח
רח' הנמל 39 חיפה,
טל. 04-666560/666550

לקבוץ ניר־עם
בחג ה־30
לעליתכם על הקרקע
ברכת שגשוג והצלחה
ח"כ יהונתן יפרח
ראש המועצה שדרות

תעשיות סכו"ם
ישראליות
דימונה
שיווק כלי בית — תל־אביב
מברכים את חבריהם למקצוע
ב"מכסף" ניר־עם
ביום חגה

לקבוץ ניר־עם
לרגל חג ה־30
כ"ה שנה למדינת ישראל
קבלו
ברכה
נאמנה
מועצה אזורית שער הנגב
ומפעלי שער הנגב

לבית ניר־עם
בחג ה־30
לעליתכם על הקרקע
שאו ברכה נאמנה
מרום
שרותי תעופה בע"מ
תל־אביב, רח' גליקסון 10 טל. 282271

פועלי שדרות
מוסדותיה ונבחריה
מברכים את
קבוץ ניר־עם
לחג ה־30
להתנחלותו
יעקב אלקבץ
מזכיר מועצת הפועלים
קופת חולים סניף שדרות
לשכת המס, סניף שדרות
בנק הפועלים סניף שדרות
קרן ביטוח פועלי בנין
סניף שדרות
מבטחים, מוסד לביטוח
סוציאלי בע"מ, סניף שדרות
קרן ביטוח לפועלים חקלאים
סניף שדרות

לקבוץ ניר־עם
ברכות נאמנות
בחג ה־30
לעליתכם על הקרקע
"מרבק" בע"מ
קרית מלאכי אזור התעשיה
באר טוביה

לקבוץ ניר־עם
מרכז המשק
וצוות השלחן
בחגכם
שאו ברכה נאמנה
"יעדים"
חברה לפתוח בע"מ

לקבוץ ניר־עם
ברכת שכנים
בחגכם
הצליחו במשימתכם
קבוץ רוחמה

לקבוצת ניר־עם
בחג העליה ה־30
על הקרקע
הצליחו
בפיתוח משקכם
ברכת
בית כפר עזה

לקבוץ ניר־עם
שבו הפכה מקורות לחברת המים
הלאומית
מיטב הברכות
במלאות 30 שנה להתנחלותו
בית מקורות

בית גבר־עם
שולח ברכתו
לבאים בעקבותיו
קבוץ ניר־עם
במלאת 30 שנה
לעלייתו על הקרקע

לבית ניר־עם
בחג ה־30
להתנחלותם
הצליחו במשימתכם
ברכת
בית ברור חיל

לקבוצת ניר־עם
ביום חגכם
מלאת 30 שנה
לעליתכם להתישבות
המשך שגשוג ובנין
סולל בונה בע"מ
סניף אשקלון קרית גת

לחברי ניר־עם
ועובדי מכסף
הרבה ברכות
לחג ה־30
ענבי בע"מ

ל"מכסף" ניר־עם
ברכות ליום חגכם
קוטסרב
שרותים מסחריים וטכניים בע"מ
תל־אביב, קרליבך 10
טל. 265045, 264473

מדור פרסומי

מנהל מרכז ההסברה: אין לי כל קשר עם חברת החקירות א.מ.ז.

אברהם אהרונסון מואשם על־ידי עתון „הארץ" בניהול משרד חקירות פרטי. עומד להגיש תביעה על הוצאת דיבה.

מאת סופר „דבר"

קיומת חברת החקירות פרטית בשם א. מ. ז. השייכת למאיר פלבסקי ומרדכי רחמים. אין לי שום קשר עם חברה זו, פרט לעובדה שאינני יכול להתכחש כי מאיר פלבסקי הוא בן אחותי — אמר אמש מנהל מרכז ההסברה אברהם אהרונסון, בתשובה על שאלות סופר „דבר".

ב„הארץ" פורסם אתמול כי אהרונסון מואשם בניהול משרד חקירות פרטי וכי מתנהל על כך בירור בבית־דין משמעתי לעובדי מדינה. כן הואשם שם בהספקת שירותי מודיעין פוליטיים לשרים אלון וספיר. בכתבה ב„הארץ" נאמר, בין השאר, כי אהרונסון התחזה כמ. ארנון ובשם חברת א. מ. ז. הציע שירותיו ללקוחות שונים, בתוכם לבנק לפיתוח התעשיה. כן נאמר בכתבה כי בביה"ד המשמעתי הציג אהרונסון מכתב מסגן שר־האוצר צבי דינשטיין, הכותב שלפי התרשמותו לא היתה הצעת שירותיו של אהרונסון לבנק על בסיס עסקי. אך הוא היפנה אותו למנהל הבנק לפיתוח התעשיה ד"ר א. באמן. אהרונסון אמר כי מסר אתמול לעורך־הדין שלו את כל החומר והוא עומד לתבוע את כתבי „הארץ" ואת עורך העתון על הוצאת דיבה.

לגופם של הדברים הבהיר את הנקודות הבאות:

● לא הואשמתי בכלום בעניין פלילי, כי אם בסעיף משמעתי בלבד, המחייב כל עובד מדינה הרוצה לעסוק בעבודה נוספת, לקבל אישור מהממונה עליו.

● כל מה שנוגע לבית־הדין המשמעתי הוויבתי על ידו לא למסור שום פרטים, מחוץ לגורמי בית־הדין. כיוון שטרם ניתן פסק־הדין, יש לחכות לתוצאותיו.

● באשר ל„רשת המודיעין הפוליטית", הדבר לא היה ולא נברא, אלא בדמיונם של הכתבים או שצדו את הדבר ב„בורסה הפוליטית", שאיש אינו יודע מיהו...

11964 תשובות לחידון „דבר לילדים"

כ־1,964 תשובות לחידון „ישובים וסמליהם" הגיעו למערכת „דבר־לילדים", על כך נבסר בהגרלת הפרסים, שהתקיימה בשבוע שעבר בבית „דבר".

החידון התפרסם ב„דבר־לילדים" במשך מספר שבועות והוגש בשיתוף עם מרכז השלטון המקומי. מדי שבוע הוגשו 12 סמלי ישובים ובצידם 12 הגדרות, שכל אחת מהן התאימה לסמל אחד בלבד. הילדים התבקשו להתאים את ההגדרה הנכונה לכל סמל. מדי שבוע הוגרל בין פותרי החידון של אותו שבוע מקלט רדיו טרנזיסטור, מתנת חברת „ארטיק". כל הפותרים שותפו בהגרלה הגדולה, בה הוגרלו 172 פרסים.

בפרס הראשון, מתנת בנק לאומי, 1000 ל"י בתכנית החסכון כח לצעיר, זכתה נירית גולדנברג מלוד. בפרס השני, רדיו טייפ, מתנת „דיזנק את מיכליף" זכתה סיגל רביב מאשקלון ובפרס השלישי, טרנזיסטור „סוניק", מתנת סלון סוקו, זכה יעקב ברום מצפת. כן הוגרלו מצלמות, שעונים שוויצריים, פנסים, עטים צבעוניים ועשרות פרסים אחרים. הזוכים יקבלו ההודעות לביתם.

המספר הגדול של משתתפים בחידון, מהם רבים ששלחו תשובותיהם מחו"ל, הפתיעו את מערכת דב"ל ומשמש עדות נוספת לענין הרב שהילדים מגלים בפתרונים.

לימודים במדע הגרעין לתואר שני ושלישי — באוניברסיטת הנגב

מאת סופר „דבר" בנגב

המחקר הגרעיני באוניברסיטת הנגב יעמוד גם לרשות הרפואה, כאשר באמצעותו יוכלו עתה לבדוק את ריכוזי הפלואור אצל יושבי הערבה הדרומית, כידוע נמצא פלואור אצל יותר ממחצית ילדי יוטבתה, כתוצאה משתיית מים מינרליים מבארות המקום.

כן יתבקשו בגרעין לצורכי אקולוגיה וארכיאולוגיה בנגב. לפי בדיקות אלה יוכלו, למשל, לקבוע את מוצאם של יושבי המדבר בעת העתיקה — אם באו מארצות משופעות במים או מסביב לו כבמא וכיריב.

פרופ' זאב הדרי מאוניברסיטת הנגב הודיע אתמול ביום עיון לחברי הכנסת כי אוניברסיטת הנגב תאפשר עתה לימודים במדע הגרעין גם לקראת תואר שני ושלישי — מה שלא היה נהוג עד כה.

פרופ' א. ד. ברגמן הודיע, כי בחמש השנים הבאות יושקעו 25 מיליון לירות בבכון לחקר המדבר שייבנה בשדה בוקר. במקום ייבנה מרכז מדע בעל חשיבות בין־לאומית כלא יפול בהיקפו מהקריה המדעית ממכון וייצמן למדע.

מהנדס משרד הפנים במחוז הנגב מאיר בן סקר בפני חברי הכנסת את התכנית להקמת מרכז תעשיה ארצי מדרום לבאר שבע. הוא גילה כי „עתודות מיליארדים של ממ"ק מים נמצאים בעומק אדמות הנגב וסיני, לניצול חד פעמי למשך יותר מ־100 שנה". המהנדס בן אמר כי אמנם המים הם מליחים אך יתאימו לתעשיה ואף לגידולי חקלאות מסויימים.

ביום העיון השתתפו 14 חברי כנסת בראשם יו"ר הבית ישראל ישעיהו. ראש העיריה א. נאור והרקטור פרופ' ח. חנני קידמו את האורחים בברכה.

ביום העיון הושמעו גם הרצאות על מרכז הבריאות העומד לקום בנגב במסגרת האוניברסיטה, בעיות אקלים, תעשיה כימית, אקולוגיה, ארכיאולוגיה וכיו"ב.

י. גלעין — קצין מטה החקלאות ביהודה ושומרון

יצחק גלעין מונה לתפקיד קצין מטה החקלאות ביהודה ובשומרון, במקומו של עשהאל בן־דוד, שפרש לגימלאות בתום שלוש שנות עבודה בשטחים.

במסיבת פרידה שנערכה אתמול לבן־דוד, ציין שר החקלאות ח. גבתי, כי במשך שנים אחדות הוכיחו החקלאים הערבים, כי הם מסוגלים לקלוט שיטות עיבוד חדשות וטכניקות מודרניות ורמתם הולכת ומתקרבת לרמתו של החקלאי הישראלי. היצוא החקלאי מיהודה ושומרון לאירופה יגיע השנה ל־5 מיליון לירות.

פקידי משרד הקליטה בחיפה מאיימים לשבות

מאת סופר „דבר" בחיפה

פקידי משרד הקליטה בחיפה ו־22 סניפי המשרד במחוז הצפון מאיימים להפסיק את קבלת־הקהל החל ממחר, אם לא יבטיח שר הקליטה להגן עליהם מפני התפרעויות ותקיפות מצד עולים.

בשבוע שעבר הוכו שלושה פקידים בידי עולים, ובאחרונה איימו עליהם עולים בתקיפה. במכתב לשר תבעו הפקידים להציב שוטרים במשרדי הקליטה, להגדיל את מספר העובדים המקבלים קהל, לצמצם את שעות קבלת הקהל ולפתוח בפעולת הסברה בקרב העולים. כן תובעים הפקידים להעמיד לדין עולים מתפרעים. הם שלחו מכתב בעניין זה לשר המשפטים.

פוקה הירש הורשה לצאת לחו"ל בערבות גבוהה

איש העסקים ד"ר פוקה הירש הורשה לצאת את הארץ, בתנאי שיפקיד ערבות בסך 300,000 ל"י. ההחלטה בעניין זה ניתנה בסוף השבוע על ידי השופט המחוזי התל אביבי דב לוין.

השופט קבע כי עסקיו של ד"ר פוקה הירש נמצאים בישראל ואין חשש שיברח מהארץ.

ד"ר הירש הועמד לדין באשמת העלמת הכנסות במאות אלפי ל"י והגשת דו"ח כוזב למס הכנסה. (ע)

פארקאש מבקש לתווך בינו לבין אשתו

נחמן פארקאש ביקש ממורתו ל„יגנה", יהודית שטהר מכפר אמירים, לתווך בינו לבין אשתו גאולה. במכתבו כותב פארקאש כי הוא מוכן לנתק את קשריו עם רעיתו בתנאי שהיא תבטל את התלונות שהוגשו נגדו למשטרה. „אם גאולה תוותר על ההאשמות נגדי, המשטרה תניח לי" — כתב פארקאש במכתב שהגיע בסוף השבוע שעבר. (ע)

המשטרה הצילה נוסעי שתי מפרשיות בת"א

הסיור הימי של משטרת מרחב הירקון במחוז תל־אביב הציל בשבת צוותים של שתי מפרשיות פרטיות, שנקלעו בין גלים סוערים.

בין הניצולים אב ובנו תושבי רמת השרון, וכן צעיר וצעירה מתל־אביב שהיו בסכנת טביעה לאחר שסירתם התהפכה.

בשבת בצהריים הבחינה סירת הסיור המשטרתית ליד חוף „הילטון" בסירת מפרש שמוטלטלה על ראשי גלים גבוהים ובה שני גברים שקראו לעזרה. סירת המשטרה חשה לעזרתם. התורן המרכזי במפרשית נשבר, ונוסעיה — בנימין שגיב ובנו מרמת השרון — איבדו את השליטה עליה. השוטרים הצליחו לקשור את המפרשית לסירתם ולגרור אותה למעגן.

אחרי שעה נתקל סיור המשטרה במפרשית הפוכה במרחק כ־300 מטר מחוף תל־ברוך, וראו צעיר וצעירה שוחים בים ומנסים להיאחז בסירה ההפוכה. השוטרים משו מהמים את הצעיר, ליאון גרינבאום מרמת־חן, ואת הצעירה שהיתה בהריון. שניהם היו באפיסת כוחות. הסירה הנזוקה נגררה למעגן. (ע)

נסיון להרעיל משפחה בבני־ברק

המשטרה פתחה בחקירה סביב חשד של נסיון להרעיל משפחה בבני ברק.

כחשודה נעצרה צעירה כבת 20 תושבת בני ברק העוסקת בהוראה. היא הובאה לבית משפט השלום בתל אביב, שם הוצאה נגדה פקודת מעצר ל־15 יום. השופט אסר לפרסם פרטים העשויים להביא לגילוי זהותה של הצעירה.

ביום ה' הזמינה המשפחה מבני־ברק את שכנתם לשמש כשמרטף לשעות אחדות אצל התינוקת שלהם. אחר כמה שעות חזרו בני המשפחה וישבו לאכול. אחרי זמן מה חש אבי המשפחה כאבים בבטנו, רצה לשתות משקה תוסס, ואז הבחין כי על הפקק מפוזרת אבקה לבנה. בדיקה בבקבוקים נוספים גילתה כי על כולם פזורים שרידי אבקה לבנה־מרירה. האיש ואשתו בדקו את המקרר, וגילו כי גם בשאר המאכלים יש סימנים של האבקה המזורה.

המשטרה הוזעקה ופתחה בחקירה, והשמרטפית נעצרה כחשודה בנסיון רצח ע"י הרעלה.

בחקירה הראשונה הודתה החשודה כי פיזרה את האבקה במאכלים, ולדבריה היה זה רעל עכברים. המניע למעשה היה לדבריה „דחף פנימי".

חוקרי המשטרה אינם שוללים את האפשרות שהחשודה אינה אחראית למעשיה.

נודע כי נחקרים אנשים נוספים, וצפויים גילויים נוספים. (ע)

977000 איש — ברשימת הבוחרים הראשונה להסתדרות

עוד לפני המועד הנקוב בחוק — 8 ביולי 1973 — תפורסם רשימה א' של ספר הבוחרים להסתדרות בכל מועצות הפועלים והלשכות המחוזיות — אמר א. ברונשטיין מלשכת המס המרכזית בישיבת מזכירות ועדת הבחירות המרכזית להסתדרות בראשות א. ריינר.

ברונשטיין הודיע כי ברשימה א' כלולים השנה כ־85 אחוז מכלל בעלי זכות הבחירה להסתדרות, שהם 976,670 בוחרים. רשימה ב', הכוללת כ־140000 שמות נמצאת בהכנה ותצא באמצע יולי.

הסיעות המוכרות יוצגו בוועדות הבחירות המקומיות

כן החליטה מזכירות ועדת הבחירות המרכזית להסתדרות להוציא הנחיה למועצות הפועלים, בסעיפים להלן:

● נציגי כל הסיעות המוכרות בהסתדרות ישתתפו בועדות הבחירות המקומיות (ואם אינן מיוצגות במועצת הפועלים) ישתתפו בהצבעה מייעצת בלבד).

● עד 8 ביולי יש להמציא לנציגי הסיעות בכל מועצות הפועלים לפחות שני עותקים של ספר הבוחרים ולברר עם הסיעות כמה עותקים נוספים נחוצים להן.

המזכירות אישרה את בחירת א. ורבה (מערך) כמ"מ קבוע של יו"ר ועדת הבחירות המרכזית להסתדרות ואת בחירת א. ברונשטיין (מערך) וח. נחמני (גח"ל) כסגנים ליו"ר. סוכם שעולים חדשים אשר הגיעו לארץ בין 13 במארס ו־13 ביוני 1973 (הוא היום הקובע) ואשר מימשו את ביטוח הבריאות (המוענק להם אוטומטית ל־6 חדשים), באמצעות קופת־חולים, הם בעלי זכות בחירה, גם אם לא הוסיפו עם אחיה, בתנאי שעד 13 ביוני (היום הקובע) מילאו הצהרת הצטרפות להסתדרות.

ממלא מקום היו"ר א. ורבה הודיע כי הושג הסכם בין־מפלגתי בעניין יושבי־ראש ועדות הבחירות המחוזיות, וכי לוועדות המשנה של מועצות הפועלים, הנמצאות סמוך ללשכות המחוזיות, תהיה סמכות לחתום גם על טופסי ספר הבוחרים בכתובות, כדי למנוע עיכובים.

הוקמה ועדת הבחירות להסת' בירושלים

ועדת הבחירות לועידה ה־12 של ההסתדרות ולמועצת פועלי ירושלים הוקמה בסוף השבוע, וקיימה ישיבה ראשונה בראשותו של מזכיר המועצה ד. אילון.

בוועדה חברים 51 איש לפי יחסי הבחירות המפלגתיים בוועד־הפועל של מועצת פועלי ירושלים. מיוצגים בה: המערך, גח"ל, ר"ם, ל"ע, העובד הדתי, מקיי ה„מרכז החופשי".

ד. אילון אמר, כי עדיין לא סוכם מספר בעלי זכות הבחירה להסתדרות בירושלים, וכי נראה שהוא יגיע לכ־85.000 בכלל זה אלפי עובדים ממזרח העיר. ביום הבחירות 11 בספטמבר יוצבו בעיר כ־200 קלפיות.

כיו"ר ועדת הבחירות להסתדרות בירושלים נבחר פה אחד יצחק קלעי, פקיד בכיר בעיריית ירושלים ויו"ר ועד עובדי העיריה. כן נבחרה מזכירות מצומצמת של ועדת הבחירות.

מנהל לשכת המס של ההסתדרות בעיר ד. אלכסנדר אמר כי ב־8 ביולי תפרסם הלשכה את פנקס הבוחרים הראשון.

מלכודת ראדאר הופעלה גם ברחובות העיר עזה, בשל העליה התלולה במספר תאונות הדרכים.

המערך בקריית־שמונה: הפנסיה לנזרי — לגיטימית

מאת סופר „דבר" בגליל

מטה הבחירות של המערך בקריית שמונה הכחיש את הפרסומים בעתונים ובכרוזים שהופצו בעיירה, כאילו נהגו נציגי מפלגת העבודה בהנהלת המועצה המקומית שלא כחוק, בכך שאישרו תשלום פנסיה ל־אשר נזרי, יו"ר המועצה המקומית לשעבר.

ראש מטה הבחירות וחבר הנהלת המועצה המקומית ש. אהנגה אמר אתמול במסיבת עתונאים, כי המועצה המקומית, לרבות היו"ר א. אלוני, אישרה פה אחד את ההחלטה לשלם פנסיה לנזרי. ההחלטה נתקבלה לפי הוראה של הממונה על מחוז הצפון י. קניג. על מכתבו של היועץ המשפטי במשרד הפנים מ־25 במאי השנה, שבו ציווה היועץ לעכב את תשלום הפנסיה, כתב אלוני: „לדעתי יש לשלם לנזרי את הפנסיה. אודה לך אם תכין פעם ולתמיד חשבון מפורט כי לא יתכן, וזו דעתי מתמיד, שלא לתת לו (לנזרי) פנסיה בגלל כמה ימים שחסרים להשלמת תקופת כהונתו". המכתב הופנה לגזבר המועצה המקומית, שכתב — על סמך זה כנראה — צ'ק על סך 10 000 ל"י לפקודת נזרי. אלוני לא חתם על הצ'ק כנראה בפני שחזר בו ברגע האחרון.

נזרי אמר במסיבה כי יו"ר מרכז השלטון המקומי פ. אילון והיועץ המשפטי של המועצה המקומית כתבו כי מגיעה לו הפנסיה גם אם חסרים ימים להשלמת עבודתו.

אהנגה הגדיר את מקימי רשימת „אזרחים למען קריית שמונה" כהרפתקנים שאינם מעורים בציבור. הוא טען כי חברת העובדים וההסתדרות הקימו בקריית־שמונה את רוב המפעלים, המעסיקים 90 אחוז מהמפרנסים בעיירה. הוא ציין שאין כוונה להדיח את אלוני מראשות המועצה, אם הוא יפעל בהתאם למקובל ובמסגרת המדות המפלגתית.

ראשי ערים יצאו לוועידת „יולה"

ראשוני החברים במשלחת הישראלית לוועידת הארגון הבין־לאומי לשלטון המקומי („יולה"), שתתקיים בלונדון, בשבוע יצאו אתמול לדרכם.

השלושה הם: ראש עירית רמת גן, ד"ר א. פלד, ראש עירית בני ברק, י. גוטליב וראש עירית קרית גת, א. מאיר.

ההסתדרות נגד העלאת שכר הלימוד בבתיה"ס העל־יסודיים

„החלטת ועדת השרים הכלכליים להעלות את שכר הלימוד בבתי־הספר העל־יסודיים בשנת תשל"ד, בניגוד לעמדתו של שר החינוך והתרבות, פוגעת בפועל ובעובד המקצועי שהתקדם בשכרו ובדרגתו ועתה הוא נאלץ לשלם שכר־לימוד גבוה יותר, כדי להעניק לבניו חינוך על־יסודי", אמר אתמול מזכ"ל ההסתדרות י. בן־אהרון בסיכום הדיון על העלאת שכר הלימוד בבתי־הספר העל־יסודיים בישיבת הוועדה המרכזית.

הוועדה המרכזית דנה בנושא זה בעקבות הצעה דחופה לסדר־היום שהעלה נ. אלמוזלינו, יו"ר המחלקה לחינוך מקצועי רשת „עמל". בחילופי הדברים השתתפו: מזכיר הסתדרות המורים ח"כ ש. לוין, נחמה קצב, בבה אידלסון, ר. בש, י. שפירא וי. לוי.

י. בן־אהרון אמר שאין להשלים עם הפגיעה במשפחות השכירים ובעלי ההכנסות הבינוניות ויש למנוע אותה על־ידי חישוב ריאלי יותר של הפטור משכר הלימוד לפי קריטריונים מעודכנים ותואמים יותר את הגידול הנומינאלי (להבדיל מהגידול הריאלי) בהכנסה המשפחתית.

גורמים הנוגעים בדבר בהסתדרות יבואו בדברים בעניין זה עם הגורמים הממשלתיים, ויביאו למשרד החינוך והתרבות ולרשויות המקומיות הצעה לקבוע קריטריונים חדשים לפי חישוב שעיבד נ. אלמוזלינו:

תלמיד שהכנסה לנפש במשפחתו עד 175 ל"י יפוטר מתשלום שכר לימוד.

תלמיד שהכנסה לנפש במשפחתו עד 220 ל"י הנחה של 80 אחוז.

תלמיד שהכנסה לנפש במשפחתו עד 250 ל"י הנחה של 60 אחוז.

תלמיד שהכנסה לנפש במשפחתו עד 275 ל"י הנחה של 40 אחוז.

תלמיד שהכנסה לנפש במשפחתו עד 320 ל"י הנחה של 20 אחוז.

תלמיד שהכנסה לנפש במשפחתו עד 375 ל"י הנחה של 10 אחוזים.

תלמיד שהכנסה לנפש במשפחתו יותר מ־375 ל"י, ישלם את מלוא שכר הלימוד.

טבע בים

צעיר בן 19, אומם מגבוד אל־גמיל, טבע אתמול בים אל־עריש. המצילים משו אותו מהמים, אך מאמציהם להצילו עלו בתוהו. (ע)

2 חודשי מאסר בפועל ו־15 חודשים על תנאי, הטיל השופט המחוזי שמואל קוארט על דוד ברידקי, נהג משאית בן 26 מת"א, שהתקוטט עם בעל מסעדה ושבר את לסתו.

כבאי תל־אביב פתחו בסנקציות

כבאי ת"א פתחו אתמול אחה"צ בסנקציות. הם טוענים כי טרם מולאו תביעותיהם בענייני תנאי עבודתם.

הסנקציות מתבטאות באי־רישום ביומן התחנה, אי־מילוי דו"חות, אי־יציאה לפתיחת דלתות, לסילוק נפגעים, לשאיבת מים וכדומה.

דובר ועד הכבאים, שלמה הורי, מסר כי הכבאים ייצאו בשלב זה רק לכיבוי דליקות והצלת נפשות. הכבאים טוענים, כי ניהלו מו"מ על הסכם עבודה חדש לשנת 1972—73 והגיעו להסכם בע"פ על מרבית התביעות. אך, לדבריהם, לא הצליחו להשיג חתימה מצד ההנהלה על הסכם העבודה, ולא נותר להם אלא לנקוט בסנקציות.

אחת הנקודות השנויות במחלוקת היא מועד תחולת ההסכם. הכבאים דורשים את התחולה מ־1.4.72, ואילו ההנהלה הציעה תחולה מ־1.1.73. נקודת מחלוקת אחרת — תביעת העובדים לקבלת השתתפות בהוצאות רכב. (ע)

נשיא המדינה יפתח את מוזיאון השואה

נשיא המדינה פרופ' אפרים קציר יפתח בתחילת השבוע הבא את מוזיאון השואה והגבורה של „יד ושם" על הר הזכרון בירושלים. במעמד הפתיחה ישתתפו מוזמנים מראשי הציבור.

מוזיאון השואה הוקם ב„יד ושם" במקומה של תערוכת „לאות ולזכר", ובו מוצגים תולדות שואת אירופה במקביל להתפשטות המדינית, הצבאית והטריטוריאלית של הנאצים על פני אירופה — באמצעות מאות מסמכים, תמונות וחפצים מקוריים שנשרדו מאותה תקופה.

הוסלה הצפיפות בנמל אשדוד

מאת סופר „דבר" בדרום

הצפיפות בנמל אשדוד הוסלה, ואתמול עגנו בו 14 אניות. דובר הנמל ח. שושן אמר שהשבוע יפקדו את הנמל 11 אניות מכולות. בחודש מאי שינע הנמל כמות שיא של 4500 מכולות. ובאותו חודש נרשם שיא גם במתקן התבואה, שינע 85000 טונות אשלג ו־56000 טונה פוספאטים.

דירה 3½ חדר
כניסה מידית
במרכז כפר־סבא
לפנות טל. 03־846735

האוניברסיטה העברית בירושלים
מרכז מרטין בובר להשכלת העם
הוועד הפועל של ההסתדרות — המחלקה להשכלה גבוהה, המחלקה לאיגוד מקצועי — המרכז לתרבות ולחינוך
מועצת פועלי ירושלים — המחלקה לתרבות ולחינוך
משרד העבודה — המחלקה ליחסי עבודה

הסמינר האוניברסיטאי לוועדי עובדים בירושלים
מסיבת הסיום
בהשתתפות: יצחק בן־אהרן, מזכיר ההסתדרות
תתקיים ביום ד', כ"ז סיון תשל"ג, 27.6.73 בשעה 16.00 במרכז הנופש „יער ירושלים", ירושלים.

הוועד הפועל של ההסתדרות — המחלקה להשכלה גבוהה, המחלקה לאיגוד מקצועי — המרכז לתרבות ולחינוך
אוניברסיטת תל־אביב — החוג ללמודי עבודה

קורס אוניברסיטאי לוועדי עובדים ב„אל־על"
ייפתח ביום ד', 27.6.73 בשעה 8.30 בבוקר באוניברסיטת תל־אביב, בנין נפתלי, חדר 102.

הפרס כפליים
2 בלוטו
בהגרלה 24/73 זכו בפרס הראשון בסך
*500,000 ל"י
מר משה ברזילי תושב אילת
ותושב באר שבע
בעל שובר מס. 3000 תחנה 20־78
בסך *250,000 ל"י כל אחד
* כפוף לערעורים.
בהגרלה 25/73 מינימום פרסים
450,000 ל"י
מינימום פרס ראשון
150,000 ל"י
היום המועד האחרון למסירת טפסי הלוטו.

יחיאל שלאפמן
עסקן ציוני ואסיר ציון
איננו
ההלויה התקיימה אתמול, כ"ד בסיון תשל"ג — 24.6.73.
המתאבלים: רעייתו סוניה
אחיו ליאו שלאפמן ומשפחתו, לוס־אנג'לוס
בני משפחתו בברית המועצות
חבריו וידידיו

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים
על פטירתו הפתאומית של יקירנו
מקס מנחם ישראל
הלויה תצא לבית העלמין החדש ברחובות היום, יום שני כ"ה סיון תשל"ג 25.6.73 בשעה 4 אחה"צ.
המשפחה

עירית חיפה
בשלושים לפטירתו של ראש העיריה
משה פלימן ז"ל
תתקיים ישיבת מועצת העיריה המוקדשת
לאזכרה
ביום שלישי, כ"ו בסיון תשל"ג, 26.6.73 בשעה 5.30 אחה"צ
בתיאטרון העירוני, רח' פבזנר, חיפה.
טקס גילוי המצבה יתקיים באותו יום בשעה 9.00 בבוקר
בבית העלמין היכן, חוף הכרמל.
י. צ'יזיק
ראש העיריה בפועל

למנהלנו היקר
ד"ר יוחנן בריטברט
בקבלך תעודת ההוקרה ממשרד המסחר והתעשיה
לציון עשרות שנות פעילות בשטח היצוא
ברכת כה לחי — עלה והצלח
התאגדות למוצרי הדר ושימורים
ההנהלה והעובדים

מפלגת העבודה הישראלית · מפלגת הפועלים המאוחדת
המערך
הערכות האגוד המקצועי לבחירות
ישיבת מליאת הועדה לאגוד מקצועי של מפלגת העבודה יחד עם נציגים ממפ"ם תתקיים מחר יום ג' 26.6.73 בשעה 18.00 באולם הישיבות במרכז המפלגה.
בהשתתפות: הח' יצחק בן־אהרן, יו"ר מטה המערך לבחירות להסתדרות.
על סדר היום:
א. הערכות האגוד המקצועי לבחירות — הגדרת יעדים ופתוח דרכי פעולה.
ב. הקמת מטה בחירות המסגרות הארגוניות.
ג. שונות.

טיולי החברה להגנת הטבע
יוון והאיים היוצאים ב־20.7.73, 7.9.73
תורכיה היוצא ב־1.8.73
קפריסין היוצאים ב־18.7.73, 24.8.73
יוגוסלביה היוצא ב־5.9.73
למזרח אפריקה היוצא ב־5.10.73
הטיולים ילוו בהדרכה בעברית על ידי אנשי אוניברסיטה
פרטים: רח' השפלה 4, תל־אביב, טלפונים: 31765, 35063 ● בסיוע אופיר

מועצת פועלי תל־אביב—יפו
אגודת פועלי הדפוס, הכריכה והקרטונז'
במלאות שנה לפטירת חברנו
שמעון פסטר ז"ל
תיערך אזכרה
היום, יום ב', כ"ה בסיון תשל"ג — 25.6.73, בשעה 15.15 בבית העלמין בחולון.
נפגשים ע"י שער הכניסה החדש לבית העלמין בשעה 15.00.
מוקירי זכרו מוזמנים.

במלאות שנה למותו הטראגי של בננו, אחינו ונכדנו
איל ז"ל
בן רות ומיכאל ניב
שניספה בתאונת דרכים הוא בן 19 שנה בלבד
נעלה אל קברו ונתייחד עם זכרו בבית הקברות הצבאי בחיפה ביום רביעי כ"ז בסיון תשל"ג, 27.6.73 בשעה 4.30 אחה"צ.
יוצאים מבית ההורים, קרית חיים, רחוב ששת הימים 40 בשעה 3.45
ההורים — רות ומיכאל ניב — קרית חיים
האחיות — סמדר ויפעת — קרית חיים
הסבתא דבורה מנביץ — קרית חיים
הסבתא והסבא שולמית ויוסף רביב (רביטביץ) רחובות
הדודים — מרי וברוך רביב — משק נהלל
הדודים — רבקה וארנן רביב — משק [illegible]
הדודים — שושנה ומשה שרגאי — קרית חיים
וכל יתר בני המשפחה

במלאות 25 שנה לנופלו של
יצחק לבנה
ובמלאות שנה למותו של
שמואל לבנה (בלניקי)
וגילוי המצבה על קברו
נעלה לבית הקברות בכפר יחזקאל
ונתייחד עם זכרם ביום ד' כ"ז סיון תשל"ג
27.6.73 בשעה 4.30 אחה"צ.
המשפחה

הננו משתתפים בצער
על מותו של
דוד טנה ז"ל
יו"ר מועצת המנהלים של בנק טפחות בע"מ
בנק למלאכה בע"מ
ההנהלה המרכזית

החלטת ההקפאה: ראשית פעולה

התהליך האינפלציוני שהביא לעליית־מחירים מהירה — בחודשים האחרונים, הלולה במיוחד — לא ייבלם על־ידי צו מינהלי להקפאת מחירים. איש מבין התומכים בצעד זה לא טען־כך, ולא סברו כך גם באותן מדינות מערביות מתועשות, אשר נקטו בצעד כזה בשנתיים האחרונות. יתר־על־כן, איש אינו מתעלם מן הקשיים הטכניים שבאכיפת צו כזה ומן האפשרויות לעקוף אותו. ואף־על־פי־כן, החלטת הממשלה אתמול בדבר ייצוב המחירים של רוב המצרכים והשירותים העממיים, היא בתנאים הנתונים החלטה נבונה.

אין בה, כאמור, תקופת פלאים, אך היא עשויה לתת את הרגיעה הדרושה בחזית המחירים למען תת „מרחב נשימה" לצעדים אחרים. משום הסיכוי הזה נזקקו להקפאה ארצות תעשייתיות — ובישראל אשר בה גוררת עליית מחירים אוטומטית — ומבחינה סוציאלית, בצדק גמור — להגדלה ממשית בתקציב המדינה ולעליית מחירים נוספת, יש נימוק מיוחד לנקיטת צעדי ייצוב, גם אם בדרך מנהלית.

העובדה, כי תקופת־הרגיעה נקבעה דווקא ערב הבחירות, עלולה לעורר רושם כי הדבר מכוון לחזור אחרי הבחירות. לאמיתו של דבר, המצב הפוך: דרוש היה אומץ רב לקבוע את הנסיון דווקא עכשיו — שכן מידת הצלחתה, או כשלונה, תיבחן עוד לפני יום הקלפי.

ברור, כי הקפאת מחירים היא רק צעד אחד במערכה לבלימת האינפלציה. על הממשלה לנקוט שורה של צעדים נוספים לספיגת עודפי ביקוש ולביטול עיוותים משקיים שדוחפים את היצרנים לחצים אינפלציוניים מוגברים. כשם שפעלה אתמול הממשלה בתחום הקפאת המחירים כן עליה לנקוט צעדים נוספים גם אם יהיו, לכאורה, בלתי פופולאריים. נקיטת צעדים משקיים הכרחיים גם ערב בחירות היא רק הוכחה לכוח־הכרעה ויכולת פעולה, ואינה מעידה על חולשה. להיפך, דווקא הימנעות מפעולה יכולה להתפרש כסימן של רפיון.

הישג אמריקאי ראוי לגאווה

מיבצע „סקיילאב", שנסתיים ביום ו' עם שובם של שלושת האסטרונאוטים לכדור־הארץ אחרי שהיית־שיא של 28 ימים בחלל, אמנם נעדר היה דראמטיות של שלוש נחיתות האדם על הירח, אך מבחינת התחרות לכיבוש החלל היה זה הישג עצום לטווח ארוך.

המיבצע בוצע בשלמותו תוך ידיעת התקלות הטכניות החמורות שנתגלו במעבדת־החלל מיד אחרי שיגורה. שלושת האסטרונאוטים יצאו אליה למרות התקלות הללו, וזאת מתוך הכוונה המודעת לבחון, באיזו מידה יכולה תושיה אנושית עצמית לבוא במקום ההכוונה הכמעט־אוטומטית מן הקרקע. אמנם גם במיבצע „סקיילאב" פעלו שלושת טייסי־החלל על פי הכוונה זו, אך הם הוכיחו, ביוזמה ותעוזה עילאית, את האפשרות של עצמאות האדם בכלי־הטיס החללי — עצמאות שהיא התנאי העיקרי להתקדמות בעתיד.

גם המבחן הגופני, ששלושת טייסי „סקיילאב" נטלו על עצמם, היה נתון וידוע מראש. הליקויים בפעולת הלב ובמחזור־הדם, בשובו של אדם לכוח־המשיכה של הארץ אחרי שהייה ממושכת במצב של חוסר־משקל, נתגלו כבר אצל טייסי־החלל הקודמים, בכללם הקוסמונאוטים הסובייטיים. לכן נועדה טיסת־השיא הנוכחית לקבוע את ההיקף המדויק של ליקויים אלה וללמוד את הלקח למניעתם.

בהתייצבם אמש לפני מנהיגי שתי מעצמות־העל בתום שיחות־הפיסגה, שבהן הותוו נתיבים גם למאמץ משותף של האנושות בטכנולוגיה ובכיבוש החלל, ייצגו שלושת טייסי „סקיילאב" צעד ענקי קדימה לקראת פעילות־קבע של האדם בחלל החיצון, הראוי לגאוות ארה"ב והמין האנושי כולו.

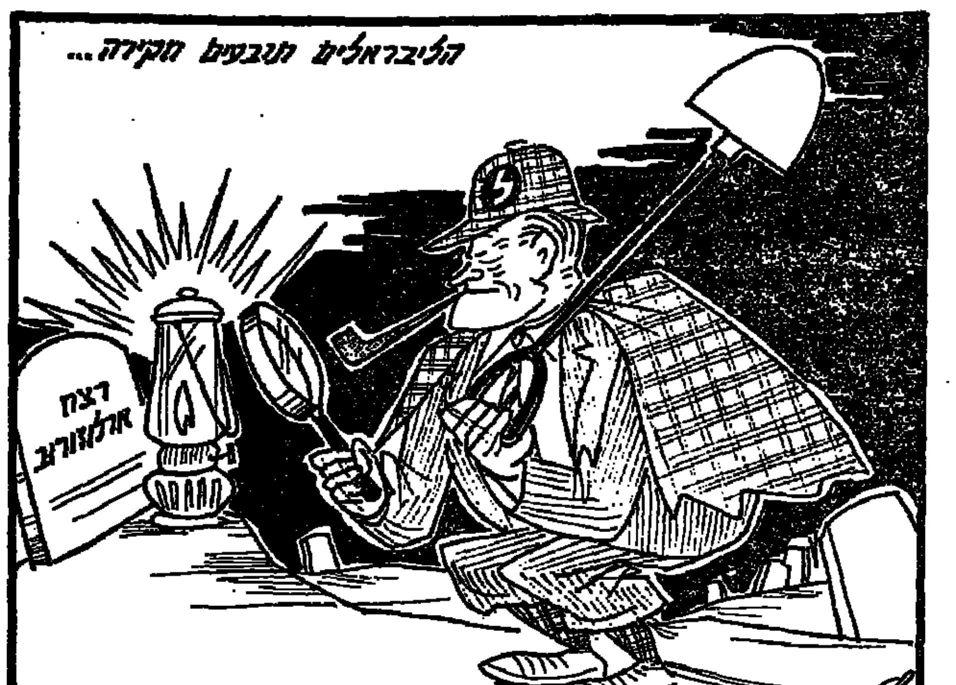

הנקודה היהודית ב„פסגה"

התמורה לתכנית־סיוע אמריקאית לברה"מ

מיוחד ל„דבר" מאת ג'וזף קראפט, ואשינגטון

בפגישת הפיסגה הנוכחית בוואשינגטון עלתה הבעיה היהודית, וביתר דיוק שאלת ההגירה של יהודים מברה"מ, כאחת משאלות המפתח. עצם החשיבות לה זכתה עתה שאלת ההגירה החפשית של היהודים מברה"מ מראה על כך שהצד האמריקאי לא התכוון מלכתחילה, באמת ובתמים, להעלות את בעיית יהודי ברה"מ כבעיה חשובה הראויה לדיון רציני וכנושא למשא־ומתן. אך מסתבר שעתה זהו הזמן להעלות את הבעיה, שכן עתה פגיעים הסובייטים יותר מאי פעם בעבר, ולכן גם רגישים לתביעה מעין זו.

ברז'נייב הגיע לוואשינגטון כשהוא רעב ומשתוקק להשיג הסכם עם ארה"ב. הוא הצמיד את הקאריירה הפוליטית שלו ואת מעמדו כמזכיר כללי של המפלגה הכל־ימולה על מדיניות ההפשרה עם המדינות המפותחות בעולם. יודע ברז'נייב שכשלון מדיניותו יחשוף אותו לביקורת חריפה מצד יריביו הפוליטיים, אותם הצליח רק זה עתה „להעמידם במקומם". ולכן מסיבות החשובות לו ביותר, כלומר מטעמי היוקרה האישית ומעמדו במדינה, מוכרח הוא להצליח בביקורו בארה"ב.

ואין ברז'נייב מתכוון להצלחה סתם. ברה"מ מפגרת זה שנים אחרי המדינות המפותחות המתקדמות. תעשייתה וכלכלתה מפגרות, אינן יעילות ומיושנות. הסובייטים זקוקים להשקעות כבירות של הון אמריקאי, של ידע טכנולוגי לפיתוח אוצרותיהם הטבעיים ולבניית תעשיית יסוד ולהתקדמות משמעותית בתחום הטכנולוגי. בקיצור, הסובייטים מעוניינים בלא פחות מאשר בתכנית־סיוע אמריקאית בהיקף ענקי.

בתמורה לסיוע כזה אפשר היה לצפות שהצד האמריקאי יתבע מברה"מ הקצאות ויתורים בשני תחומים קריטיים: ראשית, מתן גישה קלה לתרבות המערבית אל העולם הקומוניסטי. עד כה חלות מיגבלות חמורות בברה"מ ובשאר המדינות הקומוניסטיות על היתרי הכניסה למבקרים מן המערב, על שידורים, ספרים ולתביעת ואפילו על האמנות והמוסיקה. הקלת האיסורים המתמדים היא צורך חיוני לשם קביעת יחסים נורמאליים ותרבותיים בין העולם הקומוניסטי לבין המערב.

אולם הנשיא ניקסון לא התמקח בשיחותיו עם ברז'נייב על הקלת האיסורים האלה. נהפוך הוא, הוא הסכים להארכת תוקף ההסכם התרבותי. ההיתר לסובייטים להוסיף ולקיים את כל ההגבלות, האיסורים כמקודם.

שנית, קיימת הבעיה של הכוחות הסובייטיים ההונים באירופה. אם קיים אמנם איום כלשהו לשלום ולבטחון, הריהו בריכוז העצום של כוחות צבאיים סובייטיים בלב אירופה. אין דבר היכול להוכיח את רצונם של הסובייטים בהקלת המתיחות מאשר הוצאת כוחות אלה מיבשת אירופה והחזרתם הביתה.

אין ספק שהדבר יכול להיעשות בתהליך הדרגתי בלבד. אין ספק שבמקרה זה היינת עם ארה"ב לתרציא מהותיה או לפחות חלקם באירופה. אפילו כך, עצם פתיחת התהליך של נסיגה צבאית סובייטית באירופה תהווה הישג חשוב לאמריקה. אולם הנשיא ניקסון לא שם דגש מספיק בבעיה זו ולמעשה ויתר עליה.

ניקסון לא היה במצב בו יכול לקדם את תביעותיו באמצעי לחץ, בעיקר בגלל פרשת ווטרגייט. כדי לתקן ולשפר את תדמיתו הפגומה, הוא זקוק לכך שהפיסגה תסתיים בהסכם כלשהו עם ברז'נייב. במקום להעלות תביעות ונושאים בתחומים חדשים השונים, הוא העדיף איפוא להצטמצם בגבולות מכלול הבעיות „הבטוחות", כלומר בהן מובטחת לו הצלחה.

ליאוניד ברז'נייב

זהו הרקע עליו עלתה השאלה של הגירת היהודים מברה"מ. אין זו בעיית יסוד החשובה כשלעצמה. בסך הכל מדובר בה בקבוצת אנשים קטנה יחסית — כמיליון יהודים סובייטיים לכל היותר. אין זה ברור כלל ועיקר, אם אמנם יחול שיפור משמעותי במצבם. כאשר ענינים ייהפך למיכשול על הדרך להרפיית המתיחות בין המזרח למערב.

אלא שבעיית ההגירה היהודית מברה"מ מילאה את החלל הריק שנוצר עם היעדר תביעות רציניות אחרות מצד ארה"ב כלפי ברה"מ. בכך מוסברת התמיכה הרבה והמתרחבת של הקונגרס בתיקון ג'קסון. הסנאטור ג'קסון הוא שהעלה את התביעה כיום להתנות את מתן זכות העדיפות לסחר עם ברה"מ במתן אפשרות ליהודי ברה"מ לצאת במנוה.

כמה סנאטורים, וביניהם יעקב ג'אביטס מניו־יורק, הבהירו באזני ברז'נייב את חשיבות הנושא. תשובתו של ברז'נייב לא הניחה את דעתם של אנשי מפתח בסינאט. כגון סנאטור קליפורד קייס, הנביל הסובייטי ההחמק מפניה עם הסנאטור ג'קסון עצמו. כבלא זהו, שאכים יוצאה ביקשו של ג'קסון להסכם ההוד כאחד ההסכם יזכה לאישור הקונגרס בעוד חודשים מספר.

במצח הארוך ייתכן שניתן לבוא לידי הסדר כלשהו. אך מצביב באמת לראות שמערכת היחסים בין ארה"ב חייבת להיות תלויה בבעיה אחת שהיא למעשה בעיה שולית יחסית. זה רק מוכיח שלא נתנו דעתנו במידה מספקת למה שאנו רוצים מהסובייטים בשם השלום.

ועדת חקירה? בבקשה...

ח"כ בגין יוצא למלחמות־קודש על עניינים שהתיישנו

מאת נחום ברנע

לזכותה של תנועת החירות, המעלה עכשיו בהזיות נעורים הפלומת רצח מלפני ארבעים שנה, יש לומר שלפחות דבר אחד נשתנה בה. ב־1933 קראו אבותיה הרוחניים, אנשי ברית־בריונים, לחיים ארלוזורוב „צרל־הדבר", „הינוקא האדום", „הזוחל על ארבע לפני היטלר". אתמול, במסיבת עתונאים בתל־אביב, כינה יו"ר תנועת החירות מנחם בגין את ארלוזורוב „צעיר מוכשר", „מנהיג", „קדוש". זה היה אולי החידוש היחיד בדבריו הפתטיים־כדי־שיגרה של ח"כ בגין. כל השאר, כמה, אני מצטער לומר, מלחמותיו של ח"כ בגין עצמו, שייך לעבר.

איני יודע, יתכן שלו הייתי איש מסה ההבירות של המערך הייתי יוצא מכלי משמחה למראה ראש האופוזיציה במדינת־ישראל, הרץ עכשיו לבחירות עם שני סקאנדלים נוראים, הסקאנדלים היהודים שהקפיצו אותו משלוחו במשך שלוש שנים: כמה פיסקאות בחוברת על הפלמ"ח, ורצח ארלוזורוב. בעיניים פחות אינטרסנטיות, אין זה אלא חזיון מדאיב. במדינה שיש בה נושאים חברתיים ומדיניים רבים המייחלים להתמודדות פוליטית משמעותית, לראות את הגוש האופוזיציוני הראשי עוסק בדברים שאבד עליהם הכלח.

האם הרגו סטאבסקי ורוזנבלט את ארלוזורוב? בשבילי, מרגע שפסק בית־המשפט שהם זכאים, ואין זה משנה על־סמך איזה סעיף זכה, התשובה ברורה לחלוטין. לא צריך להיות ותיק בארץ כדי לדעת, שכל הווידויים המרטיטים, של ילדי־ונצאה יקדות לרביזיוניסטים, הה־יישנו עוד ב־1948, בינתיים גדלו אותם ילדים (מעניין מה קרה לילדים שהונכו על כך שבן־גוריון בוגד וסוכן הקומינטרן) ולמדו שהמציאות מורכבה קצת יותר. אם צריך להיות אדם, ולמרבה הצער, גם מפלגה פוליטית, חולה בהסבר 'רדיפה', כדי להאמין שהיום, כאשר ספק אם רוב הצעירים בישראל בכלל שמעו על ארלוזורוב, מהכנים מישהו בישראל להאמין, שאבותיה של תנועת־החירות הם הרוצחים.

תנועת־החירות יודעת היטב, ולמעשה הכרזה גם צריכה לברך את מזלה על כך, שבתי־הספר בישראל, במידה שהם מתייחסים בכלל לתולדות־הישוב, מתעלמים לחלוטין מפרשיות שנויות־במחלוקת, כמו מורה ושום אב איננו מלמד על מעצבי החולצות החומות, על מרגליהם שליוה את אכירת „הל'חוי", על ההסמה לקבור בכתו את ההסתדרות, על המאמרים על ברית סטאלין—בן־גוריון—היטלר.

אפילו הבטחתו של ח"כ בגין בכנסת בינואר 1952, ש„דם יישפך" ו„אם אני לא אדבר — אף אחד לא ידבר". כל זאת על רקע האבנים שתומכיו ידו לתוך האולם, איננה נכללת בחומר, למרות שאין ספק שיכלה לשמש

ח"כ מ' בגין

נושא לשיעור מאלף באזרחות לתלמידי תיכון.

אם הבנתי את דבריו של ח"כ בגין נכון, הוא איננו תובע היום הקמת ועדת חקירה משפטית לצורך הבהרת השאלה מי רצח את ארלוזורוב. גם הוא מבין שזיכויים של שלושת חבריו לתנועה, במשפט שהתקיים לאחר הרצח, הוא זיכוי גמור, שאין אחריו ולא כלום. לא חקירה בלשית דרושה לו, אלא חקירה פוליטית. ועדת החקירה תכתוב לפסוק, כפי שהוא רוכח לה מראש, שמפא"י הכה וביצעה ב־1933 עלילת־דם לצרכים פוליטיים.

זה בהחלט סיפור אחר. אם נאמץ לרגע את דרך ראייתו של בגין, ב„חקירה" כזאת יש אפילו סיכוי לרווח אקטואלי.

לכן, לו היו אנשי מפלגת העבודה שומעים לעצתי, היו נעתרים לתביעתו של בגין עוד היום. הזדמנות למנהיגה של האופוזיציה בישראל להוכיח שמה שמעסיק אותו יומם־ולילה, איננו מעניין את הציבור אלא כפרשיה היסטורית. בגין הוא מנהיג בלתי־רלבאנטי של עניינים ישנים, ואיני רואה סיבה מדוע תימנע ממנו הזדמנות להוכיח זאת. זאת ועוד: במהלך החקירה יסתבר הרקע ההיסטורי עליו צמח החשד — שאני בטוח, כל עוד לא הוכח ההיפך, שהיה מוטעה — כלפי הרוויזיוניסטים. יובאו מאמרי „חזית העם". ייבחן תפיסתו האידיאולוגית והעיגניה של התנועה בשנות השלושים, גם סגנון התעמולה שלו, שוודאי לא היו בלתי־מושפעים מהשקפות שרווחו אז בארצות אחרות.

מפלגת העבודה לא תצא נפסדת מכך. מי שייצא נפסד, הם הפרסים, שנשחקו במאבק המר שרצח ארלוזורוב היה רק אחד מגילויו. סימה ארלוזורוב, שארבעים שנה לאחר הרצח תוכרח לשוב ולהחזר אל סיוטי העבר. צירוקתם של אליהו גולומב ודב הוז, ההפכים, בתוקף תאוות־הצדק של „חירות", לנאשמים־הציבור לאחר מותם. לדעתי גם קרוביהם של הנאשמים באותו משפט לא יצאו מאושרים מחומר הרקע, שיובא לדיון. אבל התאווה ל„צדק" פוליטי, בגלל לקוחים רטרואקטיביים, חזקה כידוע יותר מרגשותיהם של כמה משפחות.

נולדתי 11 שנים אחרי רצח ארלוזורוב. מעולם לא הטרידו לי שח"כ בגין ומפלגתו רצחו אותו. כישראלים צעירים רבים אחרים, גם אני סבור שמלחמות העבר אינן מאשמה כל מעשים שעשתה. כל זה שייך לעבר. מעניין כאן, אבל לא אקטואלי. אם מרגיש ח"כ בגין שמיכתו מבעיר כבצע על ראשו, או על ראש תנועתו, הוא יכול לפנות לכל מוסד מכובד עלית, שיכבה לו את האש, או יסיר לו את הכובע, או יזרוק את האש על אחרים, או כל רעיון אחר שיעלה בדעתו. אם הוא רוצה ועדת חקירה — בבקשה... לדעתי סדר־היום של המדינה קצת עמוס מדי.

כי חוק ועדות החקירה ודאי לא למקרים כאלה נועד. שכן הוא קובע כנושא הולם לחקירה „ענין שהוא בעל חשיבות ציבורית חיונית אותה שעה". דרוש יותר מדמיון מפליג כדי לראות את פרשת ארלוזורוב כבעלת חשיבות חיונית בשעה זו.

גם מן הבחינה המעשית אין טעם במינוי ועדת חקירה משפטית: רוב האנשים שהיו מעורבים בפרשה, אינם עוד בחיים. לפיכך עדויותיהם אינן ניתנות לאימות. יתר על כן: גם דברי עדות של אנשים, שעודם חיים, על מעשים שאירעו לפני 40 שנה, ספק אם יהיה בהם כדי לשכנע את הבלתי־משוכנעים ולהסיר ספקות אחרונים — אם אמנם זו תכליתה של החקירה. נסיון ועדות חקירה על מאורעות מרוחקים הרבה פחות בזמן לימד אותנו משהו בעניין זה. מכאן שהחקירה לא תפתור כלום אלא רק תסעיר רגשות במשך תקופה ממושכת.

אין לשכוח, כי מבחינה משפטית יצאו נאשמי רצח ארלוזורוב היהודים זכאים בדין, ואם נשתיירו ספקות בלב מישהו, הרי חקירה מאוחרת, כזאת שמציעים אותה עכשיו, שאפשרויותיה בהכרח מוגבלות ביותר, אין בה כדי לתרום לא לבירור האמת ולא להרגעת הרוחות. היא רק תסיח את דעתנו מהנושאים הבוערים־באמת שעל סדר־יומנו.

כיצד יצביעו יהודים

מאבק בין אברהם בים היהודי והרמן באדיו הפורטוריקאי על ראשות עיריית ניו־יורק

בן פראנק, ניו־יורק

הבחירות המשעממות ביותר בתולדות ניו יורק כך מגדירים כאן את המערכה על המועמדות לראשות עיריית ניו יורק, שלבה הראשון (בחירות מוקדמות) הסתיים בתחילת החודש. בשלב זה לא הכרעה.

המפלגה הדמוקראטית על המועמדות ארבעה: ציר הקונגרס הרמן באדיו, ביאג'י, מבקר העירייה בים וחבר אסיפת מדינת ניו יורק אלברט בלומנטל (שני האחרונים — יהודים).

בשלב זה, במסגרת הבחירות המוקדמות, הגיע בים אל המקום הראשון, אך מאחר שלא השיג 40% מכלל הקולות יאלץ להתמודד עם הרמן באדיו בבחירות שלב השני ב־26 ביוני.

הפורטוריקאני יהודית, תפס בשלב הראשון את המקום השני כשאחריו ביאג'י, ובלומנטל — האחרון ברשימה.

רבים בניו־יורק סברו הצלחתו של באדיו כמו 2 בשבעת עדות לקיטוב הניגודי הקיים בניו־יורק. השנה, עם היפתח מסע למועמדות, עמדו בדרכו של באדיו שלושה מכשולים: הוא הנו נציג המיעוט הפורטוריקני וזאת בתקופה בה קבוצות שמות בציבור — אנשי קבוצות אתניות ואחרות. התאכזב באדיו כאשר כי לא יוכל לכסות הקואליציה הדמוקראטית בניו־יורק, שחסידיה הם הדגולים ברודרמה אנשי „הגדה המערבית" הקואליציה הזאת נתנה להיה לבלומנטל. היהודי הזקפת ליבראלית. אשר הסתבר לו כי „הקואליציה הדמוקראטית החדשה" לא בו. נתן באדיו דחיה שעודד מרדו רוח.

כסתבר, כי באדיו הסכין את כלכלת המבקלים בדרום. בשבועות האחרונים הדגשה הבין באדיו כי מצב את כוח ביושבי העיר מפרבורי השני של (מקום בו כהן כנשיא הרובע בהם נבחר לפורטוריקנים וכושים לכפולה. ולבסוף הצביעו גם הפורטוריקנים על דרום וגם הכושים של.

הראוי לציין, כי בריוודייל, השכונה העשירה בה מתגורר באדיו, נתנו רבים את קולם לאברהם בים ובאדיו הפס את השני (ריוודייל נחשבת ל„יהודית").

במספר שכונות יהודיות אחרות הנה לבים הצלחה, הוא מקף רבים גם בשכונות המעמד הבינוני בברוקלין ובקווינס, ביאג'י. לעומת זאת, קיבל קולות האיטלקים והזובבים בשכונות אלה.

המפלגה ומפליה „הסי־... הממבים באברהם בים טרף הצבעה. כי הפסיד במאבק עם לינדסי בשנת 1965. בים יצא עם של אדם חסר מרץ וחסר כושר מנהיגות, אך בקיאותו בבעיות המשק התקציבי של העירייה מהווה גורם מכביד בשיקולי המצביע האמריקאי.

זה לא כבר הכריזו באזני עתונאים, כי המשמל שבראשו יעמוד (אם ייבחר) לא יבריח באילתורים ולא ידהים את אזרחי העיר בשפע של תכניות חדשניות. אברהם בים סבור, כי העיר זקוקה בראש הראשונה לתקופת רגיעה. לשיטת ניהול נבונות, שקולות ומתוכננות בכובד ראש.

רק שליש מחברי המפלגה הדמוקראטית בעיר הלכו להצביע לבחירות המוקדמות. 50 אחוז מהמצביעים היו יהודים. ציבור הבוחרים היהודי של ניו־יורק, כמו של אמריקה כולה, יודע כציבור ממושמע הנוהג ללכת אל הקלפי. הכושים והפורטוריקנים אינם שטים להצביע בדרך כלל, אך הפעם חלה התעוררות בקרב ציבור בוחרים זה. דומה כי הכושים החליטו הפעם „להתעצם בעזרת הקלפי". הראייה — כמה מ„הפנתרים השחורים" לשעבר מועמדים כיום למשרות ציבוריות בעיר.

הכושים והפורטוריקאנים (שבכל יכולת השנה אינם חיים בשלום ביניהם לבין עצמם) סבורים, כי עליהם להתלכד עכשיו סביב הרמן באדיו. „הסיכוי הגדול" עלהם לעליה ליותר השפעה בניו יורק. יש לזכור כי לניוארק, שבמדינת ניו ג'רסי ראש עיר כושי זה לא כבר נבחר כושי לראשות העיר גם בלוס אנג'לס, קליפורניה.

באדיו כספים בנאמנים את אי־רצונו להיות גורם לפירוד. הוא מגדיר את עצמו כבן המעמד הבינוני השואף לגאול את העניים ולהעלותם לרמת המעמד הבינוני.

מסתבר כי גם יהודים המבו באדיו ובפרט יהודים ליבראליים. באדיו הבטיח לא פעם את אוהדיו לישראל ולמאבק למען יהודי ברית המועצות. אך ספק אם הצהרות כאלה עשויות לסייע לו מאחר שגם שכל המועמדים בניו־יורק עשו כמוהו. כל הארבעה יצאו, למשל, (ארבעה ימים לפני הבחירות) להפגנה נגד עסקת הנשק בין ארה"ב, ספרד ומעייה.

★

אברהם בים, בן ה־67, מאשים את באדיו בשיטת הבחינות הקיטוב בין הגזות והמעמדות. באדיו בן ה־43 טוען, כי אברהם בים מתמקם בריטבה גלוי, אך כבה העסקנים הפוליטיים במפלגה הדמוקראטית טוענים כי „מאחר שאברהם בים הגיע אל המקום הראשון אין הוא זקוק עוד לניסיחים..."

בימים הבאים צפויות איפוא התפתחויות מעניינות בתחום הפוליטיקה המקומית של ניו־יורק. מאחורי אברהם בים עומדים מוסדות המפלגה הדמוקראטית. הוא קבה להשיג את הרוב הדרוש בעיקר בעזרת הבוחרים היהודים.

עסקני המפלגה חוששים כמצא לא יוכלו לאלץ את הבוחרים ללכת אל הקלפי (בפעם השנית בתוך חודש אחד) ב־26 ביוני. שבאדיו עשוי לזדבן את תוכנית „להציליף" בהם כדי עיל־מי ויצבי־בעד.

בתקופת בחירות בניו יורק חוזרים ושואלים הכל את השאלה הנושנה: האם קיים בכלל „קול יהודי"? כיום סבורים משקיפים כי „הקול היהודי" אינו אלא מיתוס. הם אומרים, כי מאחר שאין בניו־יורק „גוש מלוכד של בוחרים יהודים", אין לדבר על חלקו של „הקול היהודי" בבחירות. „היהודים בדדיים" — אומרים המשקיפים — „אי אפשר לספור. היהודים אינם נוטים להתלכד (כבוחרים) בגוש אחד". האמת היא, כי בשנת 1965 נתנו יהודים רבים את קולם ללינדסי ולא לבים. אך כאשר שיהודי ניו יורק נוהגים להצביע על פי שיקולים כלכליים וחברתיים, יהא זה סביר להניח, כי הפעם יצביעו בעד אברהם בים.

„באדיו בוודאי שלא יוכל לפזור לנו" — אומרים ברחוב היהודי. „אך בלאו הכי אין תקווה בכל ההתגודדות הזאת... הם (הכושים והפורטוריקנים) כובשים בהדרגה את הסיטי של ניו־יורק..."

ב־4 ביוני קיבל באדיו 86% מקולות הפורטוריקנים, ויש לזכור כי בניו יורק חיים כיום כמיליון אנשים דוברי ספרדית.

בניו־יורק ארבע מפלגות. המפלגה הדמוקראטית היא הגדולה והחזקה מכולן. אף על פי כן אין זה מובטח מראש, כי בהתמודדות הסופית אכן ינצח המועמד הדמוקראטי. לינדסי, למשל, (ראש העיר הנוכחי) ניצח בפעם הראשונה כרפובליקני ובפעם השניה כ„ליברלי — בלתי תלוי". המועמד הרפובליקני לראשות העיר הפעם הוא ג'ון מארצ'י, סנטור מדינת ניו יורק.

אם יצא אברהם בים כמנצח ב־26 ביוני, סביר להניח כי החוגים הליבראליים יפנו אל אלברט בלומנטל, ואז יתכן שבלומנטל יוכל לעשות את אשר עשה לינדסי בשנת 1969 — למשוך אליו את הרוב הגדול של הקולות. בעוד שיריביו (הרפובליקני והדמוקראטי) יחלקו ביניהם את קולות החוגים השמרניים שבמעמד הבינוני.

במקרה שהנצחון יפול בידי הרמן באדיו, „יערקו" בוודאי בוחרים לא מעטים אל מארצ'י הרפובליקני השמרן.

יש לציין, כי מארצ'י, עם היותו איש האגף הימני במפלגה הרפובליקנית, מקובל על היהודים ולא יקשה עליהם לתת לו את קולם בנסיבות מסוימות.

לחם ושעשועים

מאת מיכאל שמר

בבהלה של כל מפולה מתוקנת. זה בודי, בין היתר באספקה סדירה הולכת של צרכי הגוף הנפש של ציבור הבוחרים.

והנה, מה לא עשתה ממשלתנו לבאן לבלא חובתה זה המון. הבה, אך ראשית כל נחוה על האמת. בהוחלת השנה היינו, כי רגיל, קבנ־ראסמה. אנו לא ידענו עדיין במה כיצד יכול להיות מבבינו. אפילו התקציב הלאומי, האופטימי בדרך כלל, נקט בלכתן כי־אופקה. לפיו היתה עליית המחירים עתידה להתבסם ב־13 אחוזים ואילו השכר אבוד היה לעלות ב„שיעור דומה לאשתקד".

לא עבור שנה חדשים ושוב נתמנו כה רבים הם שבחי ההפסה. עתה ברור כבר, שהמחירים השנה יעלו לפחות ב־20%. האם בינתיים השבר כבר בכה כסף ידויהו התעשיינים, היבואנים וספקי השירותים הרבה יותר מאשר אשתקד, ויותר אפילו מאשר ב־1969 הבכרה לשוב.

הסברה למי היה זמן להחשב אותו בכלל. ההוספה שמעל לשולחן הכתבבו ב־30 עד 40 אחוז. ההוספות שמתחת לשולחן, בצדדי, בירכתי הכנבית ובהודרות הספה בגיעות ל־50 עד 60 אחוזים, ושוד היד נותנת. ההישג המקצועי האחרון הוא של פועל בידרום: במהלך המאבק להשבת התנאים הסוציאליים בבצע מעמה הזום, תבע — וקיבל — תוספת ערבה. אחר בתי־החולים, במחלוקת החוקו, שובתים עתה בטענה שהם צמודים למעכים כאלה. צפויים נבסר לבודד.

במסגרת תביעות הי־25 מוהר כבר היה להזכיר, שבסוף השנה העבונה ואף בראשית השנה הזו (!) עסקה עדיין הממשלה בפעולות נגד האינפלציה. בזבנים ההם — זבי שזוכר זוכר — נלחם שר האוצר כדי לקצץ בתקציבי המשרדים, ההוצאות לבבביה מבנק ישראל צומצמו והוטלו הגבלות על האשראי.

אבל לא לעולם זובר. בסופו של דבר גבר קול התבונה, והמבשולים על דרך התפתחותו של המשק הוסרו.

עד לשעת כתיבת שורות אלה עלו המחירים ב־10%, סליחה ב־11 אחוזים. התפתחויות נוספות בעניין זה — במהדורות החדשות הבאות.

★ ★ ★

ומה באשר „להודעה לבלימת האינפלציה"? להחלטה ביחס „להקפאת מחירים"? או, כאן אנו מגיעים לתחום הרוח. נכון שבשנים האחרונות היה תחום זה הגרסילאי במקצת, בתוכה במידה אז הביבר המומחים שבבכנה שכחו ידועה. אך כבר בחורף החולה הממשלה לשקור על תיקון המעוות. לא תלונא האינפלציה, ובסיסמה „אם אינך יכול להכותם — הצטרף אליהם" — עובדה ההכנית הכלכלית־בידורית, שעשועים 73.

ייאמר מיד, שבדי להצהיל את רוחנו לא פנתה הממשלה לבידור הזול, הוולגרי, שעשועי־הוה שסופקו לנו היו בעלי אופי אינטלקטואלי מובהק, כבולאסטי לעהים ובימי קיץ אלה הצריכו ערנות לא קטנה. ונמצאו רביב להוהנגו, בעיקר מקרב העולים החדשים שלא ידונו לעמקי הליצנות, אלא לאחר שנהייעו בוחתקי הבהודות השדמות.

בתוויה כלכלה הממשלה את צעדיה במתינות. לכנסת הוגש תקציב של 20 מיליארד ל"י ורק לאחר מספר שבועות, כאילו באקראי, מנתחה הוועדה הראשונה לבלימת האינפלציה. ציניקנים בגוסים החלו להייך ואז הופעל שלב ב: עובדי אשדוד קיבלו תוספת שכר של 40.2 אחוז וזמן קצר לאחר מכן, בלי קשר גלוי לעין, מנתחה הוועדה השניה לריסון האינפלציה. חלק מקוראי אבל מכיוון שבעבבות נרהבות העתונים הפסו לאן נושבת הרוח. של הציבור כדוח צריך אריבהירות מסויימת ההליכה הבכבלה על צעד מבריע: בנק ישראל הבקט להוציא מאות מיליוני ל"י, מאפריל הורדו שיעורי מסיהבנאה. ובאותה עת כבש מנוגה הבדה הלילית. הבקמבורית לביגור האינפלציה. אחר כך, בקצב של ביבועיים, מנגו ועדת המקצועים התלת־מחלקתית, ועדת הבומחים הרב־מוסדית וועדת האברכלים הדרפטית.

הסביחה בפלויקה היתה הקש ששבר את גב הגמל. העם יושב מטמים והיוך לא ייראה על פניו — קבעו מומחי התקשורת. ואז החליטה הממשלה, בראשית השבוע שעבר, להוציא מהצלאה הלימית על אבדאי מזה. הבחירה שהשלום תוספת יוקר. בתוקף כל מאות מיליוני ל"י, הגיעה לדפור אים תוספת יבבר רשמית של קרוב לחמשים אחוזים ו... כינתה את הוועדה — השביעי השש־עשרה — לדיבוי, הדרסת הורס סופי ומוחלט של האינפלציה.

אך גבכאו עדיין מחיר־מעם שלא תפסו את העוקץ. בעצה של החיבוך ההליכה המוצנה למען תיאורת האבסורד. שבם פרסום מדד המחירים לחודש מאי — יוצהר גם באופן הגיגי על הקפאת־מחירים עד סוף השנה.

★ ★ ★

בסיפוק צריך לציין שהרוב המכריע של העם הבין ונהנה מההומור הארבע־שנתי. הממשלה המתבודדות על חשבון עצמה אפוד ההמונים לעצמם — בין החיבת הסכם שכר אחד למשנהו — ראויה לאמונו. הלקח שמספר פרופסורים תלושים לכלכלה, שמתו ברציגוה מדהימה גבר המדיניות הכלכלית, צריכים ללמוד הוא עתיק יומין: לא על הלחם לבדו יחיה הבוחר; הוא זקוק גם לשעשועים.

*

ליוזמי ומארגני יום הצרכנות
ולציבור הצרכנים בישראל
שלוחה ברכת
מטה מבצע "כחול לבן"
לטיפוח תודעת תוצרת ישראל

הצרכן שאכפת לו יודע
בקנותו תוצרת ישראל, הוא מקבל:
* תמורה מלאה עבור כספו
* שרות מהימן עליו מפקח ישירות היצרן
* בטחון באספקת חלקי חילוף
* כתובת לפניות

ומעל לכל

הקונה תוצרת ישראל מקבל מוצר
באיכות גבוהה המתחרה בהצלחה
בדרישות האיכות הקפדניות של
המפותחים והמפונקים בשווקי העולם
ומחזק את כלכלת ישראל

קנה
כחול לבן
קנה
תוצרת ישראל

ידידים לצרה

לגר ב„זידדויטשה ציטונג״

תעלומת הפרדסים בקלקיליה

מאת דני רובינשטיין

הפרדסים בקלקיליה בסכנת גדי־לה — ממסקנה זו לא היה מנוס. כבר שלוש שעות אנחנו יושבים בלב הפרדס של משפחת סרטאוי עם קומקום תה, פלחי אבטיח ותפוזים של סוף העונה. אני שואל בפעם המאה את בילאל ופריד מי אשם ומדוע, הם מרפ־כים בכתפיהם. החקירה — כמ־צופה — לא העלתה דבר ואין כבר טעם לעזוב את האפלולית הצוננת של הפרדס ולצאת שוב אל החמסין המאובק שבחוץ.

תעלומת הפרדסים בקלקיליה היא כבר בת שנים אחדות. כל ילד בחבל ההר מג׳נין עד חברון יודע, שיד נעלמת בקלקיליה עו־קרת, גודעת ושורפת את פרדסי ההודים. מיום שאני זוכר עצמי מעיין בעתונים הערביים של מז־רח־ירושלים זכורות לי אותן ידי־עות המופיעות אחת להודש־וחד־שיים ותכנן פחות או יותר זהה: „אתמול עקרו אלמונים בקלקיליה 500 (המספר משתנה) עצי הדרים בפרדס של...״ וחוזר חלילה. ה־משטרה והממשל הצבאי מכירים את העניין, אך מעולם לא הצ־ליחו ללכוד את האשמים. כל פעם שהייתי מזדמן לעיירה שבלב ה־פרדסים, הייתי עולה לבניין הע־ריה וגם שם לא הצלחתי לשמוע דברים של ממש. בחודשים האח־רונים השתנה במשהו נוסח ה־ידיעות המגיעות לעתונות מפר־דסי קלקיליה — במקום עקירה מדובר בשריפה. אולם עתה, שלא כבשנים קודמות, אין מסתפקים ברמזים ואפשר למצוא דברים מפורשים יותר. „אותה יד שלי־חה אש באל־אקצה שורפת את פרדסי קלקיליה״, מצאתי כתוב לפני זמן־מה ב„אל־שעב״. ובאח־רו עתון כותב אבו־רסאן, בלגלגו על תאוות הארכיאולוגיה הישרא־לית, כי „החבורה (כינוי לשלטון הישראלי) מנסה אולי לחשוף מת־חת לפרדסי קלקיליה את שרידי אחד משבטי ישראל״. בכך הגי־דשה הסאה ויצאתי יחד עם בי־לאל צברי ופריד אל־באכר, בני קלקיליה, לסיור מקיף בשטח.

קלקיליה של 1973 איננה דומה לזו של 1967. ברחבה הראשית וב־שוק שמאחורי בניין העיריה חונ־ות עשרות מכוניות של ישרא־לים משיכון יוספטל הסמוך ושאר יישובי הסביבה, ואף מפתח־תקוה ומתל־אביב. הללו עורכים כאן את קניותיהם במחירים שידהימו ודאי את מנהלי הסופרמרקטים ואת רוכלי שוק הכרמל. העיריה עצמה הפכה למעין בית־חרושת אחד גדול לבלוקים. מגבול המישור ה־מערבי, סמוך לפסי רכבת־חיפה הישנים, ועד למורדות הגבעות ה־סלעיות שממזרח, פזורים בה למעלה מעשרים מפעלי בלוקים. בכל אחד מהם מכונות־יציקה וה־מוני פועלים עזתים, השולחים את קוביות־הבטון החלולות מע־רבה, לפיגומי הבניין של ישראל. ל־16.000 תושבי קלקיליה נוספו חמשת אלפים, בני רצועת עזה, המתגוררים בכל חצות ותחת כל פיסת גג שבעיירה. במקום הגג־ראטור הישן — החשמל מרשת־החשמל הישראלית; על גג כל בית אנטנת טלוויזיה. מאות־יחי־דות דיור נוספות מדי שנה.

אולם החדש עדיין איננו מסלק את הישן. המסורת שולטת בכי־פה, אבות העיר לא נתנו ואינם נותנים רשיון לבנות קולנוע מקו־מי. מי שרוצה סרט — שיסע לטול־כרם, לשכם, או לכפר־סבא הסמוכה. זוהי פינה של שמרנות מוסלמית, שהוציאה מתוכה אישים כמו קאדי ירושלים שייך סעיד צברי, שנפטר לפני זמן קצר, ושייך עבדאללה קלקילי, עורך „אל־סירט אל־מוסתקים״ („הדרך הישר״), עתון בעל אופי דתי ש־יצא־לאור ביפו בתקופת המנ־דאט. גם המנהיגות העירונית של קלקיליה — חבר הפארלאמנט ה־ירדני מוחמד סעיד יונס, או ראש העיר הקודם חג׳ חוסיין צברי, מקפידים לשמור בת על רוח המ־סורת. והמסורת כלול גם בסיס כוחה הכלכלי של העיירה — פר־דסי התפוזים (בורדקאן בשפה המדוברת או בורדאקל, להזכירך שהפרי נקרא על שם ארץ פור־טגל). גם כיום, כשהפרנסה מצו־יה בשפע בבלוקים, במסחר וב־עבודה בישראל, עדיין יוצאות את קלקיליה מדי בוקר עשר מש־איות „מרצדס״ מעוטרות בפסוקי קוראן, עמוסות תפוזים, העושות דרכן מזרחה לשוקי מזרח הירדן.

פריד מבקש לפתוח את הסיור על גבעה במזרח, שמתחתיה מש־תרע ים של פרדסים. בסמוך לנו מבני אחד משבטי אבו־קיש המ־פורסם, שההתיישבות היהודית ב־שרון סבלה ממנו עשרות שנים. בלי הפרדסים מהשפלה שולחים מעין אצבעות אל בין הגבעות הסלעיות, העצים הירוקים הול־כים ונבלעים במדרגות המטופ־עים. פריד מונה: כאן עקרו, כאן שרפו. אפילו מי שאיננו מומחה של חברת ביטוח או חוקר מש־טרתי יכול להתרשם, שאין זו שריפה מקרית. הכתם מלא קוצים יבשים, אך האש נטפלה דווקא לעצים הירוקים. השריפה לא הש־מידה אותם, היא רק יצרה איים צהובים של קמילה בלב הים ה־ירוק. אנו מקיפים את העיירה. המשעולים גדורים במשוכות צבר. סביבנו רק קול פכפוכן המונו־טוני, מעורר הנוסטאלגיה, של ה־משאבות. הנה כמה עשרות עצים שנעקרו, הנה עוד שטח קטן ש־נשרף. בתוכי אני מתחיל להת־רגז. הרי צריכה להיות סיבה הג־יונית לכל העניין. פריד ובילאל מסרבים אף לנחש; כל השערה שאני מעלה נדחית על־ידם בבי־טול. איכשהו נדמה לי, שהם מא־מינים לגירסת העתונות הערבית והשידורים מרבת־עמון, כי יד ישראלית עושה זאת. מדוע? מי יודע.

„אולי אלו הן תוצאות של יריבות בין משפחות?״ אני מנסה את הגירסה ששמעתי בממשל ה־צבאי.

„לאבא שלי אין אויבים״, משיב פריד. „ובכל זאת שרפו חלק מפרדסו״.

„אולי אלה משחקי ילדים, ה־לנות בכיבוי סיגריות״?

„אז מדוע זה בבת אחת בפינות שונות של העיירה״?

„הרי גימו לסים מארבים, שוטרים ושומרים מקומיים, מ־הם לא תפסו איש״?

„כשהיתה שמירה בצד אחד העיירה, עקרו או שרפו בצד השני״.

אני נזכר שלפני שנה כמ־יצאה המשטרה מדעתה, מש־הצליחה לפענח את התעלומה. אולי המפתח הוא בעובדה ש־לפני 1967 היו מקרים כאלה. היו מעטים מאד״, מנסים ביל־ופריד להתגונן, „כיום זו מ־שיטה ובקנה־מידה גדול״. כא־להוכיח אנו חולפים אותו ש־על־פני שורה של משאבות ו־לאל מטעים: „אלה המשאבות צה״ל פוצץ בפעולת התגמול 1965״. הרמז ברור: לישרא־ים משהו נגד הפרדסים של קיליה. איננו מגיב.

בחזרה של ראש העיר בים וזקני העיר כורכם, ה־שנושא השחתת הפרדסים היה עליהם למורת „האמין כבר איננו יודעים מה להש־אומר אבו דרוויש, הלא הוא טפה גזאל, ראש העיר מזה מאז הבחירות האחרונות. „השם כבר חודשים אחדים עוקרים עצים. והשריפות, כנראה בחזון והשאר שרפו לות של רשלנות והמסיקים חורף שחון״. אחד הנוכחים על שריפה שפגעה בפרדס, לם השחיתה גם מטע גדול קיבוץ אייל מעבר לקו ה־ את זקני העיר מטרידה העובדה, שההכנסות מפרד־ הגדולים הדלדלו. „לפני 67 אומר גזאל, „הכניס כל תפוזים למעלה מאלף לירות נה וכיום בקושי מאתיים. העבודה גדל, עלו מחירי ה־ זים, ההובלות, הדלק למשא התיקונים במוסדות. המחיר לכל קילו במזרח נשאר נמוך כשהיה. הסבר גם בלי העקירות והשריפות דסי קלקיליה כבר אינם היו בעבר״.

אבל התעלומה טורדת את חתי. קצין בכיר בממשל בשבילי: „ככה הם מנסים לפגוע ולהתנקם איש ברעהו אנגלים לא הצליחו לגלות מים, לא הירדנים. וגם לא נו״.

„פרשת ווטרגייט״ הגרמנית

מאת נחום אורלנד, סופר „דבר״ בבון

ב־27 באפריל אשתקד ניסתה ה־אופוזיציה — זו הפעם הראשונה בהיסטוריה של הרפובליקה הפד־דראלית — להפיל את הקבינט באמצעות הצעת אי־אמון קונסט־רוקטיבית. הצעת אי־האמון ה־קונסטרוקטיבית היא בבחינת „חי־דוש״ מערב־גרמני. בניגוד ל־ווייאמר, שבה יכלו מפלגות שונות להתאחד בשלילתם לקאנצלר זה

ריינר בארצל

או אחר אבל לא להסכים ביניהם על מועמד אחר, חייבת המפלגה המציעה אי־אמון לקאנצלר מסוים להעמיד בעת ובעונה אחת מועמד אחר במקומו. אם נופל קאנצלר אחד חייב, באותה עת עצמה, ה־מועמד השני לזכות באמון ה־פארלאמנט ולהתמנות לראש ממ־שלה במקומו.

המצב בבון היה, בעת הגשת הצעת אי־האמון, מתוח מאד. ב־פארלאמנט נוצר „מצב של שוויון״ לאחר שמספר ניכר של צירים סוציאליסטים וליבראליים עברו לאופוזיציה. ריינר ברצל היה אז בטוח שיזכה לפחות ב־249 הקו־לות שנזקק להם כדי להפיל את וילי בראנדט ולהתמנות במקומו כראש ממשלה. כזכור, השאלה ש־עמדה אז לדיון ושבגללה הוגשה הצעת אי־האמון היתה — היחסים עם מדינות מזרח־אירופה, שהאו־פוזיציה התנגדה להם עקרונית בעוד שהקואליציה הליבראלית תמכה בהם. תוצאות ההצבעה היו מפתיעות — ריינר ברצל זכה ב־247 קולות בלבד, כלומר שני קו־לות פחות מן הדרוש. שני פתקים של המצביעים היו לבנים, כלומר פתקים המעידים על המנעות ב־הצבעה. ביחסי הקולות שנוצרו אז, המנעות פירושו היה, למעשה, הצבעה נגד ברצל.

השאלה, מי היה זה שהכשיל את ברצל העסיקה, כמובן, את הסיעה הדמוקראטית. שמות שונים הוזכרו בהקשר לכך. לפני כמה שבועות נדמה היה שהדבר הוברר. אדם תמהוני במקצת בשם יוליוס שטיינר, חבר הפארלאמנט מן ה־סיעה הדמוקראטית בן 48, מבאדן וירטמברג, הודיע בראיון עם „שפיגל״ ועם השבועון רב־התפו־צה „קוויק״, שהוא זה שהטיל ל־קלפי אחד משני הפתקים הלבנים. תחילה ניסה שטיינר לטעון שהוא עשה את הדבר „מטעמים עקרו־ניים״. לדעתו, אמר שטיינר, ברצל הוא „אסון לאומי״ ו„מדיניות הג־שר אל המזרח״ היא ביסודה נכונה ולכן תמך בה. אך בהמשך הודה שטיינר, כי מזכיר הסיעה הפאר־לאמנטארית של הסוציאל־דמוקרא־טים, קרל ויגאנד, ניסה לשחד או־תו בסכום כסף גדול כדי שיצביע נגד מפלגתו שלו. הדבר נעשה מעניין במיוחד לאחר ששטיינר טען שהוא היה סוכן של שלטונות גרמניה המזרחית והתבקש (תמורת תשלום, כמובן) למסור לשירות ה־חשאי של פאנקוב פרטים ממקור ראשון על הנעשה בסיעה השמר־נית. התברר ששטיינר לא היה רק „סתם״ סוכן של דד״ר, כי אם סוכן כפול. הוא מסר, לדבריו, את הידוע לו על הנעשה במפ־לגה השמרנית בהסכמתם ובידי־עתם המלאה של „השירותים לה־גנת החוקה״ של מדינת באדן־וירטמברג, ובהסכמתו המלאה של שר הפנים הנס דיטר גנשר. לט־ענתו של שטיינר נפגש עמו ב־22 באפריל אשתקד סוכן של דד״ר, אדם בשם לאבגה, והניע אותו — בנימוקים שונים — להצביע נגד הצעת אי־האמון, שלא היתה כמו־בן נוחה לשליטי פאנקוב.

על יוליוס שטיינר לא ידוע הר־בה. האיש ניהל אורח־חיים מוזר למדי — היו לו דירות מפוארות, מכוניות „מרצדס״ מן הדגם האח־רון ועוד. ידוע שהוא היה בראשית שנות החמישים סוכן צרפתי, לאחר־מכן עבד בשביל שירותי ה־בטחון הפדראליים של שטוטגארט ויש הטוענים שהוא אף עבד בש־ביל הבונדס נאכריכטן דינסט, ב־ראשותו של הגנראל גהלן הא־גדי. ב־1969 נבחר שטיינר זו הפ־עם הראשונה (וקרוב לוודאי שאף האחרונה) לפארלאמנט, כציר מט־עם הדמוקראטים הנוצריים. חוגים מהמפלגה הנוצרית־דמוקראטית טו־ענים שהוא נבחר „במקרה״. הוא הוצב במקום ה־11 של הרשימה בבאדן־וירטמברג, מקום שנחשב — כפי שטוענים כיום כחסר סי־כוי. כך ששום מועמד בעל כב־וד לא היה מוכן להסתכן ולהיות מוצב בו. אולם למעשה עלה גם בידי המועמד ה־15 ברשימה זו להיבחר ב־1969 לפארלאמנט. שטיי־נר היה פעיל בוועדות שונות ל־עידוד הסחר עם מזרח־אירופה אף טס כמה פעמים למוסקוה. חברי הפארלמנט, שהכירו אותו, ידעו לספר שהוא חוזר תמיד מנ־סיעות אלה מבוסם במקצת ומת־רברב באזני שומעיו על מעלליו וחשיבותו. אפשר שבאחת הנסי־עות שלו למוסקוה נקשרו הקש־רים בינו לבין שירותי הבטחון הסובייטיים — דבר שעכשיו מנ־סים לבררו. כן מנסים לברר אם היו לשטיינר קשרים עם החברה „אינטרהנדסלקונטור״ בע״מ, שב־

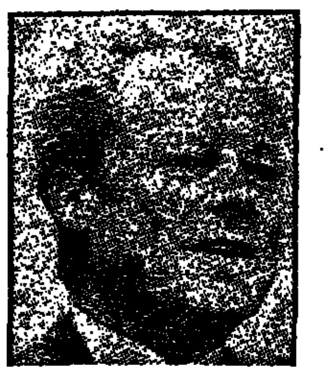

—וילי בראנדט

ראשה עומד וולפגנג דורס, מזכיר מדינה לשעבר מן הסיעה הליברא־לית, בברלין ורודולף אופיק, סו־כן עשיר מאוד לצרכי צילום, אף הוא חבר הסיעה הליבראלית ממינסטר. חברה זו מנהלה מס־חר ממשלתי בקשירת קשרי מס־חר עם מזרח־אירופה. איש עסקים אחר, ליבהר משטוטגארט, שהחב־רה שהוא עומד בראשה הציעה חוזה לפיו עליה לספק סחורות בשווי של 300 מיליון מארק למפ־על מכונות ורסי שמקימים הגר־מנים בקמא, הכחיש שהיה לו קשר עם שטיינר, לאחר שפור־סמה על כך הגל „שידולים מסר״ שטיינר ביצע בשביל חב־רתו, נפוצו בבון לאחרונה.

השם קארל ויגאנד, שהועלה כמה פעמים בהקשר עם פרשת הנסיון לשוחד, איננו חדש לציבור הגרמני. ויגאנד נולד בריינלד ב־1926, במלחמת העולם — בשנת בן 18 — איבד את רגלו הימנית. תקופה קצרה היה בשבי הרוסים וב־1953, בהיותו בן 26, נבחר לפארלאמנט מטעם הסיעה הסוצ־יאל־דמוקראטית. על אף גילו ה־צעיר נבחר לוועדת הבטחון של הפארלאמנט, שבה היה חבר יותר מ־17 שנה. מאז 1960 הוא חבר הוועד המרכזי של המפלגה ה־סוציאל־דמוקראטית ומאז 1967 — המזכיר הפארלאמנטארי של סי־עתו. הוא נחשב לאחד האנשים הבולטים ביותר ובעלי ההשפעה בבון. במפלגתו היה מקורב ל־הרברט והנר, מי שהיה כמלא מקומו של וילי בראנדט. אולי משום כך פנתה אליו חברת־התעו־פה „פאן־אינטרנציונאל״ והציעה לו להיות „יועץ״ שלה תמורת סכום עגקי. משרת ה„יועץ״ שלו עוררה בגרמניה תרעומת רבה. טענו שזוהי, בעצם, דרך מוסווית לשחד חברי פארלאמנט בעלי הש־פעה ולהביאם לכך שידאגו לכל יקשרו האינטרסים של חברה זו או אחרת שהם משמשים כ„יוע־צים״. התברר כי ויגאנד לא היה היחיד — גם חברי פארלאמנט אחרים, מסיעות שונות, שימשו „יועצים״ לחברות מסוימות. אח־דים מהם אף התפטרו בעקבות גי־לוי הדבר. חברת התעופה „פאן אינטרנציונאל״ היתה בזמנו במ־צב קשה; לא אחת תבע משרד התחבורה ליטול ממנה את רשיו־נה, מחשש שאין היא מסוגלת לתחזק כהלכה את מטוסיה. יש הטוענים שויגאנד התערב לטוב־תה, בדרך כלל בעקיפין, ומנע את הדבר. בספטמבר 1971 התרסק אחד ממטוסי החברה ו־22 אנשים נהרגו. ועדת חקירה שהוקמה ב־עקבות האסון הגיעה למסקנה, ש־המטוס שהתרסק לא היה כשר, מבחינה טכנית, לתעופה. החברה פשטה את הרגל, אבל מנהלה המסודר דאג לפרסם בעתונות את העובדה, שויגאנד שימש כ־„יועץ״ החברה תמורת סכום של יותר מ־150.000 מארק. ועדת חקי־רה פארלאמנטארית, שהוקמה במ־יוחד כדי לדון בפרשה זו, לא הספיקה לסיים את עבודתה. שכן בינתיים נערכו הבחירות החדשות ולאחר הרכבת הממשלה הנוכחית נשתכח כל העניין.

שמו של ויגאנד עלה שנית ל־חדשות לפני כשנה, לאחר שנודע שהמולטימיליונר הורסט בוסה, ש־חברת היבוא־ויצוא שלו הרבתה לסחור עם מזרח־גרמניה, נהרג בלייפציג בתאונת־דרכים מסתו־רית. ויגאנד כונה לבנתל האימ־פריה הכלכלית שלו ואף התערב במשרד האוצר כדי שהביטוח ש־היה חייב המיליונר (בשיעור מיל־יוני מארק) יופחת במידה ניכרת. האלמנה המהודרת שוויגאנד גר בה שייכת בזכות למיליונר שנהרג וידוע שהקשר בין השניים היה בזמנו הדוק למדי.

שטיינר, שהגילויים שלו בשבו־עון „קוויק״ עוררו בבון סערת־רוחות, טען שוויגאנד נפגש עמו וניסה לשחד אותו כדי שיצביע בעד ההסכמים עם המזרח ולאחר־מכן — בעד וילי בראנדט ונגד הצעת אי־האמון. ויגאנד, שהכחיש תחילה שהוא מכיר את שטיינר, הודה לאחר־מכן שהוא נפגש עמו „איזה פעמים״, אבל „שלא דב־ר על כסף״. כנגד הצהרה זו קיימת עדותו של בריכלה, חבר פארלאמנט לשעבר מבאדן וירטמ־ברג מטעם הסיעה הסוציאל־דמו־קראטית. בריכלה טען, שהוא הפ־גיש את ויגאנד ושטיינר בדירתו וכי בפגישה זו הציע ויגאנד ל־שטיינר כ־200.000 מרק או משרה מבטיחה באחת החברות הגדולות. מאוחר יותר הודה שטיינר שהוא קיבל, יום לאחר ההצבעה, 50.000 מארק, בשטרות של 1000 מארק, במעטפה צהובה. אגב, יום לאחר הצבעת אי־האמון שנכשלה קנה שטיינר לעצמו מרצדס מדגם חדיש.

האופוזיציה השמרנית תבעה ר־הודה והבעה שיבדקו את פתקי ההצבעה מה־27 באפריל אשתקד. אחד מחבריה, שנכח בספירה, טען, שעל אחד משני הפתקים הלבנים היה סימן בולט בעפרון. הוא לא ייחס בזמנו חשיבות מיוחדת לכך, אמר, אבל עתה רצוי לבדוק שנית את הדבר. התברר שהפתקים — לא נבדקו מחדש — היו מונחים בארכיון הפארלאמנט, אבל לא ב־מעטפה חתומה, כך שכל אחד יכול היה להחליף אותם כרצונו. סרט של הטלוויזיה, שצילמה את מהלך ההצבעה, הראה שההצבעה של שטיינר לא היתה לפי כל הכללים, לפי התקנות של הפאר־לאמנט חייב כל נבחר לקחת את פתק ההצבעה רק לאחר שהנשיא קורא בשמו, להעלם לשניות אח־דות בקלפי, ולהצביע. במקרה של שטיינר כמעט ברור שבכיסו היה כבר מוכן הפתק (המסומן?) ואפ־שר שאף לא טרח לקחת, כשנקרא שמו את הפתק משולחן הנשיאות.

האופוזיציה הדמוקראטית, שהיא עצמה הואשמה בנסיון לשחד ב־צורה זו או אחרת חברי פארלא־מנט מן הסיעה הסוציאליסטית או הליבראלית (בהקשר זה הועלו גם שמותיהם של גינטר מולר וגלג־דר), מנסה עכשיו לגמול למפלגה היריבה. היא הצליחה להביא לכך שתוקם ותופעל ועדת חקירה. קרל ויגאנד ביקש להתפטר מתפקידו כמזכיר הסיעה בפארלאמנט, או לצאת לחופשה ארוכה. הרברט והנר והחברים בולטים אחרים של מפלגתו דחו את בקשתו והצהירו בצורה הפגנתית שהם נותנים בו אמון מלא, ולפי שעה הוא ממשיך בכהונתו.

שערוריית הציתות בצרפת

מאת ז׳אק מוריס, סופר „דבר״ בצרפת

בצרפת לא תיתכן פרשת ווטר־גייט. אין איש בצרפת יכול לה־עלות על דעתו, שמעמדו ויוקרתו של נשיא המדינה יתערערו בגלל מיבצע בילוש נגד יריביו הפולי־טיים תוך מסע הבחירות.

אין בטחון זה נשען על ה־אמונה העיוורת במוסריותם של עוזרי הנשיא פומפידו, אלא על הידיעה שהשימוש במיתקני האז־נה ובתחבולות אפלות דומות הוא כה נפוץ כאן עד שאין עוד כל סיכוי לבער את הנגע.

בימים אלה תועלה שאלת ההאז־נה הן בפרלמנט והן בסינאט, ו־הממשלה תידרש להשיב. הסיכו־יים הם שלאחר שדוברי מפלגת השלטון יבטיחו שההאזנה אמנם נהוגה בהיקף זעום בלבד, שוב לא תינקט כל פעולה בנידון.

החוק עצמו אמנם מתייחס ב־חומרה להאזנה ואף קובע עונש מאסר מחודשיים ועד שנה וכן קנס כספי גבוה לכל שמאזין ומק־ליט שיחה טלפונית פרטית ללא רשות מהנוגע בדבר. רק במק־רה אחד מותרת ההאזנה והוא לפי אישור בכתב מהשופט. אולם מוסדות הממשלה הצרפתית רק לעתים נדירות טורחים להשיג תחילה את האישור מהשופט, ולכן רק חלק קטן מקווי הטלפון בצר־פת מחוברים אל מכשירי האזנה והקלטה בהיתר. המאזינים העיק־ריים, כמו המשטרה, שירות ה־ביון ומשרדי הממשלה, מסתפ־קים בהגשת התביעות להתרת ה־האזנה אל גנראל ז׳אן קאיו, מי שנתפרסם לשימצה בהמצאת מכ־שירי עינויים במלחמת אלג׳יר. הגנראל, אשר זה עתה קיבל את „הכוכב״ השני על שירותו המסור, עומד בראש המוסד לפיקוח בינ־מישרדי. ולשכתו הראשית בפא־ריס מצויידת במערכת האזנה ל־50.000 טלפונים. הגנראל והמו־סד שלו מקיפים את עצמם במע־טה סודיות ומונעים כל פרסומת ומתחמקים מעתונאים וצלמים עד כדי כך שהגנראל עצמו נוסע ל־משרדו במכונית מסחרית סגורה ואת ארוחותיו הוא סועד בתוך משרדו. כשהאוכל נשלח אליו מ־מטבח צבאי.

לאחרונה נתעוררה סקרנות ה־ציבור בעקבות פרסום כמה שיחות טלפון שהוקלטו במשרדו של ה־גנראל קאיו. השבועון הסאטירי „קאנאר אנשנא״ פירסם זה עתה תוכן שיחה טלפונית בין אחד מ־כתביו, קלוד אנגילי, לבין גאס־טון ג׳וסלין, לשעבר יועצו של שר המשפטים בממשלת דה־גול, אומן מישלא, אחד הסינאטורים טוען שבידו שיחה מוקלטת בין חבר הממשלה לבין פילגשו וכן שיחה אחרת בין ציר הפרלמנט ממפלגת השלטון לבין עוזרת ה־בית שלו. פרשן הראדיו הצרפתי (הממשלתי) דאן פארינג גילה, שהיתה האזנה לשיחות הטלפון שלו, והראייה — פקיד ארמון אליזה (ארמון הנשיאות) ידע על שיחותיו הטלפוניות של פארינג עם ציר בפרלמנט ממפלגת פוניאטובס־קי, אשר זה עתה צורף לממשלה כשר הבריאות. פוניאטובסקי כה נסער מהידיעה שהוא דרש להקים ועדה פרלמנטארית לחקר ענין ההאזנה. כן נודע בציבור, כי אחד העתונאים שביקר בארמון אליזה נדהם לשמוע הביקורת שנמתחה עליו בשל פרשת אהבים שלו, ש־הגיעה לידיעת פמלייתו של פומ־פידו דרך ההאזנה לשיחות הטל־פון שלו.

עלינו לדעת שמלאכתו של ה־גנראל קאיו וצוות עוזריו הוקלה בהרבה בזכות עבודתם החרוצה של אנשי הגסטאפו הנאצים מלפ־ני 30 שנה, כאשר התקינו רשת האזנה דרך מערכת הביוב של פאריס. מ־ערכת האזנה זו עדיין בשימוש עד היום הזה. קציני הביון וה־משטרה יודעים על פוליטיקאים ו־דיפלומאטים זהירים המסרבים ל־שוחח על העניינים הרשמיים בדרך הטלפון.

באחת המסעדות בעלות המוני־טין מצויידים השולחנות במכשירי האזנה והמסעדה מומלצת תמיד באזני „האורחים החשובים מאד״ על־ידי פקידי משרד החוץ כי יסעדו שם, בתקוה שתוך כדי ה־סעודה יגלו סודותיהם.

בשבועות האחרונים נמסר על חמישה חברי הממשלה שמכשירי האזנה הוצמדו למכשירי הטלפון שלהם — וזאת בעקבות דליפה לעתונות על התבטאותו של הנשיא פומפידו בישיבת הממשלה בה אמר ש„תלמידים מתפרעים ראו־יים למכות נאמנות״. כן נודע על הטמנת מכשירי האזנה במועדוני לילה מפוקפקים הידועים כבתי בושת מוסווים, ובהם נוהגים ל־בקר אורחים מחו״ל בתקוה שמא יגלה מדינאי או דיפלומאט זר סוד כמוס בשעה שיפקיר עצמו ליצרים...

אולם קורה לעתים שההאזנה מביאה גם תועלת. לפני זמן קצר החלה המשטרה להתעניין במעשיו של איש־עסקים צרפתי מכובד, אשר פתח עסק בשותפות עם אזר־ח זר הידוע כעוסק בהברחה. ה־שותף הצרפתי שיכן את שותפו הזר בביתו והמשטרה התקינה בו מכשיר האזנה, כדי לעקוב אחר מעשיו של השותף הזר. באחד ה־ערבים קלט „המאזין התורני״ שי־חה בין הצרפתי לבין אשתו שהפ־כה לפילגשו של השותף הזר. ה־צרפתי אמר בשיחה האמורה ל־אשתו, שגמר אומר לשים קץ ל־חייו ולהוריש לה את רכושו. ה־משטרה נכנסה מיד לפעולה: היא הטמינה פצצת עשן בפתח הבית והזעיקה את מכבי האש אשר פרצו את הדלת הקדמית, נכנסו פנימה ושם מצאו את האורח ה־צרפתי אשר דקות ספורות לפני כן בלע כמות גדולה של כדורי שינה. המשטרה הצילה כאן את חייו של הבעל המרומה והמיואש. לפחות במקרה האחד הזה — „מעז יצא מתוק״...

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק ירושה 826/72

בענין: עזבון המנוח שכטר הניה ז״ל שנפטר בחיפה ביום 22.7.72

המבקשים:
1. כהן שמואל
2. שמר דליה לבית כהן

כולם ע״י ב״כ עוה״ד מסדי כהה ו/או הדר יצחק ו/או ברקן חיים ו/או ריבינזביק־גתום מחיפה רחוב אחד העם 2.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית־המשפט בקשה לצו המכריז על ירושת המנוחה שכטר חניה ז״ל מחיפה.

הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המ־נוח והרוצה להתנגד להכרזה לה־גיש, תוך 15 יום מפרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

א. ד. חרמון — שופט
רשם

המוסד לביטוח לאומי

עומד להופיע בימים אלה

„בטחון סוציאלי״

כתב עת לדיון בנושאי רווחה ובטחון סוציאלי

חוברת מס׳ 4—5

שבעה עשר מאמרים ומדורים שונים, 200 עמודים.

בתוכן:

צמצומה של מצוקה (סוגיות ישנות בזמן הזה)	ד״ר ישראל כ״ץ
גישות חדשות לשיכון ציבורי	יוסף סלייפר
השפעות כלכליות של הנהגת ביטוח אבטלה בישראל	נעמי ליבנה
בטחון סוציאלי למובטל בישראל	ד״ר י. א. קאומו
חקיקה חדשה בתחום הבטחון הסוציאלי	פרופ׳ זאב פלק
תנאי חייהן של משפחות מרובות ילדים	ד״ר א. ניצן
הרפורמה בקיצבאות הילדים בישראל	רפאל רוטר
בוררות חובה במערכת יחסי העבודה	ישראל קיסר
ביטוח סוציאלי — אוניברסלי או סלקטיבי	פרופ׳ וילבור ג. כהן
שמרנות ורווחה	ד״ר מאיר אביזוהר

וכן מאמרים מאת: ד״ר גיורא לוטן, עוזי אבלה, חנוך אריאל, צבי פרומה, ד״ר אליעזר יפה ואורי שמגיל.

לפי בקשת הקהל

החלטנו להאריך את התחרות

לבחירת

„הצרכן הנבון״

מועד אחרון למשלוח פתרונות

הוא 30.6.73

הרשות המרכזית לצרכנות

בערב טלפונים לרשות הצרכנות

„רווחי הסופרמרקטים בענף הירקות – מוגזמים"

מאת יגאל יששכרוב

„הרווחים הקמעונאיים בסופרמרקטים של ברית הקואופרציה הצרכנית בענף הירקות והפירות הם מצל לסביר ואף מגוזמים; מחירי הירקות והפירות בסופרמרקטים צריכים להיות זולים יותר ב־20 אחוז מכפי שהם היום; הם צריכים „להתייצב" היכן שהוא באמצע, בין מחירי השווקים לבין המחירים בסופרסל; גוף ציבורי בלתי תלוי צריך לקמוץ להם את הרווח; הרשות המרכזית לצרכנות צריכה להתערב ולהשפיע על מיתון הרווחים הבאים על חשבון חברי ההסתדרות" — דברים אלה אמר, בתשובה לשאלה, איתן ישראלי, סמנכ"ל משרד החקלאות, בערב שאלות בנושא הצרכנות שנערך בשבוע שעבר מטעם הרשות המרכזית לצרכנות של ההסתדרות במסגרת אירועי „יום הצרכן" ובמקביל ל„תחרות הצרכן הנבון" שעליה הוכרז באחרונה.

א. ישראלי הביע דעתו, כי מחירי הסופרמרקטים בענף זה אינם הוגנים. לדבריו, יש פיקוח בצרכנות השיווק הציבורית על החלק הסיטונאי בשוק על השיווק הציבורי־קמעונאי אין פיקוח ציבורי וכל אחד לוקח כמה שהוא רוצה ומתי שהוא רוצה. הפיקוח הקיים הוא על הצגת המחירים בלבד. הוא ציין, כי תפקידו של הסופרמרקט שהוקם על־ידי ההסתדרות הוא, לשרת בעיקר את האוכלוסיה. אלא שנתה נוצר מצב שהוא מתחרה עם הסופרסל שבבעלות פרטית. „הסופרמרקט צריך להוביל את השיווק המסודר.בה שלא משתמע בכך לפי המחירים של היום", אמר. סמנכ"ל משרד החקלאות ציטט, לדוגמה, כמה נתונים מתוך רשימת המיצרכים והמחירים הסיטונאים הקמעונאיים בשוקי תל־אביב כפי שבאו לידי ביטוי ביום ג' 9.6 (בערב הטלפונים) וכפי שהם נסקרים כל יום על־ידי פקחי משרד החקלאות: מחירי העגבניות לצרכן היו ב„סופרסל" 88 אג' לקילו ובסופרמרקטים 98 אג'. מחיר הגזר היה בשווקים 80 אג', בסופרסל — 1.1 ל"י ובסופרמרקט 1.30 ל"י. חצילים: בסופרסל — 78 אג' ובסופרמרקט — 98 אג'. והוא הוסיף: „אם זה שיווק ציבורי יכול הסופרמרקט לקנות מיצרך להזבנה ב־50 אגורות, יוסיף 20 אחוז לרווח וימכור ב־60 אג'. בהדע. היקשה. מכר הסופרמרקט בצל המבצע בספב ובטיב מעולה במחיר 60—65 אג'. בעוד בסופרסל הוא נמכר ב־58 אג'? אם קונים את הבצל ב־30—40 אג' אפשר למכור בחצי לירה ולא ב־65 אג'".

עם זאת הוא עד לעובדה כי ירקות נמכרים בסופרמרקטים פעם במחיר גבוה יותר ופעם במחיר נמוך יותר מאשר בסופרסל. הדו"חות גם מראים זאת. אך לדבריו הסופרסל אינו מודד למחיר. המודד הוא כמה צריך הסופרמרקט להרוויח כדי לממן את צוות המעבדים בו ויש מקום לחשוב על ניהול טוב יותר בנוקף.

התחשבות בהוצאות

יו"ר הרשות המרכזית לצרכנות בהסתדרות נוזהה קצב ואדדחה לפני כי גם היא אינה מרוצה ביותר ממחירי ענף הירקות והפירות בסופרמרקטים. מתברר, כי היא נמצאת אתם במיקוח ואף אינה באה להגן עליהם. אך הבהירה הסבר כי יש גם להתחשב בכל ההוצאות של הסופרמרקטים; תנאים סוציאליים, שכר עבודה, ועוד.

בתגובתו של מנכ"ל ברית הקואופרציה הצרכנית ישראל שפאן לפנייתי בנדון, אמר: „סקר שנערך על־ידי הרשות המרכזית לצרכנות בחודש אפריל מצביע, כי ב־95 אחוז של המצרים היו המחירים בסופרמרקטים זולים בכמה אחוזים יותר מהסופרסל. אין בידי החומר, כך שאינני יכול להתייחס אליו. אולם יאמרים איתן ישראלי את עצמו איך הם מנהלים את המדיניות של המחירים בהרבה מוצרים חקלאיים. הדברים שאמר אינם תואמים את המציאות. אשר לשינויים במחירים יכול להיות תמיד איזה שינוי כשלוקחים פריט זה או אחר ומשווים אותו עם השני, לפעמים סוג התוצרת או הזן אינם זהים. באורח עקרוני, הוסיף שפאן, אומרה המדיניות שלנו שצריכה להיות הלים יותר במשמש באחרים. אך יכול לקרות שינוי בעשרות פריטים או בהרבה עשרות פריטים בהשוואה לאחרים". למה עיהיה שונה? — שאלתי. ושפאן השיב: „זה כבר צריך ל־בקרה או בשגה של עובד. על כל פנים צריך להיזהר בהלכלך שיבור בכל מקרה כיצד זה קרה. הוא חזר והדגיש, שאין להיתפס לפרים זה או אחר ויש לבדוק ממוצע חודשי של מחירים ורק אז להסיק מסקנות.

בערב השאלה הטלפוניות השתתפו כ־60 שואלים מכל קצות הארץ והם נענו, כאמור, על־ידי סמנכ"ל משרד החקלאות איתן ישראלי, יו"ר הרשות נוזהה קצב, נציב הצרכנים במשרד המסחר והתעשיה י. יפה ומנהל שירות המזון במשרד הבריאות ליטמן מור.

השימור בקרינה — הופסק

אחת השאלות שעליה חזרו שואלים אחדים נסבה על תפוחי האדמה ששווקו בקופות עם גושי אדמה ועל מקרים בהם נתגלו תפוחי־אדמה רקובים. א. ישראלי ציין כי חקלאים ניצלו את המחסור בתפוחי אדמה שהיה לפני כחודש והזרימו לשוק, באורח בלתי רשמי, כמויות כל תפוחי אדמה ישר מן השדה ובלי בירור. „אין כל סיבה לקנותם במצבם הנוכחי ויש להתלונן במשרד החקלאות או במועצת הירקות. כשגילתה זאת יחידת הפיקוח של המשרד, הוחל בפיקוח על השיווק הבלתי מאושר הטילל עתה גם ביורך". בין היתר מסר, כי חלק מתפוחי־האדמה שיובאו מחו"ל היה במצב לא טוב וניתנה הוראה להפסיק את שיווקם. ישראלי אמר עוד, בתשובה לשאלה, כי נושא שימור ירקות ופירות באמצעות קרינה היה ניסוי קטן שנערך לפני שנתיים והצליח מבחינה מדעית. אך לדבריו לא הוכיח עצמו מבחינה כלכלית, שכן היה צריך גם להקרין וגם לשמור בקירור. בין השאר מסר, כי מחירי הירקות בעונה זו מקבילים למחירי אשתקד.

בין התלונות והמשאלות שהגיעו בערב הטלפונים אל נציב התלונות י. יפה: פגמים בעבודת גמר של ריהוט; בקשה לקבוע תעריף לכל תהליך בריפוד־סינים; טענה כי יש לאסור את השימוש בסוג המאזניים הנהוג בסופרמרקטים, דבר המקשה על הלקוח לראות את המשקל. יפה הבטיח לבדוק כל נושא לגופו של עניין.

צרכנים אחרים הציעו לנ. קצב להגביר פרסום המקרים הנעשים על־ידי הרשות ולפרסם דף תלונות „מיקוד". בהתחן... כך, התלוננו על שירות לא אדיב בחנויות ובתחזוקה. בין היתר... כי „היוקר מביא להוספת יוקר ויש לומר לשר המסחר והתעשייה להחזיר את הפיקוח, שכן מאז בוטל הפיקוח האמירו מחירי המוצרים. ומדוע, הקשתה שואלת, עלו גם מחירי המיצרכים הנתונים ברשימה של הפיקוח?".

ליטמן מור, מנהל שירות המזון, הוצף בשאלות על נקיון בחנויות, הובלת הלחם ואחסנתו ופיקוח על בשר בסטקיות. כן מסר, כי עומדים להגביר את הפיקוח על המשווקים. בעת מכירת קופסאות שימורים נפוחות, יתבעו לדין גם בעלי חנויות המשווקים אותן. והוא ענה, כי החוק מחייב למלא צנצנת ריבה עד 90 אחוז מתפוסתה. וכי משקל הפיתה הקטנה צריך להיות מאה גרם כשהיא חמה. איבוד המשקל יכול להסתכם כעבור שעות אחדות ב־4 גרם בלבד. יש פיקוח והעוברים על החוק נתבעים לדין (בבקרת שנתגלה משקל חסר).

בין היתר הסביר, כי הלחם אינו מהווה קרקע מזון להתרבותם של חיידקים גורמי־מחלות, ומכאן אין גם משרד הבריאות יכול לאסור שיווק לחם שאינו ארוז. הוא התייחס לתופעה של חוסר אסתטיות במישוש לחם, אבל מה לעשות כשהתרבות שלנו היא מה שהם להם?

הוא סיפר, כי במשרד החקלאות הוציא הנחיות ברורות בדבר הדייגים בלתו של הלחם, ויש גם הדאגים לאורך 20—30 נכרות יחדיו בשקית פוליאתילן אחת בעת ההובלה.

משפט לדוגמה

היועצת המשפטית של הרשות לצרכנות רות ביבי, אמרה לי, כי הרשות עומדת להגיש משפט נגד בעל חנות נעליים שמכר זוג מגפיים מתוצרת איטליה שנתגלו כפגומים וסירב להחזיר את התמורה הכספית, אף־על־פי שבר כך היה לתת פתקי־זיכוי לרכישת סחורה אחרת. עוה"ד ביבי סבורה, שלפי חוק־המכר זכאי הצרכן לקבל בחזרה את התמורה בכסף ואינו חייב לחזור ולקנות באותה חנות. מה עוד שהוא זכאי לדרוש גם פיצוי על הנזקים שנגרמו לו.

בהתייחסה למכירות באשראי, ציינה את הצו שיצא באחרונה. לפיו חובה על בעלי־החנויות להודיע במפורש לקונים מה מחיר המוצר המוצע למכירה באשראי ובמזומן ומה הן התוספות הנוגעות עליו (הובלה, ביטוח, ועוד). „כבר עתה חייבים בעלי החנויות לתת אינפורמציה זו וטוב יעשו הצרכנים אם ישאלו במפורש מה ההנחה והזיהגנת עבור תשלום במזומנים", יעצה עוה"ד ביבי.

יצרנים משיבים לתלונות

ומה בפי היצרנים המשווקים על תלונות ופרסומים? מה הם דרכי התגובות? בהברר, כי הם „פולים על ברקיתה" כאשר הם מדברים על נושא זה. כך על כל פנים ימלנו "התרשם מיום העיון שנערך בשבוע שעבר מטעם המרכז הישראלי לניהול במלון „מגדל שלום", בנושא „היצרן והמשווק מול הצרכן ומייצגיו".

שלושה מנהלים וסגן מנהל אחד היו תמימי־דעים כי העיתונות עושה להם עוול בפרסום תלונות; כי אין צריך להקים במפעלים מחלקות מיוחדות לבירור תלונות, שכן הן יישאו מתשרות עבודה; כי תלונות אלה מתבטאות בשבר־ירי אחוז וכי אין אפשרות למנוע תקלות בודדות כשמייצרים מיליוני פריטים; הם דיברו על הגשת תלונות בלתי מוצדקות מצד צרכנים ועל נסיונות חוזרים ונשנים של סחיטה מצדם. כן קבלו על הקנסות הכבדים המוטלים עליהם על־ידי בתי־המשפט.

בנימין שני, סמנכ"ל מרכז „תנובה", ציין בבדיחות הדעת, כי „רק פילים קטנים עוד לא נתגלו במוצר". הוא חלק על דרכי הענישה על הימצאות גופים זרים במוצר, וציין, כי קנס כספי גדול מחטיא את המטרה. לדבריו, רצוי לעודד את היצרן, במקרים מסויימים, להכניס ציוד משוכלל יותר או לפסול ציוד ישן, במקום להטיל קנס.

„אם היצרן או המשווק הם הכתובת הנכונה לתלונות מוצריהם, אמר שני, עליו להגיב מיד בצורה עניינית ואם האשם בו עליו להכיר בכך ולפצות את הצרכן במידה המתאימה על הנזק. עם זאת אין היצרן יכול לשמש קרבן ובכל מקרה של תלונה לא בדוקה ולא מוצדקת, או פרסום בלתי מדויק, יחייב אותנו הדבר להתגונן בכל האמצעים העומדים לרשותנו כדי להגיש תביעה משפטית נגד מוציאי־הלעז. אם נעשה כך, אמר שני, נבטיח הגשת תלונות במקרים מוצדקים בלבד ובמקרים של כתובות או פרסומים בדוקים, שקולים ואובייקטיביים. הוא הדגיש, שאין מאפשרים ל„תנובה" לפתח מוצרים כמו שהיא רוצה. „את חלב השתיה, אמר, אפשר לספק באריזה אסתטית יותר, אך גם יקרה יותר. התחייבנו להמשיך ולספק את השקיקים הנוכחיים במחירים של היום. אז למה לא נותנים לנו לעשות דברים? למה מתנגדים? הוסיף: מגבילים אותנו ויש להסיר הגבלות מסוג זה. לטענתו משלמים הצרכנים בעד ליטר חלב שתיה 63 אג' ו„תנובה" משלמת 65 אג' בעד חומר הגלם. „אז מה אפשר לעשות? לשפר את המוצר? אפשר לספק חלב שתיה הכולל 2.8 אחוזים שומן במקום 4 אחוזים? החלב יהיה טעים יותר אך המחיר יהיה שונה. אם משרד המסחר והתעשיה יתן לנו „אור ירוק" לשווק מוצר זה במחיר הצלות, נוציאו לשוק.

דיוידות „תנובה"

שני סיפר עוד, כי החברה הכי ניסה בפעם הראשונה בארץ „דיידות תנובה". אלו הן עקרות־בית שקיבלו הכשרה מסויימת ותפקידן לשרת עקרות־בית הפוקדות את חנויות השירות העצמי כדי להדריכן מה כדאי לקנות ולאיזו מטרה, לקבל מהן תלונות ולבדוק כל יום מה נעשה במצרים ואם האריזה טובה והטיב בסדר. נוסף לכל הבדיקות הנעשות במעבדות. כך, הדגיש, במקום שעקרות־הבית באות לקנות את המצרים, שם אנו מזמינים תלונות והטיפול הוא יתר סימפאטי.

א. פרופר מנכ"ל „אוסם" טען, כי מסיתים את הצרכן לתלונות וזו לא הדרך היעילה. יש, איפוא, ליצור שיתוף פעולה בין היצרן לצרכן. הוא הטעים, כי מספר התלונות הבלתי מוצדקות הולך וגדל ובהן יש הגובלות בסחיטה. הצרכן הצודק צריך לקבל פיצוי. אך היצרן לא צריך לקבל קנס שלא מגיע לו ברוב המקרים.

משה ידידיה, מנכ"ל „מפיצים" בע"מ („קוד עוד"), טען, כי אם היצרנים יכנעו לדרישות הצרכנים להחליף מוצר בשלמות בגלל פגם של חלק במוצר (נוהג המקובל על סוג מסויים של מתלוננים) ושניתן להחליפו בלי לסרנות את המוצר־כולו. לא יוכלו להתקיים זמן רב. ליהודי, אמר ידידיה, יש פתרון והוא „רק לצנוק. הוא ציין, כי אירעו מקרים בהם נפגעו חברות בגלל פרסום מהיר או פזיז מצד הפתוח לגבי תלונה שהיתה בתהליך בירור. יש גם מקרים שפונים ישר לעתונות בלי לפנות לחברה.

איתן אורחי, מנכ"ל „יצהר", סיפר כי היצרנים משתדלים לשמור על שמם הטוב וכי לעתים קרובות מצוצות תלונות הצרכנים מהאצבע ואפילו היו נסיונות לסחיטה. לדבריו, קיימת בציבור מידה רבה של פירגנות בכיוון של שימוש שלילי בתלונה וחייבת להיות הבחנה קפדנית בנדון. כשמישהו מצא מוצר פגום קיימת התרופה של נסיון סחיטה בנוסח: „אם לא תפצו אותי בכך וכך עשרות ומאות ל"י, אעשה כך וכך"... פעם נתגלה חוסר משקל באריזה של דטרגנטים משום שמכונת המילוי לא פעלה כראוי ועל אף רצון היצרן לתת פיצוי הולם למתלונן, לא הסכים המתלונן לקבלו. הדבר הגיע לערכאות והיצרן נקנס בסכום גבוה.

הורים!
מקום ילדיכם
בקייטנה העירונית
של עיריית חיפה

ספר חדש בהוצאת 'יבנה'
פרי מחקר של שתי עשרות שנים!

ארץ ישראל
גיאוגרפיה של הארץ ואזוריה
מאת
פרופסור יהודה קרמון
המחלקה לגיאוגרפיה, האוניברסיטה העברית

ספר מעודכן, הכולל את כל שטחי ארץ-ישראל, כולל יהודה ושומרון, רצועת עזה ורמת-הגולן.
ניתוח גיאוגרפי מעמיק של ארץ-ישראל: נוף-הארץ, גיאולוגיה, אקלים, צמחיה, חברה, כלכלה, היסטוריה, מקומות קדושים ועוד.
בספר מפות רבות שהוכנו מחדש, תצלומים רבים ואינדקס מפורט, והוא נדפס על נייר אמנותי.
ספר לסטודנט, לתלמיד, למרצה ולכל אוהב ידיעת-הארץ.
המחיר — 32 ל"י לתקופה מוגבלת.

להשיג בסניפי דבר ובחנויות הספרים

לכב'
ספרית דבר
ת. ד. 199 תל-אביב.
נא לשלוח לביתי את הספר „ארץ־ישראל" מאת פרופ' יהודה קרמון.
רצ"ב שיק ע"ס 32 ל"י.
שם
חתימה
כתובת

ספרית דבר

חילופי גברות בצה"ל

קצינת חן ראשית החדשה סא"ל רות מושכל צמחה מתוך החיל

מאת נעמי בן-גור

בשבוע זה יכנסו לתקפם חילופי הגברות בצמרת „החן" של מפקדת חן ראשית, אל"מ תומר, תמנה את מקומה סגן־אלוף רות מושכל, קצינת חן ראשית של פיקוד מרכז. קצינת החן החדשה, סגן־אלוף מושכל — שער קצר בהיר — בהירות — משרתת כ־15 שנים. והתכנסה להפגנות תפלה לדרגת אלוף. בתקופת שירותה עלתה המינוית אט־אט בשלבי: כקצינת חן ביחידה, קצינת חן במחוז, עוזרת לקצינת פיקודית ועוזרת לקצינת חן ב־4 השנים האחרונות כקצינת חן ראשית ב... מרכז.

נעשה לא התכוונתי להישאר ל, מספרת סא"ל מושכל. ב התגייסתי ושירתי עד 1958 ת חן בפיקוד צפון. כלומר ים ואהבה ושנה קבע. השר תר כדי ללמוד תימנך באוני זה העברית וכשסיימתי את דים קראו לי לפיקוד מרכז תי שאחזור אליו לשנה, שנה כת עד היום".

מדוע איפוא נשארה בצה"ל? גם ראיתי ייעוד בשירות ה אבל רציתי ללמוד. היא ה. באותה תקופה היה זה אפשרי בשביל חיילות לל־אוניברסיטה על חשבון צה"ל בך להתום קבע. כיום הסדר בר מקובל. כשחזרתי לצה"ל י עצמי נתונה בהיקף נרחב פיסוקים ומטלויות שעניינו נוסף לכך מצאה מאד חן ב וחה העבודה בצה"ל".

ל רות מושכל ראתה תמיד עתה בעבודת ניהולית. היא ילידת חיפה, ודור שני בארץ (אר בת הורות הראשונים של הכפר) פקח חם „ילדי הכרמל". סיימה תיכון בחיפה, סמינר למורות א.ד. גורדון. ההדרכה בתנועת הנוער „המחנות העולים". „עוד כשהייתי גייסתי ידעתי שאני רוצה להיות קצינה ולעסוק בתפקידי חינוך או פיקוד. העבודה של קצינת חן פיקודית כרוכה בטיפול בפרט. היא מגוונת, טיפול בקבוצה, דאגה להתאם־שירות נאותים, מגע עם מפקדים הנצחית סגל הח"ן. שני תפקידים נראים לה בעלי חשיבות רבה במיוחד: „רציתי שכל קצינה תמצא בקצינת החן הפיקודית שלה לא רק מנחה, אלא גם עזרת לה. נותנת לה גיבוי ומשרה בבעיותיה, כדי שכל קצינה תוכל להתייצב לפני עם בעיותיה ותלונותיה ולצאת מחוזקה. הדבר השני הוא, שכל חיילת תדע שיש לה כתובת לאן לפנות. אני חושבת שהצלחתי לממש מגמות אלה ומתבוננת. כמובן, להמשיך בקו זה. אם כי יתוספו לי תפקידים מינהליים אחרים" — היא אומרת. משימה חשובה נוספת שנראה כי נטלה חלק בביצועה היא, הכנת עתודה של קצינות לצה"ל. „אני מקווה שאני ואלה שיבואו אחרי יראו את הפירות" היא אומרת. יש בצה"ל הרבה קצינות מבטיחות וזה סיפוק רצום".

סא"ל רות מושכל

מתירנות בהופעה

לקצינת החן החדשה לא היו לבטים קשים במיוחד בקבלת התפקיד. „אני באה ממערך החן ותפקיד זה נראה לי טבעי". על החידושים והשינויים שבכוונתה להכניס בח"ן אין היא רוצה להרחיב את הדיבור. „יש לי מחשבות. אך מוקדם מדי לדבר עליהן. יש דברים שנבנו ואצטרך להמשיך בהם. כמו שאיפתנו המתמדת לשפר את תכניות הלימודים בכל הקורסים שלנו אם במסגרת טיפוח הקצינה והכנת עתודת החן". היא מוכנה למסור לנו דק כמה „נקודות לעיון": „בשנים האחרונות נהגנו לקולא לגבי ההופעה החיצונית של החיילות. נראה לי שיש חיילות שנטלו לעצמן היתר־יותר בתחום זה. אך גם בהופעתם של החיילים יש מקום לתיקון. אני חושבת שהמדים הנוכחיים של החיילות הם בסדר גמור וכל בת יכולה להתאים את הבגד למבנה גופה. אם מתאימה לה חולצה בחוץ, היא יכולה ללבוש את הירכית. אם מתאימה לגזרתה חולצה בפנים והגורה, היא יכולה ללבוש את חולצת התורה, אבל לא ללכת בחולצה א כשהיא תלויה מעל לחצאית ובלי חגורה. גם בעניין השיער, הוא יכול להיות ארוך, אבל שיהיה אסוף בנקודה מסויימת ושלא יפריע לכל הכיוונים. בצמרך לתת את הדעת על כך תוך התחשבות, כמובן, בקונטקסט הכללי האזרחי", היא פוסקת.

סא"ל רות מושכל נשואה ואם לשניים — בת 9 ובן שנה וחצי. בעלה כהן כנזבר ארצי ב„המשביר המרכזי". „גם בעלי ראה את התפקיד החדש כהתקדמות טבעית במסלול שבחרתי לי. יש עבודה בעלת היקף נרחב ולכן הוא מבין שגם לי צריך להיות פולם עביר מכולי. מבשית איני מאמינה שיכולתי לעבור את כל השלבים עד כה בלי סיוע ממשי ועידוד מוסרי ממנו. שעות עבודתו הן סדירות יותר והוא מוליף אותי הרבה בביה. מובן שיש קרבנות אישיים שעלי להקריב. אבל זה כמו כל אשה העובדת בתפקיד שהיא רואה בו ייעוד". יש לה התלבטויות אם אין היא מקדישה מספיק זמן לילדים. „אני משתדלת לשמור על כמה עקרונות בנושא זה. כאשר באה הביתה אני כולי בשביל הילדים ולא אגע בשום דבר עד שלא ילכו לישון. גם השבת קודש להם ולעולם לא אצא לנופש בלעדיהם. הנופש בשבילי הוא הילדים. כשילד חולה הוא יכול להישאר עם המטפלת, אבל אדאג תמיד לכך שאהיה לידו כאשר בא הרופא".

הבת גאה בתפקיד החדש של אמה. „הילדים נולדו בתוך המציאות הזאת, אומרת האם. אבל בהחלט אין בביתנו אווירה מיליטריסטית ואין מקום לשאלה שמציגים לא אחת לפני קצינות או בעליהן, אפילו בהלצה: מי נותן אצלכם פקודות בבית? יש אצלנו בית רגיל לגמרי. כמו כל הבתים האחרים", היא אומרת בחיוך.

אל"מ דבורה תומר פורשת ללימודים

מאת נעמי בן-גור

אל"מ דבורה תומר קיבלה אותנו זה בשעה 5 אחה"צ בדיוק. היא חותמת עתה תקופה 2 שנות שירות בצה"ל, מהן שנים כמפקדת־חן ראשית. ענו מצע לפגשה הפעם יותר מתמיד וחביבת־סבר, ות בכסאה, רגועה, נינו קלה לשיחה". המפקדת ה הקטנה ודקת־הגיזרה, היותה ה — כפי שראינוה בכמה ת ואירועים רשמיים — נוק עם, מתוחה, בעלת אישיות רציניות, מדברת קצרות ו ת לחייך.

; הם השינויים והחידושים סו בחיין בשלוש שנות כהו מפקדת החן ראשית?

„חל שינוי גדול בתנאי של החיילות מבחינת המגו ביחוד באזור סיני. את תוצ השינוי הזה התחלנו לראות שהלך ממנו לבניינים החדשים. גם מ הציוד הוכנסו לחדרי־הנ וילונות, אהלים וכיסויי עתה תוכנן ונמצא ביי צון מיוחד, מותאם לחיילות. י — במקום האפור הנוראי — שהוא אחד החידושים תוכה לראותו בקדנציה ה מת שלה. בעוד כחודשיים ההיילות בנעליים חדשות. ף הקרוב יתצטפו בפוילים ה חדשה, וגם אלה היא תו יאות לא ככמפקדת, אלא כאר מן השורה, המתבוננת על את בדוגוב, אכנם בעין „מק", אך בהרגשה ש„זה תוכנן".

רחבת היקף הגיוס

חבנו את היקף הגיוס. מס אל"מ דבורה תומר למגמות החידושים. למשל: תפקי שאויישו קודם לכן בחיילות יאויישו מעתה בחיילה מ ר־חובה. בשנת הלימודים ה: יפתחו לימודי־הרפואה גם ויה, במסגרת העתודה ה אית, בעוד קודם לכן אויש ק לבחורים; מוסדו תבאר ת ביחידות־שדה מבחינת ה ת, ההסגנה, והתצבורות ב ליהודה וכן נקבעו הוראות ות בהעמקים שונים. בתחום ש, למשל, החלפה שיטת ידות בבגדים התחתונים ר במקום לקבל אותם עם שאר הציוד הן מקבלות עתה תלושים לרכישתם. הותרה, לבישת מכנסיים בחורף ותוכנן דגם חדש לכך. כן עומדים, לתכנן דגם חדש של מכנסיים גם לקיץ, אולם „לא אמליץ שיהיה זה בגד־יציאה, אלא רק לבוש בתחומי המחנה". החיילות כבר מקבלות אישור בכתב לנעול נעליים פרטיות מדגם „ינראי", וכן ניתן אישור ללכת עם חולצת החורף בתוך החצאית, או עם הירכית (חולצת־הקיץ) בחורף, ואת התאלפר את הגרדוזבה, אומרת אשת...שהיא בחיוך.

שינוי בתכנית הכשרת הקצינות

הקריטריונים לקבלת בנות לצה"ל לא נשתנו, אולם שונו אמות־המידה לקבלת חיילות לקורס קצינות. כן שונתה תכנית ההכשרה של הקצינות. חלק מן הקורס מוקדש עתה להכשרת החיילת כקצינה וחלקו להכשרה ספציפית לשירות בתפקידים שונים כמו הדרכה, מינהל וכדומה. בהשתלמויות לקצינות הכנסנו הרצאות בנושאי חברה ומשפחה והמדיניות שומעות הרצאות על כללי היגיינה ובעיות אישיות. עד כה הורצו בפניהן על נושאים אלה רופאים כלליים ועתה מתכוונים להנהיג הרצאות מפי גניקולוגים ובהתאם לכך שונה הוכן ההרצאות. הדבר נעשה בשיתוף עם המחלקה לבריאות הציבור של קופ"ח.

בזכויותיהן של החיילות בקבע חל שיפור ניכר. לאמהות עובדות ניתנה אפשרות לעבוד יום רצוף ולסיים עבודתן ב־4 אחה"צ במקום ב־5. משפחתה של חיילת־קבע זכאית כיום אף היא לביטוח־חיים, ביטוח־רפואי וטיפול אורתודונטי. בעוד זכו לכך עד כה רק משפחות של חיילים בקבע.

אחד העקרונות שסיכמה עליו אל"מ תומר בתקופת כהונתה האחרונה הוא, טיפוח קצינות צעירות לשירות ממושך בצה"ל, כלומר מתן אפשרות ללימודים אקדמאים על־חשבון צה"ל לבחורה שתתחייב להמשך לאחר מכן על שירות קבע וכפי שכבר נהוג לגבי בחורים. „ההחלטה הזאת חשובה, לדעתי, אם כי אין היא פשוטה, אומרת אל"מ תומר, שכן בחורות מוקצעה יותר להתחייב לתקופה ממושכת. אבל אני מאמינה שהדבר יצליח".

— האם השוויון שהיא תורה אליו מוכרח גם כלפיה? האם התייחסו אליה בצמרת המטכ"ל, בהיותה קצינת חן ראשית, כשווה בין שווים?

„בהחלט, היא אומרת. איני יודעת איך היה בזמנים אחרים, אך בזמני לא נפלה שום החלטה בענייני חיילות בלי להתייעץ באורח פעיל בדיונים. בכל הישיבות, שמטמדי במפקדת חיל חייב נאת, השתתפתי, כגון בפורום קציני חיל ראשיים".

אל"מ דבורה תומר

— האין היא רואה אפליה, לטובה או לרעה, של הבנות בצה"ל?

„לא, היא משיבה. אני חושבת שצה"ל מגלה נכונות רבה ללכת לקראת חיילות יותר מאשר לקראת חיילים, למשל בעניין העברה מיחידה ליחידה, חופשות, ביגוד, תנאי מגורים, וזה טבעי לדעתי. אם המערכת אינה מסוגלת לתת משהו לכולם, במסגרת העדיפויות הסבירות, מגיע לחיילות קודם".

אין פחת באתגרים

— הרב שלמה גורן (אלוף מיל.) אמר לפני מספר ימים, כי נוכח הרגיעה הבטחונית יש מקום לחשוב על ביטול שירות הבנות בצה"ל. מה דעתה?

„אין התייחסות לדבריו" — ענה אל"מ תומר בפסקנות.

— האם לא פחת „האתגר" של החיילות בשנות הרגיעה האחרונות?

„לא, היא משיבה, להיפך. כשיש פחות כתות בקוים יש לחיילות במשרד יותר עבודה, כיוון שהקצינים נמצאים יותר זמן במקום. אין ספק שהשירות הצבאי תורם גם לבחורה עצמה וגם לצה"ל — היא מסכמת.

— דובר מדי פעם על קיצור השירות לבנות. מה דעתה על כך?

„אני חושבת שהיום, גם באורח כללי וגם בהשוואה לבנים — שירות של עשרים חודש הוא סביר בהחלט. האם מדברים על קיצור שירות צריכים, לדעתי, לעשות זאת בשביל הבנים המשרתים 16 חודשים יותר מן החיילות. זהו הבדל עצום".

— שמועות אומרות כי יש חיילות הממהרות להינשא בתקופת שירותן כדי לקצר את השירות. מהי האמת?

„מבחינה סטאטיסטית, לא נשתנה במרוצת השנים שיעור הנישואין בזמן השירות". „לגבי מלואים אנחנו מקפידים שבמקום שאין בו הכרח בבנות, לא יקראו להן. לפי החוק אשה חייבת היום בשירות מילואים עד גיל שלושים וארבע (גם אם היא נשואה, פרט לאמהות), אבל ברוב המקרים פוטרים אותן מכך הרבה לפני כן. השנה הוחלט בכלל שלא לקרוא למילואים נשים נשואות".

חזרה לספסל הלימודים

אל"מ דבורה תומר לא „צמחה" מתוך החן. לפני כן היא כיהנה כסגן ראש ענף־תקציבים במטכ"ל (היותה, גם בתפקיד זה, בדרגת אל"מ). „אולי משום שלא צמחתי במערך החן נכנסתי לתפקיד זה עם דף חלק מבחינת הנכונות לקבל דברים, ללמוד ולעשות בלי דעות קדומות ובלי מוסכמות. תמיד יש מקום לשינוי וכל דבר אפשר לשנות", היא אומרת. האמנם השינויים הוכנסו בעקבות ביקורים התכופים ביחידות, ראייה בשטח, פניות של חיילות אליה, שיחות עם קצינות וחיילות־סגל. היא גם למדה רבות ממפגשי השחרור של קצינות שבהם השמיעו את דברי הסיכום שלהן באוירה רגועה וידידותית.

בתפקידה כקצינת חן ראשית לא עסקה אל"מ תומר במקצוע שלמדה אותו — כלכלה — ושבו עבדה בתפקידה הקודם; אולם „זו היתה בשבילי תקופה נהדרת, היא נתנה לי המון מבחינת ראיית דברים שלא נתקלתי בהם קודם לכן ומבחינת העבודה עם אנשים. אני תמיד אומרת, שכאשר לא רואים את האדם לפני העיניים קל יותר להחליט, אולם דבר אחר הוא כשיושבת לפניך חיילת עם הבעיות שלה. עם זאת כשהיא יוצאת מלפניך בהרגשה שבעיותיה נפתרו הדבר נותן סיפוק גם לך. אני חושבת שהנסיון והמטען שצברתי בשלוש שנים אלה העשירו אותי מאוד".

לאחר עשרים ושלוש שנות שירות בצה"ל, חוזרת דבורה תומר אל ספסל הלימודים בביה"ס למינהל עסקים באוניברסיטת תל־אביב. היא עדיין לא עוזבת את צה"ל ורק לקחה חופשה לשנה שבסופה היא מתכוננת להשתחרר סופית. „אני יוצאת בהרגשה טובה. אחרי הכל אני החלטתי ללכת. והואיל ואני חושבת שהחלטתי נכונה, הרי הרגשתי טובה. אם אתגעגע למדים, ימים יגידו".

הבעל, מהנדס במקצועו ועומד בראש חברת בנייה של „כלל", היה שותף להחלטה ולכן גם הוא מרוצה. על שולחנה של המפקדת ניצב, במסגרת, תצלומה בחברת שני ילדיה — בת 15 ובן 11. גם הבת שמחה לשובה של האם הביתה. לעומתה קיבל הבן את השינוי ברגשות מעורבים. „הוא רוצה שאהיה שנה בבית ואח"כ אחזור לצה"ל, מסבירה האם בהבנה, הואיל וקשה עליו הפרידה מאירועים צבאיים, שבהם אהב להשתתף והוא חושש שהם יחסרו לו. לא כומן שאל אותי אם יוסיפו להזמין אותו גם זאת הוא רוצה כאך שאהיה בבית והוא כאבה לכך בקוצר רוח. עתה, אני רוצה ליהנות מהלימודים ושהבית יהנה ממני. מגיע להם" — מסיימת אל"מ דבורה תומר את הראיון בחיוך של שביעות־רצון.

ילדי חיפה
דאגנו לכם
לתכניות בלוח
בקייטנות
של עיריית חיפה

יולים, בידור,
סיעות לים
יקות בריכים מנוסים
רק בקייטנות
של עיריית חיפה

יו"ר חדשה לנשי הבונדס

מאת רעיה רובין

ביאטריס וייס היא היו"ר החדשה של חטיבת הנשים של מפעל הבונדס (איגרות מילווה הפיתוח). היא מכהנת בתפקיד זה מחודש ינואר השנה, ובשבוע שעבר הגיעה לביקור בארץ במסגרת ההכנות לתצוגת האופנה הישראלית הנערכת מדי שנה ברחבי ארה"ב. גם בעבר עסקה ביאטריס וייס בפעילות למען ישראל. במשך שנים רבות ניהלה את המחלקה לתערוכות וירידים ישראליים בפדרציה הציונית של ארה"ב, מסגרת בה עשתה רבות לקידום מוצרים ישראליים. היא היתה חברת נשיאות „הדסה" בארה"ב ועבדה למען ארגונים ומפעלים ציוניים שונים.

ביאטריס וייס

במסיבת קבלת פנים שערך לה הסינדיקט הישראלי של מפעל איגרות מילווה הפיתוח נפגשה ביאטריס וייס עם מעצבי אופנה ויצרנים הלוקחים חלק בתצוגה. היא סיפרה להם כי מתכוננת היא לעשות את תצוגת 1973 למשהו מיוחד במינו. „עדיין לא נתגבשה תכנית מוגדרת, אך אנו רוצים שיהיה זה משהו חדש ומרגש. יתכן (גם השם ישתנה): לא תצוגה, אלא אירוע שיהיה לשיחת היום." את התצוגה רואות אלפי נשים, בשישים ערים, וההכנסות — הגבוהות מאד בדרך כלל — הן קודש למפעל הבונדס.

דמויות מקונגרס העתונאיות

מאת עדה הרן

כל הנקלע לקונגרס הבין־לאומי לעתונאיות וסופרות, הנערך בימים אלה בישראל, נתקל בקשת דמויות ססגוניות המעניקה עניין מיוחד לקונגרס. מבין כ־250 המשתתפות, שבאו מ־30 ארצות, בולטות האפריקאיות, היפאניות, הקוריאניות, האיראניות, הדרום־אמריקאיות, התורכיות, הפינלנדיות, הצ'יליאניות, ועוד.

כל אשה היא סיפור בפני עצמו והמכנה המשותף לכולן הוא, נשים מושכות בעט.

למשל גרייס אוגוט, סופרת אפריקאית, הגרה בניירובי ונולדה בקניה, שכתבה שני ספרים בשם „הארץ המובטחת" ו„האדמה הרעמת" אותם הגישה כשי לראש הממשלה גולדה מאיר. היא נשיאות עם שלוש חברותיה, קייטי יפהפיה שהוטה וגבהה לברשה סורבן נפלא ויצגה את היבשה האפריקאית בשולחן הנשיאות עם שלוש חברותיה, קייטי אינגים מניגריה, עורכת מדור האשה ב„ניגרין אובזרבר", ב. ק. עתוביה ב„נשיק" בניירובי כהיא אורגנית ונמנעת מפרסום שכה רתמונתה בסל יוחט של אמין לישראל. ואלזי דיורי, עורכת מדור נשים ב„דיילי מייל" של סיירה־ליאונה וכן נציגה לבנה מהיבשת השחורה עתונאית דרום אפריקאית בשם יונה מריה לאן גרן.

דמות יוצאת דופן גם במסגרת קונגרס זה היא האחות מרים, בלבוש נזירה. המשמשת כמורה בארה"ב ומגיעה בכל פעם שהיא בחופשה לישראל. עומדת כמתנדבת באקי"ם בירושלים בתוך עובדת סוציאלית זה 6 שנים וקשורה מאד לילדי אקי"ם. הם אינם יודעים שהיא נזירה, כי בבואה לעבוד עמהם אין היא לובשת את בגדי נזירותה. הם קוראים לה „דודה מרים האמריקאית". היא כותבת מאמרים על חנוך.

סיפור בלתי רגיל היא גם די

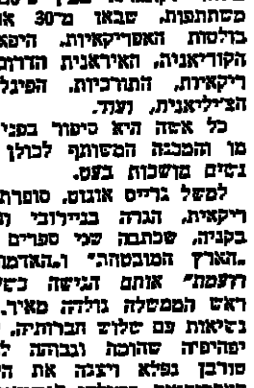

הנציגה הקוריאנית בקונגרס העתונאיות בלבושה הלאומי

(דבורה) כק, אשר גדלה במגור בקליבלנד, אוהיו המבר־סופרת וכתבת־ספרים, עורכת יהדון לבריאות הגוף הנפש ומוציאה בית־ספר יהודי בסאן דייאגו בצ'ילה. לפני שמונה שנים, במשחק בלוס אנג'לס, פגשה את בעלה סגן יו"ר התאחדות הכדורגל. הוא יהודי דתי והיא התגיירה, נישאה לו ומנהלת בית כשר אורתודוקסי. יש לה שני בנים והגיעה לארץ כדי... לבקש את הכוהל הכבדר.

הורים
אל תתנו לילדיכם
להסתובב ברחוב
שלחו אותם לקייטנות
של עיריית חיפה

היופי, התקציב והאשה.

תמיד נהגו לאמר כי היופי עולה בכסף רב. היום אנו מהללים מהפכה בתקציב היופי שלך. היום את יכולה לטפח את עור פניך ולהנות מעור פנים צעיר ורענן תודות לשני הקרמים המהדרים החדישים:
Taya Deep Moisture Cream
Taya Deep Moisture Skin Food
המבוססים על גילויי המדע האחרונים לשמירת רעננות ובריאות העור. השתמשי כל יום בקביעות בקרם הלחות והופתעי לא רק למראה הנעורים המתחדשים בעור פניך, אלא תופתעי גם מהמחיר המהפכני השווה לכל נפש (6.75 ל"י בלבד). ואת עוד לא הכל, תיא תחזיר לך מלא בכסף תודה אם לא תהיי מרוצה. לכן, תני לתיא ליפות אותך, כי היא מרושה: „תהיי יפה אשתי".

אגד התובלה לרוחי צבור

מדע וטכניקה

המאיץ החדש שיוקם במכון וייצמן – מן המשוכללים בסוגו

מאת ארנון מגן

כלי־העבודה העיקרי של הפיסיקאי הגרעיני וחוקר החלקיקים האלמנטריים הוא מאיץ־החלקיקים. זה מכשיר, שבעזרת שדות מגנטיים רבי־עוצמה מקנה אנרגיות גבוהות לפרוטונים, אלקטרונים, מזונים ושאר חלקיקים. „מריץ" אותם בכיוונים שונים, יוצר התנגשויות ביניהם ומצלם את מסילותיהם. הצילום נעשה, כמובן, בעקיפין, שהרי חלקיקים זעירים אלה אינם נתפסים בשום מכשיר אופטי; אלא שאפשר לקלוט במצלמות את העקבות שמשאירות המסילות בתא ממולא אדי־מים („תא־ערפל") או מימן נוזלי („תא־בועות").

מאיץ־החלקיקים הוא מכשיר־המחקר היקר ביותר שאפשר להעלות על הדעת, מה עוד שמפעם לפעם בונים מאיצים גדולים יותר כדי להאיץ את החלקיקים לאנרגיות גבוהות יותר ולגלות תגליות חדשות. מאיץ גדול מצויד במגנטים ענקיים ומגיע לאורך (או לקוטר — הכל בהתאם לסוג המאיץ) של מאות מטרים. המאיץ הגדול ביותר בעולם, שהחל לפעול אשתקד בבאטאביה שליד שיקאגו, הוא בעל קוטר של שני ק"מ והוא עלה 250 מיליון דולר!

פיסיקאים בישראל אינם יכולים לחלום על רכישת מיתקנים כאלה. לכן שלוש דרכים פתוחות לפניהם: האחת היא — וכך נוהגים חוקרי החלקיקים האלמנטריים באוניברסיטת תל־אביב — „לקפוץ" מפעם לפעם לחו"ל, בעיקר לארה"ב, לערוך ניסויים באחד המאיצים הגדולים שם — ואחר כך לשוב לארץ ולנתח במשך שבועות ואף חדשים את התצלומים שנתקבלו בניסויים אלה.

הדרך השניה — וכה בחרו החוקרים של מכון וייצמן, האוניברסיטה העברית, הטכניון ובאחרונה גם אוניברסיטת הנגב — היא לייחד את המחקר לפיסיקה גרעינית, המטפלת באטומים שלמים ובגרעיניהם. למחקר זה, בניגוד לחקר החלקיקים האלמנטריים, מספיקים מאיצים קטנים בהרבה, שהם בקנה־מידה של מוסדות־המדע בישראל. האנרגיה שהם יוצרים היא בסדר־גודל של מיליוני אלקטרון־וולט (מאי"ו) ספורים, בעוד שהמאיץ של באטאביה, דרך משל, מאיץ חלקיקים עד לאנרגיה של 20.000 מאי"ו.

הדרך השלישית: במקום להאיץ חלקיקים באופן מלאכותי ולהקנות להם אנרגיות גבוהות, אפשר לקבלם „חינם" מן החלל: הקרניים הקוסמיות אינן אלא חלקיקים אלמנטריים שהאנרגיה שלהן עולה כמה וכמה מונים על זו של החלקיקים המואצים במאיצים הגדולים ביותר. כמובן, אין בכך תחליף למחקר במאיצים, כיוון שהמדובר רק בחלקיקים מסויימים — אלה המגיעים אלינו בקרינה הקוסמית. אבל גם זהו שדה־מחקר חשוב. ואפשר לעסוק בו בעזרת ספקטרומטרים לקרינה קוסמית, שהם זולים יחסית, הואיל ותפקידם רק „לשחק" בחלקיקים ולא להאיצם.

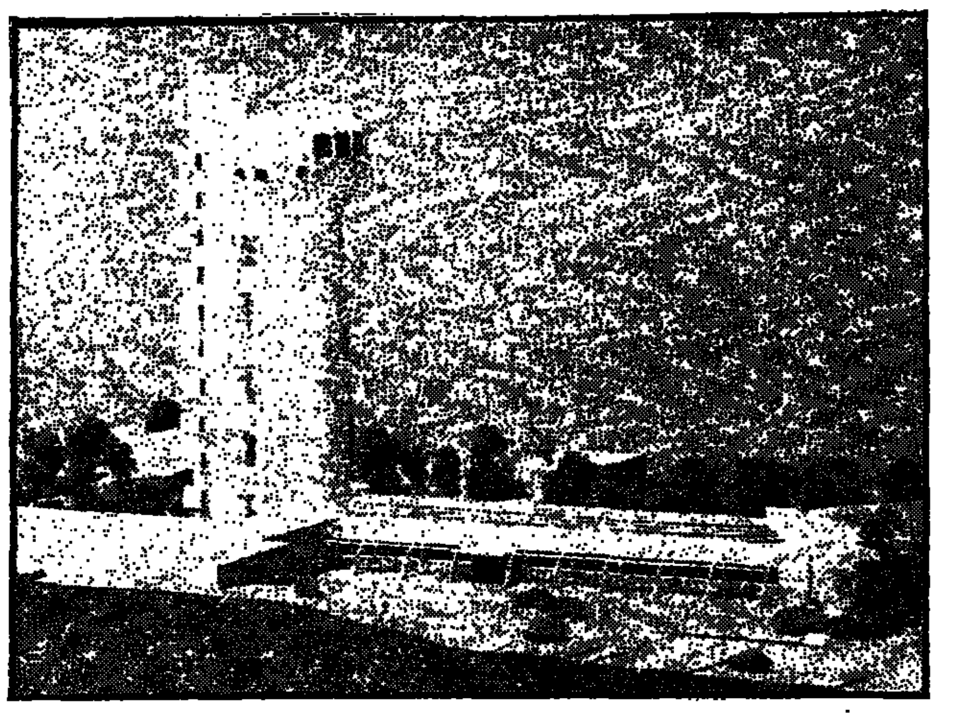

דגם של המגדל שבו יוצב המאיץ החדש· גובהו 56 מטר — כגובה בית בן 19 קומות·

גדול יותר, משוכלל יותר

מדעני ישראל פועלים בשלוש הדרכים גם יחד. באחרונה — בהפרש של פחות מחודש — הונחו אבני־פינה לשני מיתקנים (למען הדיוק: לבניינים שיאכסנו אותם) לחקר האטום ומרכיביו: ב־26 במאי הונחה במכון וייצמן אבן־הפינה למגדל, שבו יותקן מאיץ־חלקיקים חדש, וב־17 ביוני הונחה באוניברסיטת תל־אביב אבן־הפינה לבניין, שבו ישכון כבוד ספקטרומטר לחקר הקרינה הקוסמית.

על הספקטרומטר של אוניברסיטת תל־אביב כבר כתבנו במדור זה (6.11.72). הפעם נספר מעט על המאיץ החדש של מכון וייצמן.

במכון כבר פועל מאיץ קטן מדגם „ואן דה גראף", בעל אנרגיה של 6 מאי"ו. במשך שבע שנות קיומו שירת את הפרופסורים גבירול גולדרינג ויגאל תלמי ועמיתיהם מהמחלקה לפיסיקה גרעינית של מכון וייצמן וכן פיסיקאים מירושלים ומחיפה. אבל במשך הזמן „נשבר להם", אומרים גולדרינג ותלמי, ממכשיר זה והם ביקשו מהנהלת המכון לרכוש מאיץ גדול יותר ומשוכלל יותר. בעזרת אגודת ידידי המכון בקנדה, ובראשם איש־העסקים והנדבן מורי קלופר, נמצא המימון הדרוש, כארבעה מיליון דולר, לרכישת מאיץ מדגם פאלאטרון, שהוא לא רק גדול יותר (14 מאי"ו) מזה הקיים, אלא גם מתוחכם בהרבה ממנו. כי זאת לדעת: בבניית מאיצי־חלקיקים, בדומה לכורים אטומיים ומחשבים אלקטרוניים, מתפתחת הטכנולוגיה בצעדי־ענק, וכל מאיץ נעשה מיושן אחרי תקופה קצרה.

הפאלאטרון יוצב במגדל בגובה של 56 מטרים (כ־19 קומות), שיוקם ליד המעבדה ע"ש היינמאן, המשרתת את המאיץ הקיים. חדר־המטרה וחדר־הבקרה הנוכחיים יוכלו איפוא לשרת גם את המאיץ החדש.

הפאלאטרון יהיה אחד משני המאיצים המשוכללים ביותר בעולם מסוגו. הוא יוכל להאיץ פרוטונים ויונים (אטומים טעוני אנרגיה חשמלית), אלה יפגיזו גרעיני אטומים אחרים ויבקעו אותם — בדומה למה שקורה בפצצה אטומית. מאופן התבקעותם של האטומים המופגזים, מתנועת השברים וכו' אפשר יהיה ללמוד רבות על מבנה הגרעין.

טענות על בזבוז

גולדרינג ותלמי אינם מסתפקים בכך. באמתחתם — מצויה תכנית לרכישת מאיץ שלישי, מסוג המאיצים הקריוגניים, הפועלים בטמפרטורות נמוכות מאוד תוך ניצול העובדה, שבטמפרטורות אלה מאבדות מתכות מסויימות את ההתנגדות החשמלית שלהן והופכות למה שקרוי „על־מוליכים". בגלל תכונה זו יכולים מאיצים קריוגניים קטנים ביחס להשתמש במגנטים אדירי־עוצמה בלי מערכות־קירור יקרות ולהאיץ חלקיקים לאנרגיות גבוהות מאוד. מאיץ כזה נמצא עתה בשלבי פיתוח התחלתיים באוניברסיטת סטנפורד שבקליפורניה והוא עשוי לחולל מהפכה ממש בתחום המאיצים. מחירו יהיה כשניים וחצי מיליון דולר.

החלטה סופית בעניין רכישת המאיץ השלישי טרם נפלה, אבל גם בלעדיו מדובר בהשקעה של מיליוני דולרים, או כהגדרתו של פרופ' ישראל דוסטרובסקי, הנשיא בפועל של מכון וייצמן, בזמן טקס הנחת אבן־הפינה: „זהו המפעל הגדול ביותר בתולדות המכון".

ואמנם יש פיסיקאים בארץ, החולקים על הצורך ברכישת המאיץ החדש. ביניהם פרופ' זאב לב הירושלמי, נשיא האגודה הישראלית לפיסיקה, ופיסיקאים מאוניברסיטת תל־אביב, העוסקים בחקר החלקיקים האלמנטריים. הם טענו לפני, כי תחום הפיסיקה הגרעינית, שאותו ישמש הפאלאטרון, אין לו כיום חשיבות לעומת תחום־המחקר שהם עוסקים בו. ומלבד זאת הוא כרוך בהשקעות גדולות מאוד. ואילו גולדרינג ותלמי מעלים, כמובן, על נס את שדה־המחקר שלהם.

כותב שורות אלה מתקשה להכניס ראשו בין הרים אלה ולהכריע, בנימוקיו של מי רציניים יותר. לפיכך יסתפק בהבעת תקווה, שאלה העומדים להפעיל את הפאלאטרון בשנת 1975 יגלו תגליות חשובות.

עודף ניטרטים באדמת החולה מקטין היבולים

מאת א. סדומי

תחת „רשות החולה" ומסלה, לאחר כמה וכמה שנים של הפסדים כבדים, כאשר יבולי התירס, הכותנה והסמכים, ירדו והלכו משנה לשנה. הסיבה העיקרית ליבולים הנמוכים הוסברה בעודף הניטרטים (מלחים) שבאדמת הכבול, וכידוע גורמים הניטרטים לצמיחת „נוף" רחב, אך מפריעים להתפתחות הגרעינים או הסיבים. נושא נוסף ומדאיג שדרש פתרון הוא התפרקות הכבול, המביאה ליצירת הניטרטים, הנשטפים ומזהמים את הכנרת. לקראת הפיסול הזאת ומסירת הקרקע לישובי הגליל, קיבוצים ומושבים, הופנתה לפני שנה וחצי התביעה למומחי מכון וולקני לחקר החקלאות „לצאת לשטח" ולנסות למצוא פתרון לשתי הבעיות: מניעת זיהום הכנרת מאדמות הכבול, ומציאת גידולים כלכליים, שימנעו יצירת הניטרטים.

באחד הימים יצאתי לסייר בשטח ו„לאכול אבק", בלווית ראש צוות המחקר ד"ר ישראל לוין, חבר קיבוץ כפר־גלעדי ואיש הקרקע, וד"ר יואל לשם, חוקר המכון העוסק בצמח. איתם עובד גם כאיש הדישון ד"ר מרטי גיסקין. ובכן, ביוצאם מתוך ההנחה שקרקע המצמיחה „נוף" רחב ללא גרעינים תתאים לגידולי מספוא, החליטו לנסות מצד אחד את האספסת, זו הקטנית הרב־שנתית המקובלת באזור, ומצד שני את עשב הרודוס, כגון רב־שנתי. יחד עם זאת בחרו גידולים חד־שנתיים, כמו תירס (לירק) והובאו מחו"ל עשבים רב־שנתיים חדשים ובלתי־ידועים בארץ. זאת, באשר לבורגת הגידולים הכלכליים.

קו המחשבה השני באשר לניטרטים התבסס על העובדה שבמקום שיש חמצן ולחות אופטימאליות, יש התפתחות ניטרטים. אין חמצן — אין יצירת ניטרטים. במקום שיש מים — אין חמצן. הכוונה היתה, איפוא, להרים את מי התהום עד לגובה 30—40 ס"מ מתחת לפני הקרקע ועל־ידי כך להקטין את נפח הקרקע המייצר ניטרטים ויחד עם זאת להשאיר מספיק קרקע להתפתחות מערכת השורשים. ההנחה היתה כי על כמות מינימאלית של ניטרטים שתיווצר בנפח קרקע מוקטן, אפשר יהיה איכשהו להשתלט.

ביוני 1972 נזרעה האספסת. הכשלון היה מלא. היא נזרעה שלוש פעמים; הנביטה וההצצה היו יפות, אך כעבור זמן מה מתו. החליטו, איפוא, החוקרים לבדוק בכלי־גידול (עציצים) מדוע מתים הצמחים. מתוך מספר רב של טיפולים שונים הסתבר, כי האספסת שטופלה בבורון, היא היחידה התפתחה באופן נורמאלי וכל יתר הצמחים מתו. מימצא זה הועבר אח"כ לשדה ומשביקרנו בשדה זה ראינו את האספסת המטופלת בבורון מתפתחת יפה וכבר נעשו בה כמה קצירים. באדמות החולה, אומר ד"ר לשם, יש זמן אך הוא נוטה על־ידי הקרקע ואיננו זמין לצמחים. נתנו, איפוא, את הבורון לא בפיזור על פני כל השטח כי אם בצבר, מתוח לזרעים בצורה מרוכזת, והתוצאות היו מצויינות.

בניסוי הגידול של עשב הרודוס התקבלו יבולים נורמאליים, ואפילו מעל למקובל, וזאת ללא כל תוספת דשן. במקומות אחרים בארץ מדשנים את עשב הרודוס ב־250 ק"ג גפרת־אמון לדונם, בהוצאה של כ־90 ל"י לדשן בלבד, ללא הוצאות עבודה. גם בתירס יש התפתחות נורמאלית. העשבים המיובאים לא הראו יתרון כלשהו על פני עשב הרודוס. וכך נמצא גידול לתקופת הקיץ, הנותן יבולים גבוהים וללא הוצאה על דשן, באותם שטחים שכל מה שגידלו עליהם בעבר היה כרוך בהפסדים.

ועתה בשאלה השאלה, מה יהיה הגידול לחורף? הוחלט לבדוק את ה„זון", גידול חד־שנתי חורפי מקובל בארץ. ידוע שה„זון" מצליח בקרקעות חמוצות ומגיב היטב לחנקן. ההצלחה היתה בלתי־משוערת, ובמשך חורף אחד הורדו כ־15 טונות ירק לדונם בארבעה קצירים, שהם כ־1500 ק"ג חומר יבש.

קשה הרבה יותר הדרך לבדיקת בעיית הניטרטים. השנוי במצב הקרקע הוא כה רב, עד שבמקום אחד כמות הניטרטים קטנה ביותר ובמרחקי שני מטרים ממקום היא גדולה פי מאה ויותר. כדי לדעת כמה ניטרטים יש דרוש מספר רב מאוד של דגימות. הרושם היה שמתחת לגידולים יש פחות ניטרטים מאשר בחלקות ללא צמחים. נעשה, איפוא, נסיון מעבדתי להעמיד שורת עציצים זה ליד זה, כאשר בארבעה נזרעה אספסת, בארבעה עשב־רודוס וארבעה הושארו ריקים ללא צמחים. מדי חודש נקצרו הצמחים ונבדק כמה חנקן הם הוציאו מהקרקע וכמה נשאר בתוכה. התברר, כי תחת האספסת לא היו ניטרטים כלל, בעוד שבקרקע מתחת לעשב הרודוס נמצאה כמות מועטה בלבד. כיצד קרה הדבר? לדעת המומחים „שואב" עשב הרודוס את מרבית הניטרטים החוצה ואילו האספסת מונעת יצירתם בקרקע. כזה היה הנסיון המעבדתי, שחזר על עצמו פעמים מספר. עתה יש לערוך את הנסיון בשדה בממדים גדולים יותר, כאשר יש סיכויים טובים כי אכן, הנסיון יוכיח עצמו גם בשדה.

ד"ר לשם קובע, כי כאשר יש ניטרטים בקרקע יש גם בירק הגדל בקרקע זו. ניטרטים בצמח — הם רעל. כאשר בהמות מעלות גרה אוכלות כמויות גדולות של ירק זה, עלול הדבר לעורר תופעות לואי בריאותיות חמורות. כיוון שהאספסת אינה צוברת ניטרטים והיא מפרישה, כנראה, חמרים המונעים יצירתם, הרי בגלל זה כדאי להשקיע מאמצים בגידולה. לדבריו, יש דרכים אגרוטכניות להוריד את כמות הניטרטים בצמחים, שהיא גבוהה בגיל צעיר של הצמח ויורדת בגיל גבוה יותר, וזהו בהישג ידם של המומחים להתגבר על כך.

יהלומים סינתטיים מאיכות גבוהה מופקים במעבדות

לגבישים תכונות רבות המייחדות אותם מחמרים מוצקים אחרים. מר־בי גבישים מסויימים מסוגלים להוליך את אנרגיית האור לאנרגיה חשמלית, אחרים מסוגלים לעבור ממצב של תנודה למצב של תנועה בבואם במגע עם מתח חשמלי, או לקבץ את אור השמש לקרן אחת רבת עוצמה בעלת טווח של אלפי קילומטרים.

המלה היוונית „קריסטאלוס" פירושה קרח, מים קפואים, ובני אדם רבים קושרים את המלה „גביש" במראות המלבב של פתיתי־שלג זעירים, (שצורתם משושה) או עם „בדולח", הווה אומר עם אבן הקווארץ השקופה.

הציבור הרחב אינו יודע על העובדה, כי מרבית החומרים המוצקים והא־אורגניים הם למעשה חמרים גבישיים (אבני־חן, מתכות שונות, ומרבית מוצרי התעשייה הקרמית). מכל המוצרים המשמשים את האדם רק סוגי זכוכית מסויימים וכל החומרים הפלסטיים אינם נמנים עם הגבישים.

סימן־ההיכר המשותף לכל החמרים הגבישיים איננו צורתם החיצונית אלא, בראש וראשונה, המבנה הפנימי שלהם, הסדר התלת־ממדי של „אבני הבניין" (אטומים, יונים, ופרודות).

התכונות הכימיות והפיסיות של הגבישים מנוצלות בתחומים רבים של הטכנולוגיה המודרנית.

קבוצה בפני עצמה מהווים הגבישים הנוזליים המורכבים מחומר אורגני, על־אף העובדה, כי הם נמסים בנקל בטמפרטורות מסויימות דומה המבנה הפנימי שלהם לזה של הגבישים הלא־אורגניים. גם הם מגיבים על שינויים בשדה החשמלי. באורוגנה נמצא להם שימוש גם ברפואה (איבחון בגידולים מסויימים): כאשר באים הגבישים הנוזליים במגע עם רקמות־גוף נגועות (שהטמפרטורה שלהן גבוהה יותר מזו של הרקמות הבריאות) הם מחליפים את גווניהם.

אפשרויות רבות ניבטות גם מייצור גבישים דמויי שערה (האנגלים מכנים אותם בשם „שער השפם") שעוביים אינו עולה על אלפית של מילימטר. החומר הגבישי זה עם בואו במגע עם מתכת, זכוכית או חומר סינתטי, „מעביר" לחמרים אלה תכונות מסויימות. באמצעות „גבישי שער" ניתן, בין היתר, „לחזק" אלומיניום כדי שיהיה עמיד יותר, דבר שחשיבותו רבה עד מאוד בתעשיית המטוסים.

מן הראוי לציין, כי גבישים מיוצרים באורוגנה גם לצרכי תעשיית אבני־החן המלאכותיים. אבני האודם, הספיר והספינל המלאכותיים אינן נופלות בברק וביופיין מאבני־החן הטבעיות. בדרך כלל אין הקונה מסוגל להבדיל בין האבנים המלאכותיות והטבעיות. כדי לעשות זאת יש צורך בבדיקה מעבדתית ומומחים טועים. כי מחיר אבני־חן סינתטיות שגודלן אינו עולה על קאראט אחד (0.2) גבוה בהרבה ממחיר האבנים ה„אמיתיות" ועל כן לא כדאי לייצר אותן לעת עתה.

רמקול פייזואלקטרי חדיש

בשנת 1880 גילה המדען הצרפתי פייר קירי כי גבישים מסויימים משנים את צורתם כאשר מפעילים עליהם מתח חשמלי, ואילו כאשר מפעילים עליהם לחץ — מופיע על פניהם מתח חשמלי. התופעה כונתה בשם פייזואלקטריות, והגבישים ידועים בשם גבישים פייזואלקטריים. אחרי פרסום התגלית נעשו נסיונות לנצל את הגבישים הפייזואלקטריים לבניית מכשירים שונים. ממציאים ניסו לבנות בעזרת גבישים אלה מכשירים לשיגור קולות וקליטתם. הנסיונות הללו התבססו על העובדה שכאשר מפעילים על גביש פייזואלקטרי מתח חילופין, הוא רוטט בתדירות מתח זה.

בימי מלחמת העולם השניה ניסה מדען צרפתי אחר, פול לאנג'ואן, לבנות מכשיר שיפלוט גלים על־קוליים (גלי קול בתדירות גבוהה) מתחת לפני המים. מטרתו היתה לפתח שיטה למדידת עומק הים ולגילוי צוללות. המכשיר שבנה כלל גביש קוארץ פייזואלקטרי לחוץ בין שני לוחות פלדה. כאשר העבירו בלוחות זרם חילופין, רטט הגביש ויצר גלים על־קוליים. הנסיונות הראשונים של לאנג'ואן לא הוכתרו בהצלחה. אך הם הניחו יסוד למכשירים משוכללים יותר — בעיקר בתחום התקשורת — שהתבססו על גבישים פייזואלקטריים.

לא מזמן הודיעה חברת מוטורולה כי פיתחה רמקול מסוג חדש המבוסס על התקן פייזואלקטרי. הרמקול המקובל כולל אלקטרומאגנט הנמצא סמוך ללוח־מתכת דק. כאשר עוברים באלקטרומאגנט פולסים חשמליים, הוא מרעיד את לוח המתכת היוצר גלי קול.

ברמקול החדש יש — במקום אלקטרומאגנט — „טריד" העשוי משתי שכבות של קרמיקה פייזואלקטרית, המופרדות על־ידי שכבת מתכת גלית (ראה תמונה במסגרת הצנורלה). כאשר מפעילים על „הטריד" מתח חשמלי, אחת השכבות החיצוניות מתכווצת בעוד שהשניה מתפשטת. כתוצאה מכך מתכופף „הטריד" כולו, ומפעיל לחץ על חרוט הרמקול (הנראה בתמונה מצד ימין). כאשר מפעילים על המכשיר פולסים בתדירות גלי הקול, רועד החרוט ומשמיע קול.

יתרונו של המכשיר החדש הוא בממדיו הקטנים של ההתקן הפייזואלקטרי. עוביו הוא 4 מאיות המילימטר בלבד, לעומת יותר מסנטימטר עובי האלקטרומאגנט ברמקול המקובל. רמקול המבוסס על גביש פייזואלקטרי יכול לכן להיות בעל ממדים קטנים בהרבה מרמקול רגיל — יתרון רב־ערך בתעשיית מקלטי טרנזיסטור קטנים ורשמקולים של־כיס.

תחנת שידור פרטית

יש לך מה לבשר לציבור? רצונך להשמיע את קולך בגלי האתר? חברה סיגנר בארה"ב מוכנה לבוא לעזרתך ולספק לך תחנת שידור פרטית במחיר 15,000 דולר.

החברה מוסרת — בהבילה אחת — את כל המכשירים הדרושים להתקנה: מיקרופון, אנטנה, רשמקול, פטיפון, משדר של 1000 וואט והאנטנה בתוספת האביזרים הקטנים הדרושים לחיבור המכשירים זה לזה. אדם בעל רקע טכני מינימלי מסוגל — לדברי היצרן — להרכיב במכשירים אלה תחנת־שידור מושלמת בלי כל קושי. נותר לו רק: מקור לזרם חילופין, מקום גבוה להתקין בו את האנטנה וכמובן — רשיון להפעיל המשדר.

מרכז קופת־חולים

החלה ההרשמה לקורס
אחיות מעשיות

שייפתח בחודש אוגוסט בבית־ספר לאחיות דינה ליד מרכז רפואי בילינסון.

מתקבלות מועמדות בנות 17—40 עם השכלה של 10 שנות לימוד (נשים מבוגרות תתקבלנה עם השכלה מינימלית של 8 שנות לימוד).

לאמצות תנתנה הקלות מיוחדות.

המעוניינות תפנינה בכתב להנהלת בית־הספר דינה.

בית־ספר
לאחיות מוסמכות „דינה"
בית חולים בילינסון

ההרשמה ללימודים נמשכת.

השנה תוחל תוכנית לימודים חדשה בה יוחכו מרבית הלימודים תוך שנתיים.

השנה השלישית משמשת כשנת סטג' בה תקבלנה התלמידות מענק כספי.

המועצה המקומית אפקים
ת. ד. 1 טלפון 92171
מכרז פומבי (חוזר) — 3/6/73

המועצה המקומית אפקים מזמינה הצעות מקבלנים לביצוע ריהוט בית התרבות וספריה באפקים.

את מסמכי המכרז הכוללים תכניות, מפרט טכני, כתב כמויות ותנאים כלליים אפשר לקבל במזכירות המועצה תמורת 50.— ל"י שלא תוחזרנה.
על המציע לצרף ערבות בנקאית שתתקבל ע"י גזבר המועצה בגובה 10% מערך ההצעה לתקופה של 60 יום.

על ההצעות להגיע למשרדי המועצה (תיבת המכרזים) לא יאוחר מיום שלישי, י' תמוז תשל"ג (10.7.73) בשעה 12.00.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה או כל הצעה שהיא. והיא רשאית לבצע את העבודה בחלקה.

יחיאל בנטוב — ראש המועצה
אפקים — 21.6.73

עירית הרצליה
חוק התכנון והבניה, התשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על־ידי אחים שמואלי, מהליבר 5/5, הרצליה בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום:
הרצליה, רחוב קהילת ציון, גוש 6538, חלקה 369, והמטרה לגבי המותר באיזור בו בבקשת ההקלה האמורה, דהיינו:
הקמת בית מגורים עם 9 דירות במקום 8.
כל מעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הוועדה המקומית ברחוב הנדיב מספר 1 הרצליה, בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל — להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הוועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל, תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
יוסף נבו
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

משרד העבודה
מחלקת עבודות ציבוריות, המשרד הראשי
רח' לינקולן 3, ת. ד. 20101
טלפון 28251, תל־אביב 61200

מכרזי אספקה

מחלקת עבודות צבוריות מבקשת בזה הצעות מחירים לאספקת: —
א. מבנה טרומי — אספקה והקמה, בגודל 5.17×14.25 מטר, מחולק ל־4 חדרים, — מכרז מס' א/73/87
ב. מוטות פלדה לזיון בטון (ברזל Ø), מעורגלים מגולעים ומפותלים — תצרוכת שוטפת עד לתאריך 31.12.1973 — מכרז מס' א/73/88
ג. עץ לבן, אורן ואשור — תצרוכת שוטפת עד לתאריך 31.12.1973 — מכרז מס' א/73/89
ד. טופסי המכרזים, מפרטים, ופרטים נוספים, ניתן לקבל במשרד האספקה הראשי, לפי הכתובת דלעיל, בימי ובשעות העבודה הרגילים.
ה. בצרוף להצעה יש להמציא ערבות בנקאית, או המחאה צבעית בשיעור הנקוב בגוף טופסי המכרזים. אי מילוי תנאי זה ישחרר את המציע מהתחייבות ליתן בהצעתו.
ו. המועד האחרון להגשת ההצעות — שעה 8-30 ביום 6-7-1973
אין מחלקת עבודות צבוריות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, כל חלק ממנה, או כל הצעה שהיא.
י. זיו
סגן מנהל מע"צ

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק ירושה 799/73
בענין: ירושת המנוח יפה אברהם ז"ל, בחיפה רח' עליה א/13, שנפטר ביום 12.10.71
המבקשת: יפה גיסל ע"י ב"כ ש. קוינטנר ו/או ז. להבי עו"ד מחיפה רח' ירושלים 4.
הזמנה
להוי ידוע, כי הוגשה לבית־המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת. שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.
א. ד. הרמן — שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק עזבונות 851/73
בענין: עזבון המנוחה אריה (רדה) ז"ל שנפטר ביום 13.1.73 מרח' הרצל 95, חיפה.
המבקש: יוסף הלבל מקרית ביאליק, ע"י ב"כ עו"ד א. לבקוביץ, מרח' נורדאו 4, חיפה.
הזמנה
להוי ידוע, כי הוגשה לבית־המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושה של המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אחד הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.
א. ד. הרמן — שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק עזבונות 845/73
בענין: ברוך בן פרץ שידלרביץ ז"ל, מקרית טבעון, שנפטר ביום 7.9.67 בק. טבעון.
המבקשת: בתיה צפירה — גריזברג, מקרית טבעון, ע"י עו"ד ג. ברהביב ו/או מ. ריבק ו/או ע. שוקן, מרח' ביאליק 8, חיפה.
הזמנה
להוי ידוע לך כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו קיום צוואה של המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח, והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.
א. ד. הרמן — שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי בירושלים
תיק עזבונות 267/73
בענין: עזבון המנוח אשר הוריכן ז"ל ת.ז. 75515.
ובענין: רחל בסקין ת.ז. 194640 ע"י ב"כ עו"ד ג. חזן ו/או א. קינר אשר כתובתם למסירת כתבי בי דין היא שדרות רוטשילד 47 תל־אביב.
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו המכריז על ירושת המנוח אשר הורסון ז"ל אשר נפטר ביום 30.1.72 ומקום מגוריו האחרון היה רחוב עין יעקב 33, ירושלים. הנני מזמין כל אדם הטוען כי יש לו טובת הנאה בעזבון והרוצה להתנגד להכרזה הנ"ל להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.
יהודה זיוב — שופט
רשם בית־המשפט המחוזי ירושלים

גם השנה כדאי לך לשלם מס רכוש בתשלום אחד
5%

אם תשלם את מס הרכוש שלך בתשלום אחד עד ה־30 ביוני תקבל הנחה של 5%, שהם כ־20% בחישוב של ריבית שנתית.

* התשלומים מתקבלים בבנקים הבאים: הדואר, לאומי, הפועלים, דיסקונט, הבינלאומי הראשון, המזרחי המאוחד, קופת עם, יפת, ברקליס דיסקונט, איגוד וערבי ישראלי.

* אם לא קיבלת את חשבון מס הרכוש ורצונך לזכות בהנחה, פנה בהקדם אל משרד מס הרכוש האזורי ותקבל את חשבונך.

לנוחותך פתוחים החודש משרדי מס רכוש עד 6 בערב.

כדאי לך לשלם מס רכוש עד ה־29 ביוני
נציבות מס הכנסה ומס רכוש

בחינת בגרות בלשון תשל״ג

(ניתנה ביום א׳ כ״ד סיון תשל״ג, 24.6.73. הפתרון מוגש ע״י המורה מרדכי יואלי)

א. צורות לשון

11. ציין את השורש, את הגזרה, את הבניין, את הזמן ואת הוראת הבניין של הפעלים המנוקדים במשפטים שלפניך (אל תעתיק את המשפטים):

לא כל ספר קריאה מְהַנֶּה (ה׳ דגושה), אך בקריאת ספר זה נֶהֱנֵיתִי מאוד.

מחמת החום הֶחְמִיץ החלב וְנֶאֱלַצְנוּ להשתמש באבקת חלב.

תלמיד זה מְתַמְהֵמַּהּ (מ׳ דגושה) ומעמיד פנים, כאילו אינו מֵבִין את השאלה.

משהֶאֱמִירוּ מחירי המצרכים, הֶמִירוּ בתגוניות את לחנות המחירים בחדשים.

האיש, שֶׁהֻשְׁעָה מתפקידו, נִשְׁעָה מלפנות את המשרד.

12. ציין את המשקל, את משמעותו וכן ציין את דרכי הגזירה (שורש ומוספיות [= „אותיות נוספות"]) בשמות העצם שלפניך:

תִּקְוָה (י׳ דגושה); יְבוּאָן; מִשְׁמָט; סִיּוּב (י׳ דגושה); מִבְנֶה (ב׳ דגושה); מַגִּיהַ (ג׳ דגושה); תְּחִיָּה; מוֹקֵשׁ; מֶקַח (ק׳ דגושה); מְגוּפָה; שֻׁלְחָן (ל׳ דגושה).

13. כתוב את המספרים במלים ונקד את כל המלים שלפניך:

5 מפתחות הבית. 3 גמלי הארץ. 2 מדפי הארון החדש. זמן הפרעון של 12 השטרות. 7 אלפי התחנות החדשים. ריצת משוכות של 4 הרצים. ⅔ של מכלי הדלק במוסך. 17 הסירות המשתתפות בשיט התופים.

ב. תיקוני לשון ושימוש הלשון

14. במשפטים שלפניך (חוץ מאחד) יש שיבושים בשימוש הלשון. העתק את המשפט הנכון ככתבו וכלשונו. ובשאר המשפטים תקן רק את המטען תיקון והעתק את המשפטים המתוקנים.

א) בבית המשפט הודה הנאשם על האשמה וכן הודה לסנגורו על ההגנה.

ב) דרוש עובד עם ידע מקצועי בתנות צילום גדולה.

ג) משננסים את הבחינות, ירווח לנו במקצת.

ד) כמובן, שאין אנו יכולים לחזור אל גבולות לא בטוחים.

ה) הואיל שראינו את הדברים כהויתם, חזרנו בנו מהחלטתנו הקודמת.

ו) נראה, שהבעיה לא תיפתר אלא ע״י חקיקה.

ז) חבר כנסת זה נמנה על האישים הקבועים בוועדות הכנסת.

ח) לקראת המסיבה לבשה גברת זו את כל תכשיטיה ואף את כובעה החדש.

ט) לאחר המעשה החלטתי שלא לדבר אתו יותר על כך.

י) הזהרתי אותו למפרע, שלא ינהג בצורה זו.

ג. המשפט: פיסוק, סיווג וניתוח

15. העתק כל אחד מהמשפטים שלפניך ופסק אותם; ציין את סוגו (פשוט, בעל חלקים כוללים, מחובר, מורכב).

אם המשפט מורכב, ציין את המשפט הצדדי (הטפל) ואת תפקידו במשפט השלם. הגדר את המלים המודגשות — לפי תפקידן במשפט (נושא, נשוא וכו׳).

א) כי תצא למלחמה על אויביך וראית סוס ורכב עם רב ממך לא תירא מהם.

ב) כל העושה מצווה אחת מטיבין לו ומאריכין לו את ימיו ונוחל את הארץ.

ג) עיקר חידושו של בן־יהודה בלשון העברית הוא בתפיסתה כלשון אחת לכל דורותיה למן ראשיתה ועד ימיו.

ד) הרושם הברור היה כי הסברי ירושלים שהושיבות הפגישה היא בעצם קיומה אמנם קולעים למטרה.

ד. פיסוק קטע

16. פסק כהלכה את הקטע שלפניך:

שתי סיסמאות מתהלכות בתוכנו ושתיהן חביבות עלינו אור לגויים ומיזוג גלויות סיסמה אחת אור לגויים מכוונת כלפי חוץ אל עמים אשר לא ידענום ואל ארצות רחוקות ונכריות אשר בתוכן לא ישבנו והיא כולה כרוז גדול על תפארת גדולתנו על הנכבדות ועל הגאון אשר בנו ועל חכמתנו כי רבה והשניה מיזוג גלויות כולה מכוונת כלפי פנים אל עצמנו אל בני עמנו אל החובה והאחריות אשר עלינו והיא מנמיכה קומתה וצנעה היא דיבורה בלחש ולבה רך וכאילו אינה אלא ויתורים על שלה לטובת האחר וכאילו כל דאגתה דאגת האחר.

פתרון

א. צורות לשון

11. מְהַנֶּה (ה׳ דגושה) — הנה, פ״צ — ל״י, פיעל, הווה; פ׳ גורם; הֶחְמִיץ — חמץ, פ״ג, הפעיל, עבר; פ׳ עומד, מציין שינוי במצב; נֶאֱלַצְנוּ — אלץ, פ״א, נפעל, עבר; פ׳ עומד; מְתַמְהֵמַּהּ (מ׳ דגושה) — תמה, ע״ע, התפעל, הווה; העמדת פנים, התחזות; מֵבִין — בין, ע״י, הפעיל, הווה; פ׳ יוצא (בהוראה של „קלי"); הֶאֱמִירוּ — אמר, פ״א, הפעיל, עבר; פ׳ עומד, מציין שינוי במצב; הֶמִירוּ — מור, ע״ו, הפעיל, עבר; פ׳ יוצא; הֻשְׁעָה — שעה, ל״ה, הפעל, עבר; סביל של הפעיל; נִשְׁעָה — שעה, ע״ו, נתפעל, עבר; פ׳ עומד (או חוזר).

12. תִּקְוָה (י׳ דגושה) — תַּקְוָה (י׳ דגושה), שם־פעולה, שנגזר מהשורש „תוה" („תה״י"). יְבוּאָן — יִפְעָלָן, שם־עצם כללי, מ„יבואי" (שורש „בוא", עם קידומת י׳) עם סיומת ן; מִשְׁמָט — מִפְעָל, שם־עצם כללי, המציין מקום; נגזר מהשורש „שמט", בקידום מ; סִיּוּב (י׳ דגושה) — פִּיעוּל — שם־פעולה, שנגזר מבניין פעל, על־דרך השלמים; מִבְנֶה (ב׳ דגושה) — „מִפְעָה" — (1) צורת בינוני של בניין פיעל; (2) — שם־עצם מופשט (מושג במתמטיקה); נגזר מהשורש „בנה" בקידום מ של פעל; מַגִּיהַ (ג׳ דגושה) — משקל מַפְעִיל; (1) פועל בבינוני הפעיל; (2) שם־עצם כללי, המציין בעל־מקצוע; נגזר משורש נגה על דרך בינוני הפעיל; תְּחִיָּה — תַּפְעָלָה; שם־פעולה; נגזר מהתקפיל של „דחה" (בקידום ת); מוֹקֵשׁ — מוֹעֵל; שם־עצם כללי (אמצעי־לחימה) או ש״ע מופשט, שנגזר מן השורש „יקש" בקידום „מ", מֶקַח (ק׳ דגושה) — מֶעָל; שם־עצם מופשט, שנגזר מן השורש „לקח" בקידום מ (ע״ד „מִפְעָל"), הדגש בק׳ בא בתשלום לל׳ החסרה; מְגוּפָה — „מְפוּלָה", שם־עצם כללי (חלק ממכשיר) נגזר מן השורש „גוף", בקידום מ; שֻׁלְחָן (ל׳ דגושה) — פֻּעְלָן; שם־תואר (המציין תכונה). או שם־עצם כללי; נגזר מן השורש „שלט" בהתפעל.

13. חֲמֵשֶׁת מַפְתְּחוֹת הַבַּיִת; שְׁלֹשֶׁת גְּמַלֵּי הָאָרֶץ; שְׁנֵי מַדְפֵּי (ד׳ דגושה) הָאָרוֹן הֶחָדָשׁ. זְמַן הַפֵּרָעוֹן שֶׁל שְׁנֵים־עָשָׂר הַשְּׁטָרוֹת (ש׳ דגושה); שִׁבְעַת אַלְפֵי (מ׳ דגושה) הַתַּחֲנוֹת (ב׳ דגושה) הַחֲדָשִׁים; רִיצַת מְשׂוּכוֹת שֶׁל אַרְבַּעַת הָרָצִים; שְׁנֵי שְׁלִישִׁים שֶׁל מִכְלֵי הַדֶּלֶק (ד׳ דגושה) בַּמּוּסָךְ (מ׳ דגושה). שְׁבַע־עֶשְׂרֵה הַסִּירוֹת (ס׳ דגושה) הַמִּשְׁתַּתְּפוֹת (מ׳ דגושה) בְּשַׁיִט הַתּוּפִּים.

ב. תיקוני לשון ושימוש הלשון

14. המשפט הנכון הוא משפט ו.

א) בבית המשפט הודה הנאשם באשמה וכן הודה לסנגורו על ההגנה.

ב) דרוש עובד בעל ידע מקצועי בחנות (לחנות) צילום גדולה.

ג) לכשנסיים (כשנסיים) את הבחינות, ירווח לנו במקצת.

ד) כמובן, אין אנו יכולים לחזור אל גבולות לא בטוחים. (או: מובן, שאין אנו יכולים וכו׳)

ה) הואיל וראינו את הדברים כהויתם, חזרנו בנו מהחלטתנו הקודמת.

ז) חבר כנסת זה נמנה עם האישים הקבועים בוועדות הכנסת.

ח) לקראת המסיבה ענדה גברת זו את כל תכשיטיה ואף חבשה את כובעה החדש.

ט) לאחר המעשה החלטתי (ש)לא לדבר אתו עוד על כך.

י) הזהרתי אותו מראש, שלא ינהג בצורה זו.

ג. המשפט: פיסוק, סיווג וניתוח

15. א) כי תצא למלחמה על אויביך וראית סוס ורכב, עם רב ממך (1), לא תירא מהם (2).

משפט מורכב: (1) — איבר זמן (או תנאי) מחובר; (2) — איבר עיקרי; עם רב ממך — תמורה למושא הישיר „סוס ורכב"; מהם — מרע״ק.

ב) כל העושה מצווה אחת (1), מטיבין לו ומאריכין לו את ימיו (2), ונוחל את הארץ (3).

משפט מחובר ומורכב: (1) — משפט־ייחוד: העושה — נושא; מצווה — מושא ישיר; אחת — לואי; (2), (3) — משפט עקרי מחובר; לו — מושא עקיף (בשני המקרים מתייחס למשפט־הייחוד);

ג) עיקר חידושו של בן־יהודה בלשון העברית הוא בתפיסתה כלשון אחת לכל דורותיה, למן ראשיתה ועד ימיו.

משפט פשוט: עיקר — נושא, חידושו — לואי (או: חידושו — נושא, ועיקר — לואי), בתפיסתה — נשוא; למן ראשיתה ועד ימיו — תמורה ל„לכל דורותיה".

ד) הרושם הברור היה (1), כי הסברי ירושלים (2), שהושיבות הפגישה היא בעצם קיומה (3), אמנם קולעים למטרה (2).

משפט מורכב: (1) איבר עיקרי; (2) — איבר מושאי; (3) — איבר לואי ל„ירושלים" (או משפט תמורה לה); חשיבות — נושא; הפגישה — לואי; היא — אוגד; בעצם — מרע״ק; קיומה — לואי.

ד. פיסוק קטע

16. שתי סיסמאות מתהלכות בתוכנו, ושתיהן חביבות עלינו: „אור לגויים" ו„מיזוג גלויות". סיסמה אחת — (,) „אור לגויים" — (,) מכוונת כלפי חוץ, אל עמים (,) אשר לא ידענום (,) ואל ארצות רחוקות ונכריות, אשר בתוכן לא ישבנו, והיא כולה כרוז גדול על תפארת גדולתנו, על הנכבדות ועל הגאון אשר בנו, ועל חכמתנו כי רבה. (;) והשניה — (,) „מיזוג גלויות" — (,) כולה מכוונת כלפי פנים, אל עצמנו, אל בני עמנו, אל החובה והאחריות אשר עלינו, והיא מנמיכה קומתה, וצנועה היא, ודיבורה בלחש, ולבה רך, וכאילו אינה אלא ויתורים על שלה לטובת האחר, וכאילו כל דאגתה (—) דאגת האחר.

(הפיסוק שבסוגריים הוא אפשרות הפיסוק האחרת).

עטרה שטורמן

ליום השבעה למותה

על קברה של עטרה שטורמן אמרתי משפטים אחדים פתיטיים, שידעתי שאינם לפי רוחה, אבל לא יכולתי אחרת. אמרתי: „אנו עומדים דום בפני יריעת חייך הארוכה מאוד, הרבה יותר ארוכה משנות ה־80 שלך. מימי בראשית של העליה השניה ועד לימים האחרונים. בכל תחנה מהתחנות הרבות בחייך היית ראשונית, לכולן תרמת את מיטב מסירותך בשלימות, בפשטות ולכולן שילמת את מיטב המחיר. ראינו אותך כשלוחית איתנו לבית הקברות את חיים חברך לחיים ולחלוציות בכיבוש מרחביה, תל־עדשים, ב„השומר", בגליל, בכנרת, בייסוד עין־חרוד, בחקלאות ובהגנה, בנדודים ובהתישבות־קבע בקיבוץ. ראינו אותך כשליוויית אתנו את בנך כשה, כמפקד בפלמ״ח, וראינו שוב אותך עם נפול גבדייך חיים ואביר לאחר כלות מת ששת הימים. את היית כראשוני האמהות בקבוצה, ידעת את כל חבלי האמהות הראשונית באותן השנים הראשונות, ואת גם ידעת את השכול — ונשארת תמיד את במאור פניך, בשלמותך, בפשטותך — את האם הגדולה בארץ־ישראל".

ידעתי שדברים אלה אינם לפי רוחה של עטרה. היא לא היתה פתיטית. כל מה שעשתה היה מדבן מאליו, ללא צורך בציון מיוחד — הלא זהו הכרח חיינו בארץ הזאת, וכל מה שעבר עליה — גורל היינו הוא פה. הגבורה שלה היתה גבורה שבפשטות, בשלוב המהדק בין היום־יומי, בין המאמץ הפילאי לכבוש מקומה של החבירה בכיבוש העבודה בשטחים החדשים, בהקמת ישובים וכיבוש מקומה של החברה ב„השומר" ובקבוצות הראשונות, בין נסיונות ראשונים לגידולי ירקות ולהצדקת הקיום של חבירות בבן־שמן ובתל־עדשים ללא הכרת הפקידות בהן, ללא שכר כלשהו, ובין הלבטים הקשים של הקמת משפחה ראשונית בקבוצה, של גידול ילדים ולוויים כצבור שנים לבית הקברות, בין הירואי והמאמץ העליון, גם זה היה מאמץ עליון — לסידור המטבח הראשת, לסיפוח הנקיון בחדרי קבוצת „השומר", לשלוב הנדודים והניסיונים הלבסים — על הקבע בהתישבות, — וללא מליצות כלשהן, ללא קטרוג, גם ללא בכי. בין כל אלה והשאר בחיי יום־יום.

בספר היובל של עין־חרוד נאמר בסיכום זכרונותיה: בן 47 היה חיים במוצאו את מותו. בצלות רכבו על מקש בעמק בית־שאן, והוא בדרכו לקביעת מקום לישוב חדש.

לא ידעתי שהגורל צופן עוד לנו הרבה מכות ויתאכזר אלינו כל כך. כשנפל משהילה שלי, בכורי, חשבתי: כל אחד וגדולו. אי־אפשר להלחם במציאות, ולו גם המרה, יש להשלים, לקבל את החיים כמות שהם.

עכשיו, אחרי שנלקח מאתנו גם חיים, בנו של משהילה, ואמיר, בנה של תמה, נכדי הצעיר והרך, כאשר גם גורלם היה להלקח כה צעירים ונפלאים, כל־כך טובים וקשורים אלי, אני בהתכלות לפעמים בדמותו של חיים והנקפת אלי מן התמונה נדמה לי, פתאום, שהוא לוקח אליו את יקירנו אחד אחד... ואני שואלת את עצמי: הזהו גורלי?

אינני קובלת, אינני בוכה. אני יודעת שהחיים חייבים להמשך. כאשר נפגשנו בביקור בבסיס חיילים עם אבו של יואב שחור ז״ל, שישבה שם ובכתה, נגשתי אליה ואמרתי לה: אם לבכות — הרי בה לי בותר לבכות. אך ראיתי שהבכי אינני עוזר, אנא חדלי מבכי, התגברי. עמד שם בפקדון על חיים נכדי, שהאזין לשיחתנו, הביט בי ואמר: „הפלאת לדבר". אמר לי. לא, לא הפלאתי לדבר — זהו גורלנו ומוכרחים להשלים עמו.

בלילה, בשנתי הטרופה, נצמד פתאום חיים נכדי ליד מיטתי ואמר: „סבתא, לא הלכתי, אתך אני".

מי שיקרא כחדש את זכרונותיה של עטרה בספר „חבירות בקיבוץ" — „שנים בארץ" יכצא עצמו תמיה ונרגש מגדלות המעשים הקטנים, מעושר החיים הדלים הפרימיטיביים כל־כך, מתודיות האנשים הנלבטים במציאות קשה, אכזרית מאוד, הנתונים בוויכוחים בלתי־פוסקים ושאפילו המאבק על העברית כשפת יום־יום הוא מאבק איתנים בעבילם.

אין בזכרונותיה של עטרה דברים על חזון, על מטרות גדולות, על עתיד רחוק, אבל פתאום אתה קורא משפט כזה, גם הוא צנוע: „לי שבאתי כל־כך צעירה ל„השומר" הזכרתי על יסודותיה של תנועה זו — תנועה שידעה להקנות לאדם הפשוט שבשורותיה את הרגשת חשיבות חייו וגם לגלות בו ניצוצות של שאר־רוח וכוונות למלא תפקידים ישובים חשובים..." — —

אתה קורא בספר חייה של עטרה ואתה יודע, שאתה על־יד המעיין העמוק בו שאבנו כוחות נפש ליצור מה שיצרנו בארץ. מעין אשר להכניס לצבורות מודרניים, אבל ערכי־חברה וערכי־רוח הם, נדמה לי, מותר כל מעשה חלוצי בארץ הזאת, מותר החברה המגשימה את ערכיה בחיי יום־יום.

ואולי אין צורך בתקופה המודרנית בכל אלה — לא בערכים, לא בהגשמה, לא בחלוציות?

על קברה של עטרה נאמר: „מה יריעת חיים מופלאה כאוד, אבל לא מתה מורשתך, עטרה". ועטרה עצמה היתה אולי אומרת אמרה, כפי שאמרה אחרי שנפלו שני נכדיה: „זהו גורלנו ומוכרחים להשלים עמו". וודאי שהיא התכוונה לא רק למות הלא־טבעי, לקורבנות המלחמות מסביב, אלא גם לחיים, שהם גורל ותפקיד, הם ערך לעצמם, לטוב ולאתגר שבזמנם, — וערכה לדורות הבאים.

יעקב אשד

משרד העבודה

אגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית

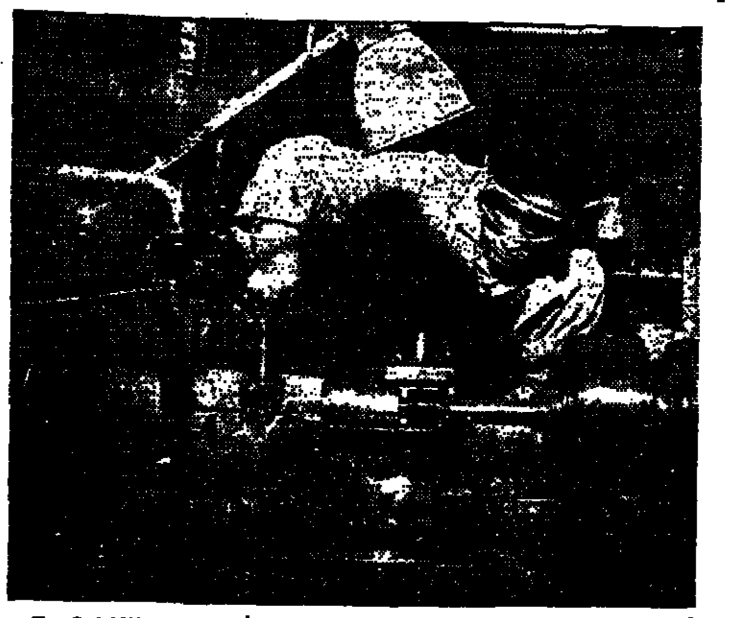

הורים, תלמידים מסיימי בתי־ספר יסודיים

יש צורך להחליט עכשיו מה ללמוד בשלוש־ארבע השנים הבאות, על מנת שבעוד 7—8 שנים, כתום השרות בצבא, יהיו למסיימי ביה״ס היסודי היום השכלה ומקצוע שמהם יצטרכו להתפרנס בכבוד ולרכוש מעמד גאות בחברה.

שימו לב: תוכניות הפיתוח של ממשלת ישראל מכוונת בעיקרה, להרחבת ענפי התעשייה, המלאכה והתיירות. תוך עשר השנים הקרובות יורחב הביקוש לעובדים במקצועות טכנולוגיים ב־100,000 בעלי מקצוע נוספים, וביחד עם התחלופה ל־150,000 בקירוב. הפיתוח הטכנולוגי יעלה את מעמדו של בעל המקצוע. עתידו של בעל המקצוע המעולה יהיה מובטח.

דרכים שונות עומדות ללימוד מקצוע.
החניכות היא מהטובות שבדרכים.
מתחילה ההרשמה לשנת הלימודים תשל״ד

הלימוד בדרך החניכות מכשיר בעלי מקצוע מעולים, כיון:

שהחניך לומד מקצוע תוך כדי עבודה מועילה במפעלי תעשיה ומלאכה המאושרים לחניכות.

החניכים מודרכים על ידי בעלי מקצוע מנוסים, בפיקוח של משרד העבודה ועל פי תכנית הדרכה מתואמת על בסיס פדגוגי.

התלמיד מסתגל מראשית צעדיו לתנאי עבודה במפעל, רוכש לעצמו הרגלי עבודה ומתקדם תוך כדי לימודיו ועבודתו.

הלימודים העיוניים ניתנים בבית־ספר לחניכים יום בשבוע.

לחניכים השואפים לרכוש ידע מקצועי, עיוני ומעשי, מעולה יותר, ניתנת אפשרות של לימודים נוספים בשיעורי ערב בשיטת החניכות המוגברת.

בתקופת הלימודים מקבלים החניכים שכר, המשמש מקור הכנסה למשפחה ולהוצאות הלימוד של החניך.

בתום לימודיו, לאחר שלוש או ארבע שנים, מקבל החניך תעודת מקצוע ממשלתי. אין אדם שאינו יכול ללמוד את המקצוע המתאים לו.

רבבות בוגרי החניכות במקצועות שונים הם כבר היום הכח המקצועי המעולה של ישראל.

מקצועות החניכות -

דפוס (7 מקצועות שונים), הארחה (4), הלבשה (7), חשמל (5), מתכת (4), עץ (3) רכב (4), ועוד מקצועות אחרים מעניינים ומועילים.

פרטים והרשמה בבתי־הספר לחניכים, כלהלן -

רשימת בתי־הספר לחניכים

שם בית־הספר	המקצועות הנלמדים	הכתובת	טלפון
מחוז ירושלים			
ביה״ס המעצה המקומית	קונפקציה לבנים; שוליאות	ביה שמש, ברכם להכשרה מקצועית	02—911402
„עמל" אשדוד	מכונאות רכב; חשמל רכב; מסגרות מבנים; נגרות; תפירה קונפקציה שמלות; שוליאות	אזור התעשיה „רסקו" ת.ד. 152, אשדוד	055—23510
„אורט" אשקלון	מסגרות מכנית; מסגרות מבנים; מכונאות רכב; חשמל רכב; חשמל לתעשיה; נגרות רהיטים; קונפקציה לבנים; שוליאות	אפרידר, אשקלון	051—2186
„אורט" ג. פ. קנדי	ספרות נשים; מסגרות מכניה; מסגרות מבנים מכונאות רכב; חשמל רכב; פחחות רכב; חשמל בנין; נגרות; תפירה קונפקציה; דפוס, שוליאות	רח׳ עיטם, בקור חיים	02—65837
מרה ירושלים (לערבים)	מסגרות מכניה; מסגרות מבנים; מכונאות רכב; נגרות; שוליאות	ת.ד. 1962, ע״י הדואר מזרח ירושלים	02—87640
„אורט" — ביה״ס לחניכות ושוליאות	תפירת קונפקציה לבנים ושמלות; שוליאות	קרית גת	
מחוז הנגב ובאר־שבע			
„אורט" — אילת	מקצועות המלונאות	בי״ס לחניכים, אילת	059—3872
„עמל" באר־שבע	מסגרות, חשמל; מכונאות רכב; נגרות; שרברבות; ספרות נשים; קונפקציה; מוכרנות; פקידות, קופאיות	דרך המשחררים, באר־שבע	057—3925
„עמל" — דימונה	מסגרות; טקסטיל; קונפקציה	ת.ד. 483, דימונה	057—51070
מחוז תל־אביב והמרכז			
„בית עולים"	תפירה; ספרות; שוליאות	שדרות ירושלים 46, יפו	03—823529
„בודה ומלאכה"	מסגרות; מכונאות, נגרות; חשמל, תפירה; שוליאות	רח׳ בן־אביגדור 5,	03—31535
„עמל" יהודה	מסגרות; מכונאות; נגרות; חשמל, חשמל רכב; שוליאות	דרך יבנה, יהודיה	03—954685
„עמל" ת״א (מכם פיין)	מסגרות; מכונאות; נגרות; חשמל; חשמל רכב, פקידות; פחחות רכב; מוכרנות; שוליאות	דרך פ״ת 130, ת״א	03—254722
„אורט" יד־סינגלובסקי	מסגרות; מכונאות; חשמל תעשייתי; חשמל רכב; דפוס; תפירה, פחחות רכב; מכונאות שיניים; רדיו, קרור; נגרות; שוליאות	רח׳ בני אפרים, יפו	03—825147
„הלבורי"	טבחות, מלצרות; קונדיטאות	הרצליה, חוף ים	03—933521
ביה״ס לחניכים ערבים	מכונאות, מסגרות; נגרות, בניה, תפירה, חשמל; שוליאות	רח׳ לוינסקי 8, יפו	03—237211
כיתות פעולות רחובות	ספרות	רח׳ יבנה 31, רחובות	03—955266
כיתות פעולות יבנה	תפירה; שוליאות	בית־הספר א. א. יבנה	יבנה
כיתות פעולות לוד	תפירה; שוליאות	רח׳ ביבר 5, לוד	
מחוז חיפה והצפון			
„אורט־מוצקין"	מסגרות; מכונאות; תפירה; דפוס, קרור; מכונאות; שוליאות	רח׳ ג, קרית חיים ת.ד. 31	04—721093
„מורי" לחניכים	צילום; מוכרנות; אוטוסכנאיות לרופאי שיניים; מכונאות שיניים שוליאות	רח׳ בהייל 11, חיפה	04—721005
ביה״ס לחניכים בעיתונים	מסגרות; מכונאות; נגרות; חשמל; תפירה; שוליאות	רח׳ אלחלילה 206, נצרת	065—55763
„עמל"	כל מקצועות החניכות	כפר ויתקין, נצרת	065—44651
„עמל" קרית שמונה	מסגרות; מכונאות; תפירה; חשמל; נגרות שוליאות	רח׳ הירדן, ת.ד. 119	067—40239
„אורט" קרית ביאליק	מסגרות; מכונאות; תפירה; ספרות; נגרות; חשמל; שוליאות	קרית שפרינצק, חיפה	04—727297
„עמל" עפולה	מסגרות; מכונאות; תפירה; בוברנות; שוליאות	ת.ד. 593 בגבעת המורה, עפולה	065—23305
„אורט" כרמל לחניכים	מסגרות; מכונאות; נגרות; שרברבות; תפירה שוליאות	רח׳ אלנבי 34, מול ואדי ניסנס, חיפה	04—536570
„ויצו" חיפה (קב פנימיה)	מסגרות; מכונאות; שוליאות	רח׳ אידר 4, חיפה	04—251131
„קרית עמל" (כתות א׳ בלבד)	מסגרות; מכונאות; שוליאות	נהריה	

אוניברסיטת תל־אביב

הפקולטה למדעי הרוח החוג ללימודים קלסיים חפירות „תמרה"

מתנדבים המבקשים להצטרף לתקופה של שבוע ימים לפחות, לחפירה ארכיאולוגית במצודה רומית של „תמרה" בדרך סדום — ב״ש, המנוהלת ע״י פרופ׳ מ. גיחון מטעם החוג ללימודים קלאסיים, בין ה־5 ביולי וה־2 בספטמבר ש. ז. יפנו מיד בכתב אל הג״ל.

דמי ההשתתפות בסך 16.— ל״י ליום, כוללים השתתפות בפעילות הסברה, סיור והוי וכן את השימוש בבריכה ובשאר מיתקני הבסיס שבמדרשת שדה בוקר.

המועצה המקומית אפקים

ת. ד. 1 טלפון 93121

מכרז פומבי (חוזר) — 2/2/73

המועצה המקומית אפקים מזמינה הצעות מקבלים להכשרת מגרש למנים במרכז המסחרי העירוני באפקים.

את מסמכי המכרז הכוללים תכניות, מפרט טכני, כתבי כמויות ותנאים כלליים אפשר לקבל במזכירות המועצה תמורת 50.— ל״י שלא תוחזרנה.

על המציע לצרף להצעתו ערבות שתתקבל ע״י גזבר המועצה בגובה 10% מערך ההצעה לתקופה של 60 יום.

על ההצעות להגיע למשרדי המועצה (תיבת המכרזים) לא יאוחר מיום שלישי, י׳ תמוז תשל״ג (10.7.73) בשעה 12.00.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה או כל הצעה שהיא.

והינה רשאית לבצע את העבודה בחלקה.

רשאים להשתתף קבלנים הרשומים אצל רשם הקבלנים, לפי חוק רישום הקבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ״ט—1969 והמוכרים להשתתף במכרזים בהיקף של מליון לירות ומעלה.

יחיאל בנמוב — ראש המועצה

אפקים — 21.6.73

עיריית תל־אביב־יפו

מכרז פומבי מס׳ 570/73

לבצוע עבודות החלפת קטעי צנורות ועבודות אחזקה ברשת המים העירונית

עירית תל־אביב—יפו מבריזה בזה על קבלת הצעות של קבלנים לבצוע עבודות החלפת קטעי צנורות ועבודות אחזקה ברשת המים העירונית.

את חומר המכרז אפשר לקבל במשרדי מפעלי המים הנמצא ברחוב פילון 5 בחדר 504 החל ממחר בשעות 9.00—12.30 תמורת סכום של 100.— ל״י שלא יוחזר.

על המעונינים להשתתף במכרז הזה יגישו לעיריה הצעת מחירים בשני העתקים על גבי הטפסים שהומצאו במעטפה סגורה ומסומנת: מכרז פומבי לבצוע עבודות החלפת קטעי צנורות ועבודות אחזקה ברשת המים העירונית, אך ורק בדואר רשום לפי הכתובת: עירית תל־אביב—יפו, מזכיר העיר, ככר מלכי ישראל עד יום 5.7.73.

על מגיש ההצעה לצרף ערבות בנקאית או המחאה בנקאית לפקודת העיריה מבנק שתבוא עליו הסכמת גזבר העיריה או סגן גזבר העיריה (המחאות, פרטיות או שטרות לבנק לא יתקבלו כערבות) בשעור של 5% מערך הצעתו, לתקופה של 3 חדשים לפי נוסח הערבות הכלול במכרז, אחרת לא תדון הועדה בהצעתו.

את הוצאתה יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז וכל שינוי בהם עלול לגרום לבטולה. הרשות בידי העיריה לקבל את ההצעה כולה או כל חלק הימנה.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

יהושע רבינוביץ — ראש העיריה

כ״ה סיון תשל״ג — 25.6.73

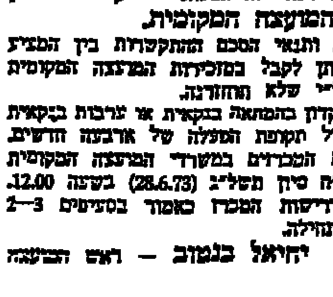

המועצה המקומית אפקים

ת. ד. 1 טלפון 93121

מכרז 3/2/73 — (חוזר)

הזמנה

1. המועצה המקומית אפקים מזמינה בזה הצעות להפעלת המזנון בבריכת השחיה של המועצה המקומית.

2. טופסי הצעות, תנאי מכרז, ותנאי הסכם ההתקשרות בין המציע לבין המועצה המקומית ניתן לקבל במזכירות המועצה המקומית כנגד תשלום בסך 15.— ל״י שלא תוחזרנה.

3. על המציע לצרף להצעתו פקדון בהמחאה בנקאית או ערבות בנקאית בגובה הצעתו החודשית כפול תקופת הפעלה של ארבעה חודשים.

4. על ההצעות להגיע לתיבת המכרזים במשרדי המועצה המקומית לא יאוחר מיום חמישי, כ״ח סיון תשל״ג (28.6.73) בשעה 12.00.

5. מציע שלא ימלא אחר דרישות המכרז כאמור בסעיפים 2—3 לעיל, הצעתו תיפסל מלכתחילה.

יחיאל בנמוב — ראש המועצה

אפקים — 21.6.73

עולם ומלואו

מדיניות תרבות נוקשה של הוסאק

בחודשים האחרונים החמיר הפיקוח הממשלתי המפלגתי בצ׳כוסלובקיה בתחום התרבות וכל אמצעי התקשורת ההמונית. אחד הסימנים האחרונים של המגמה החדשה, היא התפטרותו של שר התרבות ברזוק. סבורים שהאיש נאלץ להתפטר באשר השלטונות ראו אותו כ״חלש ורפה״ מדי, במאמצים לכפות על האינטליגנציה את הקו המפלגתי. את מקומו של ברזוק ירש מילאן קלוסאק, חתנו של הנשיא סבובודה, שכיהן עד כה כסגן שר התרבות.

לאחר הפלישה הסובייטית ב־1968 הצליחו ה־שליטים רק בקושי רב לגייס מספר מבוטל של סופרים, ולאו דווקא מהידועים שבהם, ולרתמם ל״מקהלה המפלגתית״.

בסוף שנת 1972 ״הופרה השלווה״ בקרב הסופרים, כאשר קבוצת סופרים וביניהם יארוסלאו זייפרט, חתן הפרס הממשלתי לספרות, התמרד על עצמה ובה התביעה לשחרר את האסירים הפוליטיים. הדבר עירער את סמכותו של שר התרבות ברזוק, שנכשל בנסיונו לרכוש את לבם של הסופרים.

לפני שבועיים קיבלה האסיפה הלאומית הפדראלית תיקון לחוק העונשין וגם החמירה את העונש הצפוי לאלה ״המפיצים ידיעות כוזבות על מדיניות החוץ של הממשלה״. עתה צפוי העבריין, מלבד עונש מאסר, גם להחרמת רכושו. רואים בתיקון החוק כוונה להתנקם באותם הסופרים הצ׳כוסלובקיים, החיים טוב למדי משום שספריהם מתפרסמים במערב והם זוכים לתמלוגים גבוהים. עתה התפוי, איפוא, השוט של איום לנשלם מרכושם, אם לא ילכו בתלם.

סיור „רצון טוב״ גאסטרו־נומי־פוליטי

משלחת „רצון טוב״ סינית מסיירת עתה ביפאן והיא מעוררת עניין מיוחד במסעדות הסיניות שביפאן. הפרשנים מסבירים זאת יותר במניעים אידיאולוגיים מאשר במניעים גאסטרונומיים.

המשלחת הסינית, המונה 55 איש, עברה כמעט בכל ערי יפאן הגדולות ובכולן ביקרה וסעדה במסעדות סיניות. מניחים כי הסינים מנסים לרכוש לצדם את הקהילה הסינית שביפאן, המונה 52.000 נפש. מהם רבים בעלי המסעדות. הסינים שביפאן מפולגים עתה לאוהדים של סין הקומוניסטית ולאוהדי ממשלת טאיוואן.

האורחים הסינים דאגו להביא לידיעת בעלי המסעדות ביפאן שבידי סין לספק למסעדות שלהם את המאכלים והתבלינים. הנחשבים חיוניים למסעדה סינית אמיתית ושהינם סמלי היוקרה של מסעדה סינית. „הראיה לשמה״.

המסעדות הסיניות, החרשפים ו„שאר הירקות״ הסיניים. המשומרים בקופסאות, מהווים חוליה רבת משמעות בין הסינים שביבשת לבין אלה שבגולה הסינית הגדולה. הסינים דואגים עתה גם להביא לידיעת הסינים הגולים בעלי המסעדות, שלרשותם אוצר בלתי נדלה של מטעמים סיניים מסורתיים, בעיקר מעדנים ותבלינים וירקות משומרים לפי טכניקה מיוחדת.

יש רואים בהסתערות הסינית בתחום הגאסטרונומי מעין „קפיצה גאסטרונומית״ שתכליתה לכבוש שווקים. להרחיב מבטא זה ולערער את כלכלתה של טאיוואן (פורמוזה), שאף אצלה מהווה ייצוא של מזונות משומרים סעיף נכבד בייצוא הכלכלי.

מפעלי „קרופ״ במצוקה

הקונצרן התעשייתי הענקי של „קרופ״ הודיע על הפסד בסך 25 מיליון דולאר בשנת 1972. בחוגי הכלכלה רואים בהפסדים של „קרופ״ את ראשית שקיעת הקונצרן. פאר התעשיה הגרמנית הכבדה מזה דורות ואחד מגורמי „הפלא הכלכלי״ הגרמני. היו״ר החדש של הקונצרן הכחיש עם זאת את השמועות בדבר מיזוג מפעלי „קרופ״ עם מפעל פלדה גרמני אחר.

את ההפסדים מייחס הגזבר הראשי של „קרופ״ למצבם הקשה של מפעלי הפלדה „קרופ היטצור־קה״. שגרעונם בשנת 1972 היה 80 מיליון דולאר. הנהלת הקונצרן הכחישה את השמועות בדבר הנפקת מניות החברה לציבור. כל מניות הקונצרן מוחזקות בידי אלפרד קרופ פון בוהלן האלבאך, בממונה על „קרן קרופ״.

„הפתרון״ למשבר האנרגיה: טחנות רוח

משבר האנרגיה הפוקד את ארה״ב כבר הוליד שורת הצעות פתרון מקוריות. האחרונה שבהן: פראנק רוס מן המרכז לחקר החלל סבור כי הקמת 100.000 טחנות רוח ברמה הגדולה שבמערב ארה״ב, שכל אחת מהן תייצר עשרה מגאוואט חשמל, יש בה כדי לספק את מחצית הצריכה הנוכחית.

השימוש בכוח הרוח לשם יצירת אנרגיה חשמלית אינו חדש בארה״ב. עד לפני זמן לא רב סופק חשמל לחוות אמריקאיות רבות על־ידי טחנות הרוח, שתפוקתן לא עלתה על מגאוואט אחד.

ירדן תקפיד על שמירת מצוות האיסלם

ממשלת ירדן קיבלה בימים אלה החלטה להקפיד מעתה על שמירת מצוות האיסלם, וזאת כנראה במאמץ לגשר על השוני שבינה לבין יתר מדינות ערב בתחום הדתי. ראש הממשלה זאיד ריפעי ציווה על משרדי הממשלה כי כל הספסים הרשמיים וחייבים לשאת למעלה את הפסוק מהקוראן „בשם אללה הרחום והחנון״.

כן ביטל ראש הממשלה את תוארי האצולה הערביים כגון „באק, פחה, הוד מעלתו״ וכדומה. במקומם יבוא התואר „סעיד״, כלומר „אדון״. ריפעי פירסם איסור על הגשת משקאות אלכוהוליים במסיבות הרשמיות. במקומם יוגש מיץ פירות.

ראש הממשלה החדש, שקיבל חינוך אמריקאי, ציווה על כיבוד מצוות האיסלם לפי הוראות המלך חוסיין, במסגרת המאמצים לשפר את היחסים עם מדינות ערב.

בהטלת איסור על האלכוהול הולכת ירדן בעקבות ערב הסעודית, כוויית ולוב של קאדאפי.

מי מכיר את „המתנחל הצעיר״

מאת א. סדומי

במכתב מודפס על טופס רשמי של „המתנחל הצעיר״ — התארגנות נוער להתיישבות בארץ־ישראל, שנתקבל בימים אלה במערכת נאמר בין השאר: „בעקבות מאמרו של א. סדומי „קיבוץ חדש בבקעת הירדן״, על איחורה היאחזות נח״ל גלגל, ברצוננו להתייחס תוך מורת רוח (ההדגשה שלי — א. ס.), לאשר התפרסם בקשר לגרעין של „המתנחל הצעיר״.

ניסיתי להיזכר במה חטאתי ובמה גרמתי „מורת רוח״ לצעירים נהמדים אלה ולא עלה בידי. אולם, משפתחתי שוב את העתון וקראתי את הנאמר שם, גברה מורת הרוח שלי. ובכן, כתבתי במאמר כי „היישוב החדש מיועד לחניכי „המחנות העולים״, גרעין ממקווה ישראל וגרעין של „המתנחל הצעיר״. הכולל בוגרי שמיניות מחוץ שלא התחנכו בתנועת נוער. (ההדגשה שלי. לא היתה במקור — א. ס.). הדגשתי את הדברים הפעם, כי אני רואה משהו מיוחד וגדול בכך שבוגרי שמיניות מהעיר שלא התחנכו בתנועת נוער יוצאים להתיישבות. אולם, מזכיר „המתנחל הצעיר״ קיבל דברי אלה במורת רוח והוא טוען במכתבו כי „המתנחל הצעיר״ הוא תנועת נוער עצמאית ובלתי תלויה וכל הניכיה מוגדרים כחניכי תנועת נוער מיבחר.

צילצלתי, איפוא, לפי מספר הטלפון שעל טופס המכתב, וכעבור יומיים נפגשתי לשיחה עם מזכיר התנועה הצעיר — שמואל בהנגן. שמואל, בן ה־20, היה בצבר שלוש שנים חבר מועצת התלמידים בעיריית ת״א ופעמיים שימש כסגן ראש עיר הנוער. כפעיל בנוער מגיל צעיר ראה לאחר מלחמת ששת הימים כי הנוער מחפש אתגרים, שאינו מקבל תשובה עליהם במסגרת תנועות הנוער הקיימות. יחד עם כמה שמיניסטים מת״א החליטו לארגן את „המתנחל הצעיר״, כתנועה על מפלגתית, שמגמתה לארגן את הנוער בגרעיני נח״ל, לקראת התיישבות קבע בתום השירות הצבאי. בימים אלה מלאו שלוש שנים להקמת התנועה, הקשורה באמצעות המרכז החקלאי אל כל תנועות ההתיישבות, קיבוץ ומושב, מהדתיים ועד השומ״צ. הפעולה לגיוס הנוער נעשית באמצעי פירסום ויחסי ציבור ובביקורים בבתיה״ס התיכונים הפרדנים והמקצועיים בשעות הדיונים.

במה נבדלת התנועה מתנועות הנוער האחרות?

● אין היא קשורה לשום מפלגה או גוף פוליטי כלשהו;

● בני הנוער עצמם, הם מדורים את מגנון התנועה ובנהלים את הפעילות בה.

● החברים בוחרים בעצמם את צורת ההתיישבות שהם רוצים בה, קיבוץ או מושב או יישוב קואופרטיבי תעשייתי.

ומהו יכול פעילותה עד היום?

● הוקם גרעין „איחוד״, המונה 20 חבר ומיועד לקיבוץ הזרים בנגב. היום הם נמצאים לקראת סיום השירות בנח״ל. 90 אחוז מהם נוער עובד. שעבד כבר לפני כן, ולא היה מאורגן בתנועת נוער. הם הגיעו לתנועה דרך מודעות בעתונות.

● גרעין „דמית״, המונה 40 חבר, נמצא היום בנח״ל בערן בבקעה ומיועד לקיבוץ עין־זיוון שבצפון רמת הגולן.

● גרעין „ורד״, המונה למעלה מ־50 איש, עומד להתגייס לנח״ל בספטמבר השנה, והוא מיועד להתיישב בגלגל, עליה דיברנו במאמר הנ״ל.

● נמצא בשלב התארגנות גרעין רביעי בשם „קציר״, היום תלמידי שביעיות מהעיר, העתידים להצטרף לאחד מישובי איחוד הקבוצות והקיבוצים, שעדיין לא נקבע.

● חברים משני גרעינים אחרים, שמסיבות שונות התפרקו, הצטרפו כבודדים למושב פארן בערבה ולקיבוץ גזית בצפון.

„אני עצמתי עברתי ב־50 בתיה״ס תיכוניים בגוש דן ובאזור חיפה והרציתי על התנועה ומגמותיה בפני כיתות תלמידים וכנסי נוער״ — אומר שמואל. הנוער בא אל התנועה בעיקר מבתי״ס עיוניים ומקצועיים מגוש דן, חלקם נוער עובד ויש אפילו קליטה של נוער שוליים. מדצמבר 1972 ועד סוף מאי ביקשו מידע על התנועה ועל דרכי ההצטרפות אליה, כ־600 בני נוער. „דבר זה מעיד, לדעתו, על הסיכוי לארגן אלפים אם יהיו לכך האמצעים המתאימים ואם העוסקים בחינוך התיכון ובחינוך המשלים יואשו היטב בדופק של הנוער.

התנועה מקבלת עזרה מהסוכנות, מהוהצ״פ של ההסתדרות, מהמרכז החקלאי והתנועות המיישבות וניתן לה חדר משרד באגף לתיכנון התיישבותי בקריה. הגרעינים המתארגנים מתגבשים בפגישות אחת לשבועיים בטיול או באכסניות נוער. החברים משתתפים בסמינרים של המחלקה לנוער והחלוץ בירושלים. כן מתקיימים סמינרים עצמיים. בהשתתפות אנשי ההתיישבות. החברים יוצאים מדי פעם למשקים, להיאחזויות ובסיסי נח״ל. כדי להכיר מקרוב את אורח החיים השונה מהעיר ואת המסלול הצבאי של הנח״ל, שאינו ידוע לרבים. „אנחנו איננו מתחרים עם שום תנועת נוער — אומר שמואל — אנחנו חוליית עזר לתנועת ההתיישבות ועובדים בשיתוף פעולה מלא עם כל העוסקים בהתיישבות״. ועדה ציבורית, המורכבת מנציגי הסוכנות, התנועות ההתיישבותיות, הוהצ״פ, מרכז הקואופרציה ואפילו הנוער העובד, מלווה את פעילות התנועה, כשהאחריות על גיוס הכספים ומימון הפעולות היא על המחלקה להתיישבות של המרכז החקלאי.

שמואל סבור כי יש עתיד לתנועה זו, כאשר רבים מבני הנוער יילכו גם להתיישבות מושבית ובמיוחד להתיישבות קואופרטיבית תעשייתית. לקראת ה־1 בספטמבר. עם ראשית שנת הלימודים, יוקם גרעין תעשייתי ראשון ובמשך החורף יוקמו עוד שני גרעינים. ומדוע לא התארגן עד כה שום גרעין למושב? מסתבר, כי למרות שתנועת המושבים קשורה עם התנועה הרי בשלב זה יש לה מעט משבצות להתיישבות ויש לה צורך כוח אדם, כאשר היא מעדיפה בראש וראשונה את בני המושבים המעוניינים להתנחל. באשר לנוער דתי נאמר בדו״ח התנועה לתשל״ב כי בשלב זה החליט לא לארגן גרעינים דתיים, מהכת התנגדות הגורמים ההתיישבתיים הדתיים לפרוש עליהם את חסותם. באשר לעתיד, נאמר בדו״ח, כי הקמת גרעינים לגורמים המושביים ולדתיים תלויה בהיענות התנועות, כי אין בעייה של מחסור בני נוער למסגרות אלו.

ובכן, תנועת נוער או לא תנועת נוער. עובדה ש„המתנחל הצעיר״ חי ופועל כבר שלוש שנים. גרעיניו הראשונים כבר מצויים בשטח ויש לו גיבוי מצד מוסדות רציניים כמו המרכז החקלאי. המחלקה להתיישבות של הסוכנות והוועד הפועל של ההסתדרות. אם הצעירים הפעילים בתנועה לא יתייאשו ואם יהיו להם ממשיכים, אין כל סיבה שפעולתם הברוכה לא תמשיך לשאת פרי. גם אם יהיו לה ודאי גם אכזבות וכשלונות. ונשמח להבא לדווח על פעילות התנועה בשליחות גרעינים להתיישבות בתקווה שהדברים לא יתקבלו ב„מורת רוח״...

בשבח קצין המטה לעניני חקלאות

מאת דני רובינשטיין

בתום כל ההרצאות והסיכומים ליום השנה למלחמת ששת הימים שנערכו ברחוב הערבי בשטחים המוחזקים אפשר למצוא מאמר של צעירה בשם סמירה אל־חוסיני שפרסמה בשבועון „אל־פג׳ר״ (שהפסיק בינתיים את הופעתו) כמה ממסקנותיה. בין השאר היא כותבת: „הישלטון הכובש בחר את מיטב האדמות והפקיען כדי להקים עליהם 60 ישובים: זאת תוך כדי שריפת יבולים או ריסוסים ברעל (עקרבה) ואפילו תוך השמדת כפרים שלמים כמו יאלו ועמואס (כפרי לטרון)...״ ובהמשך: „הפלאחים השו בסכנה המאיימת עליהם, פנו לעבוד כפועלים עירוניים בישראל ובכנים את הממלכה הישראלית״. בחרתי את הקטע הזה משום שהוא התפרסם סמוך לשתי מסיבות גדולות שנערכו ביהודה ושומרון — האחת בשכם והשניה ביריחו — ובהן סיכמו ראשי החקלאים הערבים בגדה את שנות השיתוף שלהם עם החקלאות הישראלית.

היו אלה מסיבות פרידה לעשהאל בן דויד, קצין המטה לעניני חקלאות ואחד מוותיקי המשרד, שפרש בימים אלה לגימלאות לאחר שאת שלוש שנות עבודתו האחרונות במשרד החקלאות הקדיש לחקלאות הערבית בגדה. מול העיינות הפוליטית הלאומית וציור גורלו האומלל של הפלאח הערבי שהציגה הערוצאית המזרח־ירושלמית נשמעו במסיבות אלה שירי הלל — בהלם לא ללא הגזמה — לפיתוח החקלאי בשטחים בשנים האחרונות.

יו״ר ההנדה החקלאית העליונה בגדה עונר עבד אל האדי אמר במסיבה בגן העירוני של שכם ל־300 המוזמנים, כי ההדרכה הישראלית בשטחים הביאה לגידול עצום ביבולים, להעלאה ניכרת בהכנסות החקלאי ולשיפור מעמדו. הוא מנה, בין שאר הישגי החקלאות הערבית ביהודה ושומרון בשלוש השנים האחרונות, את פתיחתו המחולשת של השוק הישראלי לפני התוצרת מהשטחים. את עבודת הייעוץ וההדרכה של הישראלים שבסיועם נמצאים, למשל, כיום בגדה המערבית כשמונה מאות טרקטורים וכלים חקלאיים מודרניים, לעומת 150 שהיו ב־1967.

כאמל יאסין מנהל מחוז השומרון במשרד החקלאות דיבר באריכות על הקמת בתי־הבד המודרניים והעלאת טיב השמן, על שיטות ההשקייה החדשות, שיקום מטעי השקדים, ארגון האשראי להון החוזר לחקלאים וכדוגמה ציין את אלפים הדונאם בטול כרם שכוסו בפלסטיק ומעובדים עתה באורח מודרני. ד״ר האתם כאמל, הרופא הווטרינרי הראשי בגדה, ציין לפני ראש עיריית שכם החגי מצות אל־מצרי ויתר הנוכחים, כי משק בעלי־החיים של יהודה ושומרון הוא מהבריאים והנקיים ביותר בכל האיזור. הכל ציינו את עשרות הקורסים וההשתלמויות: אם למכונאים חקלאים בבנין, או למנהלי מצבדות ואת עבודת התחנות השונות והשטחים הנסיוניים שמטפלים בצורה תלולה את רשת החקלאות בשטחים והופכים אותה מחקלאות מסורתית מפגרת לחקלאות מודרנית ממוכנת ומכוונת.

גם במסיבה השניה שנערכה בעין דיוק סמוך ליריחו נשמעו דברים דומים. מוחמד אל קוטוב, מוחזר חקלאי אמיה, דיבר על ברכת המים החדשה המוקמת בשטחי החקלאות הערבית בבקעת הירדן. הוא הסביר את ביזות העיבוד החדישות, שימוש בחשקייה הנכונה, זבלים והמריה הדרבה ובעיקר ארגון רשתות השיווק שבאמצעותן מייצאים חקלאים ערבים מבקעת הירדן כמויות גדולות של ירקות ופירות לאירופה בשיתוף עם אגרסקו. אמיר טהא, מנהל מחוז הבקעה במשרד החקלאות אמר, כי הכנסות המודרניות וכן זנים של ירקות עוברים בשנים האחרונות דרך גשרי הירדן מזרחה ואת חלקם אפשר עתה לראות בפיתוח החקלאי הירדני בעבר השני של הנהר.

כל ראשי החקלאות הערבים בגדה ציינו את חלקו של עשהאל בן־דוד, קצין המטה הפורש, הגדירוהו כ„אב וכאח לחקלאים ולשלוחים הערבים״ וציינו את מסירותו לפיתוח משקו של החקלאי הקטן בכפר הערבי. לא היו אלה דברים מן השפה ולחוץ בלבד. מכל הצוותים הישראלים העובדים בשטחים אין ספק שיעילותו, רמתו והצלחתו של הצוות החקלאי היא הגדולה ביותר. בעוד שמשרדים ממשלתיים אחרים ביהודה ושומרון שמים את הדגש על המסכיתתם התקין של הרותים השונים הניתנים לתושבים, שיגו אנשי משרד החקלאות מקצה אל קצה את כל פרצופה של החקלאות הערבית המסורתית. עבודתם היא יותר מאשר סיוע ממלכתי רגיל, והרחוב הערבי, ללא התייחסות לפוליטיקה, יודע להעריך זאת.

כאן יהודה ושומרון

מתכוננים לבניית תחנת כוח גרעינית

מאת סופר „דבר״ בחיפה

בשנות ה־70 תתחיל חברת החשמל בפעולות לקראת בניית תחנת כוח גרעינית בישראל — אמר אתמול יו״ר מועצת המנהלים של החברה ד״ר י. ארנון במסיבת עתונאים, לציון מלאות 50 שנה לחברת החשמל.

ד״ר ארנון אמר, כי עדיין לא הוחלט באיזו שנה תופעל תחנת הכוח הגרעינית הראשונה. דנים עתה אם להפעילה ב־1982, אחרי השלמת ארבע התחנות הקונבנציונאליות בנחל חדרה, ואם יוחלט להקים תחילה תחנה קונבנציונאלית נוספת תוקם התחנה הגרעינית לכל המאוחר ב־1986.

שליחי מפלגת העבודה במועצת פועלי ירושלים החליטו אמש להחריף את המאבק בעד המשך כהונתו של מזכיר המועצה הנוכחי דוד אילון לתקופת קאדנציה נוספת.

עובדי מועצת הפועלים, בתוכם חברי מזכירות המועצה, מזכירי איגודים מקצועיים ועובדים אחרים קיימו כינוס חרום בבית ההסתדרות שבו הודיעו על הגברת ההתבכה בחוגי ציבור רבים בעיר בהמשך כהונתו של אילון.

חוק התכנון והבניה תשכ״ה — 1965

מרחב תכנון מקומי לודים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ״ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה לודים, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקראת „שינוי תכנית מפורטת מס׳ גז/5/29 — המרת שטח חקלאי לאזור מגורים לחברי קבוץ, ביטול דרך מאושרת והתוית דרך חדשה״, ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית גוש: 3707, ח׳: 31, 40.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

(חתום) א. היון
יו״ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
י״ח אייר תשל״ג — 20.5.73

רתכת (גנרטור) לרתוך

זרם ישיר, מתח התחלתי גבוה, מתאים לכל סוגי המתכות וכן פלדות עם חלודה· גנרטור וממסרה מחוזקים לעבודה רצופה ב־200 אמפר·

* רתכת־גנרטור לכל סוגי הטרקטורים, רתימה 3 נקודות·
* רתכת־גנרטור מופעלת ע״י מנוע חשמלי·
* רתכת־גנרטור מופעלת ע״י מנוע דיזל 15 כ״ס, קבועה או נגררת·

מבחר טרקטורים דוד בראון מ־50 כ״ס עד 77 כ״ס
לכל הדגמים מעמיסים אוריגינליים מעולים· הילוכים סינכרוניים
דגם 1210 עם הנעה קידמית מעולה·
דגם 1212 עם הילוכים הידראוליים·

* מכסחות ירק ג׳ירו — 130 — 150 ס״מ·
* מדשנות פ. ז. ויברקס 400 — 600 ק״ג·
* מקדחי אדמה — רתימה 3 נקודות·
* מערבלי בטון — רתימה 3 נקודות·

טרקטורים ומיכון בע״מ דרך פתח־תקוה 126 ת״א. טל׳ 77 27 25

ספר חדש לילדך

* יוֹמָנוֹ הַפְּרָטִי שֶׁל עֻזִּי תַּפּוּזִי

מאת נורית שחם

בהומור ובחן מביע עוזי תפוזי את דעתו על כל נושא: היפנוזה, עליה לתורה, האו״ם, בעיות השלום באזורנו ועוד ועוד.

הבא לבנך את „עזי תפוזי״ - והבאת לו חבר

* היומן שהתפרסם בהמשכים ב„דבר-לילדים״ וילדך ציפה לו בכל שבוע.
המחיר 15,50 ל״י

לכבוד ספרית „דבר״
ת.ד. 199 תל־אביב.
אבקש לשלוח לביתי את „עזי תפוזי״.
רצ״ב צ׳ק ע״ס 15.50 ל״י.
שם ____
כתובת ____
חתימה ____

ספרית דבר

איגוד ישראלי לעיבוד אינפורמציה

הודעה על אסיפה כללית והרצאות אורח

הננו מודיעים על קיום אסיפה כללית שנתית ביום ד׳, 27.6.73 בבית ציוני אמריקה, רחוב דניאל פריש 1, תל־אביב.

האסיפה תחל בשעה 14.45 בשתי הרצאות אורח בשפה האנגלית מפי
YONEGI MASUDA (DIRECTOR GABAN COMPUTER USAGE DEVELOPMENT INSTITUTE)
GERALD PROBST (PRESIDET UNIVAC U.S.A.)

החל משעה 16.00 ללא תלות במספר המשתתפים, תתנהל האסיפה לפי סדר היום כדלקמן: —
(1) בחירת יו״ר ומזכיר האסיפה
(2) דו״ח יו״ר ההנהלה היוצאת
(3) הצעת התקציב לשנת 1973/74
(4) דו״ח ועדת הבקורת
(5) בחירת מועצת האיגוד, ועדת בחירות, ועדת ביקורת

פחחות מעולה תיקוני פחחות
בכלי רכב
איזור התעשיה המזרחי כפר־סבא
רחוב התע״ש פינת יוחנן הסנדלר,
טלפון 923236
שומלנסקי רפאל קבלן שמואל
ברכות ואיחולים
לכפר־סבא ביובל ה־70

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק ירושה מס׳ 832/73
בענין: עזבון המנוח הרצלינגר מרדכי ז״ל, שנפטר ביום 29.7.72.
המבקשת: קפמן מרים מקרית ביאליק.
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה לבית־המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ״ל. כל אדם המרצה שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח ורוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות להכרזה תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.
א. ד. הרמן — שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק עזבונות 818/73
בענין: עזבון המנוח שמעון גנון ז״ל מחיפה, שנפטר בחיפה ביום כ״ז אדר ב׳ תשל״ג 30.3.73.
המבקשים: אליהו גנון מרחוב הגליל 29 א׳, חיפה.
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה לבית־המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושתו של המנוח הנ״ל והנני מזמין כל אדם, הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון והרוצה להתנגד לבקשה, להגיש תוך 15 ימים התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.
א. ד. הרמן — שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק עזבונות 804/73
בענין: עזבון המנוח ליאור ירסף ז״ל שנפטר ביום 18.8.71 בחדרה.
המבקש: ליאור יובל מבנימינה ע״י ב״כ עוה״ד מ. גחליאלי ו/או ד. שכטרמן מרח׳ ביאליק 12, חיפה.
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה לבית־המשפט בקשה למתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ״ל.
כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הנ״ל והרוצה להתנגד לה, מוזמן בזה להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לאותה הכרזה. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.
א. ד. הרמן — שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק קיום צוואות [illegible]/73
בענין: צוואת המנוחה [illegible] אסתר בינה ז״ל שנפטרה [illegible] ביום 7.5.1973
והמבקשת: הלנה יזדינג [illegible] ע״י ב״כ י. [illegible] עו״ד מחיפה.
להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה בקשה [illegible] צו קיום צוואה של המנוחה הנ״ל מיום 2.3.1972 והנני מודיע בזה כל אדם המרצה שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד למתן הצו, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.
א. ד. הרמן — שופט
רשם

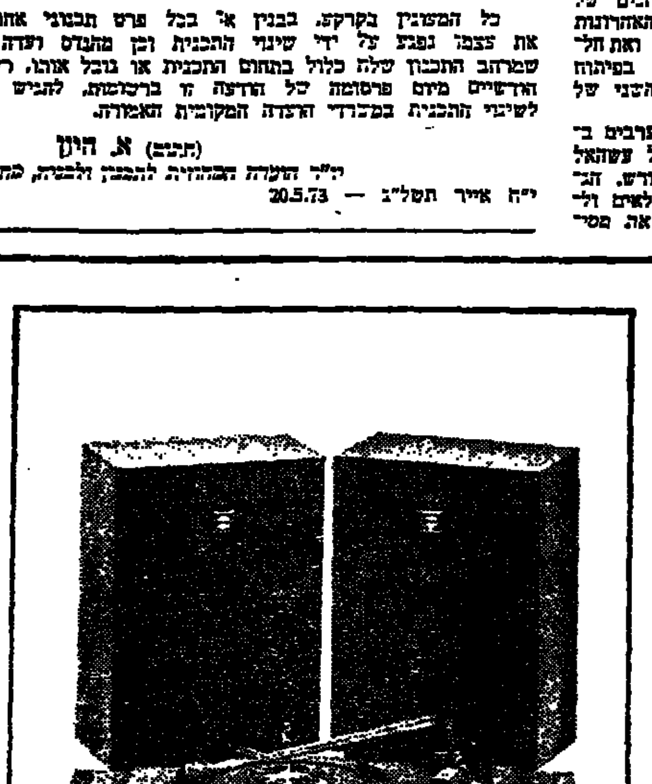

מקרר חשמלי, מכונת כביסה, מערכת ריהוט לחדר ילדים, מערכת ריהוט לסלון, מכונת תפירה ועוד...
דייר „עמידר״ — תשלומיך הסדירים מאפשרים לשפר בהתמדה את תנאי המגורים שלך ולפתח את סביבתך.

12%

עמידר AMIDAR
החברה הלאומית לשיכון עולים בישראל בע״מ

זכיה כפולה

החל משנת כספים זו, תוטל ריבית פיגורים בשעור של 12% על חובות שכר דירה.
שים־לב! אם תשלם חובותיך (כולל התשלום השוטף) עד 31.8.73 תחסוך לך ריבית פיגורים ותהיה זכאי להשתתף בהגרלת פרסים, כגון:

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

קולנוע

ירושלים:

* „קאבארט" (אדיסון) — מחזמר פוליטי־פסיכולוגי שעלילתו מתרחשת בברלין בצל הנאצים בתחילת שנות השלושים. סרט זה מבסס אדירה אינטנסית ומציג ביצוע מדהים ביותר זה של לייזה מינלי.

* „טאנגו אחרון בפאריס" (רון) — התרומות הרעשנית עשתה שדות רב סרט מעמיק, בעל צירה נפלאה, ביצוע אישי בלתי־רגיל. סרט על בדידות, על אהבה, על מין על בלבול ששונים. סרט על־קיקספי ועל־ביאוגרפי על הסבר המינים של האנושות הבורגנית. קצת יותר מדי קיצוניות סמלית בכל המישורים. בכך הכל — סרט חשוב, מרתק וסוחף — גם את אלה שיחליטו כי הוא „מגעיל" — ויהיו כאלה.

* „הסנדק" (סמדר) — סרט מרתק, שוטף ועשיר על מיבנה ומיכאניזם פנימי של משפחת־המאפיה באמריקה. אמנם סרט בלתי־מוסרי כי הסימפטיות שלך עם ה„מאפיוזי" „הטובים" כנגד „הרעים". אך היחס המוסרי אינו משחק תפקיד — אתה נסחף אחרי הביצוע ההדור והמשחק המרשים.

* „לילה באופרה" (ארמון) — סרט יפה ומצויין של האחים מארקס. המאחד שתי נוסחאות — זו של הקומדיה שלהם וזו של המלודראמה ההוליבודית המתוקה. השילוב נעשה בצורה מושלמת ממש. אולי קצת על חשבון הלהטוטים הקיצוניים של האחים מארקס, כפי שהתבטאו בסרטים הקודם „מרק־ברווז". תאווה בשביל כל חובב־קולנוע.

* „האלמנה קודר" (הבירה) — סרט־אווירה צרפתי על צרפת בשנות השלושים, סיפור בנוסח גורלי על בריחתו של אסיר. על אהבה וקנאה שהובילו לשואה אלימה. משחק מצויין של אלין דילון וסימון סיניורה.

תל־אביב:

* „סיזר ורוזאלי" (פאר) — סרט עליז על אנשים יפים ועשירים משולש המוד שבאגבר הנגסר שה בין שני גברים הם עשים חברים צמודים כשהאשה נאלצת לעזבם. איב מונטאן סאמי פריי רומי שניידר מרכיבים את המשולש בסרט היפה של קלוד סוטה.

* „קאבארט" (סאר) — ראה (אדיסון) ירושלים

* „טאנגו אחרון בפאריס" (סטודיו) — ראה „רון" ירושלים.

* „מעשיות קנטרברי" (מוגרבי) — אנגליה הצליה, החשוכה. הכותרת המואפה הסובבת של ימי־הביניים בעיניו של הבמאי האיטלקי פאזוליני. על־פי יצירתו של המשורר האנגלי ג'פרי צ'וסר הרבה תשיות ומצמדים, כוהניים ימשעשעים. אך בצוסר לא נבאר הרבה.

* הצגת הקולנוע האחרונה (פריז) — שיחזור עזובה מקסים בית משפת החמישים — בקום קטן ונידח שאין בו חיים אף בעתיד — הכל על רקע המוות ההדרגתי של הקולנוע המקומי. סרט מצוין ומשכנע על אנשים תרומיים במבט תמים של מציאות מכוערת. סרט ללא תקווה אך עם לב — קצת יותר מדי שנגע בשים.

* „סוד הקסם של הבורגנות" (תכלת) — יצירה מושלמת של לואיס בוניואל. התקפה חריפית על החברה הבורגנית. האליגנטיה הצביעה, האכזרית, המחפשת יוקרה, מתורדת יזלילה. ההוהרים מרסים, הדיפלומטים מבריחים. הצבא רוצח. המשטרה מענה. יהכ־בה מתנסדת רעיורת לחוקים. ואמנם על השרית מרחף בעל לכל ההברה הזו. אך עדיין מוקדם. עדיין אין לה תהליך. הקסם הסמוי שלה משרת איזה היטב־היטב.

* „זמנים מודרניים" (גת) — צ'אפלין בגדולתו — פארודיה על העולם הממוכן. ההורס את האדם האינדיבידואלי. סרט מזהיר. כי הוא תוצאה מבהירה־הסתכלות דק ונוקב על ההופעות ההיסטוריות, מבלי להצפיק דבר. כוהו האמנותי של צ'אפלין הוא כה רב, עד שאתה עצמך מסוגל להשלים את התמונה והחברתית. עם זאת, צ'אפלין מבקין כאן אופטימיות הלושה, הנוגדת לא רק את „חר־כרהראיה", אלא גם את יסודות השקפתו שלו.

* „קראו לו רוח־הקודש" (תל־אביב) — פארודיה מהרוית על סרטי המערב הפרוע עם הצרכות מכבירות, אך שטחיות. לבבי שחיתות, צביעות, תאוות־בצע וכו' בימינו. סרט משעשע ומפתיע.

חיפה:

* „קאבארט" (שביט) — ראה „אורית" ירושלים.

* הצגת הקולנוע האחרונה (אורלי) — ראה קולנוע „פריז", תל־אביב

* „סיזאר ורהזאלי" (אורה) — ראה „פאר" תל־אביב.

* „כל מה שתמיד רצית לדעת על המין ולא העזת לשאול" (ארמון) — קומדיה מסיפחת למחצה ומאט זה מוקצנית למחצה על בעיות המין של דורנו. וו. ד. אלן השכיל „להתמסר" לדמיונו האישי המושפי, שהוא עשיר, מפתיע וכלל יכולל לא פורנוגרפי. בדרך כלל (פרט לכמה התחייבויות) שערות מעולה עם כמה השלכות חברתיות מאופקות.

* „טנגו אחרון בפאריס" (פאר) — ראה „רון" ירושלים.

* „שביל החלב" (ביח רוטשילד) — סרט נהדר של לואיס בוניואל על גודלו של אדם בהיסטוריה, על דת ועל מסתורים, על אמונה וכפירה. סרט של אידיאות וסמלים וללא גיבורים. סרט פילוסופי רציני. שיש בו הרבה באחד הומור מופשט ואיכשהו רוח של התנבעות בלתי־מתפיבות.

תיאטרון ובידור

* „התחנה עד גג בה דוהמה" (תיאטרון „הבימה") — אחד המחזות המפות טובים אך הזהר אהובים על סבי ודי־אסם. שכתב אויא. מלודראמה מתפרצת ברוב רגשות: אהבה, קנאה, שנאה יתאוה, ושופעת סממנים ווריליאמסיים אופייניים. מיקל מיצ'ם בנה הצגה ריאליסטית חומה מאד. עליאף הקולניות המגזמת לעתים שבת. משחק טוב של אלי כהן, יעל דודי יאנוב, זליה פירלנד ושמשון פינקל.

* „יעקבי וליידנטל", תל־אביב („הקאמרי" בשיתוף עם „צוותא") — המחזה מסדרת מחזות האבסורד של חנוך לוין. עם כמה הרהורים נוגים מאד על גודלו של הא־ב ועל אופיו. ההצגה שביים לוין היא מן המצולות שהוצלו אי פעם בארץ; הביום מאד פק, חסכוני, נקי ותכון. משחק מנוכר ומעורר התרגשות של הדירה הריפאי. אלברט כהן ובעיקר יוסי כרמון. הצגה שאין להחמיצה.

* „לילה בוונציה", תל־אביב (האופרה) — יוהאן שטראוס בליט את יתרונו של איש העם על פני האריסטוקראט. יהוא מעשה זאת בשנינות ובמלודיות ערבות. שני טנורים מצטיינים (רייצין פ'יל) מוברסה (לרין) הממלאת בחן את תפקידה. טובים גם רוב השחקנים־זמרים האחרים.

* „ביבת הסאבירה" תל־אביב (מתיתן „ביטוה") — תבנית סאטירית משעשעת למדי יכבאיבה רק לעיתים יהוקית. הערב מורכב מקטעים שנכתבו על־ידי מחברים שונים. הקטעים אינם אחידים ברמתם הביצוע (עדנה שביט) אינו מגובש לגמרי אבל ההגשה של שלושת השחקנים (סליה שפירא, טוביה צפיר ושמעון לב־ארי) מצוינת.

* „נישואין נוסח גורדשיך", תל־אביב (התיאטרון העממי) — מקסס אבסורדי וללא חן של נסים אלוני. בעיכות־מתוקים. של יאיר רוזנבלום. הגשה וירטואוזית של רבקה מיכאלי ויוסי בנאי — בזוהר מעולה ומופלק.

משרד החינוך והתרבות
האגף לעובדי הוראה — מערכת החינוך הטכנולוגי

בוגרי תיכון משוחררי צה"ל

מערכת החינוך הטכנולוגי הממונה על רשת בתי ספר טכניים־מקצועיים במדינה זקוקה למאות מורים אקדמיים להוראת המקצועות הטכנולוגיים. לשם קידום המטרה הוקמה באוניברסיטת תל־אביב במסגרת הפקולטה להנדסה במכון הטכנולוגי חולון, מחלקה לחינוך טכנולוגי אשר מטרתה להכשיר מורים במקצועות טכנולוגיים. תקופת הלימודים נמשכת 4 שנים. תכנית הלימודים כוללת השכלה הנדסית רחבה והשכלה פדגוגית משולבת עם לימודים בתעשיה. לבוגרי המחלקה יוענק תואר אקדמי בוגר בחינוך טכנולוגי (B.Sc. T.E.).

לבוגרי המחלקה מובטחת תעסוקה מלאה, משכורת מכובדת, קשר עם התעשיה; ואפשרות להשלמת תוארים אקדמיים בהנדסה. לסטודנטים במחלקה מובטחות מילגות והלוואות מיוחדות (סטודנטים הלומדים במחלקה זו משלמים רק —.150 ל"י שכר לימוד לשנה). פרטים וחוברת הסברה ניתנים במכון הטכנולוגי חולון, רח' גולומב 52 חולון, חדר 402, טלפון 851181.

כ"ה שנים למדינת ישראל
מרכז ההסברה

כה לחי

חזיון מוזיקלי לציון 25 שנים למדינה

לוח מופעים

יום שני — 25.6 — עמק „גן עדן" 21.00
יום שלישי — 26.6 — קרית מלאכי „חורי" 20.30
יום רביעי — 27.6 — ירושלים תיאטרון ירושלים 20.30
יום חמישי — 28.6 — ראש פינה, אמפיתיאטרון 20.30

יולי

יום ראשון — 1.7 — צמח, אמפי 21.00
יום שני — 2.7 — אשקלון, „רחל" 20.45
יום שלישי — 3.7 — תל־אביב „הבימה" 20.30
יום רביעי — 4.7 — באר־שבע „קרן" 20.45
יום חמישי — 5.7 — חולון, „מכבי" 21.00
יום ראשון — 8.7 — אפיקים „בהרכיב" 21.00
יום שני — 9.7 — שער הגנב, אמפי 21.00
יום שלישי — 10.7 — דימונה, „אילת" 20.30
יום רביעי — 11.7 — קרית גת „היכל עשור" 20.30

לליפשה שהם

עם יציאתה לגמלאות אחרי 32 שנות עבודה במוסדות קופת־חולים
מזה 25 שנה במרפאת נוה־עוז

לשרה ניסקה

האחות המסורה במרפאת קופת חולים בנוה־עוז, על 25 שנות פעולתה

שאו ברכות,

ועד שכונת נוה־עוז
הנהלת קופת־חולים
מחוז פתח־תקוה

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

בדבר בקשה למתן הקלה לשמוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 10 בגוש 7603, רחוב בן־יהודה להקמת מכון לשאיבת מים באזור צבורי פתוח.

כל מעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב הרצל 51 פינת רחוב ויצמן בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום, וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

ההתנגדויות מנומקות ובצרוף צילומים אפשר להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא עד לתאריך 15 יום מתאריך פרסום זה.

זאב גלר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט מיוחד בבית לחם

בחסותו האדיבה של ראש עירית בית לחם
מר אליאס פראג'

בית לחם, ככר המולד, הערב, יום שני, 25.6.73 בשעה 8.00

זובין מהטה, מנצח
שלמה מינץ, כנר

התכנית:

באך — קונצ'רטו בראנדנבורגי מס' 3
מנדלסון — קונצ'רטו לכינור ולתזמורת
מאהלר — סימפוניה מס' 2 „התחיה" (הפרק האחרון)

בהשתתפות: סטלה ריצ'מונד, סופראנו
מירה זכאי, קונטראלטו
עם
שלוש מקהלות של התנועה הקיבוצית

מכירת הכרטיסים

תל־אביב — משרד „אוניון", דיזנגוף 118 בימים א'—ה' שעות 13—10 ו־18—16, בימי שישי מ־10—13.
ירושלים — משרד כהנא, ככר ציון, בימים א'—ה' שעות 13—10 ו־19—16, בימי שישי מ־10—13.
ובערב הקונצרט ליד קבר רחל, החל משעה 17.00
חיפה — משרד „גרבר", הר הכרמל, שעות 10—13, ו־16—18, בימי שישי מ־10—13.

פרטים מדוייקים על סידורי התחבורה במשרדי מכירת הכרטיסים.

האופרה הישראלית

מנהלת ומייסדת
אדיס דה־פיליפ

הצגות מיוחדות
9. ירושלים. 19.7 חיפה
21.7 ,16.7 ,14.7 ,12.7

כרמן

אופרה מאה ביזה
עם כוכבה
המטרופוליטן אופרה
והטנור ריצ'ארד קנאס

(אוהצ"ב) 26.6 ,5
30.7 ,17.7 ,10.7 ,2.7 ,2

הנזל וגרטל

מאת אנגלברט הומפרדינק
מתולות רוסיים־רומנטיים

לילה בוונציה

אופרטה מאת שטראוס
27.6 — לוד 28.6 — חיפה
ת"א 25.6, 30.6, 5.7, 24.7

לוצ'יה די לאמרמור

אופרה מאת דוניצטי
15.7 ת"א

כרטיסים: אלנבי 1, טל. 57227

תיאטרוני ישראל

הערב 25.6

הבימה:
תהילה על גג פח לוהט:
תל־אביב האולם הגדול
הפוס את הגנב:
תל־אביב האולם הקטן
הקאמרי:
שקיר אחד לנואל:
תל־אביב
יעקבי ולידנטל
(שם זמני):
ת"א צוותא
התיאטרון העירוני
חיפה:
לילי גב:
חיפה
אנשים קשים:
חיפה

פיליפ הירשבורן באנסמבל הקאמרי

ליג במקצת), בישה של אובייקטיביזם מסוים וטכניקה מדוקדקת ויפה־להפליא. כפי שהזכרתי במקום אחר, מציינת את נגינתו של הירשהורן מידה מסויימת של קרירות, ויש לך רושם, שהוא עדיין איננו „כולו כפי שהוא" (אולי משום תקופת־משבר תחילתית, הצריבה, כפי שיש אומרים, על רבים מן העולים מברית המועצות?). הירשהורן, הוא, הייתי אומרת, „כנר של כנרים", ובעל־מקצוע פיתם מלא שבחה. ואין צריך להוסיף, שהמאזינים מקבלים אותו ברוב התלהבות.

תזמורת האנסמבל נתעשרה באחרונה בכמה בעלי־כלים טובים, ומן הכלים המלאים ומפקידים החובים בנגינה של בראהמס שכמנו חליל בעל טון חלק מאוד, בעד האבוב המצויין של סמדר שוז. בראהמס מוותר ביצירה הזאת על כינורות, וכך מטיל הוא גוון כללי כהה יותר על כל הערב. בסיכומו של דבר צריך לומר, כי קבוצת האנסמבל הקאמרי היא קורפוס אקטיבי העמל על שכלול עצמו, אם כי כמה מקומות בסרנאדה רבת החן והזמזום נשמעו זקוקים לליטוש נוסף.

ב„פראגאית" בלטו כמה מן המרכיבים השלובים בתפיסתו של באורי ברתיני את מוצארט יחד עם מרכיבים חזויים פחות: תפיסתו אומרת תנופה ומרץ, אך יש עאנרגיה יוצאת מחוספסת ונוקשה. מצד אחד יש גמישות וחירמה של תנועה, אך בצד אחר יש שהמגורשות איתה נעצרת מן הגוף ההדורהי.

ערבים פילהרמוניים

בשני ערבים של הפילהארמונית, בתכניות־משנה של הקונצרט האחד־עשר (סדרות ארבע ושש) מילא מנדי רודן ללא הודעה מוקדמת את מקומו של האורח ג. טילסון תומאס שנפל למשכב, ואת שניהם פתח בקונצ'רטו גרוסו של ויוואלדי, היודע גם מהרכבו של פרידמאן בכור בניו של באך (לפני הרבה שנים שמעתי קונצ'רטו זה גם בעיבוד לשני כנורים). כלי־המיתרים הפיקו כאן הצלחה, שקיפות ויפה כאוד אגב הדגשנית על תמימה חסכנית, בנגינה מאוד, של כלי־הבטישה (שהנהיג עיבודו של סילוס). מסירת נושא הפוגה בפרקים הקיצוניים היתה מדוקדקת, ואיזונה יצא מצויין. אחר יצירה יפהפיה, עשירה בזוהר רב, ושמאותי ששמעתיה בשני ערבים, כמעט בזה אחר זה.

הפגנת מרים פריד הפיקה בקונצ'רטו של סיבליוס ברוב סמכות את כל נושאי הפרק הראשון בהלך־רוח המתאים של היצירה בקשת גמישה ושוזה מאוד, והלירית של הפרק השני יצאה מתחת אצבעותיה כנה וללא־מגוזמה. מרים היא כנרת רצינית, היא שרה לשת היטב בבמה, והקהל נענה לה ברצון, ויש להצטער, כי גם בלאלי גם בסיבליוס נהג לה הכנהים, קודם אנדרו דיוויס ראחריו מנדי רודן, לידי באטיבי כדי, והכריחו הכופות את הסולנית להתהייע באיזוק הקשת.

זה זמן רב לא שמענו מעל במתנו את הקונצ'רטו של סיבליוס. מבינין הדבר. סימפוניה זו מעוררת, גם אצל מוסיקאים, גם בקרב המאזינים סתם, רגשות חזקים קיצוניים ממש: יש שמוסיקה זו של הקומפוזיטור הפיני היא להם „ללא־בשוא", וכנגדם יש רבים (כמוני) המעריכים אותה הערכה גבוהה. בהימסיקה של הפרק הראשון יש יסוד מסהורר כלבב, שלדעתי רחוק הוא מן ה„אימפרסיוניזם". שמתנגדי סיבליוס מוצאים בה אולי לנבאי „יצאתי מלבש של תליוטי" (בצד הליווי הסימפוני המפותח) יוזרוח שלמות מיוחדת של אי־שקט. האמת שבלירוש הפרק השני הוא מסוג המוסיקה הנוזרת „ממילא", זו הכלה בכבבי־נבכיו של היוצר. והפרק האחרון הוא פשוט ומסובב באחד („קל מאוד" לשבש בו בכל רגע את הריתמוס!), ונדמה, כי רק מי שכבר וגבור עבו מראש שלא ללכת אחרי סיבליוס, רק הוא יכול שלא להיגרף עם מה שהוא שומע.

תכנית הערב האחרון נגנלה בסימפוניה של דבוז'אק „מן העולם החדש": כרוב הכנותיה האחרונות של התזמורה נעשתה גם תכנית זו כתוך אורייטנטציה על מוסיקה פופולרית יותר, „קיצית".

מוסיקה

מאת מרים בר

...ברב המיוחד של התזמורת כבל הקאמרי, בניצוחו של ברתיני ובהשתתפותו של הירשהורן, היה אולם... של מוזיאון תל־אביב מ... ופה־אל־פה, וכפי שנוכחתי... מספיקה מלאות כאת... היובית מאוד על הקליטה...; אולם זה, על בכתו... הוא מקום אידיאלי ל... קאמרית. לאחר כמה מן... של האנסמבל, שלא... בדרך־כלל מגדר המשגע... היתה תכנית הקונצרט ה... — לאחר פתיחתו ב„פראג־... למוצארט — מורכבת מ... הכבוצות לעתים רחוקות... הסרנאדה בלה־מאז'ור אופ׳... בראהמס הקונצ'רטו לכינור... מוצארט ברה־מינור (ק. 214). קונצ'רטו זה יש בו פאות... מוצארט־מוצארטי הקוסם... ביריעות אחרות של הבאנן... לפייר־כן מקבל אותו תמיד... כל סטיה מ„הרוטאר־ה... של הבמה.

הערב, פיליפ הירשהורן... מכבר שמנתוהו באותו האור... ערב של סונאטות. מצניק ל... נגינה באינטונציה ללאידופי... ציה טובה ומזומנת (אמנם... ארס השתמש בה שימוש מפ...

הבריחה הקטנה

צ'וק קונורס (עומד), טיב סקריט (שני מימין) ודאג מקלור (באמצע).

תעלוליו של רביטון קוק מהבינין הצבאי האמריקאי בגרמניה של שנת 1943. קיק קיבל הוראה אישית מבשיא ארצות־הברית להוציא בידי הגרמנים, בכל מחיר, את המדען הגרמני האלמוני בראביק. בראביק הוא איש הפיסיקה הגרעינית, היחיד המסוגל ליצור את הפצצה האטומית ובו תלוי גורל המלחמה(!). הלה עבד בשביל הגרמנים בתוך כפייה, אך נמלט ר נאסר במתנהיקציים (סמאלאג) תחת שם בדוי.

קיק מוצא את בראביק וכמעט הצליח במשימתו, אך הנאצים נתפסים ומעבירים למבצר בקסטאט, מבוצר־כתוב באלפים, שבה מוחזקים „עושי הצרות". עדיין נבצאת במרחק 10 מילין בלבה. אך אי־אפשר להגיע לשם. ועל כך יעידו הקברים המקששים אחת הפינות בחצר. בינתיים הזמן לוחץ. מצד אחד זקוקה ארה"ב לבראביק, ומצד שני צוד כעט יהוקה הגסטאפו על עקבותיו. את תוכן הבריחה הבלתי־אפשרית הזו לא אספר, כמובן, שכן אסגל בצופי הסרט. אומר רק, כי קיד מהדגל היטב לסרטי טלויזיה. זאת אפשר להבהין.

בניגוד לסרטי־קולנוע, המבוסס על פעולה, בונה קיד את ה„אקשן" שלו כאילו בתוך חלל ריק ולכך יש לו תבאים טיפוסים אידיאליים: המבצרה הנפולה, המקום המבוצר צב. האנשים הטפוסים. לכן הקווים הדראסטיים „רצים" בין קוק לבין בראביק, בין קוק לבין כפקד הבקיס, בין קיק לבין השבויים האחרים. קיד איננו מחפש הבנקה של אופי, סיפור של רקע וכדומה. הוא מפעיל את הגיבורים שלו כמו בובות מיכאניות, כבהוא משתמש היטב בבלופות ידדות ומשופשפות, אך יודע לתרמן אותן וגם לשפצן היטב. כך הוא יוצר את „הכתות האחרי". אותה הרגשה שאני חשתי בשראיתי את הסרט בלי לדעת בדיוק מאין באה. עד שמצאתי את „הכתובת". לתוך הדבר הזה נכנסו ככה רוטינרים מבצריינים.

פיליפ ליקוק (56) הוא במאי בריטי בנוסה. וגם אם אין לו סגנון אישי, הרי הוא יודע לטפל היטב בעלילות קטנות. יש לו גם חוש אנושי שאינו נוטה לפלודראמה גלויה. ג'ק מארסה הוא צלם ותיק ומנוסה מסוג ב', ושניהם מתבססים, כאמור, על השחקנים. ליקוק עשה מלאכה מצויינת בהירדתם. הוא ידע שבכך תלוי גורלו של הסרט הקטן. אכבם אני מוחה נגד בחירתו של השחקן הקאנאדי המצויין רנה אוברג'ונואה (הדוס, בעיקר, בשל כמה מסרטי ריבורס אלטמן, „מ.א.ש.", „הקלפן והיצאנית", ועוד). בראביק שלו כשוט נראה צעיר כדי שילדותו מכדי לשבוע כי בו תלוי גורל העולם (זה היה גם קשה, אילו היה קס'ש וצינין). לצורכת זאת הצוות שכולה, יוצא כן הכלל — דאג מקלור (קיק), צ'אק קונורס, ריצ'ארד ביזהארט, טום סקאריס (גם הוא מגיבורי „מ.א.ש.").

אין זו בריחה גדולה. זוהי בריחה קטנה מאד בכל המובנים. אך בלי להיכנס להעמקה וניתוח. היא בידור לא יותר גרוע מ„החא" או כל סידרת־טלויזיה אהרת מתחום הכתה.

קולנוע

מאת זאב רב־נוף

„מבצע נשרים", אלנבי, (תל־אביב)

כאשר ישבתי בקולנוע „אלנבי" וצפיתי בסרט האמריקאי „מבצע נשרים" (1972, השם המקורי ... של אנשי־הצפור") היתה ... תחושה של נוסחה ... , כיצהו שאין אנו רגילים ... בקולנוע. רק בשובי הביתה כאשר פתחתי את התאמר שמצאתי את התוליה שחסרה — הסרט בוצע בפקודו לצורך ... בטלויזיה ורק מאוחר יותר לקולנוע. אין בכך כל רע. ... יש מספר דברים המאפיינים המסך הקטן, ביחוד כאשר מדובר בסרט־מתח, ...

הגל הקל

06.00 — „מה טוב"; 06.05 — חדשות; 06.10 — התעמלות בוקר; 06.20 — שעון מוסיקלי; 06.59 — רבע של עברית; 07.00 — חדשות „הבוקר הזה"; 07.20 — זמר זמר לך; 07.35 — זמר לך; 07.55 — „אור ירוק"; 08.00 — חדשות; 08.05 — הודעות; 08.10 — בוקר טוב; 08.55 — היום לפני 25 שנה; 09.00 — חדשות; 09.05 — בוקר טוב; 10.00 — חדשות; 10.05 — לפי קולת הבית; 11.00 — חדשות; 11.05 — לעקרת הבית; 11.40 — לאן הערב ומוסיקה קלה; 12.00 — חדשות; 12.05 — במקצב יר צד; 12.30 — בחצי היום; 13.00 — חדשות; 13.05 — בחצי היום; 14.00 — חדשות וסקירת צהרי הצהרים; 14.10 — רבקה מיכאלי מארחת; 15.00 — חדשות; 15.05 — לי ולך; 15.53 — הדרך; 16.00 — חדשות; 16.05 — רגע של עברית; 16.07 — מקום בצמרת; 16.30 — בתקווה שתבינו את הרבקה; 16.35 — מקום בצמרת; 17.00 — חדשות; 17.05 — מקום בצמרת; 18.00 — חדשות; 18.05 — מקום בצמרת; 18.45 — היום בספורט; 19.00 — עברית לעם; 21.00 — חדשות; 21.06 — מחפשים את הטמון; 22.00 — חדשות; 22.05 — מחפשים את הטמון; 22.52 — נעימות קלות; 23.00 — חדשות; 23.05 — זה מול זה; 24.00 — חדשות; 00.10 — פזמונים לא נים;

רשת א'

08.00 — חדשות; 08.05 — מצעדים מוסיקליים — לויה: דברי סימטנו בסי־מינור לחליל, אבוב וכלי קשת; שוברט: סונטינה מס. 3 בסול־מינור לכנור ופסנתר; פורסל: „בואו בני האמנות"; 09.00 — חדשות; 09.05 — שירת המקהלה; 10.00 — חדשות; 10.05 — רסיטל הפסנתרן אלן מנדל (אורח מארה"ב) מיצירות ביארלס אייבז חמישה הקויים; המישה אטיודים; 11.00 — עברית לעם; 11.15 — ספור אני שומע — לכ־תות ב', ג'; 11.35 — שיר ופזמון; 12.00 — חדשות; 12.05 — שיר ופזמון; 12.15 — פרשיות בתולדות הישוב — לכתות ה'־ו'; 14.00 — חדשות וסקירת צהרי הצהרים; 14.10 — לאם וילד — „הדברים השובים"; „זבגלל"; שירים „בבקתתכם"; 15.00 — חדשות; 15.05 — היום לפני 25 שנה; 15.10 — מילים ונגינות עם הנה מרון; 16.00 — חדשות; 16.05 — רגע של עברית; 16.06 — ספר חדש; 16.10 — סקירה; 16.30 — טיבו של המשפט העברי; הפלחון להלברית — קלאודיו מונטברדי; 17.05 — מינחה מוסיקלית — מנגנים: אורי שוהם (חליל); דוד חן (כנור); חנוך גרינפלד (פסנתר): באך: טריו־סונטה בה־מינור; בנפרהמינור לחליל ופסנתר; שלמון: טריו־אוטה בלה־מינור; ברהמס: סקרצו לכנור ופסנתר; מרטינו: „פרלמבדות" לחליל, כנור ופסנתר; 18.00 — חדשות; 18.05 — ספורו של תיק; 18.55 — שירת ידידות יקסי; 19.00 — חדשות ו„היום הזה"; 19.30 — שירים עבריים; 19.50 — פרקי היום בתנ"ך: תהלים, פרק קי"ד; 20.00 — חדשות; 20.06 — שהי אופרית זעירות: פרגולזי: „השפחה — גברת"; ז'אן ז'אק רוסו: „מגיד העתידות של הכפר"; 22.30 — תזזן מר סיקלי; 23.00 — חדשות; 23.05 — דיון בנושא „סמוס קוו וחיסו"; 24.00 — חדשות; 00.10 — רגע של שיר.

גלי צה"ל

11.00 — חדשות; 11.05 — חמים וטעים; 11.15 — פגנת הר מצעד הבריטי; 11.30 — אורח לצהרים; 11.40 — חמים וטעים; 12.00 — חדשות; 12.05 — חמים וטעים; 12.30 — על אש קטנה; 12.35 — חמים וטעים; 13.00 — חדשות; 13.05 — חמים וטעים; 13.30 — אלפיים לילה ולילה; 13.35 — חמים וטעים; 13.55 — הודעות להיילים; 14.00 — חדשות; 14.05 — הודעות אישיות; 14.05 — הודעות אישיות. 15.00 — חדשות; 15.05 — שלוש־ארבע־הפס; 15.50 — מידת הדין; 16.00 — חדשות; 16.05 — שלוש־ארבע־הפס; 16.45 — האיש הזה הוא מסוכן; 17.00 — חדשות; 17.05 — ד"ש עם שיר; 17.40 — יומן צה"ל; 18.00 — חדשות; 18.05 — הערב — אולפן מספר 2; 19.00 — חדשות; 19.05 — אקדמה אקדמה; 20.00 — חדשות; 20.05 — בצעד הפזמונים הלועזיים; 21.00 — חדשות; 21.05 — בצעד הפזמונים הלועזיים; 22.00 — חדשות; 22.05 — אוהב לא אוהב; 23.00 — חדשות; 23.05 — הבניות הדיון של יום ב' בלילה — בשהק כבות האם אקולוגיה היא היסטריה;

טלויזיה לימודית

08.15 אנגלית ה'.
09.05 אנגלית ח'.
10.30 חשבון ו'. — המספר הנקודה.
10.45 מסיפורי שפת הנהל: בסע אל הירח.
11.25 חשבון ד' (מידה ב) — המספר והנקודה.
12.20 טבע ד' — רביית האמנון.
13.15 טבע ד' — קבוצ אך משהנה, בשתנה וקבוע.
13.40 דף הספר — „הקלברי פוך" מאת כרק סוזין.
16.00 סיפור שאהבתי — גדא ד' ביש גדא.
16.20 אנגלית ז'.
16.42 אנגלית (סרט).

רופאים

בתל־אביב

ד"ר ירושון רזי אפשטיין, טל. 443281, ד"ר שגל, רח' בלוך 13 טל. 247840

בתי־מרקחת

בירושלים

גיבנם הארי"י 12 ,33676, סיאם רחוב שער שכם ,84512.

בתל אביב

מגרשוב, רחוב מגרשוב 60 — טל. 223889

הנביאים, רחוב המלך גיורגי 72, טל. 286740

גורדאו, רחוב בן־יהודה 183 — טל. 242673

בחיפה

אחוזה, הרב 4, טל. 241164

ברמת גן

הדסה, גבעתיים, כצנלסון 151.

בני ברק

רפואה, רבי עקיבא 62, בני ברק.

חולון

נאות שושנים, רחוב באולים 44 חולון, נאות שושנים.

בנתניה

תרופה.

רמת השרון, שכונת כפר סבא רמת־יים

בריאות, הרצליה, רחוב סוקולוב 65.

קולנוע

תל־אביב
אורלי — מסעותי עם דודתי
אופיר — רוצח לעונת הקיץ
אסתר — חזק יותר בחורים
דקל — גברים במלכודת
אלנבי — מבצע נשרים
בן־יהודה — כומר אירוטי
גורדון — הבלונדינית עם הנעל השחורה
גת — זמנים מודרניים
הוד — נישואים קולקטיביים
המרכז — הרוצח
זמיר — כלבי הקש
חן — הרפתקה היא הרפתקה
לימור — בקסמר
מוגרבי — מעשיות קנטרברי
מתמיד — אגרוף המוות
מקסים — אהבה נוסח קופנהאגן
סינרמה — אוגוס בפארק
עדן — סמאדי
פאר — קאבארט
פריז — הצגת הקולנוע האחרונה
צפון — סיזאר ורוזלי
רמת־אביב — אורות החג
סטודיו — הטנגו האחרון בפריז
תכלת — סוד הקסם הבורגני
תמר — הבת האירוטית
תל־אביב — קוראים לי רוח הקודש
דרייב אין — 7.15: מה נשמע דוק
יפו
גגה — הנגיף 9.15, 7.15, 4
צליל — מסורה של גרושה 4, 7, 9.15
בת־ים
רמת יוסף: ליידי קארולין לאמב 9.30, 7.15
חולון
ארמון — הבית ברחוב שלוש 9.30, 7.15
מגדל — הקרב הגדול 9.30, 7.15, 4

ירושלים
אדיסון — מתוקה שלי
אוריון — קאבארט
אורגיל — גברים במלכודת
ארמון — לילה באופרה
אור־גיל — אנוס בפארק
הבירה — האלמנה קודר
חן — כנופיית הקרטה
ירושלים — הקשר הצרפתי
סמדר — הסנדק
עדן — קנטרברי במערומיה
רון — הטנגו האחרון בפריז

חיפה
אוריון — הבוס הסיציליאני
אורה — הרפתקה בפוסידון
אורלי — הצגת הקולנוע האחרונה
אמפיתיאטרון — קוראים לי רוח הקודש
ארמון — מעבר לרחוב 110
חן — כל מה שתמיד רצית לדעת על המין ולא העזת לשאול
מירון — מדינות בין־לאומיות
עצמון — לילות בוקצ'יו
פאר — הטנגו האחרון בפריז
רון — אהבה נוסח קופנהאגן
שבים, הר הכרמל — קאבארט
בית רוטשילד — ...
עממי — קיץ של אהבה
קריית־טבעון
יובל־אור — כרי מלכת הקוסמים
זוהר — פליכי רומא

רמת־גן וגבעתיים
אואזיס — פרנזי
אורדע — אהבה נוסח קופנהאגן
ארמון — הרפתקה היא הרפתקה
גל־אור — הגן של פינצי קונטיני
הדר — אל סלוואדור
לילי — אבק שריפה
רמה — מאדם ואדר
רמת־גן — הרפתקה בפוסידון
שבים — המפתח הוא פחד

נתניה
אסתר — ד"ר פופל 9.15, 7.15, 4
סטודיו — פגור הקדילאק הלבן
פתוח: פרפרים הם חפשיים
שרון — חזק יותר בחורים 9.15, 7

הרצליה
דגניה — שבעת המופלאים הזהב 9, 7

כפר־סבא
עמל — התפוז המיכני 9.15, 7
חן — סידרות המפוצ 8.30

הוד־השרון
בית הפועלים — מתנה משמים 8.30

חדרה
הוף — שני קלגי לבל

פתח־תקוה
אורנה — חסיפה באיגנ 707 8.15
הדר — הוואלס הגדול 9.15, 7, 4
היכל — תפוס לי מרגל 9.15, 7.15
שלום — הליצנית המתוקה 9.15, 7.15, 4

קרית שמונה
חרמון — צידום בצל המפחד
שניר — הסנדק

בית המשפט המחוזי בנצרת

תיק עזבונות 130/73

בענין: עזבון המנוחה סול (שרה) אילה מטבריה, ובענין: אילת יעקב מטבריה, המבקש.

הודעה

להודיע יודע כי בקשה למתן צו המבריז על ירושת המנוחה הנ"ל הוגשה לבית משפט זה.

הריני מזמין כל אדם המעוניין להגיש התנגדותו תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כראות עיניו.

א. אבא, שופט
רשם בית המשפט המחוזי נצרת

בית המשפט המחוזי בנצרת

תיק עזבונות 168/73

בענין: עזבון המנוח אפרים וילדר, ת. ז. 4440961, שנפטר בתאריך 24.12.68 בעפולה.

המבקשת: גבי פנינה וילדר, ת. ז. 4440964, מעפולה צילית, רח' הרקל 43, ע"י ב"כ עו"ד אבנר שהרבני, רח' הרצל עפולה.

הודעה

להודיע יודע כי הוגשה בקשה לבית המשפט ליתן צו המבריז על ירושת המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הודעה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

א. אבא
רשם בית המשפט המחוזי נצרת

בית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

ה. ע. 2352/73

בענין: הצהרה של המבקשת אירן קורובה ז"ל, ת. ז. 4899202, שנפטרה ביום כ"ז אדר ב' תשל"ב (31.3.72).

המבקשת: טופקה בכר (לבית ירדובה) מכפר הנביד.

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לקיום צוואה והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון והרוצה להתנגד לה, להגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הודעה זו התנגדות לאותה הכרזה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד והר, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

גח"ל
גוש חרות־ליברלים

פותח את מערכת ההסברה בבחירות להסתדרות

אלו הבעיות העיקריות, אשר אותן נעלה בפני הבוחרים, והם מיליון ומאתיים וחמשים אלף אזרחים־עובדים:

במדיניות הלאומית:

1. זכותו של עמנו על ארץ ישראל משולבת בזכותו לבטחון ולשלום.
2. מכח הזכות יש להחיל, גם בדרך המשפט, את ריבונותה הממלכתית של מדינת היהודים המחודשת על שטחי הארץ המשוחררים.
3. יש לשלול כל תכנית או הצעה שתוצאתן היא חלוקה של ארץ ישראל המערבית.
4. שאיפה מתמדת לשלום עם עמי ערב: שלום, לאחר מלחמות, משמעו חתימת חוזי שלום, שניתן להשיגם רק במשא ומתן ישיר בין הצדדים. תנאי בטחון, כחלק בלתי נפרד של חוזי שלום עם מדינות ערב, קשורים מכח הנסיון והמשפט, בקיום שליטתנו במרחבים אשר שימשו לאויבינו בסיסי תוקפנות.
5. להתנחלות יהודית, עירונית כחקלאית, בקנה מידה רחב, בחבלי יהודה, שומרון ועזה, ברמת הגולן ובסיני, נודעת חשיבות עליונה.

במדיניות החברתית:

מזכ"ל ההסתדרות דהיום, שואף להקים, על פי עדותם של שרי המערך משטר קדם־קומוניסטי, שמהותו: ריכוזיות שלטונית טוטליטרית בידי מעטים ועוני לרבים.

תוכניתו של גח"ל היא: במקום משטר סוציאליסטי־ביורוקרטי, הנושא עמו, לפי עצם טבעו, דלות, בזבוז ותלות, תקויים חברה חפשית עם צדק חברתי שראשיתו ויסודו ביטול העוני והבטחת רמת חיים הוגנת לכל.

במדיניות השכר:

תחת שלטונו של המערך הסוציאליסטי רבים הם העובדים שמנת חלקם היא האב־יונות; אין הם יכולים לפרנס את משפחותיהם בכבוד, מפרי עבודתם.

תכנית גח"ל: ריסון האינפלציה, לבל ייפגע עוד הערך הריאלי של השכר. תיקון עיוותים במערכת השכר; הקפדה על תשלום תוספת יוקר מלאה; בהתאם להתיקרות. הצמדת השכר לתפוקה. יש לבדוק מחדש את שיטת הצמדת שכרם של סוגי עובדים אחד לשני. השכר צריך להיקבע לפי ענפי העבודה למקצועותיהם.

ביחסי העבודה:

הזעזועים הפוקדים באופן מתמיד את יחסי העבודה מזיקים למשק ולעובדים.

תכנית גח"ל: בשרותים החיוניים ביותר לציבור, שיוגדרו בחוק, תופעל בוררות שיפו־טית־ממלכתית, אשר תעניק לעובדים כתובת לבירור צודק של תביעותיהם וביטול הסהבת שהיא הגורם העיקרי בסכסוכי העבודה. במפעלים אחרים יונהג תיווך חובה מוקדם שאף הוא ימנע סחבת ונזק לכל.

בחקיקה הסוציאלית:

ביטות בריאות ממלכתי, חוק פנסיה ממלכתי, חוק שכר מינימום, וחוקים סוציאליים אחרים חייבים להיחקק בדחיפות כדי להוות בסיס לבטחון הסוציאלי של העובדים בארץ ישראל.

במדיניות המסים:

דרושה רפורמה במערכת המסים, כדי שיתאפשר לאדם ליהנות מפרי עמלו, לעידוד המשק והחסכון לקידום הפרט.

במדיניות השכון:

תוגשם תכנית שכון, מאמצעי הציבור והפרט, שתפתור תוך זמן מוגדר את מצוקת הדיור בישראל, ותבטיח ותעניק על פי החוק — ובמיוחד למשפחות מרובות ילדים ולזוגות צעירים — תנאי דיור הוגנים.

באיגוד המקצועי:

סמכות ואוטונומיה לאיגודים המקצועיים ולוועדי העובדים לפעול לפתרון הבעיות של חבריהם. במקום עסקנים מפלגתיים ממונים — נציגות עובדים על ידי עובדים ולמענם.

במפעלי חברת העובדים:

הפרדת מפעלים אלה מהאיגודים המקצועיים היא חובה, כדי שהאיגוד המקצועי יהיה משוחרר מנטל האינטרסים שלהם בפעולתו למען העובדים. יש לשתף את העובדים בבע־לות ההנהלה וברווחים שבמפעלים האלה.

דימוקרטיה בהסתדרות:

המערך הפך את ההסתדרות למכשיר השתלטות מפלגתית; במקום דאגה לעובד קיימת התנשאות עליו. הדימוקרטיה בהסתדרות תובטח, רק אם יקום איזון בין הכוחות העיקריים, איזון מבריא זה יקום על ידי עליית גח"ל.

תן סיכוי לשינוי! למענך - העלה את גח"ל

גח"ל
גוש חרות־ליברלים
בהסתדרות

דיוקנו של נשיא

האלבום הנאה „דיוקנו של נ־שיא", שיצא זה עתה בעריכתו של ישעיהו אברך בצירוף מסה ביוגרפית של דוד זכאי, פתיחה לשערים מאת חנוך ברטוב ומסו־סים מאת העורך (הוצאת „עם עובד") — תרומה נאה היא להכ־רת הנשיא השלישי, זלמן שזר. ודאי, אין ומים הצילומים ה־מוחקרים במשך שנים מפל עמודי העתונות לאוספה מסודרת ושימ־תית זו. שיד העורך הגראפי אל־עזר בלעד השכילה לתכנונה, בחי־רת תמונה תמונה על מיקומה הנ־אות ובסך הכל פאנורמה לדרכו של אדם בישראל מאז ראשיתו ב־שלהי המאה הקודמת עדי הגיעו לנשיאות השלישית במדינת ישר־אל ועד בכלל.

לפניך ניצב דור בעצמו, שעבר מטמורפוזות לא רגילות במשך שמונים שנה. הרי בית אבא, ד־הרי הברים ורצים מתקופות שו־נות וכל אחד כהם שלם בפני עצמו. בתוך כל השלמות האלה צועד בדרכו אדם, כשהוא סופג ב־כל תקופה ותקופה את הראוי לקליטה ומוסיף על כך מורשת כל תקופות עמנו. שעל כן הוא חי את חיי עמנו בכל הדורות. בפ־עילותו הציבורית והספרותית מע־ניק שזר משפעו זה, היהודי־השר־שי, ואין המלודים הסגנניים של האלבום אלא פירוש הזותי לברכת הלב, המגע והטעם שלו במשך כל הימים השנים.

כפי שהנושא מחייב מצטיין מבר־או הביוגרפי של ידידנו ד"ר זכאי בכל הסממנים של סגנונו: הגי־בוש התמציתי, שהלך־הרוח השיר־כהלך בו ומרחף עליו. אף חנוך ברטוב הצליח בפתחי השערים שלו להשרות על הצופה הסראה כיאה לאיש שזר. שירה ומגע מהווים בו עירוב אורגני ביותר. העורך ישעיהו אברך, הכביע את עצמו זה שנים רבות ב„דבר" בכינויו: „זאב" ו„יותם". יצא זו הפעם מגדרו וגילה את שמו. היודע גם בלאו הכי, שעל כן אין ריב בימינו לפובליציסטיקה שלו (ידועה לי אך דוגמא אחת בלבד: זו של נתן אלתרמן ז"ל). כאן מסתו על שזר, שיש לצרף אליה את מבואו ל„מבחר כתבים" של שזר, שיצא זה עתה בהוצאת „דביר". יכול אתה לקרוא ולחזור ולקרוא במ־סות אלה, שכן אתה מגלה כל פעם גוי חדש בפסוקים הנפלאים ה־אלה, שהם תוכן וצורה כאחד.

היום מקבל זלמן שזר, יחד עם המזרחן פרופ' ש.ד. גויטיין, פרס „יד בן־צבי" על פעלו הספרותי. ראוי הוא שזר לכל הגילויים האלה של כבוד ויקר, שכולם רד־תעים לו.

ג. קרסל

רגישות מופרזת?

הפקות־קולנוע זרות מהוות אחוז נכבד במחזור תעשיית־הסרטים ב־ישראל. בשנת 1972 הופקו אצלנו סך הכל 29 סרטים ארוכים, מהם 8 זרים „טהורים" (בניגוד ל־3 ש־היו קופרודוקציות בין ישראל ו־מדינה אחרת והשאר היו סרטים מקומיים). עתה נשמעים קולות מודאגים בקשר „לעתיד ההפקות הזרות". הסיבה היא „צנזורה מוק־דמת". למשל, הבמאי היהודי־הצרפתי קלוד בארי („הזקן והילד", „בול טוב", „חנות מיך") קנה את הזכויות של רב־המכר הצרפתי־אמריקאי „או, ירושלים!" מאת לארי קולינס ודומיניק לאפייר. בימים אלה הגיע בארי לישראל עם הבמאי המיועד שלו (בארי יהיה רק המפיק) בן וידלברג („קלונירה מאדיאגאן", „בן היל") והם נתקלו בבעיות רציניות.

בארי אמר לי כי הוא נתקל כאן בסירוב לסייע לו בהוצאת הסצי־נה של דיר־יאסין הכלולה בתס־ריט (גם בספר). והוא אינו מבין מה קרה כאן. הרי הסרט פרו־ישראלי. כפי שהספר הוא פרו־ישראלי; אולם יחד עם זאת נקבע כאן מספר עובדות היסטוריות. מ־תוך שאיפה לאזן את „האמת" לאלה שאינם „הסידים־שוטים".

המעשה הזה בא בעקבות הבי־קורת החריפה והחמורה המושמעת לגבי סרטו של נורמאן ג'ואיסון „ישו כוכב עליון" עוד בטרם הוק־רן בפני מישהו בארץ. נדמה לי, שכאן נעשה משגה חמור. יש למתוח קו ברור בין התחומים. כמובן, אם יוגש תסריט אנטי־ישראלי או אנטי־יהודי, הוא לא יזכה בשום תמיכה. יש להניח ש־הוא ייעצר (ובצדק) במועצת ה־סרט הישראלי ולא יובא לידי בי־צוע. אולם אם התסריט מעורר ויכוח של השקפה, ואם בטקסט אין שום דבר מעליב, הרי מדינה תרבותית בעולם נותנת תמיכה להפקות כאלה, גם אם הן „בעיי־תיות". כמובן, אין לדעת כיצד תשתקף אותה הבעיה תוך־כדי בי־צוע. כל אחד יודע כי הסרט ה־מוגמר הוא לאו דווקא עותק מיכאנ־י של התסריט.

אז יש לממשלה עוד זרוע, ש־אינה תלויה בתעשיה המגישה את הסיוע להפקה — יש מועצה לבי־קורת סרטים ומחזות במשרד ה־פנים. ואם המועצה הזו מוצאת את הסרט פסול מבחינה פוליטית, חברתית, דתית וכו' — זכותה ל־אסור הצגתו בישראל, גם אם הוא הופק בישראל. אזכיר, כי אותה מועצה לביקורת סרטים אסרה ל־הקרנה סרט ישראלי קצר „מיך" של דוד אבידן, על אף העובדה שמועצת הסרט הישראלי אישרה לו מענק מטעם אותה הממשלה. אם אנחנו רוצים לפתוח כאן בסיס ליצירת קולנוע בין־לאומית (כ־מובן בצד פיתוח אמנות הקולנוע בישראל) הרי אסור לנו להיות רגישים כל־כך המשקיעים והמפי־קים ייזכרו כי פעם צילמו את ה־תנ"ך בתפאורות בהוליבוד. ואחר־כך עשו זאת אפילו במצרים...

זאב רב־נוף

שאלות מתנדבים

בכנס מתנדבים של ישובי העמק שנערך באחרונה בעפולה, הביעו המתנדבים תרעומת קשה על ש־עובדי משרד החינוך, משרד הב־רוה ועובדים סוציאליים, שמתפ־קידם לספק שירותים לעולים. לא נענו להזמנה לבוא לכנס. ההזמ־נות נשלחו אליהם במועד.

היה זה הכנס הראשון בארץ שסיכם פעילות התנדבותית חצי־שנתית במרכזי הקליטה. נטלו בו חלק כ־50 מתנדבים מ־10 קיבו־צים ומשבים ותיקים באיזור. הם לא הסכו דברי ביקורת ושאלו את סגן שר הקליטה ואיש העמק ש. רזין ואת אסתר הרליץ, מנהלת המרכז לשירותי התנדבות. מקדי־חסר להלוסין הומר להסברה בשפה הרוסית למרות שהעליה מרוסיה נמשכת כשנתיים והומר כזה הוד־פס בשפות לעדות אחרות. ש. רזין אמר שבעיית התעסוקה היא החמורה מכל הבעיות בתחום הק־ליטה. הממשלה לא היתה מוכנה בתחום זה לעליה כה גדולה.

סוכם שהמתנדבים צריכים לפעול בשכונות עולים ולא במרכזי ה־קליטה ולדאוג גם לילדי העולים. אסתר הרליץ אמרה, שבלי עזרת מתנדבים בדרום לא תיתכן קליטה טובה של עולים באזורי אשדוד ואשקלון.

י. מיכלסקי

„אינפלציה" של אזרחות כבוד

הענקת אזרחות כבוד לראשי ה־מדינה, לשרי הממשלה ולראשי ציבור, עלידי עיריות ומועצות מקומיות, הפכה לאחרונה למנהג קבע במדינתנו. יש אפילו, שכמה עיריות ומועצות מעניקות בזו אחר זו אזרחות כבוד לאישיות אחת, ואותה אישיות מקבלת בעל כרחה את הכבוד הזה, כדי למנוע מ־המקומות הרגשת עלבון הפליה. אולם עצם המנהג, בשל ה„אינ־פלאציה" של הענקות כאלה, ניטל ערכו. הכבוד המוענק איננו עוד כבוד, אלא סתם הטרדה ל־איש שחפצים „ביקרו".

אם אנשי העיריות והמועצות ה־מקומיות רוצים באמת ובתמים ל־חלוק כבוד לראשי המדינה, לשרי הממשלה ולראשי ציבור, יעשו זאת בדרכים אחרות, מתאימות יותר ומכובדות יותר, ויחדלו מן השיגרה של הענקת אזרחות כבוד, דבר שאין בו ממש, שאינו אלא מושג ריק מכל תוכן וגטול ערך כלשהו.

יצחק מאור

ב„מסמך ארזי" אין „אור חדש"

„מעריב" בפרסמו את „מסמך ארזי" במלאת 40 שנה לרצח ארלוזורוב, כינה את הפרסום „אור חדש על פרשת ארלוזורוב". אבל באינפורמציה שהמסמך נותן אין משום אור חדש על הפרשה לכל מי שהתעניין בה קודם לכן וקרא על אודותיה בעתונות ובספרות שיצאה לאור בנושא זה.

דוד תדהר כתב על הפרשה ו־הקירותה באריכות ובפרוטרוט, מ־תוך כוונה להוכיח ששני הערבים הם שרצחו את ארלוזורוב. גם הוא העלה אותן החשדות שמעלה ארזי ביחס לעדויות.

אולם גם אם נקבל את הגירסה שהמשפט התנהל על־פי חקירה מגומה, הרי אין בכך משום רא־יה שלא רוויזיוניסטים רצחו את ארלוזורוב. לכן עדיין אי־אפשר לדעת, כפי שדורש „מעריב" (17.6.73) בשאול אביגדור שיב־חיש את מסמך, כי יהודה ארזי סטה בשיקולי..

הספקות לא נגרמו רק בכיוון אחד ובוודאי שלא הותרו על ידי „מסמך ארזי". ההשתקה סביב ה־פשע הגורלי כל־כך בתולדותינו לא היתה רק בכיוון מסוים. כ־לומר בכיוון העלילה על הרביז־יוניסטים. היו השתקות נוספות.

למשל: לייבוך שכתב ספר על הרצח, ניסה להביא לחקירה מ־חודשת ופנה אל בן־גוריון ב־1954, פעמיים, ולא קיבל כל תשו־בה. לדעתו של לייבוך, היה ה־רוצח יהודי בשם אנגל, וסטבסקי הוא שהאיר בפנס. לייבוך טוען, שוויצמן סייע „יד ודרס שית־נו לו רשיון כניסה לארץ־ישראל, כדי שיוכל לעסוק בחקירת הפר־שה.

ידיעות נוספות על רוצחים נו־ספים הופיעו בעיתונות משך ה־זמן הרב שעבר מאז.

לא פחות מעניינת היא העוב־דה, שהמיסמך הסודי שבו היתה כתובה תכנית ההתנגדות לשלטון הבריטי נעלם מבירדותיו של אר־לוזורוב. שמא הגיע מסמך זה ל־בולשת הבריטית? שמא זו איר־גנה את הרצח?

על כל פנים, סימה ארלוזורוב אמרה ב־20 ביוני 1933 שאת ה־רוצחים האמיתיים ממילא לא ימ־צאו. הם בודאי כבר בחו"ל.

בכל אלה, ובפרטים אחרים ו־מוזרים בפרשה זו, אפשר להע־מיק ולפקפק. זה מרתק. זה מכ־איב ומדהים. אבל אור חדש על פרשת ארלוזורוב אין. טענותיו על יהודה ארזי ידועות היו מ־זמן ואין בהן כדי להוכיח שרוו־יזיוניסטים לא רצחו את ארלו־זורוב. כשם שאין בהן כדי לג־לות מי כן רצח אותו.

אין להוציא מכלל אפשרות שב־רצח הזה ובהצלחת העדויות עס־קו כמה וכמה גורמים במלוכדה למשל הבולשת הבריטית בשיתוף עם אחרים.

אייל כפכפי

כותבי המכתבים למערכת

מתבקשים להמציא לנו כתב יד ברור — ורצוי במכונת כתיבה — ברווחים גדולים ו־לנסח את דבריהם בקיצור. מספר המכתבים המגיעים למערכת הוא גדול פי כמה מהמקום העומד לרשות מדו־רנו בעתון, ואנו מעוניינים לתת ביטוי לקוראים רבים ככל האפשר. דבר זה מחייב בחירת החומר וקיצורו. אין אנו מחזירים כתבי יד ואין אנו יכולים לאשר קבלת מכתבים, להודיע על פרסומם או להסביר אי־פרסומם.

המערכת

פרסם בדבר
הלוח החדש

עירית פתח־תקוה
מכרז מס' 61/73
עירית פתח־תקוה מכריזה בזה על קבלת הצעות לבניית בית־ספר, במסגרת הביניים, על יד הסמינר ע"ש שיין.
את החומר המכרזי אפשר לקבל במזכירות מחלקת ההנדסה תמורת תשלום של 200.— ל"י (שלא יוחזרו).
את ההצעה יש להגיש בשני העתקים (אחרת ההצעה עלולה להיפסל) לתוך מזכיר העיר לא יאוחר מיום שני, 30.7.73, 12.00.
לכל הצעה יש לצרף ערבות בנקאית על סך 5% מהיקף ההצעה.
אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
י. פתברג, ראש העיריה

בבית המשפט המחוזי בנצרת־עילית
תיק עזבונות 165/73
הזמנה
בענין ירושה המנוח טימבלדו חיים ז"ל מקנצס־עלית, שנפטר בחיפה ביום 29.1.1970 (כ"ב ב־שבט תש"ל).
המבקשת: אגנטה איזויק מרח' זלמן שניאור רמת־אליהו.
לאור ידוע כי הוגשה לבית ה־משפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל הרוצה להתנגד להכרזה, להגיש, תוך חמישה עשר יום מיום פיר־סום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת. שאם לא כן יתן בית־המשפט צו כטוב בעיניו.
א. אבא
רשם בית המשפט המחוזי נצרת